

ULUSLARARASI GÖKSATAN

YARALI TOPRAKLAR

ROMAN

CLARE LESLIE HALL

*“Çiftçi öldü, o öldü ve herkesin bilmek istediği
tek şey onu kimin öldürdüğüydü.”*

Beth ile onun nazik, iyi kalpli kocası Frank mutlu bir evlilik sürdürmektedir fakat ilişkileri geçmişte yaşananların ortaya çıkmamasına bağlıdır. Frank'ın erkek kardeşi kuzularına saldıran bir köpeği vurduğunda Beth bu kurşunun hayatlarının akışını değiştireceğinin farkına varamaz. Köpeğin sahibi, Beth'in genç bir kızken âşık olduğu ve yıllar önce kalbini kıran Gabriel Wolf'tur. Gabriel, oğlu Leo'yla birlikte köye geri dönmüştür ve bu küçük çocuk Beth'e trajik bir kaza sonucu ölen oğlunu hatırlatmaktadır.

Beth tekrar Gabriel'in hayatına doğru çekildikçe köyün çevresinde gerginlik artar ve geçmişte saklı tehlikeli sırlar ve kıskançlıklar gün yüzüne çıkar ancak bu kez ölümcül sonuçlar doğurur. Beth bir zamanlar olduğu kadın ile şimdilerde olduğu kadın arasında bir seçim yapmak zorundadır.

Temposu bir an olsun düşmeyen, sürprizlerle dolu bir aşk hikâyesi... *Yaralı Topraklar*, hiç dinmeyen tutkuyu, imkânsız seçimleri ve ağır bedelleri işleyen ve geçmiş ile gelecek arasında gezinerek ilk aşkın unutulmaz izlerini gözler önüne seren muhteşem bir roman.

“Sevgiye, kaybetmeye ve hayatımızı şekillendiren seçimlere dair unutulmaz bir hikâye... Aynı zamanda da son sayfaya kadar tahmin yürütmeye devam edeceğiniz, ustalıkla işlenmiş bir gizem romanı.

O son neydi öyle?! Hiç beklemiyordum.”

Reese Witherspoon

YARALI TOPRAKLAR

Düzenleme
Ny.özlem

Pegasus Yayınları: 2821

Yaralı Topraklar

Clare Leslie Hall

Özgün Adı: Broken Country

Editör: Gökçe Güngör

Düzeltili: Mustafa Erdoğan

Sayfa Tasarımı: Ezgi Gültekin

Baskı-Cilt: Alioğlu Matbaacılık

Sertifika No: 45121

Orta Mah. Fatin Rüştü Sok. No: 1/3-A

Bayrampaşa/İstanbul

Tel: 0212 612 95 59

1. Baskı: İstanbul, Şubat 2026

ISBN: 978-625-410-642-2

Türkçe Yayın Hakları © PEGASUS YAYINLARI, *2026

Copyright © Light Oaks Media Ltd, 2025

Bu kitap ilk olarak Büyük Britanya'da 2025 yılında John Murray (yayıncı) tarafından yayımlanmıştır.

Bu kitaptaki tüm karakterler hayal ürünüdür. Hayatta ya da ölmüş kişilerle ilgili benzerlikler tamamen tesadüfidir.

Tüm hakları saklıdır. Bu kitapta yer alan fotoğraf/resim ve metinler Pegasus Yayıncılık Tic. San. Ltd. Şti.'den izin alınmadan fotokopi dâhil, optik, elektronik ya da mekanik herhangi bir yolla kopyalanamaz, çoğaltılamaz, basılamaz, yayımlanamaz.

Yayıncı Sertifika No: *45118

Pegasus Yayıncılık Tic. San. Ltd. Şti.

Gümüşsuyu Mah. Osmanlı Sk. Alara Han

No: 11/9 Taksim / İSTANBUL

Tel: 0212 244 23 50 (pbx) Faks: 0212 244 23 46

www.pegasusyayinlari.com / info@pegasusyayinlari.com

✉ pegasusyayinevi 📘 pegasusyayinlari @ pegasusyayinlari ▶ pegasusyayinlari_resmi

CLARE LESLIE HALL

YARALI
TOPRAKLAR

İngilizceden çeviren:
Hasan Can Utku

PEGASUS YAYINLARI

Ninova

YARALI TOPRAKLAR İÇİN ÖVGÜLER

“Sevgiye, kaybetmeye ve hayatımızı şekillendiren seçimlere dair unutulmaz bir hikâye... Aynı zamanda da son sayfaya kadar tahmin yürütmeye devam edeceğiniz, ustalıkla işlenmiş bir gizem romanı. O son neydi öyle?! Hiç beklemiyordum.”

Reese Witherspoon

“Clare Leslie Hall’un heyecan verici, şairane ve gizemli romanı *Yaralı Topraklar* genç bir erkek ile genç bir kız arasındaki sınırsız, masum aşkın bir ailenin hayatını nesiller boyunca nasıl değiştirebildiğini bizlere gösteriyor. Geçmiş hatırlatan, dokunaklı ve etkileyici bu roman doğrudan kalbe ateş ediyor ve hedefi tam on ikiden vuruyor.”

Delia Owens

“Eşi benzeri olmayan bir aşk öyküsü. Bazen yakıcı bir gizem bazen de ikinci bir şans için ödenen bedele ve kader ile bağışlamanın karmaşık doğasına zekice, muhteşem bir bakış. Müthiş.”

Chris Whitaker

“Bu roman kalbimi önce kırdı, sonra tekrar onardı. Destansı, ızdırap yüklü bir aşk hikâyesi. Mendilleri hazırlayın.”

Jennie Godfrey

“Olağanüstü bir başarı. Bu romanda her türden aşkı ve sevgiyi bulmam mümkün: gençlik aşkı, yasak aşk, kardeş sevgisi... Hepsi, harika bir biçimde betimlenmiş bir taşra manzarasında bir arada. Şiirsel, şehvetli ve etkileyici bu roman fazlasıyla muhteşem.”

Veronica Henry

“*Yaralı Topraklar* beni paramparça etti. Yılın aşk hikâyesi olduğu kesin, ne kadar tavsiye etsem az. Clare Leslie Hall’un üslubu harika, karakterleri de saf ve gerçek. Kitabın kurgusu mükemmel ve hikâye gerçekten bir başyapıt niteliğinde. Olağanüstü.”

Heather Critchlow

“Yılın ‘En İyiler’ listelerinde ilk sırada yer alması kesin olan *Yaralı Topraklar* gerçekten son derece başarılı, heyecan verici bir roman. Yazarın favori yazarlarınız arasına gireceği kesin. Sözüme güvenin, bu kitap aradığınız o kitap.”

Book Reporter

“Hall’un Dorset kırsalında geçen, keder, aşk ve ölüm hakkındaki bu muhteşem kitabında sürpriz üstüne sürprizle karşılaşıyoruz. Zekice yazılmış bu erdem hikâyesini unutamayacaksınız.”

Publishers Weekly

“Kesinlikle başyapıt; hem hüznü hem hayat dolu... Aşkın tüm hâline dair bir şölen niteliğinde. Her bir satıra bayıldım, Hall muhteşem bir yazar.”

Kate Simants

“Sürükleyici anlatımı ve kalbinizi küt küt attıracak gizemiyle bu roman geçmişin ne kadar derinde gömülü olursa olsun tekrar yüzeye çıkmanın bir yolunu bulduğunu bizlere hatırlatıyor.”

The Post and Courier

“Sevgiye ve geçmişin yüküne dair sürükleyici bir roman, anlatımı harika.”

Image

“*Yaralı Topraklar*, Sally Rooney’nin *Normal İnsanlar* romanındaki hepimizi mest eden tutku ile Ian McEwan’ın *Sahilde* romanındaki zor elde edilen dirayeti bir araya getiriyor. Aynı zamanda Elena Ferrante Napoli’ye nasıl gönülden bağlıysa bu kitapta da İngiltere’nin taşralarıyla ilgili aynısını görmek mümkün. Hem bir aşk hikâyesi hem de elinizden bırakamayacağınız bir gizem romanı, böyle iyi bir kitap için bir ömür beklenir.”

Jo Furniss

“Tıpkı Brontë kardeşlerin ya da Charles Dickens’ın yazacağı türden bir hikâye ve Clare Leslie Hall da ikna edici kusurları olan, gerçekçi karakterler yaratıp onları zamana ve mekânlara incelikli bir şekilde

Jake, Maya ve Felix'e; benim üç yıldızıma...

Birinci Bölüm

Gabriel

Çiftçi öldü, o öldü ve herkesin bilmek istediği tek şey onu kimin öldürdüğüydü. Bu bir kaza mıydı, yoksa cinayet mi? *Cinayete benziyor*, diyorlardı, kalbindeki o kurşun izi o kadar isabetliymiş ki kasıtlı vurulmuş olmalıymış.

Benim konuşmamı bekliyorlardı. İki çift göz huzursuzlukla bana bakıyordu. Ama ben onun benden söylememi istediği şeyleri nasıl söyleyecektim? Polis gelmeden önceki dakikalarda arka arkaya, defalarca üstünde çalıştığımız o sözleri?

Başımı iki yana salladım, biraz daha zamana ihtiyacım vardı.

Söyledikleri doğruymuş: Son bir anın içinde gerçekten de bütün bir ömür yaşanabiliyormuş. Biz yeniden o oğlan ve o kız olmuştuk; bütün ömürleri aydınlık ve şahane bir güzellikle dolu, yıldızların ötesindeki gecelere doğru uzanan.

Yüzüne bakmamı bekliyordu ve baktığımda, iyi olduğunu göreyim diye bana gülümsedi, başını çok hafifçe sallayarak.

Söyle haydi, Beth. Söyle artık.

Yüzüne bir daha baktım, bana o zaman da güzel geliyordu, şimdi de öyle geliyor ve her zaman öyle gelecek. Her şey değişmeden önce aramızdaki son bakışmaydı bu.

1968

Hemston, Kuzey Dorset

“Gabriel Wolfe, Meadowlands’ta yaşamaya geri dönmüş,” dedi Frank, kahvaltı sofrasında bu isim âdeta yüzüme çarptı. “Boşanmış. O koca yerde oğluyla ikisi kalıyormuş yalnız.”

“Ya.”

Anlaşılan söyleyebileceğim tek sözcük buydu.

“Ben de öyle düşünmüştüm,” dedi Frank. Sofradan kalkıp benim yanıma geldi ve yüzümü ellerinin arasına alarak beni öptü. “O hödüğün canımızı sıkmasına izin vermeyeceğiz. Onunla hiçbir işimiz olmayacak bizim.”

“Kimden duydun döndüğünü?”

“Dün gece barda herkes bunu konuşuyordu. Anlaşılan bütün eşyalarını Londra’dan buraya getirebilmeleri için iki koca kamyon gerekmiş.”

“Gabriel buradan nefret ederdi. Neden geri gelmiş ki?”

Adını anmak ağzımda tuhaf bir his yarattı, yıllardır ilk kez bu adı yüksek sesle söylüyordum.

“Mülkle ilgilenecek başka kimse yok. Babası göçeli çok oldu, annesiye dünyanın öbür ucunda. Şansımız varsa gırtlığına kadar dingo bokuna batmış durumdadır.”

Frank beni güldürmenin yolunu her zaman bulurdu.

“Burada onu ilgilendiren ne var ki zaten?” dedi Frank kayıtsızca ama ben ağzımdan çıkmayan düşüncenin zihninden geçişini görebiliyordum. *Senden başka.* “Er ya da geç orayı

satıp Las Vegas'a taşınır ya da Monte Carlo'ya, artık bütün bu..." sözcüğü arıyor gibiydi, bulunca sevindi, "... şöhretler nerede takılıyorlarsa oraya."

Frank bütün gündüz vakitlerini ve gecelerinin de kimi saatlerini dışarıda, çiftlikte hayvanlarımıza bakıp toprağımıza göz kulak olarak geçiriyordu. Tanıdığım herkesten daha çalışkandı ama baharda bir gün batımının ya da bir tarla kuşunun ansızın, baş döndürücü havalanışının farkına varacak zamanı da her zaman bulurdu; iklimle ve doğayla olan uyumu kemiklerinin derinliklerine kadar kök salmıştı. Onda sevdiğim pek çok şeyden biri de buydu. Frank'ın roman okumaya ya da tiyatroya gitmeye zamanı yoktu. Eğer biri suratına fırlatacak olsa bile sek martiniyi tanıyamazdı. Gabriel Wolfe'un tam tersiydi o ya da en azından gazetelerde okuduğumuz hâlinin.

Kocamın kapıya yaslanarak çizmelerini giyişini izledim. Yirmi dakika içinde teni üç kat inek dışkısıyla kaplanmış olacaktı.

Kapıya dış taraftan sertçe vurulunca Frank irkildi. "Vay anasını," diye söylendi kapıyı hızlıca açıp kardeşinin odanın içine yuvarlanmasına neden olurken.

Bütün sabahlarımız değişmez biçimde böyle başlardı.

Bir gece önce içtiği biralardan dolayı suratı hâlâ kıpkırmızı olan, gözleri ancak yarı yarıya açık ve saçının tek bir tutamı sanki tutkallanmış gibi dimdik duran Jimmy konuştu: "Aspirin var mı, Beth? Başım çok fena."

Ecza kutusunu, her şeyden çok Jimmy'nin akşamdan kalmalıkları için beklemekte olduğu çekmecedен çıkarttım. Oysa bir zamanlar içi bebek ateş düşürücüsü ve acil durum bantlarıyla dolu olurdu.

Aralarındaki beş yaş farka karşın Frank ve Jimmy birbirlerine öyle benzerlerdi ki uzaktan ben bile onları ayırt etmekte zorlanırdım. İkisinin de boyları bir seksenin epey üzerinde, koyu, neredeyse siyah saçları ve masmavi gözleriyle onları gören

çoğu zaman bir kere daha bakardı. Gözlerini annelerinden almışlar, bense onunla hiç tanışamadım. İkisi de pejmürde kadife pantolonlar ile kalın gömlekler giyerlerdi ve birazdan gündelik üniformaları olan lacivert tulumlarını üzerlerine çekeceklerdi. Köyde onlara “ikizler” dendiği de olurdu ama şaka yolluydu bu, Frank’ın ağabey olduğu açıkça belliydi.

“Hani bir yarım içip geri dönecektin? Ne oldu ona?” dedi Frank, Jimmy’ye sırtarak.

“Bira, bir günlük el emeğinin karşılığında Tanrı’nın ödülüdür.”

“İncil’de mi yazıyor bu?”

“Yazmıyorsa da yazmalı.”

“Öğleyin kuzuların yanında olacağız. O zaman görüşür müyüz?” dedi Frank bana, kardeşiyle kapıdan çıkarlarken, sonra da gülüşmeye devam ederek bahçeyi aştılar.

Erkekler süt sağmaya çıkıp mutfak boşaldığında bana yapacak çok iş kalırdı. Çamaşır vardı, hem de bolca; her ikisinin de tulumları çitilenmiş, çamaşır tahtasında beni bekliyordu. Kahvaltı bulaşıkları yıkanacaktı. Süpürgeyi elime ne kadar sık alırsam alayım yerler her zaman süpürülmek istiyordu.

Bunların yerine bir cezve taze kahve kaynattım ve Frank’ın eskimiş montlarından birini elime alıp dövme demirden küçük masaya oturdum, gözlerim hedefini bulana dek tarlalarımıza doğru baktım: Ufukta, yeşil meşenin yapraklarının üzerinde farklı boylarda üç tane kırmızı baca yükseliyordu.

Meadowlands.

Öncesi

1955

Özel mülke izinsiz girdiğimi bilmiyordum, kafamın içi bana zafer kazandıran romantik senaryolarla dolu olarak bir rüya âleminin içinde yitip gitmiştim. Kendimi bir çeşmenin başında, koca bir orkestranın eşliğinde, tutkulu bir aşk ilanını kabul ederken hayal ediyordum. O sıralarda çok fazla Austen ve Brontë okuyordum, abartarak güzelleştirmeye yatkınlığım vardı.

Başım âdeta bulutlarda, gökyüzüne bakarak dalıp gitmiş olmalıydım ki çarpışma anını hiç görmedim bile.

“Bu da ne be?”

Omuzu omuzuma vurmuş olan, çarpıştığım bu çocuk hiç de bir kahramana benzemiyordu. Uzun, zayıf, küstah, ergenlik çağındaki bir Bay Darcy gibiydi.

“Önüne baksana,” dedi bana. “Burası özel mülk.”

Bu “özel mülk” lafı bana birazcık saçma geliyordu, özellikle de bunun gibi sert ve üst sınıf aksanıyla söylendiğinde. İçinde bulunduğumuz otlak, yeşilliği ve kıvrımlarıyla, beyaz bulutlar gibi çiçekler açmış meşeleriyle, bütün şanı içindeki İngiltere’nin ta kendisiydi. Keats’ti burası, Wordsworth’tü. Herkesin yararlanması gereken bir yerdi.

“Gülümsüyor musun sen?” O kadar sinir olmuş gibiydi ki az kalsın kahkahayla gülecektim.

“Hiçliğin ortasında bir yerdeyiz. Çevrede kimseler yok. Buraya girmiş olmamın ne önemi olabilir ki?”

Çocuk söylediklerimi ancak bir an için yüzüme bakakaldıktan sonra sindirebildi. “Haklısın. Tanrım. Neyim var benim böyle?” Barış önerisinde bulunur gibi elini uzattı. “Gabriel Wolfe.”

“Kim olduğunu biliyorum.”

Yüzüme beklentiyle bakarak adımı duymayı istedi. Ama benim canım ona bunu hemen söylemeyi istemiyordu. Gabriel Wolfe’tan, büyük evde oturan o meşhur, yakışıklı çocuktan söz edildiğini duymuştum ama bu onu kanlı canlı ilk görüşümdü. Güzel bir yüzü vardı: Tanıdığım kızlar koyu renkli gözlerini çevreleyen o kirpikler için cinayet işleyebilirlerdi; dalgalı, kah-verengi saçları alnına dökülüyordu; elmacık kemikleri çıkık, burnu zarifti. Soylulara ait bir güzelliği olduğu da söylene-bilirdi. Ama tüvit pantolonunun paçalarını yün çoraplarının içine sokmuştu. Yine aynı tüvitten bir ceket, bir çeşit pelerin gibi omuzlarının üzerine atmıştı, kemeriye belinde sallanı-yordu. İhtiyar bir adamın giysilerini giymiş gibiydi. Hiç de benim tipim değildi.

“Burada ne yapıyordun?”

“Oturup kitap okuyacak bir yer arıyordum.” Ceketimin cebinden kitabımı çıkarttım, Emily Dickinson’dan ince bir cilt.

“Ah. Şiir demek.”

“Biraz düş kırıklığına uğramış gibisin. Senin tarzın daha çok P. G. Wodehouse mudur?”

İçini çekti. “Ne düşündüğünü anladım. Ama yanılıyorsun.”

Yine gülümsedim, elimde değildi. “Zihin de mi okuyorsun yoksa?”

“Benim beyinsiz üst sınıf budalasının teki olduğumu düşünüyorsun. Bir çeşit Bertie Wooster.”

Başımı yana eğerek onu süzdüm. “O görseydi kıyafetine bayılırdı, o kadarını kabul etmelisin. Çok şahane olduğunu söylerdi mutlaka.”

Gabriel, gülünce bütünüyle değişti.

“Babamın eski balık tutma pantolonu bu. Kullanılmış eşya satışına gidecek kutuların içinden bulup çıkardım. Seni bu kadar rahatsız edeceğini bilseydim giymezdim.”

“Sen de o amaçla mı giydin? Balık tutmak için mi?”

“Evet, hemen şurada. İstersen sana da göstereyim.”

“Benim gibi avamlar için yasak değil miydi oralar?”

“Bak işte, tam da bu yüzden gelmen gerek. Sana kaba davrandım ve bunu telafi etmek istiyorum.”

Kararsızca karşısında dikilip kaldım. İçinden çıkamayacağım bir şeylere girmeyi istemiyordum. Benim tek istediğim kendime hoş bir yer bulup kitap okumaktı.

Bir daha gülümsedi, yüzünü değiştiren o gülümsemeyle. Bu ihtiyar kılığı içindeyken bile yakışıklıydı. “Bisküvilerim de var. Gel, lütfen.”

“Bisküvilerin ne çeşit?”

Gabriel duraksadı. “Kremalı.”

Çeşme, orkestra. Göl, bisküviler. Pek de uzak sayılmazdı.

“Eh, madem öyle...” dedim ve işte her şey böyle başladı.

1968

Havada sinsi bir soğğun olduğu, kuşların havalanmaya başladığı ve tarlaların kuzularla dolduğu ilkbahar başları, bütün mevsimler içinde en sevdiğim olmuştur hep. Bobby kuzularımıza deli oluyordu. Elinde bir şişeyle öksüz olanları beslemek her yıl onun göreviydi ve başka kimsenin şişesine dokunmasına izin vermezdi, hatta bir kere sırf bu yüzden okula gitmediği bile olmuştu. Çok cevval bir çocuktur; kış boyunca kısa pantolonla gezer, ceket de giymezdi, bir seferinde okul müdiresi onu kendine bir ceket bulması için eve gönderdiği hâlde üstelik. Tam bir altın çocuktur, küçükken o kadar çok şarkı söylerdi ki ona Elvis demeye başlamıştık. Uzun boylu ve sıskaydı, kahverengi saçlarıysa tıpkı amcasınıninki gibi dimdik havaya kalkardı.

Jimmy'nin transistörlü radyoyu çalıştırmış olduğunu, sacdan yapılmış ahıra varmadan çok önce duyabiliyordum. Beatles'tan "Hello, Goodbye" avaz avaz çınılıyordu. Bu kır manzarasıyla pek de uyumlu olduğu söylenemese de Jimmy'nin akşamdan kalma hâline iyi geldiği belliydi. Tarlanın en baş tarafındaki kapıdan içeri girerken onun bir elini bir koyunun sırtına dayamış, kalçalarını iki yana sallayıp sol ayağını titreterek dans edişini izliyordum.

"Frank nerede?" dedim, Jimmy tarlanın aşağı tarafını işaret etti.

Onunla yan yana durup kocamın çitin üzerinden atlayışını izledik. Güçlü kollarından birini çitin en üst tahtasına yerleştirip bedenini doğru açıyla savurarak olimpiyatlardaki engelli koşucular gibi karşı tarafa geçiverdi. Bunu yapışını neredeyse her gün gördüğüm hâlde hâlâ içimde küçük bir haz kıpırtısı uyandırıyordu, bütün ömrü ağır iş yapmakla geçen bir adamın içindeki bu çocuksuluk.

Tarladan yukarıya, bize doğru yürürken bir yandan da şiddetle kollarını sallıyordu; aynı zamanda ıslık da çalmakta olduğunu o mesafeden bile tahmin edebiliyordum. Frank'ın olmayı en çok sevdiği yer burasıydı işte.

Maryalarımızın¹ çoğu doğurmuştu, kırk altı tane kuzumuz çayırılara çıkmıştı bile, hâlâ ağıllarda olan son bir avuç daha vardı. Yalnızca bir tanesinin şişeyle beslenmesi gerekmiş, bir tanesi ise ölü doğmuştu. Frank ve Jimmy avuçlarını gebe koyunların göbeklerinde gezdirerek onları muayene eder, bir yarık olup olmadığına bakar, doğum işaretleri için arka taraflarını gözden geçirirlerdi. Aslında her şeyden çok içgüdüleri çalışıyordu, bu işi uykularında bile yapabilirlerdi. Jimmy maryalara usulca dokunur, çalışırken onlarla sohbet eder, işi bitince de hepsine birer Rich Tea bisküvisi verirdi. Frank'ın ise her zaman acelesi varmış gibiydi, kafası yapılacak işlerin listesiyle dolu olurdu, beyni çok fazla şey taşıyordu.

“Artık şu anneler toplantısını bir bağlasan da işimize bak-sak,” dedi Frank ve Jimmy gözlerini devirdi.

“Patronluk taslamaya bayılıyor, değil mi ama?” dedi maryalara.

Uzun, eğimli bir tarlanın tamamı koyunlara aitti ama fazla yayılmaz, burada, ahırın yanında kümelenip kalırlardı. Bir haftaya kalmadan kuzular daha bağımsız hâle gelecek, çırpı

1 Dişi koyun. (yay. n.)

bacakları bükülerek dört bir yana doğru koşturmaya başlayacaklardı. Bobby'nin en sevdiği demleri de bu olurdu. Bir çiftlik çocuğuydu o, işlerin nasıl yürüdüğünü anlıyordu ama yine de her yıl bebeklerini pazara taşıma zamanı geldiğinde kalbi paramparça oluyordu.

Havlamayı ilk önce hangimiz duyduk, hatırlamıyorum. Arkamıza döndüğümüzde altın rengi tüylü bir kırmanın bize doğru koşturduğunu gördük.

Yanında sahibi olmayan, başıboş bir av köpeği kuzularımıza saldırıyordu.

“Çık dışarı!” diyerek kırmayı durdurmaya çalıştı Frank. Bir seksen sekizlik boyuyla iri ve ürkütücüydü ama köpek onun çevresinden dolaşarak doğruca maryalarımızın üzerine atıldı.

Koyunlar iniliyor, minik yavrular korku içinde meliyorlardı; daha yalnızca birkaç günlük oldukları hâlde tehlikeyi sezebiliyorlardı. Köpekte bir şalter atmış gibi bir değişiklik oldu. Gözleri karardı, dişleri ortaya çıktı, bedeni adrenalinle kaskatı kesildi.

“Silah, Jimmy! Hemen!” diye bağırdı Frank ve Jimmy dönüp kulübeye koştu.

Frank hızlıdır, ilkel kükreyişiyle köpekle yarışa girdi ama köpek ondan çevikti. Kuzulardan birini boynundan yakalayıp kaptı ve gırtlaklarını ikiye yarıdı. Kanın iğrenç kırmızısı çimlerin üzerinde kızıl havuzcuklar oluşturmaya başladı. Bir kuzu, iki kuzu, derken üç, bağırsakları kurbanlık sakatat gibi saçılıyordu. Maryalar her tarafa kaçışıyor, dehşetten gözleri dönmüş, küçük yavrularını ortada bırakarak koşuşuyorlardı.

Çığlık çığlığa köpeğe doğru koşarak kuzuları toparlamaya çalışıyordum ki Jimmy'nin bağırdığını duydum: “Çekil oradan, Beth! Aradan çık.”

Derken Frank beni sıkıca yakalayıp kollarıyla sertçe göğsüne bastırdı, kalbinin küt küt atışını duyabiliyordum. Silah sesini

duydum, sonra bir kere daha, arkasından da köpeğin hızlı ve nefret dolu acılı feryadını. Bitmişti.

“Vay canına,” dedi Frank, geri çekilip bir avucunu yanığıma yaslayarak yüzümü kontrol ederken.

Üçümüz birlikte koyunlara, “Buraya gelin kızlar!” diye seslenerek köpeğe doğru ilerledik ama maryalar tir tir titreyerek meliyor, yerde yatan üç bebek ölüsüne hiç sokulmuyorlardı.

Birdenbire, sanki bir serap gibi, tarladan yukarı doğru koşmakta olan bir çocuk belirdi. Kısa pantolonlu, ufak tefek ve zayıftı. On yaşlarındaydı belki. “Köpeğim!” diye haykırıyordu.

Tiz sesi çok tatlıydı.

“Siktir,” dedi Jimmy ve tam o sırada çocuk kanlı tüy yumağını fark ederek bağırdı: “Köpeğimi öldürdünüz!”

Babası da yüzü kıpkırmızı olmuş, soluk soluğa yanımıza gelmişti şimdi ama benim tanıdığım çocukluğundan çok da farklı sayılmazdı. “Ah, İsa aşkına, vurmuşsunuz onu.”

“Mecbur kaldık.” Frank katledilmiş kuzuları işaret etti.

Gabriel’in Frank’in kim olduğu ya da en azından kiminle evli olduğu konusunda hiçbir fikri bulunduğunu sanmıyorum ama o sırada arkasına döndü ve benimle karşılaştı. Bir an için yüzünden bir telaş geçip gitti ama sonra kendini topladı.

“Beth,” dedi.

Bense ona aldırmadım. Kimse çocuğa bakmıyordu. O ise köpeğinin yanı başında durmuş, sanki gördüğü dehşeti silmek istercesine iki eliyle gözlerini kapatıyordu.

“Gel buraya.” Birkaç saniye içinde yanına gidip ellerimi omuzlarına koydum. Sonra önünde diz çökerek kollarımı beline doladım. Ağlamaya başladı.

“Ağla,” dedim. “Ağlarsan açılırsın.”

Kendini kollarıma bıraktı, kısa pantolonlu bir çocuk kollarımın arasında inildi.

İşte her şey bir kere daha böyle başladı.

Dava

Old Bailey, Londra, 1969

Sevdiğim adamı iki yanında birer gardiyanla sanık sandalyesinde oturmuş, hakkında verilecek kararı beklerken görmenin verdiği acıya beni hiçbir şey hazırlayamazdı.

Düşünülmesi bile mümkün olmayacak bir suçla itham edilen bir adam.

Ne benim yüzümü aramak için başını kaldırıp da tribüne bakıyordu ne de jüri üyelerinin yüzlerine. Bense onları gözetliyor, her birini inceliyor, içimde yükselmekte olan telaşla şu yorgun görünüşlü, kır saçlı kadın onun masum olduğuna inanıyor olabilir mi acaba diye düşünüyordum. Ya da şu beyaz yakalı ve kol düğmeli mavi gömleği, ince çizgili takım elbisesiyle bankacı kılığındaki orta yaşlı adam ona karşı oy mu verecekti? Saçları omuz hizasında olan, diğerlerinden daha nazik görünen genç adam bizim tarafımızda olabilir miydi? Onun yazgısını avuçlarının içinde tutan bu yedi adam ve beş kadın, çoğunlukla ne düşündüklerini hiç belli etmeden oturuyorlardı. Ablam kadınların bu kadar çok olmasının iyi bir şey olduğunu söylüyordu. Genel olarak daha merhametli olurlarmış. Bana bu biraz zorlama bir düşünce gibi geliyor ama içimin bir yanı da kadın jüri üyelerinin her şeyi riske atmamıza neden olan yoldan çıkarıcı tutkuyu daha iyi anlayabileceklerini umuyordu.

Üzerinde konuşarak aylar geçirmemizden sonra dava nihayet başlamıştı. Bu mahkeme salonu, her bakımdan durumun

ciddiyetini vurguluyor gibiydi: yüksek tavan ve ahşap kaplı duvarlar; yüksek arkalıklı koltuğunda tahtına kurulmuş bir kral gibi duruşmayı yöneten, kırmızılar içindeki yargıç; onun altında, davanın başlamasını beklerken ellerindeki belgeleri karıştıran kara cübbeli ve beyaz peruklu avukatlar ve sanık sandalyesinin başında sakin bir kibirle durduğu yerden o kan dondurucu açıklamayı yapan mahkeme kâtibi: “Cinayetle suçlanıyorsunuz...”

Basın sırasını dolduran tüvit ceketli ve kravatlı gazetecilerin arasında tek bir kadın bile yoktu. Bense tribünlerde, meraklıların arasında Eleanor’la birlikte oturuyordum. Onların insanlık dramına duydukları açlığı kısa zaman öncesine dek ben de paylaşıyordum. Profumo skandalını ve ardından gelen Stephen Ward davasını nasıl da iştahla takip etmiştim. Christine Keeler ve Mandy Rice-Davies’in mahkemeden çıkarken çekilmiş fotoğraflarını, ne kadar şık göründüklerini, basının yine de onları aşağılayıp ucuzlaştırmayı nasıl başarabilmiş olduğunu daha dünmüş gibi hatırlıyordum.

Sanık sandalyesinde oturan tutuklu sevdiğiniz kişi olduğunda işler çok değişiyormuş. *Gözlerini kaldır. Lütfen, sevgilim.* Ona telepatiyle ulaşmaya çalışıyordum, her zaman yaptığımız gibi ama o tuhaf, boş bakışlarını önüne dikmiş duruyordu. Hissetmekte olduğunu, o andan beri uyanık geçen her anına eşlik ettiğini bildiğim kederi ele veren tek şey çenesinin öfkeyle kenetleniydi. Bir yabancının gözünde bu hâliyle düşmanca görünüyor olabilirdi ama ben daha fazlasını biliyordum. Ağlamasına ancak böyle engel olabiliyordum.

Öncesi

Klasik bir İngiliz gölünün resmini yapacak olsaydım tıpkı Meadowslands'tekine benzerdi.

Yüzeyi nilüfer demetleriyle doluydu, koyu sarı kalpleri olan beyaz ve pembe yumruk şeklinde çiçeklerle. En uzak uçta iki söğüt ağacı suya yatmıştı, üç tane beyaz kuğu da âdeta aralarındaki mesafe cetvelle ölçülmüşçesine düzgün bir tek sıra hâlinde bize doğru yaklaşıyordu.

Gabriel göl kıyısında kendine bir kilim, bir piknik sepeti ve çadır bezinden katlanır bir sandalye hazırlamış, ona bir çift de balık oltası dayamıştı. Bana sandalyeyi işaret ederek, “Buyurunuz,” dedi ama ben onun yerine kilimin üzerinde, onun yanına oturmayı tercih ettim. Sepetin içinden ekose desenli bir çay termosu ile bir paket Garibaldi bisküvisi çıkardı.

Benim kaşlarımı kaldırdığımı görünce sııttı.

“Elimdekilerin ezilmiş sinek bisküvileri² olduğunu söylersem gelmezsin diye düşündüm.”

Ağzı lacivert olan beyaz bir teneke fincanın içine çay doldurmasını izledim. Uzun ve zarif parmaklı elleri çok güzeldi. Bana sormadan çaya süt ve şeker ekleyip fincanı bana uzattı.

Gölün öbür ucunda, söğütlerin orada, safari filmlerinde görülebilecek türden, çok eski görünümlü, hâkî bir çadır ku-

2 Yassı biçimlerinden dolayı Garibaldi bisküvileri için halk arasında yapılan yaygın bir benzetme. (ç. n.)

ruluydu. Hayalimde Grace Kelly'yi, şık gömleğini sarı-kahve binici pantolonunun içine özenle sıkıştırmış, çadırın önünde cin toniğini yudumlarken canlandırabiliyordum.

“Çadır ne için?”

“Yazları burada kamp yapıyorum. Her sabah uyanır uyanmaz yüzerim. Küçük bir ocağın üstünde de pastırmalı yumurta pişiririm.”

Meadowlands büyüklüğünde bir mülkün içinde yaşayan bir çocuğun, ev dururken çadır bezinin altında yatıp kalkması bana tuhaf gelmişti.

Köydeki herkes gibi ben de her yıl, yaz şenliği için Meadowlands'e gelirdim. Dilimlenmiş Victoria sandviçlerinden yemişliğim, üç bacak koşusu için bacaklarımı ablamın bacaklarına bağlamışlığım, kaşıkla yumurta taşıma yarışında sondan ikinci olmuşluğum vardı. Gabriel'in annesi Tessa'yı mankenler gibi tepeden tırnağa siyahlar içinde, Hemston'dan çok Paris'e yaraşır cinsten kusursuzca biçilmiş takım elbisesini giymiş olarak, başında geniş kenarlıklı şapkası, yüzünde kocaman güneş gözlüğüyle görmüştüm. Üzerindeki tek renk dudaklarının kırmızısıydı. Düz veya desenli elbiseleri ve sandaletleriyle dolaşan diğer bütün annelerin arasında her zaman egzotik ve dokunulmaz bir havası olurdu. Yaşça çok daha büyük olan babası Edward'ı da takım elbisesi ve gözlüğüyle oyun sahasında Hindistan cevizlerine top savururken gözümün önüne getirebiliyordum.

Tek hatırlayamadığım Gabriel'di.

“Köy şenliklerinde seni neden hiç görmedim?”

“Ben hep okulda olurdum. Artık bitti ama. Son sınavıma iki hafta önce girdim. Üniversiteye gidinceye kadar üç ay evdeyim, nasıl dayanacağımı pek bilemiyorum.”

Manzarayı gösterdim. Parıldayan suları, üzerimize sarkan ağaçları, altın rengi kuş tüyleri gibi su yüzeyine yansıyan

yapraklarını. Beyaz ve pembenin düzensiz beneklerini. “Ne kadar zor olabilir ki?”

Yüzüme bakıp omuzlarını silkti. “Acıklı bir öyküm yok, eğer kastettiğin buysa. Şanslı olduğumun farkındayım. Ama ömrümün çoğu yatılı okullarda geçti. Buralarda yaşıtım olan kimseyi tanımıyorum. Sanırım demek istediğim şu ki evde olmaya pek bayılmıyorum.”

“Peki ya annenle baban? Onlarla da anlaşıyor musun?”

Elini şöyle böyle dercesine salladı. “Babam sessiz, okumaya düşkün bir adamdır; zamanının çoğunu çalışma odasına kapanıp kitap okuyarak geçirir. Nasıl oldu da annemle evlendi, pek anlayamıyorum; herhâlde bir çılgınlık anına denk gelmişti. Birbirlerinden bundan daha fazla farklı olamazlardı. Babam benden hiçbir şey istemez, annemse hiç yakamı bırakmaz. Yaşamımın her ayrıntısını öğrenmek ister; kimlerle arkadaşlık ettiğimi, hangi partilere davet edildiğimi, bir kız arkadaşım olup olmadığını. En çok da bunu. Aşk hayatıma karşı tuhaf bir ilgisi var. Çok zor bir insan da olabiliyor. Özellikle de içtiğinde ki bu da çoğu zaman demek oluyor.”

Gabriel’la tanışalı on beş dakika olmuş ya da olmamıştı ama daha şimdiden söylemediklerini de duyabiliyordum. Onu on ya da on iki yaşlarındayken, özenle süslenmiş yüksek bir Noel ağacının yanı başına oturmuş, çevresi hediyelerle kuşatılmış olarak başka türden bir şeyin özlemi içinde hayal ediyordum: muziplik, kargaşa ve atışmanın.

Ben de kendi ailemden söz etmeye başladığımda Gabriel’in yüzündeki hasret ifadesini yakaladım. Londra’da bir hukuk şirketinde sekreter olarak ilk yılını tamamlamak üzere olan ablamı anlattım ona. Gündüzleri çabuk sinirlenen adamların yazılarını dikte etmekle geçiyor olabilirdi ama gecelerini savaş sonrası ihtişamı içindeki Londra’yı keşfetmeye adıyordu. Bana yazdığı mektuplarda Soho’daki caz kulüplerinden, geç saat-

lerde kafayı bulduğu meyhanelerden, şafak vaktinde Covent Garden'daki çiçek pazarından salınarak geçişinden ve saatler sonra içine kırmızı gül yaprakları saçılmış bir yatak odasında uyanışından söz ediyordu.

Ablamın orada sürmekte olduğu yaşam bir taşra kızına benzersiz bir renkte ve zenginlikte görünüyordu, onun yanına gitmek için sabırsızlanıyordum.

Gabriel'a ergenliğimizin çoğunu Eleanor'un yatak odasının penceresinden sarkıp babamızın Benson & Hedges paketinden aşırığımız sigaraları paylaşarak birbirimize düşlerimizi anlatmakla geçirdiğimizi söyledim.

"Ergen kızlar neyin düşünür kurarlar? James Dean mi? Marlon Brando mu?"

"Bundan biraz daha kültürlüyüz," dedim hemen savunmaya geçerek.

Oysa Gabriel haklıydı, çoğunlukla aşktan ve erkeklerden konuşurduk.

"Peki," dedi başımızın üzerinden geçen cılız bulut sürüsünü incelermiş gibi havaya bakarak, "bu düşlerinizin içinde sıradan ölümlüler de olur muydu hiç? Yani senin özellikle değer verdiğin biri var mıydı diye sormak istiyorum, sanırım."

Aslında vardı ama bunu Gabriel'a söyleyecek değildim. Söyleyecek çok az şey vardı. Okula giderken aynı otobüse bindiğimiz ve her seferinde bana gülümseyen bir çocuk vardı. Uzun boylu, iri yarı, yakışıklı bir çocuk, üniformasına sığamıyormuş da sanki günün birinde onu patlatıverecekmiş gibi kocaman. Hafta sonları ailesinin çiftliğinde çalıştığından teni hep güneş yanığı olurdu. Günün birinde beni dışarı çıkarmak istediğini, onun arkadaşlarından benimkilere doğru aracılı olarak, eski usulde bildirmişti. Ben de ona eğer bana teklifte bulunacak olursa muhtemelen kabul edeceğim haberini göndermiştim.

Soruyu geçiştirmek en kolayı olacakmış gibi göründü. “Daha çok birbirimiz için gelecekler uydururduk. Benim Eleanor için kurduğum düşler her zaman onun benim için uydurduklarından daha ayrıntılı olurdu. Eleanor çabuk sıkılır. Bense ayrıntılarda yitip gidebilirim; saatlerce konuşabilir, yanlış yollara sapıp oradan doğru yollara çıkar, mutlu sonuna kavuşması için onu her zaman iyice bekletirdim.”

“Öykücüsün desene. Bahse girerim yazar olacaksın.”

“Şiir yazıyorum.”

Yazdığım şiirlerden kimseye söz etmezdim, herhâlde iyi olduklarına güvenmediğim için. Yine de onları yazmaya doyamıyor, Rus Devrimi üzerine bir deneme yazmam gerekirken defterlerimi mısralarla, yarım cümlelerle, hoşuma giden sözcük eşleştirmeleriyle dolduruyordum.

Kilimin üzerinde, aramızda duran Emily Dickinson’a parmaklarıyla vurdu. “Bir şair,” dedi. “Öyle olabileceğini hissetmiştim.”

“Kötü bir şair ama. Hatta berbat bile olabilir.”

“Öyle söyleme. Ne olmak istiyorsan zaten öyle olduğunu düşünerek kendini kandırman gerekir. Babam hep böyle der. Yazıyorsun, o zaman yazarsın.”

Bir an sessizlik oldu, sonra devam etti: “Ben de yazıyorum,” derken sesindeki mahcupluk bana tanıdık geldi.

Karşılıklı gülümsedik, belki ikimiz de aynı şeyi düşünüyorduk. İki yazarlık heveslisi, iki hayalperest, yaşamlarının başlamasını bekleyen iki yeni yetme. Bu kadar ortak noktamızın olabileceği kimin aklına gelirdi ki?

“Ne tür şeyler?”

“Bir romana tekrar tekrar başladım. Hep aynı noktada takılıyorum, yetmiş sayfa kadar yazdıktan sonra.”

“Neyle ilgili?”

“Sana söylemeye utanıyorum.”

“Büyük bir evde yaşayan ve giyim konusundaki zevki tartışmalı bir çocuğu da içeriyor olabilir mi acaba?”

Gabriel öyle yıkılmış göründü ki içim bir anda kendime karşı nefretle doldu. Neden böyle davranıyordum sanki? Onu yeterince tanıımıyordum ve mizah duygumun yanlış anlaşılmış olduğu da çok açıktı. “Özür dilerim. Sana takılıyordum ama öyle yapmamam gerekirdi. Bu işin ne kadar acı verici olduğunu herkesten iyi bilirim ben.”

“Otobiyografi konusunda haklıydın. Ana karakterim bir ayyaş. Kendinden yaşlı bir erkekle mutsuz bir evliliği olan, çok güzel bir kadın. Benim yaşamdan istediğim tek şey romanlar yazmak. Eskiden Graham Greene olmak isterdim. Ama sonra Kingsley Amis’in *Talimli Jim* kitabını okudum ve benim için her şey değişti. Çok komik bir kitap bu ama çok da cüretkâr. Ben de böyle bir romancı olmayı istiyorum işte. Riskler almayı. İnsanları şaşırtmayı. Eğer şanslıysam otuzuma varmadan çok-satan bir roman yazmış olmayı. İşte bu. Sana en gizli sırrımı söyledim bile. Artık bana istediğin kadar gülebilirsin.”

“Sana gülmek istemiyorum,” dedim patlar gibi. “Söylediğim o adice sözlerin hepsini geri almak istiyorum. Baştan başlayabilir miyiz?”

Bu kez sıkması için ona elini uzatan ben oldum.

“Tuhaf bir kızsın sen, Beth Kennedy,” dedi elimi tutarak.

“İyi anlamda mı tuhaf, yoksa kötü anlamda mı?”

“Kesinlikle iyi anlamda tuhaf. Benim tarzımda tuhaf. Bu gibi şeylerde altıncı hissim kuvvetlidir.”

Oradan ayrılmak üzere ayağa kalktığımda ışık gökyüzünden çekilmek üzereydi. Saatlerce konuşmuştuk.

“Yola kadar sana eşlik edeyim,” dedi Gabriel.

“Beni mülkünden def mi ediyorsun?”

“Seninle son dakikalarımın tadını çıkarıyorum diyelim.”

Bunu duyunca içimde bir haz kıpırtısı hissettim ama belli etmedim.

“Bir daha ne zaman gelirsin?”

Bu hoşuma gitmişti, birbirimizi yeniden göreceğimiz onun için kesin bir şeydi.

“Hafta sonu olur mu?”

“Cuma akşamı gel. Göl geceleri sihirli gibidir.”

Vedalaşırken aramızda bir beceriksizlik ürpertisi gezindi; sanki el mi sıkışacağız, yoksa öpüşecek miyiz, karar veremiyormuşuz gibi. Ama ikisini de yapmadık.

“Hoşça kal o zaman,” dedim.

“Bu tüvit doğruca çöp kovasına gidiyor,” diye seslendi arkamdan.

“Güzel,” diye bağırdım ben de ona.

Yolun kıvrıldığı yerde durup arkama döndüm ve ona el salladım, ben gözden kaybolana dek bakışlarıyla beni izlediğini hissedebiliyordum.

1968

Uzun yıllar boyunca kurduğum Gabriel Wolfe’la yeniden karşılaşma fantezilerimin hiçbirinde oğlu ve ölü köpeğiyle birlikte onu arabayla evine götürmek yer almıyordu. Leo, Land Rover’ın arka koltuğunda oturuyordu; köpekse Frank’in eski ceketlerinden birine sarmalanmıştı. Çocuğun ağlamaları içimi parçalıyordu.

Gabriel arada bir, her ikimizi de yatıştırmak ve köpek için mazeret bulmak gibi olanaksız bir görevi yerine getirmeye kalkışıyor, oğluna, “İçgüdüydü bu,” diyordu. “Bunu yapacağını önceden bilemezdik. Bu cins köpekler avlanmak ve öldürmek için yetiştirilirler. Çiftçinin yapabileceği başka bir şey yoktu. Onu durdurmak zorundaydı.”

“Roket’i öldürdü o,” dedi Leo.

“Ah, tatlım,” dedi Gabriel aklıma Amerikalı eşini düşüren, genizden gelen hafif bir tınıyla. “Kuzularını koruması gerekiyordu.”

Gabriel bunu söylerken çok da içtenlikle inanıyormuş gibi değildi ve ben onu anlayabiliyordum. Çiftçi olmayan biri bir koyun yitirmenin gerçek bedelini ne kadar bilebilirdi ki? Sorun yalnızca para değildi ama aslında kış aylarını geçirebilmemiz için her bir kuzunun satışı bizim için önemliydi. Fakat asıl dert, hayvanlarınızın mahvedilişini görmenin verdiği yürek yarasıydı. İçlerinden birilerinin katledilmesini izleyen sürünün içinde bulunduğu mutlak dehşete tanık olmak. Gebe maryalara

beş ay boyunca baktıktan sonra onun kuzularının doğduğunu görmenin sevinci, kaç kere yaşamış olsanız da azalan bir şey değildi; sonra o kuzunun vahşi, kanlı bir ölümle yok oluşunu izlemenin verdiği acı da öyle.

Öyle bile olsa, çocuğun çektiği acıya katlanmak da hiç kolay değildi.

“Çok üzgünüm,” dedim.

“Beth?”

Gabriel’a baktım. Yaşla birlikte yakışıklılığından hiçbir şey yitirmiş değildi.

“Senin suçun değil bu.”

Gazete ve dergilerde görmeye alıştığım o diğer kişiliğinin yerine onu böyle, normal bir insan, acı çeken oğluyla başa çıkmaya çalışan bir baba olarak görmek gerçek dışı bir şeydi. Gabriel Wolfe, edebiyat dünyasının yaramaz çocuğu. Benim onu tanımamdan sonraki yıllar içinde Gabriel, hayatta olmayı en çok istediği şey olmuştu; saygın bir yazardı artık. Yalnızca yirmi dört yaşındayken yayımlanan ilk romanı çoksatanlar arasına girmişti, düşünün gerçekleşmesi yalnızca altı yılını almıştı. Keskin yazarlığı, tartışmasız yakışıklılığıyla birleşince basının ona ilgisi hiç azalmamıştı. Eğer yazarlık dünyasında da rock yıldızları olsaydı Gabriel Mick Jagger olurdu; sarışın, güzel eşiyse Marianne Faithfull. İkimizin hayatı, onun ve benim yaşamlarımız ise birbirinin zıt kutbu olmuştu. Ben artık günleri buz gibi sabahlarla dolu olan, şafak vakti bir kuzunun mucizevi doğumuna tanıklık eden bir çiftçi karısıydım.

Bu yaşamın tek bir saniyesini bile değiştirmezdim.

Meadowlands’in kapısından içeri girdik. Gabriel’in çocukluk evi hâlâ ömrümde gördüğüm en güzel evlerden biriydi. O çok hoş, sarımtırak taştan yapısı, kocaman meşe kapıya doğru çıkan basamakları, çerçeveleri maviye boyanmış kemerli pen-

cereleriyle küçük ölçekli bir şatoyu andırıyordu. Bu pencereleri değiştirmemiş olmalarına çok sevindim.

Gabriel, Land Rover'dan indi ve peşinde oğluyla köpeği kucaklayıp eve doğru yürüdü.

“Ben sizi yalnız bırakayım o zaman,” diye seslendim arkalarından.

Gabriel dönüp şaşkınlıkla baktı. “Köpeği ne yapacağımı bilmiyorum.”

“Gömmen gerek.”

Aklıma hassas oğlum Bobby gelmişti; onunla birlikte gömdüğümüz bütün kuşları, tavşanları düşündüm; yüzlerce küçük cenazemizi.

“Nereye?”

“Burada pek yer sıkıntınız var sayılmaz, öyle değil mi?” dedim, o da eski günlerdeki gibi bana yan gözle baktı.

Geçmişteki kişiliklerimize ne de kolay bürünüvermiştik; o toprak sahibinin oğlu, bense sivri dilli çıkıntı.

Oysa artık eskiden olduğumuz kişiler değildik. O bir babaydı, ben de anne olmuştum; kimliklerimiz bir zamanlar birbirinden ne kadar uzaksa şimdi de o kadar birleşmişti. İnsan bir kere çocuk sahibi olduktan sonra bir daha hiç eskisi gibi olamıyor, o çocuk artık yaşamıyor olsa bile.

Leo, “Nereye gömeceğimizi buldum,” dedi. “Sen de bizimle gelir misin, Beth?”

Az önce köpeğini öldürmüş olduğumuz düşünülürse, bu soruyu gayet kibarca sormuş ve kocaman kahverengi gözlerini yüzüme dikmişti. Bobby'nin gözleri de aynı renkti, taze çalkalanmış çamur rengi derdim ben. Buna hep gülerdi.

“Gelin, haydi. Güzel bir yer seçelim.”

Kusursuz yeşil çimenliği aşp benim zamanımdan sonra yapılmış olan bir ağaç evinin yanından geçtik, Gabriel onu Leo için yaptırmış olmalıydı. Oğlumun bunu görseydi ne ka-

dar seveceğini düşündüm, saman balyalarının üzerinden ya da babasının yanında traktörden aşağıya kaymak bile onu çok mutlu ederdi, hiçbir zaman oyuncaklarla şımartılmamıştı ama tıpkı Frank gibi o da çiftliğimizin güzelliğinin tadını her gün çıkarmayı iyi bilirdi.

“Nereye gidiyoruz?” diye sordum, Leo yanıt verdi:

“Göle.”

Gabriel bana bakıp gülümsedi ama hüznle dolu bir gülümsemeydi bu, âdeta anılar onun da canını benimki kadar acıtıyormuş gibi. Kendime bunları düşünmek için izin veremezdim. Yıllar önce Gabriel’la ilişkimiz bittiğinde bir süre çok yıkılmıştım ama sonra kendine saygısı olan her kadının yapacağı şeyi yaptım: Kapıyı kapattım, anılarıma ve ona. Kendime Gabriel’ı yalnızca ergenlik yıllarıma ait olan biri, bir ilk heyecan, şarkıcı Johnnie Ray’e karşı yaşadığım kısa süreli takıntıdan yalnızca biraz fazlası olarak düşünmeyi öğrettim. Gabriel’ı yeniden, bu şekilde, bir zamanlar ikimiz için de çok şey ifade eden o yerde görmek, kendimi bırakacak olursam beni derinden sarsacak bir şey olabilirdi.

Baba oğul söğüt ağaçlarından birinin altında bir yer seçtiler.

“Birkaç kürek getirirseniz kazmanıza yardımcı olurum,” dedim.

Gabriel gidince Leo’yla baş başa kalıp gölü seyre koyulduk.

Leo artık ağlamıyor ama somurtarak sulara bakıyordu. Benim gibi bir yabancıyla tek başına kalmak kendini rahatsız hissetmesine neden oluyor mu diye merak ettim.

“Sence burada yaşamak hoşuna gidecek mi?”

“Pek sanmıyorum. Arkadaşlarımı özlüyorum. Sınıfımdaki çocukları da hiç sevmedim. Çok kötüler.”

“Öğretmenin kim? Bayan Adams mı? İyi biri o, öyle değil mi?”

“Sanırım,” dedi Amerikan aksanıyla. Bu aksan bir gelip bir gidiyordu. Kimi sözcükleri Amerikalılar gibi söylüyordu ama çoğunlukla İngiliz aksanıyla konuşuyordu. “Sen onu nereden tanıyorsun?”

“Benim oğlum da senin okuluna giderdi.”

İki yıldır bunu söylemekte olmama karşın, ardından gelecek soruyu beklemek hiç de kolaylaşıyor gibi değildi.

“Kaç yaşında?”

“İki yıl önce öldü. Dokuz yaşındaydı.”

“Neredeyse benim yaşımdaymış.”

Leo yalnızca bir çocuğun yapabileceği biçimde söylediklerimi olduğu gibi kabul etmişti. Ama birden hiç beklenmedik ve çok nazik bir hareketle uzanıp elimi tuttuğunda soluğum kesildi. “Onu özlüyorsun, değil mi?” dedi.

“Özlüyorum,” dedim ve Leo sesimdeki heyecanı duymuş olacak ki elimi hızlıca sıktı.

Gabriel elinde her birimiz için bir tane olmak üzere üç kürekle geri geldiğinde Leo ile ben hâlâ aynı noktada duruyorduk. Konuşmuyorduk ama aramızda tuhaf bir huzur duygusu vardı. Belki de bu çocuğun yakınında olmanın getirdiği bir şeydi bu –kendi oğlumun değil– ama onun varlığında bana Bobby’yi geri getiren bir tatlılık vardı.

Kazma işi fiziksel olarak yorucuydu. Toprak ilerlememizi zorlaştıracak kadar sertti ve Leo çok geçmeden pes edip bizden bir metre kadar uzakta oturarak izlemeye koyuldu.

Gabriel ve ben bir süre sessizce kazdık. Sonra, “Duyduğuma göre annen artık Avustralya’da yaşıyormuş,” dedim.

Başını kaldırıp yüzüme baktı. “Aramızda yalnızca on altı bin kilometrecik var. Meğer gerçekten de bir Tanrı varmış.”

“Elbette ki bir Tanrı var, baba,” dedi Leo. “Olmayacağını nereden çıkardın ki?”

“Lafın gelişi işte. Şaka yapıyordum.”

“Babam, babaannemi pek sevmez,” dedi Leo sır verircesine bir tonla. “Nedenini hiç anlayamadım.”

Gabriel’in gülüşünü unutmuştum, bulaşıcı hâle gelinceye kadar ona nasıl tutunduğunu da. Elimde olmadan ben de güldüm, yani annesi hakkındaki bütün hislerime rağmen.

“Beth’in bir oğlu varmış, baba,” dedi Leo. “Ama ölmüş. Hâlâ çok üzgün.”

İkimizin gülüşü de bir anda kesildi.

“Evet, biliyorum,” dedi Gabriel, benden başka nereye bakacağını bilemeyerek. “Yazmak istedim ama emin olamadım... Yani senin...”

“Sorun değil,” dedim. “Gerçekten.”

Kendimi bu durumda sık sık buluyordum; benim yasım, kaderim karşısında başkalarının hissettikleri rahatsızlığı gidermeye çalışırken. Ama Gabriel’la Bobby hakkında, hiç tanımadığı bir çocuk hakkında konuşmak, beni çok başka türlü incitecekti.

“Hayır. Yazmalıydım. Seni çok düşündüm ama...”

“Gabriel?”

“Efendim?”

“Sus. Lütfen.”

“Peki. Ama bir şey söyleyebilir miyim?”

“Özür dilemeyeceksen söyle. Bundan nefret ederim.”

Sesim istediğimden daha sert çıkmıştı. Ama bitmek bilmeyen özürleri dinlemek insanı çok yoruyordu. Üzgün, acıyan bakışlar, saygılı ses tonları, hepsi içimde çığlık atma isteği uyandırıyordu.

“Seninle arkadaş olmamızın hiçbir yolu yok mu?” Sonra da bana başlangıcımızı hatırlatan bir hareketle elini uzattı.

Gabriel’in kaygı dolu yüzüne bakarken onu ne kadar çok sevdiğimi düşündüm. Her zaman sevmiştim. Her şeye rağmen.

Mezarın üzerinden onun eline doğru uzandım. “Arkadaşız,” dedim.

Öncesi

Gabriel garaj yolunun ucunda bekliyor ama sanki benim hangi taraftan geleceğimi unutmuş gibi yanlış yöne bakıyordu. Bu da bana onu incelemek için birkaç saniye zaman verdi. O akşam koyu renk giysiler giymişti –lacivert bir süveter ve gri pantolon–, yirmi metre kadar uzaktan bakıldığında silüeti ince ve uzun görünüyordu. Yüzünü göremiyordum ama başka her şeyi içime sindirdim; boyunu, endamını, bir eli pantolonunun cebinde dururken diğerini saçlarında gezdirip duruşunu...

“Tüvidi şimdiden özledim,” diye seslendim, o da bana doğru döndü.

Bir anda birbirimize sırttık. Kocaman, aptalca bir çift sırıtış. Bu onun da aynı şeyleri hissettiği anlamına mı geliyordu? O hafta benim için neredeyse dayanılmaz geçmişti, kafamın içi yalnızca Gabriel’la doluydu ve hatırlayabildiğim bütün konuşmalarımızı aklımdan tekrar tekrar geçiriyor, aramızda hissettiğim o bağlantıyı uyduruyor olabilir miyim diye düşünüyordum.

“Kendi kıyafetlerini giyince bayağı değişmişsin.” Kastettiğim ne kadar güzel olduğuydu. Neredeyse sarsıcı derecede güzel.

Aramızda yalnızca birkaç santimetre vardı ve onu öpmek için bastırılmaz bir dürtü duyuyordum. Yalnızca bir saniyeliğine. Nasıl bir his olacağını, ne tepki vereceğini görmek için. Onun yerine arkamı döndüm. Sanki Gabriel aklımdan geçen bütün düşünceleri okuyabiliyormuş gibi hissediyordum.

“Geleceğinden emin değildim,” dedi.

“Öyle bir tehlike yoktu.”

Ne dediğimi sindirince beni yavaş gülümsemesiyle ödüllendirdi.

Gabriel göle giden yola doğru, reçel kavanozlarının içinde yanan bir düzine mumdan oluşan bir patika kurmuştu. Gölün önüneyse bir oyun masası yerleştirmiş, üstünü beyaz keten örtüyle örtmüş, şarap kadehlerinden, gümüş çatal ve bıçaklardan bir sofraya kurup tam ortaya da bir sürahi içinde uçuk pembe güller koymuştu. İki ahşap katlanır sandalyenin üzerlerine minderler konmuş, arkalarınaysa hava soğursa diye birer battaniye atılmıştı ama bu pek de olası değildi çünkü birkaç metre ötemizde dökme demirden alçak bir kâsenin içinde bir ateş yanıyordu. Mehtap yavaşça yükselmeye başlamıştı ve çevremizde gördüğümüz her şeyi –söğüt ağaçlarını, gölün yüzeyini– gümüşü beyaza döndürüyordu, hatta çimenler bile kristalden yapılmış gibi parıltıyordu. Ömrümde gördüğüm en romantik şeydi bu: iki kişi için hazırlanmış bir sahne.

“Harika görünüyor. Çok zahmete girmişsin.”

“Söylemiştim ya sana, zamandan bol bir şeyim yok. Ne yazık ki hazırlarken anneme yakalandım, bu yüzden de şimdi merak içinde benden bilgi bekliyor. Merak etme, buraya gelmeyeceğine dair ağzından söz aldım.”

“Annenle tanışmamın benim için bir sakıncası yok,” dedim ve Gabriel güldü.

“Onunla gerçekten tanıştığın gün sana bu söylediğini hatırlatacağım.”

Her ikimize de birer kadeh şarap doldurdu. Sofrada haşlanmış tavuk, patates salatası ve seradan alınmış domatesler ile marullar vardı. Küçük bir reçel kavanozunun içindeyse hazır sirke. Gabriel, boynunun çevresine dolanmış olan şal desenli fuları çözerek bana gülümsedi ve kadehini kaldırdı.

“Haneye tecavüzcülere,” dedi ve kadeh tokuşturduk.

Yeni tanıştığımız birine, sanki böyle bir şey mümkünmüş gibi, bizi kestirmeden tanıması için anlattığımız yamalı bohça öyküleri ne kadar tuhaf olabiliyor.

Gabriel’a ailemin ya da en azından babamın İrlandalı olduğunu söyledim; gerçi Londra’da doğmuş, ailesi o sekiz yaşındayken Shaftesbury’ye taşınmıştı. İrlanda’da hiç yaşamamıştı ve en ufak bir aksan kırıntısı da yoktu ama yine de oranın özlemini çekiyordu.

“Bir keresinde bana İngiltere’de kendini yersiz hissettiğini söylemişti. Ona sanki doğal yaşam ortamından koparılmış gibi geliyormuş. İrlanda toprağına ayağını bile basmadığı hâlde bunun nasıl mümkün olabildiğini sormuştum ona. O da bunun yalnızca bir duygu olduğunu söylemişti. Bir çeşit genetik miras olmalıymış bu ve o istese de istemese de kemiklerine işlemiş bir kere. Tek bildiği İrlanda’ya gidecek olsa bütün parçaların yerli yerine oturacak olmasıymış.”

Annemse tıpkı benim gibi doğma büyüme Dorset kızıydı. Babamla on altı yaşındayken tanışmışlardı ve o zamandan beri birlikteydiler. Aynı öğretmen okuluna devam etmişler, mezun olur olmaz da evlenmişlerdi ve her iki kızları da onlar daha yirmi beş yaşlarına bile girmeden dünyaya gelmişti. Birbirlerini yalın ve yılmaz bir bağlılıkla seviyorlardı ve ben de zaman zaman bunun Eleanor ve bende erişilmesi mümkün olmayan romantik beklentilere yol açtığını düşünüyordum. Böyle bir şeyi bulabilmeyi nasıl umabilirdik ki?

Dinden de söz ettik. Benim için Katolik dini babamdan gelen bir diğer mirastı ve beş yaşımdan beri rahibeler tarafından eğitiliyordum.

“Sizin rahibeleriniz nasıllar?”

“Birkaçı iyidir. Kimileri çok tatsız olabiliyor, özellikle de müdire hanım. Gözde öğrencileri vardır ve ne yazık ki ben on-

ların arasında bulunmuyorum. Tanrı'ya şükür ki özgürlüğümü kazanmak için katlanacak yalnızca bir yılım daha kaldı.”

Gabriel ise babasının ve dedesinin de okulu olan Balliol Koleji'nde okumak üzere Oxford'a gidecekti. Orada kendisine zamanında babasının da kaldığı, avluya bakan odayı vereceklerini düşünüyordu.

“Kalın kafalı olsaydın seni yine de alırlar mıydı?”

“Herhâlde. Okul müdürü babamın dönem arkadaşı, hâlâ da yakınlar.”

Gabriel güldü, belki benim de gülmemi bekliyordu.

Başımı eğip tabağıma baktım, içimdeki tiksinti kabarırken kendimi susmaya zorluyordum. Gabriel gibi yol haritası daha doğduğu anda çizilmiş biri için gelecek ne kadar da kolaydı.

“Biliyorum, bunun haksızlık olduğunu düşünüyorsun. Ama eğer istersen sen de Oxford'a gidebilirsin, Beth. Bugünlerde birçok kolej kadınları da kabul ediyor artık. St. Anne'e başvurabilirsin. Yakın zamanda kolej oldu ve Oxford'un standartlarına göre epeyce radikal bir yer.”

Benim okulumdan çıkmış hiç kimse Oxford'a ya da Cambridge'e gitmemişti. Üniversiteye gidenlerin sayısı bile çok azdı zaten. Son sınıfa kadar gelenler çoğunlukla bunu zaman kaybı olarak görüyor, yalnızca onları çocuk bakıp ev işi yaparak geçecek bir ömre başlatacak olan tabanca atışını sanki bu hedefler yaşamın kutsal kâsesiymişçesine bekliyorlardı.

“Edebiyatı çok seviyorsun,” diye üsteledi Gabriel, ben bir şey söylemeyince. “Oxford'da dünyadaki en iyi öğrenimi görebilirsin. Kütüphanelerinin nasıl olduğunu tahmin bile edemezsin. Orijinal basımlarla dolu şahane binalar. Gerard Manley Hopkins ve Shelley'nin el yazması nüshaları bile var. Oraya senden önce gitmiş olan bütün o yazarları bir düşünsene. Oscar Wilde ve T.S. Eliot'ın yürüdüğü sokaklarda yürüyeceksin.”

“Hiç kadın yok mu?”

“Senin için önemliyse birkaç isim bulurum.”

Akşam havası serinlemeye başlayınca sandalyelerimizi ateşe doğru yaklaştırdık. Gabriel ateşi kütüklerle besledi, bir maşayla korları karıştırdı ve alevlerin üzerine üfleyerek onları havalandırdı. Yıldızlar burada, bizim arka bahçemizde olduğundan daha parlak ışıldıyordu; aynı yıldızlar burada lacivert gökyüzüne işlenmiş mücevherler gibiydi.

“Geç oluyor,” dedim. “Birazdan eve dönmem gerek.”

“Beş dakika daha kal. Hatta on. Bu akşam çok çabuk geçti.”

Havada değişen bir şey vardı. Gabriel’in yüzünde gördüğüm bakış kalp atışlarımı hızlandırıyordu. Sandalyesinde öne doğru uzanarak ağzını ağızıma bastırdı. Çekingen ve nazik bir öpücük.

“Bütün akşam seni öpmeyi istedim.”

“Neden bu kadar geciktin?”

Gabriel güldü. Gülüşünün onu böyle canlandırmasına bayılıyordum. Çoğu zaman gözlem yapmakta olduğunu hissediyordum ama gülerken gardı iniveriyordu.

“Gergindim sanırım. Senin de isteyeceğinden emin değilim.” Gabriel elimi tuttu ve beni kucağına çekti.

Bir kez daha öpüştük ama bu seferkinde her şey vardı; dili önce duraksayarak, giderek daha kendinden emin, benimkini arıyordu. Birbirimize iyice sokulmuş hâlde, parmaklarımız kenetli, uzun uzun öpüştük.

Bir öpücüğün böyle olabileceğini hiç bilmiyordum: içinde kendimi kaybedebileceğimi, kafamda hiçbir düşünce kalmayacağını, bütün bedenimin bir başkasının tadı ve dokunuşuyla yanacağını.

Gabriel bana köyün eteklerindeki Meadowlands’ten köyün tam göbeğinde bulunan kulübemize kadar eşlik etti. Bahçe kapısının önünde bir kere daha öpüştük, annemler üst kat penceresinden bakıyor olabilirler diye düşünerek, yanaktan, masum bir veda öpücüğüydü yalnızca.

“Seni bugüne kadar tanıştığım herkesten daha çok sevdiğimi söylemem için henüz çok mu erken?” dedi Gabriel.

Bahçeden içeri girerken gülümsememe engel olamıyordum.

Ön kapıda anahtarımın sesini duyunca babam koşarak mutfaktan çıktı. Beni beklemek için yatmamış olduğu besbelliydi.

“Şu surata bakın,” dedi beni görünce. “Üstüme iyilik sağlık. Galiba küçük bebeğim âşık olmuş.”

“Baba,” diye karşı çıktım gülerek. “Yapma.”

Ama yatağıma gitmek üzere merdivenleri çıkarken Gabriel’in bana söylediklerinin heyecanı içinde ayaklarım yere basmıyordu. Daha önce hiç yaşamadığım bu duygu, bu heyecan, bu sevinç, bu alev alev mutluluk, belki tam da buydu. Belki de aşk böyle bir şeydi.

1968

Frank bana bara gelmemi söyleyen bir not bırakmıştı.

Çaydanlıkta su kaynatıp kendime bir fincan çay yaptım ama içmedim. Düşüncelere dönüşmelerine izin vermediğim duygularım içimde dönüp dururken huzursuzlukla volta atıyordum. Çoğunlukla çocuk vardı aklımda. Elimi tutuşu. Tıpkı hayvanlar gibi, küçük çocukların da insanın acısını hiç korkmadan hissedebildiklerini unutmuştum. Frank ve ben birbirimizin kederinin etrafında dans ediyorduk. Çocuğunu yitirmiş her çift size aynı şeyi söyleyecektir. Karşınızdakinin acısını görürsünüz, görmemeniz mümkün değildir ama sanki kederin tahterevallisindeymişsiniz gibi tek istediğiniz onun düşmesine engel olmaktır.

Kimi zaman böyle hissettiğimde kendimi bu duyguya bırakıyordum. Öylece oturup Bobby'yi düşünüyor, onu her şeyiyle özlüyordum. Başka zamanlardaysa, şimdi olduğu gibi, ayağa kalkıyor, ceketimi giyiyor, dışarı çıkıyordum. Başkalarıyla oylanmam gerekiyordu, yalnızca alkol ve sohbetin verebileceği bir yumuşamaya gerek duyuyordum.

Sazdan yapılmış, loş ve köhne Pusulalar Hanı, pürüzlü arduvaz zemini ve gölgeli köşeleriyle cuma akşamları köy halkının toplandığı yer olurdu. Kapanış saati geldiğinde her zaman kullanılmakta olan ve çoğunlukla çalmayı da söylemeyi de bilmeyen birilerinin elinde bulunan kırık dökük bir piyanosu

da vardı. Bar dekoru –tabii buna dekor denebilirse– duvarlara asılmış ürkütücü görünümlü çiftçi aletleriyle epey iç karartıcıydı: on sekizinci yüzyıldan kalma paslı bir tırpan, bir antika saban, hatta bir avlak bekçisinin insan yakalamak için kullanılan kaparı. Bira her zaman kötü olur, çerezler biter, yerler elma şarabından yapış yapış olurdu. Yeryüzünde bundan daha güzel bir yer yoktu.

Frank ve Jimmy, önlerinde yarı yarıya içilmiş birer yarım litrelik birayla barda oturuyorlardı. Frank'ın sırtına parmağımla dokundum, yüzünde koca bir sırıtişla bana doğru döndü, gören de beni görmenin başına gelen en güzel şey olduğunu sanırdı. Bir keresinde ablam Eleanor beni Frank'le telefonda konuşurken duyduğunda şöyle demişti: “Frank'le konuşurken hiç de evliymiş gibi konuşmuyorsunuz. Sanki daha yeni tanışmış gibi konuşuyorsunuz.”

Şanslıydım. Bunu da biliyordum.

Jimmy'nin kız arkadaşı Nina barın arkasındaydı. On dokuz yaşından beri birlikteydiler. Nina, o akşam kusursuz bir arı kovani biçiminde geriye taranmış kızılımsı sarı saçlarıyla çok gösterişli bir kızdı. Giyinip süslenmeyi severdi. Onunla ikimiz sık sık adına Sallanan Altmışlar³ denen dönemin buralara hiç uğramamış olmasına güler, eğlenirdik. Barın müdavimleri olan, kadife pantolonlu pipo içen erkeklere ve düz süveterler ile tulumlar giymiş kadınlara bakınca, insan kendini bir zaman tüneline girmiş gibi hissedebilirdi. Ama her fırsatını bulduğunda Londra'dan alışveriş yaparak bütün maaşını en yeni moda çılgınlıklarına yatıran Nina onlardan değildi.

Nina'yı işbaşında izlemeye bayılırdım. Flörtleşme ile eleştirme arasındaki ince çizgiyi kusursuzca korurdu. Kimse ona

3 Swinging Sixties. Birleşik Krallık'ta genç kesimin öncülük ettiği toplumsal ve kültürel değişimi içeren 1964-1970 yıllarını kapsayan dönem. (yay. n.)

bulaşmaya kalkışamazdı, en sarhoşlar bile. Gerçi doğrusunu söylemek gerekirse bu barda başa çıkmakla en çok uğraştığı sarhoş Jimmy'ydi.

“Çocuk nasıl oldu?” diye sordu Frank ben yanına oturur oturmaz.

“Çok üzgün. Herhâlde biraz da şokta, yani köpeğinin kuzularımızı öyle katlettiğini gördüğü için. Şehirde büyümüş, değil mi?”

“Peki ya Wolfe? O nasıldı?”

Beni dikkatle izlediğini sezebiliyordum. Ben Gabriel'dan ayrıldığımda parçalarımı birleştiren Frank olmuştu. Onu atlatmamın ne kadar uzun sürdüğünü, bedelinin ne kadar ağır olduğunu o herkesten daha iyi biliyordu.

“Nazikti,” dedim, seçtiğim sözcüğün yavanlığına gülümseyerek. “Büyümüş, değişmiş. Baba olmuş işte.”

“Bir insan züppeyse her zaman züppe kalır,” dedi Jimmy.

Bildiğim kadarıyla Jimmy, Gabriel'la o günden önce hiç karşılaşmamıştı ama yine de Frank'e olan sadakatinden ötürü ondan hiç hoşlanmıyordu. İki kardeşin arasındaki bağ çok güçlüydü. *Fareler ve İnsanlar*'ı okuduğumda âdeta Steinbeck benim yaşamıma göz atmış gibi bir hisle benzerlik karşısında başım dönmüştü. Onları George ve Lennie'ye benzetmem aslında hakaret sayılır. Bunu hayatta yüksek sesle söylemezdim. Jimmy hiç de öyle aptal falan değildir ama Frank'e gösterdiği sarsılmaz, çocuksu bağlılık zaman zaman bana fazla geliyordu. Oysa çok tatlı bir insandır. Kilise müdavimi hanımlardan köylü çocuklarına kadar kendini kimi istese ona sevdirebilir. Şapka çıkaran, kapıları tutan, cebinde parası olmasa bile ilk içkileri ısmarlayan türden bir adamdır.

O akşam Helen da bardaydı. Okul yıllarından beri en iyi arkadaşım olmuştur. Bobby öldüğünde bütün köy bir iki hafta yas tuttu. Sonra unuttular gitti. Ya da belki Frank ve

bana kaybımızı hatırlatmayı istemediklerinden havadan sudan konuşmaya, böylece de söylenemeyen sözleri yüzeyin altında bir tabaka hâlinde biriktirmeye başladılar. İçlerinde yükselen kaygıyı yüzlerinde okuyabiliyordunuz. *Neden söz edebiliriz? Buldum, hava durumundan!* Helen onlar gibi değildi. İlk yıl boyunca hiç aksatmadan her hafta evimize geldi. İçeri girer, yıkanması gereken ne varsa yıkar, mutfağı temizler, yatakları değiştirirdi. Fazla konuşmazdı; o arkada çalışır, yemek yapar, ortalığı toplar, çay demler, yaşamlarımızı sürdürebilmemizi sessiz sedasız kolaylaştırmaya uğraşırken, bizim kendi hâlimizde kalmamıza izin verirdi. Bu yaptıklarını hiç unutamam.

Helen, Frank ve Jimmy'nin konuşmaya başlamalarını bekledi. Sonra da fısıltıyla bana, "Gabriel geri mi gelmiş?" dedi. "Bu da nesi böyle?"

"Biz de daha ilk günden köpeğini öldürmeyi becerdik."

Aynı okul günlerimizde olduğu gibi, en uygunsuz zamanlara ayrılmış türden birer kahkaha patlattık.

"Şakanızı paylaşacak mısınız?" dedi Frank bize doğru dönerek.

"İlginç bir şey değildi," dedi Helen rahatlıkla. "Bizim köpeğin gebe kaldığını söylemiş miydiniz size? Anlaşılan bir labradorla tek gecelik bir macera yaşamış bizim küçük şıllık. Altı yavru birden. Bir tanesine hâlâ yuva bulamadık. Çok yakışıklı bir oğlan."

"Ben alırım," dedim, Frank şaşırmış gibi gülerek yanağıma bir öpücük kondurdu.

"Karım danışmak nedir pek bilmez," dedi. "Neden olmasın? Çiftlikte bir enik hiç de fena olmaz."

Ama benim aklımda başka bir fikir oluşmaktaydı. Bir köpek yavrusunun yaraları sarmakta ne kadar etkili olduğunu çok iyi biliyordum. Şu anda ona benden daha çok gereksinimi olan birini de tanıyordum.

Öncesi

Okullarına Lekesiz Doğum Manastırı adını vermiş olan bir rahibeler birliğinin evlilik dışı –ve hatta belki de içi– cinsel ilişkiye şiddetle karşı olması gayet doğaldı. O sıradaki müdiremiz Rahibe Ignatius yıllar boyunca cinselliği gözümüzde öylesine şeytanlaştırmıştı ki hepimizin önündeki iki yoldan biri ömür boyu sürecek cinsellik korkuları geliştirmekse diğeri de abla-
mın durumunda olduğu gibi, özgür kaldığımız anda kendimizi önümüze gelenin kucağına bırakmak oluyordu. Söylentilere bakılırsa son sınıf öğrencilerinden biri yakın zamanlarda gebe kalmış, karnı belli olmaya başlamadan da apar topar okuldan uzaklaştırılmıştı.

Her pazartesi günü son derste müdire bize din dersleri verirdi.

“Elizabeth,” diye adımı haykırdı Rahibe Ignatius ama ben düşüncelerime dalıp gitmiş olduğumdan hemen yanıt veremedim.

Gabriel’la en son bir araya gelişimizden beridir bedenim alevler içinde yanıyordu ve bunu dile getirmenin başka bir yolu yoktu. Daha önce de birkaç çocukla öpüşmüştüm ama hiçbirisi böylesine keskin ve ısrarcı bir şekilde arzu duymama sebep olmuş değildi. Daha önce aklımdan bile geçmemiş şeyleri hayal etmeye başlamıştım; onun beni soyduğunu, parmaklarını tenimde gezindiğini, bedenlerimizi birbirine bastırıldığımızı ve daha fazlasını düşünüyordum. Önceden hiç hissetmediğim bir

sızının içinde gibiydim, sanki yabancı bir evrene fırlatılmışım gibi hissediyordum. Eskiden şehvet diye bir şeyin hiç olmadığı yerde şimdi ondan başka hiçbir şey yoktu.

“Elizabeth Kennedy!”

“Buyurun, efendim?”

“Dersten sonra biraz bekle lütfen. Seninle konuşmak istiyorum.”

Sınıfın geri kalanı çıkıp gittikten sonra ben Rahibe Ignatius’un masasına yanaşıp bekledim.

“Duyduğuma göre Oxford’a başvurmayı düşünüyormuşsun, öyle mi?”

İngilizce öğretmenime Oxford’da İngiliz Edebiyatı okumayı umduğumu söylediğimde beni buna karşı uyarmıştı. Oxford’un “benim gibi kızlar” için uygun bir yer olmadığını söylüyordu. Gerçi ne demek istediğini daha fazla açmamıştı ama ben ana fikri çıkarmıştım.

“Doğru.”

“Kızlarımızdan birinin oraya kabul edilmesinden okulumuz mutlaka gurur duyacaktır. Sen de kendini iyice verdiğin zaman yeterince zeki bir kız olabiliyorsun.”

Bu beklenmedik bir şeydi, elimde olmadan ona gülümseyerek baktım.

“Okul elinden gelen her yolla sana yardımcı olacaktır.” Rahibe sohbetimizin sona erdiğini belirtecek biçimde başını salladı. “Haydi Elizabeth, acele et de otobüsünü kaçıрма.”

Otobüste eve dönüş yolculuğu boyunca aklım hep Gabriel’la doluydu. Cumartesi günü bütün bir geceyi onunla geçirecektim ve bundan başka hiçbir şey düşünemiyordum. Annemle babama Helenların evinde kalacağımı söylemiştim. Onlara yalan söylemek hoşuma gitmiyordu ama gerçeği bilecek olsa annemin

endişeleneceğinden emindim. Bana bunun için daha çok erken olduğunu söyleyecekti.

Bu planı yaptığımızda Gabriel bana, “Lütfen senden yararlanmak istediğimi düşünme,” demişti.

İçimden, *umarım yararlanırsın*, diye geçirdiysem de bunu ona söylemedim.

Düşüncelerime öyle bir dalmıştım ki yanıma birinin oturmuş olduğunu bile sesini duyuncaya dek fark etmedim: “Merhaba, Beth.”

Frank Johnson’dı bu. Bu defa otobüsün en arkasındaki her zamanki yerine, arkadaşlarının yanına oturmamıştı. Frank’i severdim. Yaşıtımız olan diğer oğlanlara göre her zaman daha olgun görünürdü. Okul arkadaşlarımızın verdikleri partilerde ya da yıllık köy eğlencelerinde karşılaştığımızda hep beni dansa kaldırırdı ya da bana içecek bir şey getirmeyi teklif ederdi. Bir süreliğine aramızdaki bu sakın arkadaşlığın başka türlü bir şeye dönüşebileceğini ummuştum.

Frank daha on üç yaşındayken annesi beyin kanamasından ölmüştü.

Bir öğleden sonra süt sağmaya yardım ederken ineklerden biri tepmiş ve kadının tam şakağına vurmuş. Çiftliklerde bu türden kazalar her zaman olur, herkes de bunu bilir ama beni asıl şaşırtan Frank’in hemen ertesi günü okula gelmesi olmuştu.

O gün resim dersimiz vardı ve iki saatimizi gözenekli mavi kâğıdın üzerine çiçek baskıları yapıştırmakla geçirmiştik. Kızların çoğu kendi bahçelerinden fulyalar getirmişti, bense zahmete girerek ormandan çan çiçekleri toplamıştım. İneceğim durağa geldiğimizde ayağa kalkıp, bembeyaz yüzüyle sessizce oturmakta olan Frank’in yanından geçtim. Çantamdan yaptığım resmi çıkarıp ona uzattım, sözcüklere gerek yoktu. Yüzündeki şaşkınlığı ve sonra da küçücük bir gülümseme izinin belirişini hâlâ hatırlarım. O günden beridir arkadaşlık.

“Sana bir şey sormak istiyordum,” dedi Frank ve kalbim üzüntüyle çöktü.

Haftalar, hatta aylarca istediğim, hakkında düşler kurduğum şey çok geç gelmişti.

“Sanırım ne söyleyeceğimi biliyorsun.”

Biliyordum, gerçekten biliyordum ve bunun olmasını engellemeyi her şeyden çok isterdim.

“Beth.” Yine adımı söylemişti, Frank uzun zamandır hazırlanıyor olmasından korktuğum bir konuşmaya giriş yapıyor gibiydi.

“Sana bunu söylemek için çok uzun zaman bekledim. Sürekli seni düşünüyorum. Seni otobüste gördüğüm an günümün en güzel anı. Eğer bu hafta sonu seni dışarı çıkarmama izin verirsen beni çok mutlu edersin.”

Frank bu konuşmasını bana hiç bakmadan, gözlerini benimkilerden kaçırarak yapmıştı. Ama şimdi gözlerime bakıyor ve içlerindeki üzüntüyü anında fark ediyordu.

“Ah,” dedi. “Sen istemiyorsun demek. Neden isteyeceğini düşündüm bilmiyorum.”

Elimi Frank’ın koluna koydum; parmaklarım onun okul ceketinin siyah, ucuz kumaşının üzerinde gezindi. Elini yumruk yapmıştı, bileği ile parmaklarının arasında birkaç kara tüy görölüyordu.

“Yalnızca... çok üzgünüm... Ben, biriyle tanıştım.”

Frank’ın kalbi kırılmış gibiydi. “Çok geç kaldım.”

“Üzgünüm,” dedim yine.

Aramızı düzeltebilmeyi, onun o sağlıklı, yakışıklı yüzüne yeniden biraz ışık getirebilmenin bir yolunu bulmayı istiyordum.

Ama Frank ayağa kalktı, otobüsün ön tarafına doğru yürüdü. Şoför otobüsü durdurduğunda aşağıya indi, evinden kilometrelerce uzaktaydık ama sanki benim yanımda kalmaya bir an daha dayanamayacakmış gibiydi.

Yolculuğun geri kalanı boyunca düşüncelerimin başrolünde artık Frank vardı, otobüsten inerken hissediyor olması gereken yakıcı aşağılanmışlığı ve evine kadar sürecektir uzun yürüyüşünü düşündükçe içim buruluyordu. Ayrıca bütün bunların altında bir yerlerde harika bir fırsatı tepmiş olabileceğimden kaynaklanan bir çeşit üzüntü, pişmanlık ya da kafa karışıklığı duygusu da içimi kemiriyordu.

1968

Leo ağaç evindeydi, garaj yolundan kimin geldiğini görmek için dışarıya bir göz attı ve beni görünce el salladıktan sonra ip merdivenden aşağıya indi. Ona bakmak, boyunu posunu görmek, yitirdiğimiz oğlumuzu hatırlattığı için baş döndürücüydü; içimin bir yanı Frank'ın de yanımda olup onu görebilmesini istiyordu. Bobby öldükten sonra başka çocuklarla pek fazla zaman geçirmemiştik, hele onun yaşındaki biriyle hiç. Bu kendi tercihimizdi ve neden böyle olmasını istediğimizi de biliyordum ama içinde hiç çocuğun olmadığı bir yaşam sürmenin ne kadar yalnız hissettireceğini daha önce hiç fark etmemiştim.

Köpek yavrusunu arabadan indirdiğimde Leo çığlık attı. “Senin mi bu?”

“Henüz kimsenin değil aslında. İki yuva arasında diyebiliriz. Kucağına almak ister misin?”

Leo kollarını beşik gibi kavuşturdu ve köpek içine hemen kuruldu.

“Baksana, kucağında ne kadar rahat etti.”

“Haydi, babama gösterelim. Çalışma odasında.”

Gabriel'i çalışırken görmeyi istiyordum. Yıllar içinde Gabriel'i balıkçı yakalı siyah kazaklar içinde düşünceli tavırlarla gösteren sayısız fotoğraf görmüştüm. “Yine kendini Hemingway zannetmiş,” demişti Helen bir keresinde, kuaföründen aşırıldığı bir *Vogue* dergisinde yer alan, Gabriel'in, yanında bir viski

kadehiyle daktilosunun başında oturduğu bir fotoğrafı bana gösterirken. Onun kitaplarını gizlice okurken hep bir zamanlar tanıdığım çocuğa ilişkin ipuçları arar, her zaman da bulurdum. İçkiye düşkün, sivri dilli kadınlar ve ona cüretkâr bir yazar şöhreti kazandırmış, zaman zaman da bana gözyaşları döktürmüş olan kışkırtıcı, şehvetli sevişme sahneleri.

Evin içine girerken anılar zihnime üşüştü. Holde hâlâ aynı koku vardı: mobilya cilası ve eski ahşap, her yerde, buram buram. Duvarları kaplayan meşeden levhalarda, yerlerdeki parkelerde, çoraplı ayakların fena hâlde kaydığı, benimse her zaman bayıldığım eskimiş, döner merdivende.

Ve işte, yazar da buradaydı; mutfağın yanındaki, bir zamanlar babasının sigaralarından araklamak üzere gizlice girdiğimiz çalışma odasında. Gabriel sırtı bize dönük olarak iki parmağıyla hızlıca daktilosuyla bir şeyler yazıyor, meşhur viski kadehi de yerli yerinde, üzeri kitaplar ve kâğıtlarla dolu karmakarışık masanın bir köşesinde duruyordu. Kitapların kenarlarından W. H. Auden, Graham Greene ve Henry James adlarını okuyabiliyordum.

“Baba, baksana,” dedi Leo.

Gabriel döndü, beni ve köpek yavrusunu aynı anda fark etti. Saçları parmaklarını aralarında gezdirmiş olduğu belli olacak biçimde darmadağındı, yanağındaysa mavi bir mürekkep lekesi görülüyordu.

“Beth,” dedi. “Bu da kim böyle? Tanrım, ne de şirin bir şey.”

Yanımıza gelip yavruyu okşadı.

Yakınlığımız rahatsızlık verici olmuştu. Onu yeniden görmek bende hiç uyandırmaması gereken yeni ve heyecan verici duyguları tetikliyordu. Kafamın içinde kendimi duruma iyice alıştırmıştım, geçmişimizin artık bir önemi yoktu, şimdi birer yetişkindik biz ve arkadaş olmayı deneyebilir ya da en azından öyleymiş gibi görünebilirdik. Fakat bedenim bana ihanet ediyordu.

“Adı ne?”

“Daha bir ad koymadım.”

“Ama sende kalacak, değil mi?” diye sordu Leo.

“Başka isteyen çıkmazsa öyle olacak. Arkadaşım Helen’a iyilik olarak yani.”

Leo, Gabriel’a baktı. Gülümsemeleri birbirinin aynısıydı. Yavaş yavaş yayılan ve son saniyelerinde kendini tutamıyormuşçasına bastırılmış bir gülüşe dönüşen bir sırıtış.

“Ne cins bir köpek bu?” diye sordu Gabriel.

“Yarı spaniel ama baba tarafından emin değiliz. Biraz labrador kanı olduğu anlaşılıyor. Söylendiğine göre süten tamamen kesilmiş ve ev eğitimi almış.”

“Yani istersek bizim olabilir mi?”

“Evet.”

“Alalım mı, baba? Lütfen.”

“Neden olmasın? Ama ona bakacağına söz vermen gerek.”

Leo köpek yavrusunu yere bıraktı ve hayvan anında işemeye başladı.

“Çok sevimli,” dedi Gabriel bana ve Leo’ya bakarak. “Neyse ki bu ev eğitimi almış hâli.”

Birdenbire karşılıklı kahkahayla gülmemiz bana kendimi iyi hissettirdi.

“Eğer onu almaya karar vererseniz sürü hayvanlarına karşı nasıl davranması gerektiğini de mutlaka öğretin. Burası çiftliklerle dolu, dört bir yanda sürüler var.”

“Aynı şey yine olabilir mi?” diye sordu Leo kaygıyla.

“Onu düzgünce eğiterseniz olmaz. İsterseniz ben de yardım edebilirim.” Bunu sonuçlarını hiç düşünmeden söylemişim.

Ben fikrimi değiştirmeye fırsat bulamadan Leo iki koluyla belime sarıldı ve yüzünü göğsüme bastırdı. Bir iki saniyeliğine gafil avlandım. Kendimi Bobby’yi düşünmemeye zorlamak için gözlerimi yumdum ve onları yeniden açtığımda Gabriel’ın yü-

zünde nazik ve hüzünlü bir çeşit gülümsemeyle bana bakmakta olduğunu gördüm.

“Hey,” dedi Frank yemek saatinde çiftlikten döndüğünde. “Bizim enik nerede? Bugün eve getirmeyecek miydin?”

“Gabriel’in oğluna verdim onu. Acısını hafifletir diye düşündüm.”

Frank bir şey demedi.

“Leo’ya onu eğitmesinde yardım edeceğim. Aynı şeyin bir daha yaşanmasını istemeyiz.”

“Anladım.”

Frank’le aramızda geçen konuşmalar her zaman kolay olurdu. Çoğunlukla çiftlikten, ortak tutkumuzdan ve emeğimizden söz ederdik. Babası David geçen yıl, tam da gitmeyi istediği gibi tarlalarının orta yerinde bir kalp krizi sonucu öldüğünden beridir Frank, Jimmy ve ben çiftliği birlikte işletiyorduk. Ama bu konu yeni bir şeydi.

Yüzünde ağır, pek sık görmediğim ciddiyette bir ifade vardı. Ne söylemek istediğini görebiliyordum: *Bu çocukla içli dışlı olma, Beth. O bizim oğlumuz değil. Kendi çocuğumuz hiç geri gelmeyecek.*

Ama bunun yerine şöyle dedi: “Wolfe ve oğluyla zaman geçirecek olmandan endişe etmeli miyim?”

Ben de ona şöyle demeyi istiyordum: *Onun hayatını tehlikeye atan sendin. Bunu sen yaptın, ben değil.*

Ama şöyle dedim: “Sanmıyorum. Endişeleniyor musun?”

“Eğer buna gerek olmadığını söylersen endişelenmem.”

Uzanıp elini tuttum ve sonunda onun da gönülsüzce gülümsemesini sağlayacak kadar bir süre gülümsedim.

“Hiç gerek yok, sana söz veriyorum.”

O zamanlar, işin başında, buna gerçekten inanıyordum.

Dava

Halka ayrılmış olan tribünde yerimi alırken bütün başlar bana doğru döndü. Artık yeni bir kimliğim vardı. İki erkeği sevmiş olan kadındım; biri, hakkında gazetelerde sayfalarca yazı yazılmaya değer olan, diğeryse sıradan bir çiftçi.

Haber ilk duyulduğunda fotoğrafçılar çiftliğe akın etmiş, sevgili fakirhanemizin tahtaları soyulan pencerelerinin, otlar bürümüş bahçesinin görüntülerini almak için birbirleriyle yarışırken onları mutfak penceresinden fark edip deliler gibi haykırarak dışarı koşmuştum. Onlar da ertesi gün benim o hâlimin fotoğrafını kullanmayı tercih ettiler. Böylece yüzümü gizlemem ve haykırarak sordukları bütün soruları yanıtsız bırakmam gerektiğini ağır bir ders alarak öğrenmiş oldum. *Bunu neden yaptı?* En çok sordukları soru bu oluyordu. Muhabirler, köylüler, arkadaşlarım ve hatta ilk zamanlarda kendi ailem bile.

Ben de onlara hep günler boyunca birlikte uydurduğumuz, üzerinde çalışıp geliştirdiğimiz öyküyü anlatarak bunun yeterli olmasını umuyordum.

Gerçeği söyleyebilseydik her şey çok daha kolay olabilirdi.

Öncesi

Gabriel'in çadırının içi daha önce gördüğüm hiçbir şeye benzemiyordu, başka bir evrene girmek gibi bir şeydi. Çarşaf ve battaniyelerden yapılmış çift katlı bir şilte vardı ve üzerine kırmızı kadifeden çok soylu görünümlü bir yatak örtüsü serilmişti, onu XIV. Louis'nin sayvanlı karyolasına serilmiş olarak hayal edebiliyordum. Yerler koyun postundan kilimlerle kaplıydı, yatağın baş ucunda üzerinde bir su sürahisi ile iki bardak duran bir komodin bulunuyordu, hatta içi kâğıt ciltli kitaplarla dolu olan küçük bir kitaplık bile vardı. Tavana parlak renkli ipekten kuşaklar iğnelenmişti, çadırın dört bir köşesineyse içlerinde mumlar yanan camdan fanuslar konmuştu.

"Nasıl buldun?" diye sordu.

"*Binbir Gece Masalları* gibi. Yerinde olsaydım başka hiçbir yerde uyumak istemezdim."

Gabriel yatağa ilişip bir elini bana doğru uzattı. "Gel buraya."

Sürekli bu anı hayal edip durmuştum ama şimdi o an geldiğinde donakalmıştım.

"Gelemem," dedim boğuk bir sesle. "Çok heyecanlıyım."

"Heyecanlanma. Yalnızca konuşuyoruz. Belki bir ara d ele tutuşuruz. Ama yalnızca sen de istersen."

Yanına oturdum ve Gabriel tam da söz verdiği gibi konuşmaya başladı. Bana on altı yaşına kadar yaşamış bir labrador olan köpeği Molly'yi anlattı.

“Ömründe görebileceğin en duygusal hayvandı, herkese bayılırdı, bir keresinde mutfak penceresinden içeri tırmanmış olan bir çift hırsıza bile. Onlar evdeki gümüşleri yürütürlerken o da kuyruk sallayıp durmuş.”

Yatağın yanında yüzüstü bırakılmış, açık duran bir romanı eline alıp bakmam için bana uzattı. *Swann’ların Tarafı*, Proust’un romanı *Kayıp Zamanın İzinde*’nin ilk cildiydi bu.

“Bunu yalnızca gelecek dönemdeki derslerimde hava atabilmek için seçtim ama beklediğimden daha iyi çıktı. Yer yer bayağı komik.”

Bana gülümseyerek baktı. “Kimi zaman,” dedi Gabriel, “seni o kadar çok düşünüyorum ki ben uykuya dalamadan hava aydınlanıyor neredeyse. Seni ve seninle yapmak istediğim onca şeyi düşünürken.”

“Ne gibi şeyler?”

Yanıt olarak Gabriel yüzümü iki elinin arasına alıp beni öptü. Uzun, yavaş, yoğun bir öpücük. “Daha iyi mi?” diye sordu benden uzaklaşırken.

“Evet.”

Yatağa sırtüstü uzandık ve birbirimize döndük, yüzlerimizin arasında yalnızca birkaç santim vardı.

Gabriel elini uzatıp parmağının ucuyla alnımdan burnuma doğru bir çizgi çizdi ve üst dudağımın üstüne inince durdu. “Buradaki şu küçük çukur hiç aklımdan çıkmıyor,” dedi. “Tam da parmağımın ucunun sığacağı boyut ve biçimde olacağını düşünüyorum hep.”

Gabriel elimi tuttu.

“Geceyi burada geçireceksin diye bundan daha fazlasını yapmamız gerekeceğini düşünme.”

“Peki ya yapmak istersem?” dedim.

“O zaman bunu konuşabiliriz.”

“İstiyorum.”

Yarı yarıya gülerek yüzüme baktı ama birden ifadesi değişti ve yüzünde gördüğüm arzu içimde bir şey uyandırdı. Bir tür meydan okuma, bir gereksinim.

“Gerçekten istiyorum.”

Elimde olsaydı o anı dondururdum: İkimiz iştahla birbirimize bakıyorduk, az sonra olacakları bilerek ama aslında tam da bilemeyerek.

Gabriel’la öpüşmeye devam ettik ve işleri bir adım ileri taşıyan ben oldum, gömleğimin düğmelerini çözüp onun elini aldım ve göğsüme yerleştirdim.

Her şey çok yavaş oluyordu. Giysilerimi birer birer çıkardık. Sonra onunkileri de. İkimiz birbirimizin kollarında cırılçıplak, elektriklenmiş gibiydik. Hiç acele etmeden birbirimizin giysilerden arınmış sırlarını keşfediyor, takdir ediyorduk. Pürüzsüz, güneş yanığı teninin altında kaslarının sertliği, göbek deliğinden kasıklarına inen esmer tüylü çizgi, onun tahrik olmaktan duyduğu şaşkınlık, parmağımı yavaşça penisinde gezdirirken çıkardığı inilti.

Onun dokunuşuysa tenimde desenler çizerken duraksamalı ve soru sorar gibiydi ama artık bizi bedenlerimiz yönlendirmeye başlıyordu ve önümüzdeki yol apaçıktı. Onu kendi üzerime çektim, daha da büyük bir tutkuyla öpüştük. İçgüdülerim bana kalçalarımı kaldırmamı söyledi ve onun kalçalarıyla buluştular, onun sertliğinin üzerimdeki baskısını hissetmiştim ki geri çekildi.

“Hayır, Beth, bunu yapmamalıyız,” diye fısıldadı Gabriel.

“Neden?” diye sordum ben de fısıldayarak.

“Nedenini biliyorsun.”

“Yalnızca bir saniyeliğine olsa?”

Ucunu içime doğru bastırdı.

Birbirimize doğru yavaşça hareket etmeye koyulduk ve çok geçmeden kendimizi bıraktık. Planlanmış bir şey değildi bu, kaçınılmazdı. Başta çok güzel bir his veriyordu, ta ki Gabriel

içeriye doğru daha sertçe bastırıp da acıdan bağırmama neden oluncaya dek.

“Ah, Tanrım, özür dilerim.” Geri çekilmek istedi ama ben bacaklarımı ona doladım.

“Kal orada,” diye fısıldadım.

O da kaldı.

Birbirimize öylece bakakaldığımız, onun benim içimde oluşunu hissetmem için kendimize izin verdiğimiz, birbirimize en mahrem biçimde bağlandığımız o uzun anlar hakkında ne söyleyebilirim ki? Bu anı defalarca hayal etmiştim ama hiç de düşündüğüm gibi değildi. Kalbim adını koyamadığım duygularla dolup taşıyordu; ne sevinç ne de keder, ikisinin arasında bir şey. *Biziz bu*, diye düşündüm. *Bu biziz*.

Bir süre sonra ona doğru birazcık daha sokuldum.

“Böyle iyi mi?” dedi. “Canını yakıyor muyum? Duralım mı?”

“Gabriel? Lütfen konuşma.”

“Deneyeceğim.”

Birbirimize gülümsedik. Sanki kendime dışarıdan bakıyormuşum gibi, içimin bir yanı bunun gerçekten olduğuna hâlâ inanamıyordu.

Çektiğim acının içine bir çeşit haz karışmaya başlamış, sanki bir tür sızıya dönüşmüştü. Âdeta birbirimize kusursuzca uymuş gibiydik ve uyduruk yatağımızın üzerinde ileri geri gidip gelirken yavaş ve nazik bir ritim tutturmuştuk. Gözleri yüzümden bir an için olsun ayrılmadı.

“Elimde olsaydı sonsuza dek burada kalırdım,” dedi.

Sonradan ikimiz de bunun her ikimizin de ilk seferi olduğu hâlde ne yapacağımızı gayet iyi biliyormuşuz gibi davranmış olmamıza çok şaşırmıştık. Kalp atışlarımız yavaşlarken birbirimize sıkı sıkı sarılarak yattık. Gabriel konuştuğunda yüzünü göremiyordum: “Bu arada, seni seviyorum. Sanırım seni ilk gördüğüm anda sevdim.”

“Evet,” dedim çünkü bunun doğru olduğuna ben de inanıyordum.

Bu bir aşk öyküsüydü ve geçmişte uydurmuş olduklarımın hepsinden de açık arayla çok daha iyiydi. Eğer bir dilek dileme hakkım olsaydı, tek bir tane, o da bu olurdu: Öykümüzün mutlu sonla bitmesini isterdim.

1968

Leo'yla buluşmaya ilk gidişimde Frank ve Jimmy'yle birlikte koyunların otlağındaydım. Maryalara yemlerini ve sularını vermiş, kuzuları gözden geçirmiş, bir sonraki hafta açık artırmada hangilerinin satışa çıkarılacağını belirlemiştik.

Yalaklarındaki suyun tazelenmesine ve kovalarca yem vermemize karşın koyunlardan bir kısmı Jimmy'nin çevresinden ayrılmıyor, onun ilgisini çekebilmek için kümeler hâlinde bacaklarına sürtünerek inliyorlardı. Bu her zaman böyle olurdu, Jimmy onlar için bir rock yıldızıydı.

“Uzaklaşın bakalım artık, Bayan Tiggywinkle, yapacak işlerimiz var bizim,” dedi Jimmy en sevdiği maryasının sağırsına bir şaplak atarak.

Maryalarımıza isim verme geleneğini Bobby başlatmıştı ama Jimmy de sürdürmekte üsteliyordu.

“Vay anasını,” dedi Frank saatine göz atınca. “Haklıymışsın, saat ne ara üç buçuk oldu? İneklerin karınları zil çalıyor. Bize yardım edecek misin, Beth?”

“Kusura bakmayın, gitmem gerek,” dedim. “Yavru köpek eğitimi.”

Frank birden bana döndü. O gün Meadowlands'e gideceğimi unutmuştu anlaşılan. Yüzündeki ifadenin içерlemeden zoraki bir uysallığa geçişinden, Gabriel ve ben konusunda içinin hiçbir zaman rahat olmayacağını görebiliyordum.

Giysilerimi incelediğini fark ettim; her zamanki gibi Frank'ın eski yünlü, pamuklu gömleklerinden biri ile fitilli kadife pantolonum ve lastik çizmelerimin yerine o gün siyah bir balıkçı yaka kazak ve Nina'nın eskilerinden olan ama bileğindeki hafif kıvrımıyla benim her şeyimden daha yeni moda görünen koyu renkli bir kot pantolon giymiştim.

Onun bu dikkatli bakışları altında kendimi fazla süslü giyinmiş hissederek utançtan kızardım.

“O soytarı için ne diye zahmete giriyorsun?” dedi Jimmy. Frank'ın yüzündeki ifadeyi o da kaçırmamıştı.

“Çünkü Jimmy,” dedim hemen savunmaya geçen, fazla sivri bir ses tonuyla, “zaman zaman başkaları için biraz zahmete katlanmak kötü bir şey değildir.”

“O başkası götün teki olsa bile mi?”

“Şaka yapıyor, Beth,” dedi Frank ben ayağa kalkacak fırsatı bulamadan.

“Yarı şaka, yarı ciddi,” diye düzeltti onu Jimmy ve bir süre onunla bakıştık ama hemen arkasından ikimiz de gülümsedik. Kayınbiraderime fazla uzun süre kızgın kalamıyordum hiç.

Meadowlands'e arabayla gitmek yerine yürümeye karar verdim. Düşünecek zamana gerek duyuyordum. Bu öğleden sonra ziyaretleri hakkında endişelenmesini gerektirecek bir şey olmadığı konusunda Frank'e söz vermişim. Gerçi Leo'yu görmeye gidiyordum ama kaçınılmaz olarak Gabriel'ı da görecektim. Bu konuda kendime de sözüm vardı. Ama bizim evden onlarınkine giden on dakikalık yol boyunca bedenim de aklım da beni dinlemeyi reddediyordu. Midem gerginlikten düğümlenmiş gibiydi; kanın damarlarımda, kaygılı ve ritmik bir dövme gibi atışını hissedebiliyordum. Geçmişte yaşanan kimi şeylerden hiç kimsenin haberi olmamıştı, bu sırların bir yolunu bulup da açığa çıkması fikri ödümü patlatıyordu. Gab-

riel'ı yeniden görecek olmanın verdiği giderek artan heyecan duygusuysa bundan bile daha çok canımı sıkıyordu.

Kapıyı vururken, geçmişte bir kez –bambaşka nedenlerle– bu kapıyı yine kalbim küt küt atarak vuruşumun anısını zihnimden uzaklaştırmaya çalıştım.

Gabriel kapıyı açıp beni görünce gülümsedi. Kot pantolonun üstüne giydiği beyaz tişörtü içine sokmamıştı; üzerinde delik deşik, harap bir siyah kazak vardı. Günlerdir tıraş olmamış gibiydi. Gözlerinin altında koyu renkli halkalar vardı. Bir yandan yazmakla uğraşırken çocuğuna hem annelik hem babalık etmekle nasıl başa çıkabildiğini düşündüm. Görünüşe bakılırsa bu işte çok da başarılı sayılmazdı.

“Beth. İçeri gel. Burada seni gördüğüne çok sevinecek biri var.”

Leo bunu duyunca kucagında küçük köpeğiyle koşarak hole geldi.

“Ona bir isim verdin mi?” diye sordum.

“Kahraman,” dedi Leo.

“Beğendim. Yakışmış ona.”

“Çalışmaya başlamadan bir fincan çay ister misin?” dedi Gabriel. “Kendime koymak üzereydim.”

“Hayır, teşekkürler. Bizimle gelmeye de hiç zahmet etme. Biz bahçeye çıkarız, sen işine bak.”

Gabriel'in yüzünden bir duygu gelip geçti ve acaba değişiklik olsun diye bir yetişkinle biraz zaman geçirmeyi mi istiyordu diye düşündüm. Öyle bile olsa, onunla mümkün olduğunca az zaman geçirmeye kararlıyım. Frank'e de kendime de bu kadarını borçluydum.

“Pekâlâ,” dedi sakince. “Sizi rahat bırakayım.”

Uzaklaşırken ardından baktığımda birden üzerime çullanan düş kırıklığı, neredeyse içimdeki rahatlama hissi kadar belirgindi.

Leo'yla bahçeye çıktığımızda “otur” emrini vermekle işe başladık ve Kahraman'ı doğru yaptığı her seferde küçük bir peynir parçası ya da bir dilim salamla ödüllendirdik, bu ikramları ben evden getirmiştım. Çabucak öğrendiği için biz de hemen “dur” komutuna geçtik. Göstermek için önce Kahraman'a oturmasını söyledim, sonra da ona avucumun içini göstererek “dur” emrini verdim. Sonra Leo da aynısını denedi ve yavru köpek her seferinde olduğu yerde kaldı, hatta biz ondan adım adım uzaklaşmaya başladığımızda bile.

“Bu iş hiç de zor olmayacak,” dedim.

“Dâhi mi yoksa?”

“Belki de öyledir. Ama bugünlük bu kadar yeter. Dâhilerin de dinlenmeleri gerekir.”

“Hemen gitmiyorsun, değil mi?” dedi Leo. “Gitmek zorunda mısın?”

Düşünmeden konuştuğu besbelliydi. Bir anda onun ne kadar yalnız olduğunu anladım. “Gitmeden önce bana ağaç evini göstermeye ne dersin?”

Çok sevinmiş göründü.

Ağaç evinin içi keşif turu gibiydi. İçinde ayakta durabileceğim kadar yüksek, yaklaşık iki buçuk metrelik, geniş bir alandı ve açık duran kocaman penceresi bahçeye bakıyordu.

Duvarları gök mavisine boyanmıştı, yerlerse şahane mücevher renklerinde dev kadifelerle kaplıydı: zümrüt yeşili, yakut kırmızısı, safir mavisi. Bir yığın çizgi roman ve Tenten kitapları, mumlar, eski moda bir gaz lambası, bir domino kutusu, iskambil kâğıtları ve bir de kızmabirader kutusu vardı.

“Keşke benim de böyle bir ağaç evim olsaydı. Tamamen bana ait bir yer. Burada uyudun mu hiç?”

“Yazın uyuyacaktınız, babam öyle diyor. Kamp yapmaya bayılıyor. Küçükken göl kenarında çadır kurarmış.”

Kalbim sıkıştı ama aldırmadım.

“Bir hafta sonu duvarları boyadık. Burada yemek yiyip mum ışığında kâğıt oynadık. Çok güzel bir gündü.”

Leo’nun sesindeki özlemi fark etmiştim. “Buraya arkadaşlarını çağırmalısın. Eminim buna bayılırlar.”

“Belki,” dedi.

“Okulunu seviyor musun?”

“Fena değil, herhâlde.”

“Pek öyle gibi görünmüyor.”

Bana gerçeği söyleyip söylememeye karar vermeye çalıştığını düşündüm. “Daha iyiye gitmiyor mu? Şimdiye kadar alışmaya başlamışsındır sanıyordum.”

“Oradan nefret ediyorum.” Birdenbire çok öfkelenmişti.

“Bir şey mi oldu?”

“Başım hep derde giriyor. Her gün müdirenin odasına gidiyorum. Ya da sınıfın dışında dikilmem gerekiyor.”

“Niye?”

“Sinirleniyorum. Bazen öteki çocuklara bağıriyorum. Dün birine vurdum. Kötü laflar söylüyordu, ben de ona bir yumruk attım. Öylece oluverdi. İsteyerek yapmadım.”

“Baban bunları biliyor mu?”

“Hepsini değil. Yalnızca öğretmenin söylediği kadarını.”

“Zor olmalı. Okuldan neden nefret ettiğini şimdi anlıyorum. Alıştıkça daha kolay gelecektir.”

“Hiç sanmıyorum.” Çok mutsuz görünüyordu, bu yaşta bir çocuğun bu kadar üzgün olması hiç de doğru bir şey değil gibiydi.

“Ben gitmeden bir el kızmabirader oynamak ister misin?”

“Evet,” dedi kutuya uzanırken yüzü aydınlanarak.

Ona arkadaşlık etmek hoşuma gidiyordu ama bir yandan da aklımın bir köşesini kemiren hafif bir keder duyuyordum. Bunun her zamanki gibi Bobby’yle ilgili olduğundan bile emin değildim. Her ne kadar Frank’e ve aslında kendime de bu işe

kendimi kaptırmayacağım konusunda söz vermiş olsam da bu çocuğa daha şimdiden bağlanmaya başladığımı hissediyordum. Ona kalbimi böyle bir parçacık da olsa açmam, biraz tehlikeli bir şeymiş gibi geliyordu. Durmam gerektiğini biliyordum. Durmayacağımı da.

Öncesi

Her yıl ağustos ayında muhteşem bir hafta boyunca, Gabriel'in anne ve babası tatil için İskoçya'nın kuzeyine gidiyordu.

“Orman tavuğu avlıyorlar,” diyordu Gabriel. “Evet, acımasızlık, biliyorum. Ama bak, bize ne kazandırıyor? Tam yedi gün boyunca her yer bizim olacak.”

Gabriel çoğu zaman aile geçmişini küçümserdi ama beni mülklerinde gezdirirken içinde biraz gurur olduğunu hissettim. Sırf evin giriş holü bile koyu renk ahşap doğramaları ve tavandan bir çeşit sefahat bildirgesi gibi sarkan devasa kristal avizesiyle bir balo salonu kadar ihtişamlıydı. Her yerde mobilya cilası ile taze çiçek kokusu vardı, yanlarındaysa onlar kadar belirgin olmayan başka bir şey daha: âdeta hava bile süzgeçten geçirilerek rafine edilmiş gibi kuru bir nemlilik.

Evin güzelliği karşısında gözünüzün korkmaması kolay iş değildi; yalnızca büyüklüğü ve azametiyle değil, döşenme biçimiyle de göz korkutucuydu; yaldızlı çerçeveler içinde tablolar, duvar halıları ve her yerde cilalanmış koyu renkli ahşap ya da gümüşlerle dört bir yan ayna gibi parılıyordu. Odalarda gezinirken dört tane çiçek aranjmanı saydım; öyle bir vazoya konmuş birkaç fulya falan da değil, porselenler içine sanat eseri gibi yerleştirilmiş türlü çiçekler. Gabriel'in annesi çiçek aranjmanları konusunda tutkulu bir kadındı, benimkiyse ge-

celeri geç saatlere kadar ateşin başında oturup ev ödevlerini okur ya da ertesi günün dersini hazırlardı.

Oturma odasında piyanonun üzerine sıralanmış aile fotoğraflarını inceledim. 1930'larda gelin olmuş hâliyle Tessa Wolfe, bütün Hollywood yıldızlarından daha güzeldi ve Gabriel'in güzelliğini nereden aldığı hemen belli oluyordu. Gelinliği fildişi renginde ipektendi; başında kuş tüyünden bir süsü, ellerinde uzun, beyaz eldivenleri vardı. Düğün gününde bile soğuk ve göz korkutan bir yanı bulunuyordu. Yarım gülümsemesi, sanki fotoğrafçıyı, konukları ve belki damadı bile aşağılıyormuş gibi alaycıydı.

Fotoğraflar içinde en sevdiğim, Gabriel'i dokuz yaşındayken kısa pantolon ve beyaz gömlek giymiş olarak yere bağdaş kurmuş, kocaman bir siyah labradorun boynuna iki koluyla sarılırken göstereni oldu. Bu fotoğraftan, onun gülümsemesinden, koyu renkli gözlerindeki içten bakıştan gözlerimi alamıyordum. Baktıkça içimde bir şeylerin çözülüp dağılmakta olduğunu hissediyordum.

Gün ışığının hiç eksilmediği bir hafta boyunca bütün zamanımızı tenis oynayıp gölde yüzerek geçirdik. Her yerin yalnızca bize ait olduğunu bilmek bizi gitgide yüreklendiriyordu. Gündelikçileri Bayan W'nun sabahları erkenden temizlik yapmaya gelmesi dışında her zaman yapayalnızdık. Öğleden sonraları çırılçıplak güneşleniyor, açık havada ve evin hemen hemen bütün odalarında sevişiyor, tutkumuzun izlerini antika mobilyaların, çukurlu deri kanepelerin, altın varaklı masaların üzerine bırakıyorduk.

Evden ayrılırken annemin bana doktordan rica etmiş olduğu bir diyaframı vermesi beni şaşırtmıştı. Gabriel'la yattığımızdan ona hiç söz etmemiştim ama gölde onunla geçirdiğim geceler yüzünden tahmin etmiş olmalıydı.

“Senin için sakıncası yok mu?” diye sordum ona.

“Birbiriniz hakkında yeterince ciddi gibisiniz. Erkeklerin evlenmeden önce sevgilileri olabiliyorsa kadınların neden olmasın?”

“Başka annelere benzemiyorsun sen,” dedim, güldü ve beni öptü.

“Bunun için Tanrı’ya şükürler olsun.”

Saatleri gerçekte olduğundan iki kat daha uzunmuş gibi gelen bu özgürlük haftası içinde bir şeyler değişti. Zaman artık önemli değildi, sanki lastikmiş gibi gözümüzün önünde uzayıp duruyordu. Bir kere, neredeyse hiç uyumuyorduk. Gerçek bir yatağın içinde birlikte ve çıplak olmak, üstelik de günün her saati oraya geri dönebilmek yeni bir şeydi. Gabriel’a, bir adam ve bir kadının günün farklı zamanlarında ortaya çıktığı, o eski moda duvar termometrelerinden birine benzediğimizi söyledim; birimiz uykuya daldığında diğeri mutlak uyanık olup arzuyla kıvranıyordu.

O haftayı tek bir kişiymişiz gibi yaşadık. Birlikte banyo yapıp tepeden tırnağa yıkıyor, annesinin banyosundan aşırıldığı lezzetli kokan banyo köpüklerinin içine gırtlaklarımıza kadar gömülüydük. Benim için bu, lüksün doruk noktasıydı. Evdeyken kendimizi haftada iki günlük “banyo geceleri” ile sınırlı tutar, teneke küveti dolduracak kadar su ısıttıktan sonra ilk giren olmak için Eleanor’la hiç aksatmadan yer değiştirirdik.

Evdeki taze malzemeler azaldıkça kilerdekilerle yetinmemiz gerektiğinden Gabriel’la birlikte pişirdiğimiz yemekler gitgide tuhaflaşıyordu. Konserve jambonlu konsome çorbası, tutkal kıvamına gelinceye kadar kaynatılmış pilav, iri taneli bezelyelerle birlikte fırınlanmış patates. İkimiz de okumakta olduğumuz kitapları bırakıp aynı kitabı okumaya başlamıştık; her sayfada aynı hızda gitmek üzere tempomuzu ayarlıyor, zaman zaman da okumayı bırakıp okuduklarımız hakkında konuşuyorduk

ve birbirimizle o kadar uyumluyduk ki çoğu zaman aynı anda aynı şeyi söylüyorduk.

“Sanki tek bir beyni paylaşıyormuşuz gibi hissetmeye başlıyorum,” dedi Gabriel. “Gerçek dünyaya yeniden ayak uydurmayı nasıl başaracağız?”

En sevdiğim zamanlar akşamları, babasının mahzeninden seçtiğimiz şaraplar eşliğinde gramofonda plaklar çaldığımız anlardı. Dickie Valentine, Chuck Berry, Bill Haley ve The Comets dinliyorduk. O yazın hit şarkısı olan “Rock Around the Clock”u tekrar tekrar çalıyorduk, bu arada Gabriel da sanki bir dans öğretmeniymiş gibi talimatlar yağdırarak bana jitterbug dansını öğretmeye çalışıyordu: “Şimdi kolun altından, iki adım geri ve sallan!” Hiç değişmeyen biçimde her seferinde dersler kahkahalar içinde kanepeye yığılmamızla son buluyordu.

Şarabın dillerimizi çözdüğü bu gecelerde daha önce hiç konuşmadığımız biçimlerde konuşmaya başlıyorduk. Bir keresinde Gabriel’a ondan önce bana başka birinin daha âşık olduğunu ve benim de onun kalbini kırmış olabileceğimden korktuğumu anlattım.

Söylentilere göre Frank Johnson okulu bırakmış, bitirme sınavlarına girmek yerine tam zamanlı olarak çiftlikte çalışmayı tercih etmişti.

“Kime âşık olacağını seçemezsin,” dedi Gabriel beni öperken. “Ama her kimse o zavallıya acıdım. İçinde senin olmadığın bir yaşamı ben de istemezdim.”

“Sence ben kalpsiz bir canavar değil miyim yani?”

“Bence sen tamamen, sonuna dek muhteşemsin.”

Bir gece Gabriel da bana kendi sırlarından birini açtı.

Bundan birkaç yıl önce annesi ona bir ilişki yaşamakta olduğunu söylemişti. Kendi yaşlarında, genç ve yakışıklı ama neredeyse meteliksiz biriymiş. Bu, annesinin hiç umurunda değilmiş. Birkaç hafta içinde birbirlerine âşık olmuşlar ve annesi

Gabriel'in babasını terk etmeye karar vermiş. Ama bunun için Gabriel'in da onunla birlikte gitmesini şart koşuyormuş.

“Bana onu anlatırken öyle mutlu görünüyordu ki. Aşktan sarhoş olmuş bir genç kız gibiydi. Coşup taşıyordu. Onu daha önce hiç böyle görmemiştim. Bizim şimdiki hâlimiz gibiydi.” Bundan sonra söyleyecekleri çok ağır geliyormuş gibi, bir an için durdu. “Ona eğer gidecek olursa beni bir daha hiç göremeyeceğini söyledim. Aptalca, içi boş bir tehditti bu; ciddi değildim. Yalnızca babam için üzül müştüm, o kadar. Ama annem benim yüzümden kaldı ve bana kalırsa kalbinin kırılması içinde bir şeyleri mahvetti. Neredeyse bir gecede değişti. Gündüzleri de içmeye başladı. Dili sertleşti. Babama karşı gereksiz bir acımasızlık geliştirdi, hatta zaman zaman bana karşı bile. Bana kimi zaman onun yaşamını mahvettim gibi geliyor.”

Doğru sözcükleri bulabilmek için bir süre sustum. Anlattıkları beni sarsmıştı; yalnızca annesinin bir ilişki yaşamış olması değil, o ilişki bittikten sonra Gabriel ile babasına nasıl içerlemiş olduğu da. Anlaşılan çok bencil ve nobran bir kadındı.

“Böyle düşünmemelisin. Annenin mutlu olması senin sorumluluğun değildi ki.”

Gabriel beni kendine doğru çekip göğsüne bastırdı. “Yalnızca kendisinin mutsuz olması yeterli olmadı, beni ve babamı da mutsuz etmesi gerekti. Sen ortaya çıkıncaya kadar burada yaşamaktan nefret ediyordum ben.”

“Beni bırakmayacaksın, değil mi?” dedi Gabriel birlikte son gecemizde.

Saat çok geç, daha doğrusu çok erken olmuştu; yatak odasının kadife perdelerinin kenarlarından içeriye hayalet gibi bir ışık sızıyordu.

Ben yarı uykuda, düşler ile gerçeklerin birbirine karıştığı o haz verici bulanıklığın içinde yitmiştim.

“Beth?”

“Hım?”

“Beni bırakmayacağına söz ver.”

“Sanki bırakabilirmişim gibi.”

“Öyleyse söz ver.”

“Gerçekten ciddi misin sen?” Gözlerimi açtım.

Başını salladı. “Hem de çok.”

“Önce sen,” dedim, güldü.

“Çok rekabetçisin. Uykunda bile.”

Söz verdi, sonra ben de verdim, hiçbir anlamı yoktu aslında, öylesine aptalca laflıyorduk, âşıkların birbirlerine her zaman söylediği laflardan biriydi bu da ama bir an için, yeniden uykuya dalmamdan önceki kısa bir anda sanki geleceğimiz yazılmış gibi hissettim.

Düzenleme

Ny.ozlem

1968

Erkekler dışarıda, çiftlikteydi; ben ise o sabahı evde tek başıma, kendi kendime belirlediğim sonu gelmeyen ev işlerini bitirmeye uğraşmakla geçiriyordum.

İşimi kolaylaştıran tek şey kendimi meşgul tutmaktı. Bobby öldüğünde insanlar bana meditasyona başlamamı önermiş, Budizm ve kadim yoga sanatı hakkında kütüphane kitapları ödünç vermişlerdi. Ben de şöyle düşünmüştüm: *Gerçekten de birkaç dakika boyunca yoğun soluk alıp vermenin acımı azaltacağına mı inanıyorsunuz?* Dayanılmaz olan o ilk aylar boyunca Bobby'yi hem her yerde görüp hem de hiçbir yerde bulamadığım zamanlarda okumam bile mümkün olmuyordu. Bütün ömrüm boyunca avuntuyu hep kitaplarda bulmuştum oysa. Çocukluğumda en sevdiğim öykülere öylesine daldardım ki onlardaki karakterler bana arkadaşlarımdan daha gerçek gelirlerdi. Yetişkinliğimde bile kurguların dünyasında yitip gittiğim olabiliyor, gerçek yaşama geri dönmek zorunda kaldığımdaysa çok canım sıkılıyordu. Ama birdenbire bunu yapabilecek yüreği ya da zihinsel yetiyi kendimde bulamamaya başlamıştım. Radyo dinleyemiyordum. Kendimden başka kimseyle sohbet edemiyordum, kendimle konuşurken bile en ilkel düzeyde kalıyordum. Yapabildiğim tek şey çalışmaktı ve çok çalışıyordum. Kayınpederim David, ağır fiziksel çabanın, gerektiğinde on iki saat aralıksız sürse bile, kederimi dışarı atabilmemi kolaylaştırı-

cağını fark ederek beni çiftlikte yeniden çalışmaya başlatmıştı. Erkeklerin yapabildikleri her işi ben de yapabiliyordum; inekleri sağıyor, koyunları güdüyor, çitleri onarıyor, saman balyalarını taşıyordum. Frank, Jimmy ve ben, ömrünüzde rastlayabileceğiniz en çalışkan işçilerdik.

Kapı zili çaldığında bir pervaza dizlerimi dayamış, gazete kâğıdı ve beyaz sirkeyle bir pencereyi var gücümle ovuyordum. Kapıya bakmak için aşağı inmek zorunda kalışım canımı sıktı ama yine de indim, biz taşralılar böyleyizdir. Şehirlilere göre daha nazik bir yaşam süreriz ya da en azından ben hep öyle olduğunu hayal etmişimdir: Karşılaştığımızda selamlaşırız, birbirimize eşyalar ödünç veririz, yararlı bilgileri paylaşıyoruz.

Kapıyı açarken karşımda Gabriel'ı bulmayıysa hiç beklemiyordum.

“Merhaba,” dedim, kalp atışlarımın sesini bastırmaya çalışırken kayıtsız görünmeye çabalayarak.

“Kötü bir zamanda mı geldim?”

“Hayır, hiç de değil. İçeri gelmek istemez misin?”

İçimize işlemiş, kaçıışı olmayan taşra kibarlığı.

Gabriel odanın içine girince apaçık bir merakla çevresine bakındı, ben de ne gördüğünü merak ettim. Klasik bir çiftlik evi mutfığıydı bu bana göre. Frank'ın dedesinin zamanından kalma, meşe odunundan, kocaman bir masa üç kuşağın yemeklerine, kahkahalarına, tartışmalarına rağmen hâlâ ayakta. Çevresindeki sandalyeler çeşit çeşitti; kimini ben boyamıştım, kimileri koyu renkli eski ahşaptandı. Odanın öbür ucundaki her zaman hayranlık uyandıran koca şömine sanki önünde devasa kara kazanlar kaynamaya bırakılmalıymış gibi Orta Çağ'dan kalma bir hava veriyordu. Frank'ın anne ve babasından bize kalan ve pek de sık kullanmadığımız, mavi ve altın sarısı renklerde, şık porselen yemek takımları şifonyerde duruyordu. Yıllar önce bir otobüs yolculuğu sırasında Frank'e vermiş oldu-

ğum, yaban çiçeklerinin baskılarından yapılmış resim, çerçevesi içinde yavaşça solmaktaydı. Bobby'nin üçüncü doğum gününde çekilmiş olan, çenesine çikolata bulaşmış, kendine özgü sırtıtışı içinde gözlerinin kırış kırış olduğu fotoğrafı da poster boyutuna büyütülmüş olarak asılı duruyordu.

Gabriel'in onu incelemesini izledim.

"Oğlun mu? Beth, tıpkı sana benziyor."

"Öyle diyorlar." Sesimin çok boğuk çıkmasına engel olamamıştım. "Benden isteyeceğin bir şey mi vardı?"

Duraksadı, belki de bu açık sözlülüğüm onu şaşırtmıştı.

"Teslim tarihimin çok gerisinde kaldım ve her gün birkaç saat Leo'ya bakacak birini bulmak zorunda olduğumu fark ettim. Paralı bir iş bu tabii ki. Okuldan alınması ve ben yazarken birkaç saat onunla ilgilenilmesi gerekecek. Acaba sen düşünür müydün?"

"Benim bir işim var zaten. Frank ve Jimmy'yle birlikte çiftliği işletiyorum."

"Mesele şu ki Leo sana tapıyor. Yalnızca bir iki saatini alacak bir iş bu. Şimdi de onunla zaman geçiriyorsun zaten. Tek farkı sana ödeme yapmam olacak."

Gabriel doğru söylüyordu, son birkaç haftadır Meadowlands'te gitgide daha fazla zaman geçirmeye başlamıştım. Leo'nun arkadaşlığı, kolay kahkahası, sohbeti, meraklılığı beni diğer her şeyden daha çok oyalıyordu. Köpek eğitimiyle başlamıştık. Çok geçmeden ona kır çiçeklerini göstermeye, kuş türlerini renklerinden, ötüşlerinden ayırt etmeyi öğretmeye başlamıştım. Bütün bunlar şehirli bir çocuğun hiç bilmeden büyüdüğü şeylerdi.

"Senin paranı almaktan pek hoşnut olmam."

"Zaten alacağın benim değil, yayıncımın parası olacak. Bu kitap için bana gayet iyi bir avans ödedi, ben de cömert olmak istiyorum."

Gabriel Wolfe'un işverenim olması nasıl bir duygu olacaktı acaba? Hem Frank'ten böyle bir şeyi kabul etmesini nasıl isteyebilirdim ki?

Bana doğru yaklaştı; o kadar yakındı ki sürdüğü tıraş losyonunun ormansı, sedirimsi kokusunu duyabiliyor, çenesindeki kasların oynadığını görebiliyordum. "Bir şey söyleyebilir miyim?"

Konuşmak için kendime güvenmediğimden başımı sallamakla yetindim.

"Senin gelmen Leo'da öyle bir değişikliğe yol açtı ki... bende de öyle. Keşke kendini benden kaçınmak zorunda hissetmesen. Olan bitenlerden sonra durumun zor olduğunu anlayabiliyorum. Söylemeye çalıştığım şu ki seninle arkadaş olabilmeyi başarmamızı gerçekten çok istiyorum."

"Öyleyiz zaten."

"Hayır, değiliz. Eve neredeyse hiç girmiyorsun bile. Ben görüldüğüm anda hemen kaçıp gidiyorsun. Bir fincan çay içmeye bile kalmıyorsun."

"Burada yapacak çok işim var."

"Beth. Yüzüme bak. Lütfen."

Baktım ve bu bir anda göz kaçırma yarışına döndü, her ikimiz de o kadar uzun süre birbirimizin gözlerinin içine baktık ki durum komik bir hâl aldı. İkimiz de gülümsedik. O anda kendimi çiftçi karısı Beth Johnson olarak hissediyordum. Karşımda durmakta olan bu adama bir zamanlar çılgınca âşık olan yeni yetme Beth Kennedy'yle hiçbir ilgim kalmamıştı. *Belki de bunu yapabiliriz*, diye geçirdim içimden. *Belki de sonunda başarırız*.

"Frank'le konuşmam gerekecek. Kararlarımızı birlikte alırız biz."

"Elbette," dedi. "Teşekkür ederim."

* * *

Akşam yemeğinde Frank'le çiftlik hakkında konuşuyor, giderek artan borçlarımızdan, yaklaştıkça onu endişelendirmekte olan bankadaki toplantımızdan söz ediyorduk. Küçük çiftçilik fazla kazanç sağlamıyordu, para kazanmak için yapılacak iş değildi. Biraz zorlanıyorduk ama hiçbir zaman da çiftliği satmayı düşünmemiştik; orası üçümüzün, Frank'in, Jimmy'nin ve benim ortak tutkumuzdu.

“Bugün ne gördüm, biliyor musun?” dedi Frank. Yüzünde tam anlam veremediğim bir ifadeyle beni dikkatlice süzüyordu. “Kerkenezler geri gelmiş.”

“Olamaz.”

“Oldu. Dürbünüm yanımda değildi, yavruların yumurtadan çıkmış olup olmadığını seçemedim ama pek sanmıyorum. Daha yeni gelmiş olmalılar bana kalırsa.”

Üç yıl üst üste kerkenezler gelip dışbudak ağaçlarımızdan birine yuva yapmışlardı ve Bobby onlara çok düşküncüydü. Frank onun için ağacın tam karşısına, tahta basamakla çıkılan ve bir bira fıçısına oturabileceği bir barınak yapmıştı, o da elinde dürbünle orada saatlerce oturup yumurtadan çıkan kerkenez yavrularını sayardı. Her akşam okuldan sonra onunla barınağına giderdik ve erkek kerkenezin yiyecek bulmak için yuvadan uçup gitmesini beklerdik, her akşam da er ya da geç giderdi. Yavrular biraz büyüdüklerinde onların pembe ağızlarını açarak babalarının yuvaya dönmesini bekleyişlerini izlemek en sevdiğimiz şeydi. Yaklaşık altı haftalık olup da yuvayı terk ettiklerinde hep biraz üzülür, sonra ertesi baharda geri geldiklerini görünce havalara uçardık. Bobby'nin öldüğü yıl kerkenezler de gelmeyi bıraktılar.

“Yarın ben de seninle gelip bakayım,” dedim ona.

Yemeğimizi yemeye devam ettik ama açmam gereken konu içimi kemirmekte olduğu için onu daha fazla içimde tutama-

dım. “Sana söylemem gereken bir şey var. Biliyorum ki hoşuna gitmeyecek ama para kazanacağız.”

Frank güldü. “Para kazandıracaksa hoşuma da gidecektir.”

“Gabriel benden okuldan sonra Leo’ya bakmamı istedi. Günde bir iki saat. Kimi günlerde ben Meadowlands’e gideceğim ama daha çok onu buraya getirmeyi istiyorum. Çiftliği çok sevecektir. Hayvanlara bayılıyor.”

“Olmaz, Beth.”

Yüzündeki o değişiklikten nefret etmiştim. Bir insana yıllar boyunca her gece üst üste sofrada bakmaya alışınca, onun yüzünün her bir santimini tanıyorsunuz. Frank’in ne düşündüğünü ağzının biçiminden, gözlerindeki incinmeden anlayabiliyordum. Bir uçurumun kenarında bulunuyorduk, bunu bana söylemesine bile gerek yoktu.

“Onun sadakasına kalmadık. Olan biten onca şeyden sonra bunu düşünebilmiş olmana bile şaşıyorum.”

“Sadaka sayılacak bir şey değil bu, bir iş yapacağım. Ben yapmazsam da başkasını bulacak. Ama ben yapacağım. Para için, evet. Ama daha çok da çocuk için. Bana yardımı dokunuyor, Frank.”

“Tehlikeli bir iş yapıyorsun,” dedi sakince.

Ben de söyleyecek bir şey bulamayarak başımı salladım.

“Bunun aramıza girmesini istemiyorum,” dedim, o ise omuzlarını silkti.

Aramıza çoktan girmişti bile.

Öncesi

Yakından bakıldığında Tessa Wolfe soluk kesiciydi. Saçları ve gözleri Gabriel'inkiler gibi koyu renkliydi ama yüz hatları daha inceydi: narin bir burun, belki biraz cılız ama cüretkâr bir koyu kırmızıya boyanmış dudaklar, gerçek oldukları neredeyse besbelli olan elmaslarla parıldayan upuzun bir boyun. Daha önce hiç güzelliğin böylesini ya da bu kadar gösterişli mücevherleri bu derecede yakından görmemiştim ve gözümü dikip bakmamak için elimden geleni yapıyordum.

Gabriel'in söylediğine bakılacak olursa annesi aynı zamanda kafayı bulmaya da epey yakındı.

“Söylediği her şeyi onayla, o zaman rahat edersin,” demişti bana, ilk davet ettiğinden beri korku içinde beklemekte olduğum bu akşam yemeği için evlerine geldiğimde.

“Seninle tanışmak için can atıyordum,” dedi Tessa, yanındaki sandalyeyi bana işaret ederek. “Gabe bütün yaz boyu bencilce seni kendisine sakladı.”

“Bana sorarsan akıllıca davranmış,” dedi Edward Wolfe, elimi sıkarken bana göz kırparak. Hemen sevelebilen cinsten bir adamdı ve masanın öbür ucunda Tessa'nın yanına oturmaktansa onun yanında oturmayı tercih ederdim.

Bu kadar süslü biçimde kurulmuş bir sofrayı ömrümde ilk kez görüyordum; bardakların, bıçakların ve çatalların sayısı korkutucuydu. Dört kişilik bir sofra için bütün bunlar bana aşırı

gibi geliyordu ve köyün kızlarından biri yemekleri getirmeye başladığında, daha önce adlarını bile duymadığım kimi şeylerle karşılaştım. Tütsülenmiş somon, bir de Beef Wellington adında bir şey daha, meğer aslında hamurun içinde pişirilen ve ortası neredeyse çiğken servis edilen bütün bir sığır filetosuymuş. Savaş sonrası tayın verme daha bir önceki yıl sona ermişti ve şekerin eklenmesiyle et miktarının birazcık artması dışında henüz bizim evin mutfağında fazla bir değişiklik görülmüş değildi.

Servisi yapan köylü kızı Sarah benden bir iki yaş büyüktü, Hemston İlkokulu'na birlikte gitmiştik. Ben sığır etinden kendime bir dilim kesmeye çalışırken o başımda beklediğinde, kendimi bir sahtekâr gibi hissettim.

“Merhaba Sarah,” dedim usulca. “Nasılsın?”

O ise başını çok hafifçe sallamakla yetinerek bakışlarını kaçırdı.

“Duyduğuma göre Oxford’a başvuruyormuşsun?” dedi Edward. “Aferin sana. Hangi koleje?”

“St. Anne’e, İngilizce okumak için.”

“Ah, şu *yeni* kolejlerden biri yani,” dedi Tessa.

“Aslında St. Anne’in harika bir şöhreti var,” dedi Edward. “Tabii ki benim zamanımda Oxford’a kadınlar hiç kabul edilmezlerdi. Gabriel’ı bayağı kıskanıyorum doğrusu.”

“Büyük olasılıkla diğer kızlar yatılı okullardan gelmiş olacaklardır,” diye devam etti Tessa. “Umarım kendini dışlanmış hissetmezsin.”

“Tanrı aşkına anne, züppelik etme lütfen,” dedi Gabriel ve yanaklarının nasıl renklendiğini fark ettim.

“Ah, oğluma bakılacak olursa benim züppeliğim iflah olmaz.”

Tessa bunu gururla söylemişti. Bu tavrında onu bana Gabriel’in o zamana dek anlattığı her şeyden çok daha iyi açıklayan bir şey yakaladım. Bana kalırsa o, kendisi ne kadar aksini öne sürse de aslen bu dünyadan değildi. Az kalsın terk edeceği ama

sonradan vazgeçtiği bu dünyaya ait değildi ve bu konu onun için bu yüzden bu kadar önemliydi. Bu ona göre bir teselli ödülüydü ve ona sıkıca tutunmak zorundaydı.

Bu akşamın zor geçmesini bekliyordum ama Gabriel'ın beni kurtarmaya hazır olacağını hayal etmiştim. Oysa o babasıyla uzun bir sohbete dalarak beni Tessa'nın kurcalayıcı sorularını savuşturabilme mücadelede tek başına bıraktı. Tessa Wolfe'un bir şeylerin kokusunu almış olarak çevremde dolandığını hissediyor ama neyin peşinde olduğunu çıkaramıyordum.

“Annen de baban da çalışıyorlarmış, öyle mi? Sanırım annen sizin çocukluklarınızı kaçırmış olduğunu hissediyordur.”

“Pek sayılmaz. İkisi de öğretmendir, bu yüzden okul tatillerini her zaman birlikte geçiririz.”

“Ailece tatillerinizi nerede geçiriyorsunuz?”

Bu soru bir çeşit sınama gibiydi ve ben de doğru yanıtı sahip değildim. Benden Fransa'nın güneyi ya da sosyetik insanlar tatilde nereye gidiyorlarsa öyle bir yerleri söylememi bekliyordu. Oysa biz yaz tatillerimizi evde geçirirdik ve ailemiz bizim için deniz kıyısına gününbirlik geziler, müze ziyaretleri, haftada iki kere de kotamızı dolduracak kadar çok kitapla eve döndüğümüz kütüphane seferleri düzenlerdi. Yağmurlu günlerde oturma odamızdaki şömineyi yakıp dördümüz de başına toplanarak kitaplarımızı okurduk ve geriye dönüp baktığımda o günlerin sakin mutluluğunu hâlâ özlüyordum.

Tessa benim sessizliğimi fark etmemiş gibiydi. İçkisini tazeleyip yeni bir saldırıya daha geçti. “Bana biraz da Gabe’le ilişkinizden bahset. Onu çok mu seviyorsun? Aslında buna yanıt vermene bile gerek yok, gözlerinden okunabiliyor. O da sana pek düşkün, bunu biliyorum.”

Alçak sesle, sanki bir sır verirmiş gibi Gabriel'ın kolay arkadaş edinen türden bir çocuk olduğunu söyledi. “Sorun şu ki

zaman zaman kendini biraz fazlaca dağıtabiliyor. Bana kalırsa Oxford'a gittiğinde sosyal yaşamı çok fazla zamanını alacak."

"Benim de notlarımı yükseltmek için çalışmam çok fazla zamanımı alacak."

Tessa bana doğru iyice eğildi ve yüzlerimizin arasında yalnızca birkaç santimlik mesafe kaldı. Yoğun çiçek kokulu parfümünün yanında soluğundaki şarabın kokusunu da alabiliyordum.

Sesini iyice alçaltarak fısıldamaya başladı. "Sanırım sana şunu anlatmaya çalışıyorum ve umarım bu söyleyeceğimin yardımı dokunur: Gabriel her zaman önce kendini düşünür. Her şeyde bu kadar başarılı olmasını sağlayan da budur, istediği şeye çok odaklanır. Sonra da birdenbire başka bir şeye geçebilir. Bunu arkadaşlarında yaptığına çok tanık oldum. Herhâlde bu da onu evrenimin merkezi hâline getirdiğim için benim suçum olmalı. Küçük bir çocukken ona sanki bana Tanrı'nın bir lütfuymuş gibi davranırdım. Hâlâ da öyle yapıyorum."

Kendimi avutmak için Gabriel'in bana annesi hakkında söylediği şeyleri düşünüyordum. Onun acımasız bir ayyaş olduğunu, kendi yaşamından nefret ettiği için onunkini kendine takıntı hâline getirdiğini.

Ayrıca Tessa'nın Gabriel'i çok da iyi tanımadığını görüyordum, benim tanıdığım gibi değil. Söz gelimi onun yazmaya olan tutkusunu bilmiyordu; hiçbir zaman yeterli olamayacağına dair korkusunu, bankacılık ya da hukuk gibi annesinin kendisi için seçeceği ama onun nefret edeceği bir mesleğe sürüklenmekten nasıl korktuğunu. Gabriel'in Meadowlands'i miras almayı hiç mi hiç istemediği, tek çocuk olma baskısının onu ne kadar bunalttığı ve babası öldükten sonra annesine bakma sorumluluğunun başına kalması fikrinden nasıl nefret ettiği konularında Tessa'nın en küçük bir fikri bile yoktu.

“Pekâlâ, artık göle inelim mi?” dedi Gabriel babasıyla olan konuşmasını bitirir bitirmez, doğrusu tam da zamanı gelmişti.

“Tabii ya,” dedi Edward oturduğu yerde dikilerek. “Nihayet seninle tanışabilmek çok güzeldi, Beth.”

“Önce bulaşıklara yardım edeyim,” dedim mutfaktaki Sarah’yı düşünerek ve ben bu okkalı yemeklerden yerken onun bana hizmet etmiş olmasının verdiği utanç ve suçluluk duygusuyla. Ayağa kalkıp çatal ve bıçakları bir kenara ayırarak boş tabakları üst üste koymaya başlamıştım ki Tessa uzanıp elimi tuttu.

“Biz burada tabakları üst üste yığmıyoruz, o işi okullardaki hademelere bıraktık.”

Ellerimin arasındaki tek bir tabağa sıkı sıkıya tutunmuş, gözlerim yanarak odadan çıktım. Gabriel belki bunu duymamıştı, belki de annesinin bu aşağılamalarını duymazdan gelmek daha kolayına gidiyordu. Benim göğsümün içindeyse öfke yükseliyordu.

Mutfağın uzak bir köşesinde Sarah yanı başında bir tabak yığınıyla lavabonun önünde duruyordu. Ben içeri girdiğimde bana dönmedi.

Yanına gidip konuşursam işleri daha da mı kötü yaparım diye düşünerek duraksamakta olduğum bir sırada, henüz kararımı verememişken Tessa içeri girdi.

“Bulaşığa girişmene gerek yok, teşekkürler, Beth. Bizim kız yeterince beceriklidir, sen zahmet etme.” Sesini fısıltının bir derece üstüne doğru alçalttı: “Gitmeden önce son bir şey söyleyeceğim, izin verirsen. Akli başında davranıp korunuyorsundur mutlaka, öyle değil mi?”

Konuşamayacak kadar dehşete düşmüş bir ifadeyle yüzüne bakakaldım. Odanın öteki ucundan Sarah’nın bunu duyması mümkün değildi ama yine de çok utanmıştım.

“Öyle bakmana hiç gerek yok, kolay sarsılmam ben. Ayrıca bütün yaz boyunca Gabe’i oyaladığın için de sana minnet borçluyum. Evde çok canı sıkılıyordu. Umarım kendini tehlikeli bir durumun içine sokmamışsındır?”

Gabriel mutfağa gelerek annesine iyi geceler dilediğinde ben de bu soruyu yanıtlamaktan kurtuldum.

Dışarıda ince bir yağmur vardı ve gökyüzü kenarlarında ışıktan kurdeleleriyle elektrik mavisine dönmüştü. Bir kere sinde, göl kıyısındaiken sağanak yağmura yakalanmıştık. Giysilerimiz sıırıslam oluncaya dek öpüşmüş, sonra da onları üzerimizden sıırarak yağışın altında birer iklim tanrısı gibi döne döne dans etmiştik. Ömrümde kendimi hiç o anki kadar özgür hissetmemiştim.

“Çok sessizsin. Çok mu kötü geçti?” dedi Gabriel uzanıp elimi tutarak.

Bir anlığına konuşmak için kendime güvenemedim. Karnımın içinde o kadar çok duygu bir arada dönüp duruyordu ki ne hissettiğimi bile ayırt edemiyordum. Kızgın, aşağılanmış, güvensiz. Perişan, utanmış. Gabriel’la geçirdiğim zamanın tek bir anından ya da onunla yapmış olduğum hiçbir şeyden pişmanlık duymuyordum ama annesi kafamın içine bir kuşku tohumu ekmeyi becerecek kadar zekiydi. Ya söylediği doğruysa? Ya Tessa gerçekte oğlunu benden daha iyi tanıyorsa?

“Annen bana kendimi çok ucuz hissettirdi, sanki yazı geçirmek için sokakta bulduğun bir şıllıkmışım gibi.” Sözcükler ağzımdan zehir gibi dökölüyordu. “Oxford’a gitmeyi düşleyen bir budala. Aramızdaki şeyin geçici bir gönöl oyunundan fazlası olabileceğine inanabilecek bir haddini bilmez.” Göğsümü sıkıştıran bir baskı hissediyordum ve bu ağırlığı üzerimden atmam için yatak odamda tek başıma gözyaşlarımı akıtmam gerekiyordu. Birdenbire acı verici bir yalnızlık duygusuna ka-

pılmıştım. Ben bu yere ve bu insanlara ait değildim. “Sense beni terk ettin.”

Gabriel’in yüzünde inanamaz gibi bir ifade belirdi, ardından eğlenmiş göründü. “Bu yalnızca bir akşam yemeğiydi. Sence de biraz aşırı tepki vermiyor musun?”

İçimden taşmakta olan bu öfkeyi dizginlemenin bir yolu yoktu. “Anlamıyorsun. Neden anlayasın ki zaten? Şu hâline bir bak.”

“Bu da ne demek oluyor şimdi?”

İncinmiş gibiydi ama bu, başta kendim olmak üzere herkesten gizlemekte olduğum duygu selini durdurmaya yeterli olmadı. “Her şey sana bir gümüş tepsi üzerinde hazır sunulmuş, yanında da lanet olasıca bir gümüş kaşıkla birlikte! Kimse sana yeterince iyi olmadığını söylemiyor. Yeterince zengin olmadığını. Yeterince kibar olmadığını. Nereye gidersen git herkes seni kucak açarak kabul ediyor. Ne istersen yapabilirsin. Kiminle istersen yatabilirsin. Sonrasında da alkış alırsın. Kimse, hiçbir zaman sana kendini küçük ya da değersiz hissettirmeyecek; bu akşam annenden gördüğüm tarzda bir horlanmaya katlanman asla gerekmeyecek.”

“Bir şey söyleyebilir miyim?” diye sordu Gabriel.

“Evet.”

“Özür dilerim,” dedi ve ben gözyaşlarına boğuldum.

Beni kollarının arasına alıp yüzümü göğsüne bastırdı. Çamaşır deterjanı, sabun ve her zamanki tıraş losyonu kokuyordu. “Haklısın,” dedi yüzüme bakabilmek için kendini geri çekerken.

Gözleri biraz fazla ısıltılıydı: Onunkilerin de yaşlarla dolu olduğunu fark ettim.

“İşin aslı, zaman zaman ondan korkuyorum. İsteddiği zaman çok acımasız olabiliyor. Ama yine de seni korumam gerekirdi. Beni bağışlayacak mısın?”

Öpüştük, ağzımda ağzının sıcaklığını duydum, beni kendine doğru çekerken ellerinin başımın arka tarafını yakalayışını hissettim. *Bu biziz*, diye düşündüm. Evin içindeyken olduğumuz insanlar biz değildik; biz, bütün bir yazı birlikte geçirmiş olan, yüzlerce yıldızlı gecenin altında birbirlerine aşk yeminleri eden o kız ve oğlandık.

1968

Ben Jimmy'yi, Frank'in zaman bulabildiğinde hem analık hem babalık yaptığı, on üç yaşında öfkeli bir çocuk olduğu zamandan beri tanıyordum. Frank'in babası David, onunla tanıştığımda yıllar önce yitirdiği eşinin yasını hâlâ tam olarak atlatamamış ve küçük oğlunun başına buyruk olmasına göz yummuştu.

Sonia öldüğünde Jimmy yalnızca dokuz yaşındaymış. Annesi bir dakika önce oradayken, bir dakika sonra gidivermiş ve bu da henüz anlamak için çok küçük yaşta olduğu bir kayıp olmuş. Frank asıl sorunun onun ergenliğe girmesiyle birlikte başladığını söylerdi. Jimmy okula alkol getirdiği için eve gönderilmiş ve bir öğle tatili sırasında özellikle ağır bir kavganın ardından da okuldan atılmış. Frank okulla konuşarak onu geri almaları için onları ikna etmiş. Jimmy annesiz bir çocuk olduğu için yasa verdiği tepkinin zaman zaman şiddetle kendini gösterebildiğini anlatmış. O zamanlarda Jimmy'nin bu vahşiliğinin altında kendine hiç değer vermediği gerçeğinin yatmakta olduğu hissedilebiliyordu.

O akşam Jimmy ve Nina çiftlik evinde bizimle yemek yiyeceklerdi ve ben bunun her ikimizi de rahatlatacak bir şey olduğunu hissediyordum: Leo'ya bakmaya başladığımdan beridir Frank'le aramızdaki gece sohbetleri sıkıntılı geçiyordu. Her ikimiz de Gabriel'in ismini anmamaya çaba harcıyorduk çünkü bu isim her seferinde Frank'in içinde bir huzursuzluk

uyandırıyor, aynı şey Leo için de geçerliydi çünkü onun ismi de Frank'te bir acı doğuruyordu, tıpkı bende de doğurduğu gibi ve sırf bizim istediğimiz çocuk olmadığı için. Ancak ben buna artık alışmaya başlamıştım: Leo her geçen gün gözümde birazcık daha kendisi oluyor, *benim* oğlum, *bizim* oğlumuz ise arka planda yavaş yavaş yitip gidiyordu.

Jimmy ve Nina'nın çok sevdiği tavuklu ve jambonlu böreğimden yapmıştım, Frank de eski bir çiftçi dostunun hediyesi olan iki şişe kırmızı şarap getirmişti ki bu bile başlı başına bir olaydı. Olağan zamanlarda evde hiç şarap içmezdik.

Frank şarabın mantarını törensel bir hareketle çıkardıktan sonra şarabı kadehlere doldurdu.

Rolling Stones'un *Aftermath* albümünü dinliyorduk ki Jimmy ve Nina geldiler. Nina, "Bu şarkıya bayılıyorum," diye haykırdı. Albümün açılış şarkısı "Mother's Little Helper" çalıyordu. Nina odadan içeriye dans ederek girdiğinde, kusursuz bir dönüş yaparken pırıl pırıl saçları havada uçuştı. Parlak, grafik desenleri olan pembe, sarı ve yeşil renklerde bir mini elbise giymişti; bacaklarını turkuaz bir tayt sarıyordu, ayaklarındaysa markalı bir çift Mary Jane ayakkabı vardı. Nina'nın görünüşüne böyle özen göstermesi çok hoşuma gidiyordu. Mutfağımızın köhne dekoru içinde süslü ve nadir bir çiçeğe benziyordu.

Nina, Frank'i kucakladıktan sonra bana doğru yaklaşırken bir an durup bir tazı gibi havayı kokladı. "Börek mi yaptın yoksa?"

"Tabii ki yaptım, seni sersem."

"Seni seviyorum, Beth Johnson. Bunu daha önce hiç söylemiş miydin?"

"Kaç defa! Üstelik duygularımız karşılıklı."

Ocağın başında kucaklaştığımızda uzun saçları yüzüme çarptı. Pear's şampuan ve Nivea yüz kremi kokuyordu.

“Anlaşılan bu gece de figüran olacağız biz,” dedi Jimmy, ağabeyine.

“Her zamanki gibi,” dedi Frank.

“Yeni işini anlatsana, Beth,” dedi Nina daha sofraya oturduğumuz anda.

Konuşulması zor olan konuları açmaktan hiçbir zaman çekinmezdi. İki kardeşin birbirlerine baktıklarını gördüm, Jimmy’nin yüzünden anlık bir küçümseme geçti. Frank ona aksini söylemedikçe Gabriel’dan nefret etmeyi sürdürecekti, onların aralarındaki ilişki böyle bir şeydi.

“Hoşuma gidiyor,” diye başladım. “Çok farklı bir şey, anlıyorsun ya. Okula gitmenin bana çok zor geleceğini sanmıştım, oysa faydası dokundu. İki yıldır kaçındığım şeylerle yüzleşiyorum: oyun bahçesi, öğretmenler, veliler... Üstelik sandığımdan daha kolay oluyor. Şimdiden alıştım bile. Ayrıca Leo da Bobby’den çok farklı. Leo’yla zaman geçirmenin benim için her şeyi geri getireceğinden endişe ettiğinizi biliyorum. Getirdiği de olmuyor değil ama değerli bir şey yaptığımı hissediyorum, onun için de benim için de fark yaratabilecek bir şey. Leo için üzülüyorum. Babası çok çalışıyor, annesiye Amerika’da önsüz yeni bir yaşama başlamış. Çocuk çok yalnız.”

Konuşurken gözlerimi Frank’in yüzünden hiç ayırmamıştım, bütün bunları aslında ona söylüyordum. Karşılığında da anlayışının yansımalarını gördüm. Beni anlıyordu. Rahatlayarak gülümsedim, o da uzanıp elimi tuttu. Sözcükleri kullanmadan anlamakta her zaman iyi olmuştuk.

İkinci şişe de açıldıktan sonra Frank’in yüzündeki gerginliğin dağılmaya başladığını fark ettim. Teni hafifçe kızarmış, gözlerindeyse bir ışıltı oluşmuştu. Mutlu ve gençleşmiş görünüyordu. Eski hâline dönmüş gibiydi.

“Şarap sarhoşluğu sana yakışıyor,” dedim; o da beni ağızımdan, bayağı sertçe öptü. Aslında nokta koymak isteyen bir öpücüktü bu: *Tamam, bu kadar laf yeter.*

“Şu muhabbet kuşlarına da bir bakın hele,” dedi Nina bizi böyle görmekten mutlu. Bizim aramızdaki ilişki ikisi için de çok önemliydi. “Birbiriniz için yaratılmış olduğunuzu nasıl anladınız siz? Çok da gençmişsiniz.”

“Ben on üç yaşında anlamıştım,” dedi Frank.

Kır çiçeği öyküsünü anlatmaya hiç gerek yoktu, yaptığım o resim hâlâ mutfak duvarında asılıydı ve artık öylesine alışmıştım ki neredeyse onu hiç görmüyordum bile.

“Beth için biraz daha zaman aldı.”

“Ama ikna olduğumda da tam oldum,” dedim ve ona doğru uzanarak başımı omuzuna dayadım. Bu yalnızca içkiden değildi, en çok gerek duyduğum anlarda Frank’te güven duygusu buluyordum. O benimdi, ben de onun ve sonsuza dek birlikteydik. Kendime hep bu öyküyü anlatıyordum.

“Bunu siz de hissediyorsunuz ama, öyle değil mi?” dedi Frank. “Haydi ama, ikinizin de gözü başka kimseyi görmüyor. Kaç yıl oldu, beş mi, altı mı? Daha ne bekliyorsunuz?”

Birden çok tuhaf ve hiç beklenmedik bir şey oldu.

Nina ayağa kalkıp Jimmy’nin önünde diz çöktü.

Tek dizinin üzerine çökmüş olduğunu görünce hepimiz aynı anda durumu anladık. Jimmy, *bu gerçekten oluyor mu,* diye sorarcasına Frank’e baktı, ardından yüzündeki mahcubiyet meraka dönüştü.

“Jimmy Johnson, hayatımın aşkı, benimle evlenir misin? Eğer senin teklif etmeni bekleyecek olursam tohuma kaçacağım çünkü.”

Jimmy, Nina’yı kendine çekip kucağına oturttu ve sanki odada yalnızlarmış gibi öpüşmeye başladılar. Frank ve ben gözlerimizi kocaman açmış birbirimize bakarak bekledik.

“Evet miydi bu?” diye sordu Nina yüzleri birbirinden ayrıldığında. “Bir şey söylemedin.”

“Tabii ki evet ulan! Ben ömrümde senden başka bir şey istemedim ki. Onlara sor.” Frank ile beni işaret etti. Bizse hâlâ şaşkınlık içinde onları izliyorduk. “Sana daha ilk gördüğüm anda âşık oldum ben. Hayır dersin diye korkumdan teklif edemiyordum.”

Nina gözlerini devirdi.

“Senin derdin de bu işte, Jimmy Johnson, ne kadar bulunmaz bir adam olduğunun farkında değilsin. Tanıdığım en iyi insansın sen. Üstelik hiç de çirkin sayılmazsın.”

Sonra dördümüz birden kucaklaştık; iki kardeşin, birbirlerine sıkı sıkıya sarılmış bu iki dev adamın görüntüleri beni neredeyse ağlatacak kadar duygulandırmıştı. David’in de orada olup bu anı görebilmesini isterdim. Küçük oğlunun böyle durulmuş olduğunu görmeyi çok isterdi, onun için sürekli endişeleniyordu ama bunu hayatta dile getirmezdi.

Nina yeniden Jimmy’nin kucağına tırmanıp iki kolunu da onun boynuna doladı. Gözlerimi onlardan ayıramıyordum. Nina’ya en son ne zaman alıcı gözle bakmıştım? Onda Jimmy’nin değişken ruh hâllerine karşı radar gibi bir duyarlılık vardı ve en kötülerıyla bile kolaylıkla başa çıkabiliyordu. Canlılığı, gülmeye, dans etmeye, her şeyi en iyi sonuca bağlamaya olan yatkınlığı da güzelliğine eş değer olan Nina. İsteddiği her erkeği elde edebilecek olan ama on dokuz yaşından beri Jimmy’nin yanından hiç ayrılmamış olan Nina.

“Düğün var o zaman,” dedim. “Burada yapalım.”

“Ah,” dedi Nina gülerek. “O kısmı unutmuşum.”

“Herkesi çağıralım,” dedi Jimmy. “Lanet olasıca köyün tamamını. Uzun zamandır hiç eğlenmemiştik.”

Blakely Çiftliği’nde düğün yapma fikri hepimizi bir heyecan bulutunun içine sarmalamıştı. Başımı kaldırdığımda Frank’in

bana bakıyor olduğunu gördüm. Yarı yarıya gülümseyerek başını sallıyordu. Aynı şeyi düşündüğümüzü biliyordum. Düğün tam da ihtiyaç duyduğumuz şeydi. Bu düğün hepimize iyi gelecekti.

Öncesi

Annemin yatak odasında, Meadowlands'teki yemekli partiye gitmek üzere hazırlanıyordum. Ablam da oradaydı; annemin yatağında yayıldığı yerden bana moda tavsiyeleri veriyor, Wolfe ailesiyle ilgili iğneleyici yorumlarda bulunuyordu.

“Bu çok mu fazla olur?” dedim yaldızlı çerçevesi içindeki boy aynasında kendime bakarak.

Eleanor'un omuzları açık bir bluzunu, son dört gün boyunca annemle büyük zorluklar çekerek diktiğimiz yuvarlak bir eteğin üzerine giymiştim. Annem bana geniş bir rügan kemer ödünç vermişti ve Eleanor annemin bigudilerini kullanarak saçlarımı dalgalandırmıştı. Makyaj malzemelerini de ablamdan ödünç almıştım: dudaklarıma kırmızı ruj ve yanaklarıma allık.

“Ah, Beth,” dedi annem ben ona doğru dönünce. “Çok güzel olmuşsun.”

“Harika görünüyorsun,” dedi Eleanor da. “Gerçi o korkunç kadın mutlaka sana giydiğin her şeyin modasının çoktan geçmiş olduğunu söyleyecektir.”

Tessa'yla ilk karşılaşmamız sırasında bana nasıl davrandığını aileme anlatmış olmam galiba büyük bir hataydı.

Gabriel bundan birkaç gece önce bizim eve, yemeğe gelmişti. Her zamanki gibi çok sevimliydi; anneme en sevdiği yazarlar olan Brontë kardeşlerden söz etmiş, babamla çocukluğunda

tatillerini geçirdiği Dublin hakkında konuşmuş, Eleanor'a da Londra'nın gece yaşamıyla ilgili sorular sormuştu.

Ama bu işe yaramamıştı. Gabriel gittikten sonra Eleanor şöyle demişti: “Fena biri değil sanırım. Çok yakışıklı. Ama o konuşmasına nasıl katlanabiliyorsun? Dehşet verecek kadar züppe değil mi?”

Ben oraya vardığımda yemek daveti çoktan başlamıştı.

“İşte, sevgili Beth de gelmiş,” dedi Tessa, Gabriel, ailesi ve onları ziyarete gelmiş Amerikalı dostlarının toplanmış bulunduğu yemek odasına girdiğimde. “Aptal kız çorbayı daha biz hazır değilken, erken getirdi. Bu yüzden de sensiz başlamak zorunda kaldık maalesef.”

“Gel, senin yerin burası, benim yanımda,” dedi Edward oturduğu yerden kalkarak. “Durun da sizi tanıştırayım.”

Konuklar Richard ve Moira Scott ile Oxford'daki St. Hilda Koleji'nde ilk yılını yeni bitirmiş olan kızları Louisa'ydı. Gabriel bana o akşam hakkında, çok can sıkıcı Amerikalı bir kızın hafta sonu için geleceği ve kendisinin de onu eğlendirmeye zorlandığı dışında başka bir bilgi vermeden, yardımımı istemişti.

Başını Louisa'ya doğru eğmiş onun konuşmasını dinlerken gördüğümde aklımdan geçen ilk düşünce bu konuda zorunlu bırakılmış olduğunu gizleyerek istekliymiş gibi görünmekte bayağı iyi bir iş çıkardığı oldu. Belki de ona kızın ne kadar hoş olduğunu söyleyen olmamıştı; gerçi “hoş” sıfatı bile teni pembe-beyaz, gözleri ıslıl ıslıl, dudaklarının kenarlarıysa her an gülümsemeye hazırmış gibi hafif yukarı kalkık olan bu kız için biraz haksız kalırdı. Oyuncak bebek gibi bir kusursuzluğu vardı; zarif kulakları, minicik, şirin burnu, gül goncası gibi kıvrımlı ağzıyla klasik güzelliğin timsali sayılabilirdi.

Ben kendimi o gece için süslenmiş sanıyordum ama Louisa'nın yanında bir hiçtim. Askısız siyah saten elbisesinin üzerindeki

güzel boynunu bir inci gerdanlık sarıyor, dekoltesi böyle bir aile yemeği için fazlasıyla cüretkâr görünüyordu.

Annelerle kızlarını bir arada görmek çok ilginç bir şey olabiliyor, özellikle de Louisa ve Moira Scott gibi birbirlerinin tıpatıp aynısı olduklarında. Bu, Louisa adına gelecek için iyiye işaret gibiydi; annesinin teni pürüzsüz, kırışksız; dar bir siyah elbise içindeki bedeni incecikti. Genleri iyi, kemik yapıları harikaydı. Güçlü, beyaz, Amerikan dişlerine sahiptiler. Belki de bu kusursuz dişleri göstermek için bol bol gülüyorlardı.

Louisa, masanın öbür ucundan bana el salladı. “Tanıştığımıza çok sevindim,” dedi. “Gabriel bana sürekli senden söz ediyordu.”

“Louisa da beni Oxford hakkında bilgilendiriyordu.”

“En iyi arkadaşlarım arasında Oxford’da şair ve oyun yazarı olanlar var. Her zaman yeni yazarların peşindedirler.”

Ansızın gelen bir berraklıkla iki şeyin farkına vardım: Louisa ve Gabriel yakınlaşacaklardı ve ben kendimi dışlanmış hissedecektim.

Belki kibarlıktan belki de maksatlı olarak, çok geçmeden dikkatimi öbür yanımda oturmakta olan Richard Scott’a verdim. Daha önce hiç bu kadar meraklı biriyle tanışmamıştım; bana ailem, okulum, en sevdiğim yazarlar, ne tür müzik dinlediğim, müzmin bir taşra insanı mı olduğum ya da kendimi şehirde yaşarken de hayal edip edemediğim hakkında bir yığın soru sordu.

Bana bir yetişkin gibi davranıyordu ve yeni başbakanımız Anthony Eden hakkındaki fikrimi bile sordu. Churchill’in iktidardan ayrılmasına üzölmüş müydüm?

Evde annemlerden duyduklarımı yineledim; Churchill’in bir zamanlar çok parlak bir politikacı olduğunu ama artık emekli olmasının zamanının geldiğini, Eden’in ise uzun zamandır bek-

lemekte olduğunu söyledim. Ailem Muhafazakâr Parti'ye pek de bayılmazdı ama bu kadarını kendime saklamayı tercih ettim.

Ruth Ellis'in yakın zaman önce idam edilişinden de söz ettik. Bütün yaşlıtlarım gibi bu ölüm cezası karşısında ben de çok tepkiliydim. "Bir anneydi o," dedim, Richard sesimin nasıl titrediğini fark etmiş olacak ki elini uzatıp benimkine hafifçe vurdu. "Üstelik erkek arkadaşından da şiddet görüyormuş. Çok yanlış bir karardı."

Arada sırada, hâlâ aralarında ilgiyle söyleşmekte olan Gabriel ve Louisa'ya kaçamak bir bakış fırlatma fırsatını da yakalıyordum. Kızın ona nasıl baktığını görebiliyordum, belki tam bir hayranlıkla değil ama eksiksiz, hoşnut bir dikkatle.

Biraz bastırınca Scott ailesi hakkında birkaç bilgi parçasını bir araya toparlayabildim. Kaliforniya'da Hollywood tepelerinde yaşıyorlarmış. Gözümün önüne ışıltılı bir yüzme havuzu olan, önünde bir dizi spor araba park edilmiş beyaz bir köşk geliyor, Marilyn Monroe'nun gün batımında bir içki içmek üzere uğrayıverişini hayal ediyordum. Richard bir film yapımcısıydı ve son işleri arasında bulunan *Sabrina* ile *Arka Pencere*'nin her ikisini de izlemiştim.

"Alfred Hitchcock'la tanışıyor musunuz?" Sesimde biraz fazla hayranlık vardıysa da buna engel olamazdım.

"Evet. Yani onu tanımak ne kadar mümkün olabilirse işte. Kendini kendine saklamayı tercih eder."

"Onunla çalışmak nasıl bir şeydi?"

Richard şarabından bir yudum aldı. "Sanırım bunun için en uygun sözcük 'zorlayıcı' olurdu. Hiç kolay bir adam sayılmaz."

"Peki ya Marilyn Monroe? Onu da tanıyor musunuz? Sormamak için kendimi zorluyordum ama beceremedim."

Richard güldü. "Ah, istediğinizi sorabilirsiniz. Evet, onunla tanıştım. Hollywood çok küçük bir dünyadır, herkes aynı partilere gider. Ama onu gerçekten tanıdığımı söyleyemem. Herhangi

bir işte birlikte çalışmadık, zaten çoğu zaman çevresinde aynı insanlar bulunur.”

“Baba?” dedi Louisa masanın karşı tarafından. “Gabriel bir roman yazıyormuş. Onu okutacak birilerini tanıyor olabileceğini söylüyordum.”

“Bunu yapabilirim,” dedi Richard. “Ne hakkında yazıyorsun?”

Gabriel böyle biriydi işte. Onun yerinde ben olsaydım, bir fikrimi bir Hollywood yapımcısına, hem de aralarında annemle babam ve sevgilimin de bulunduğu bir oda dolusu insanın önünde anlatmaya kalktığımda darmadağın olup kalırdım. Gabriel ise tam tersiydi. Hiç acele etmeden ne söyleyeceğini düşündü ve biz beklerken düşüncelerini düzene soktu.

“Tersine çevrilmiş bir aşk öyküsü olduğunu söyleyebilirim. Kızın oğlanla evlenmeyi çaresizce istemesi yerine bunun tam tersi oluyor. Kız cinselliğini keşfetmeyi ve bir erkek gibi özgürce yaşamayı istiyor. Canı kimi çekerse onlarla yatarken, çocuğun evlilik tekliflerini hep savuşturuyor; oğlansa evinde oturup onu beklerken kızın bir gün kendisine geri dönmesini umuyor.”

“Beğendim bunu,” dedi Richard. “Ezberleri bozuyorsun. Nasıl bitiyor peki?”

Gabriel bunu yanıtlayamadan Tessa araya girdi. “Bu ateşli kadın kahramanın kime dayanılarak çizildiğini tahmin edene ödül yok.” Bakışını teklifsizce benim üzerime çevirdiğinde ne demek istediği çok açıktı. “Beth, bana dürüstçe yanıt ver,” diye devam etti. “Eğer karşına harika bir evlilik teklifi çıksaydı onu geri çevirir miydin?”

Ansızın odaya bir sessizlik çöktü. Masanın karşısından Gabriel’in beni izlediğini görebiliyor, aklından neyin geçtiğini biliyordum. *Onu azdırma. Lütfen, alttan al.* Tessa içmeye başladığında Edward ve Gabriel hep bu ip cambazlığını yapıyordu.

“Harika bir evlilik nasıl olur?” dedim soruyu geçiştirmeye çalışarak. “Sanırım bu konudaki görüşlerimiz birbirinden farklı olacaktır.”

Örneğin seninki Tessa, bana göre gördüğüm evliliklerin hepsinden daha kusurlu ve yıkıcı.

Karşımda Gabriel başını iki yana sallıyordu. O zaman bir kere daha onun beni kendi hâlime bırakacağını anladım. Kendimi tek başıma savunmak zorundaydım. Tessa söz konusu olduğunda Gabriel, kendinde ona karşı koyacak gücü bulamıyordu. Ayrıca Richard Scott’ın kendisine sağlayabileceği fırsatları mahvetmemi de istemiyordu. Sosyetik çevrelerde işler böyle yürüyordu: Doğru insanlarla tanışırsınız, önünüzde kapılar açılır, siz de onlardan geçip gidersiniz. Kulübe katılırsınız. Oraya ait olursunuz. Tabii eğer ayyaş anneniz bir çuval inciri berbat etmezse.

“Doğruyu söylemem gerekirse şu anda evlilik aklımdan geçen en son şey. Bu et çok lezzetliymiş, Tessa. Ne kadar da yumuşak.”

Yemek bittiğinde Louisa’nın, yakınında bulunan tabakları üst üste koymaya başladığını gördüm; Tessa ise ona yalnızca teşekkür etmekle yetindi.

“Olduğun yerde kal, Louisa,” dedi ona. “Mutfakta buluşıkları yıkayan bir kız var. Beth ve ben pudingleri getiririz.”

O akşamki yemek servisini köyden başka bir kız yapmıştı, bu yüzden de benim tatlılar konusunda yardımcı olmama hiç gerek yoktu, tabii ki bu eğer Tessa’nın benimle yalnız konuşması için bir bahane olmasaydı. Midem korkuyla kasılmıştı.

“Louisa tatlı birine benziyor,” dedim mutfağa girdiğimizde.

“Değil mi ama? Gabe’le hemen kaynaşıverdiler. Tam onun tipi olduğunu tahmin etmiştim zaten.”

“Onları davet etmeniz çok iyi bir fikir olmuş. Üniversiteye başlarken bir arkadaşının olması ona çok iyi gelecektir.”

Tessa'nın duymak isteyeceği ne varsa söylüyordum. Ama bir işe yaramadı. Karanlık, sorgulayıcı bakışlı gözlerini, küçük ve acıyan bir gülümsemeye birlikte yüzüme dikti.

“Sevgili Beth, senin için çok endişeleniyorum.”

“Ya? Neden olabilir ki bu?”

“Umarım onun seni terk etmesiyle başa çıkabilirsin.”

“Bu yalnızca bir dönem, sonra geri gelecek.”

Güldü. “O kadar uzun süreceğini mi sanıyorsun?”

Bu acımasızlığı karşısında o kadar sarsılmıştım ki söyleyecek bir söz bile bulamadım.

“Seni severim, Beth, umarım bir yaz kaçamağı uğruna her şeyini tehlikeye atmaya kalkmamışsındır. Ama oğlumun senden yararlanmasına göz yumdun, öyle değil mi?”

Yüzümün öfkeden kıpkırmızı kesildiğini hissettim. Erkekler yaşadıkları her gün cinsel başarılarından dolayı, yataklarının baş ucuna işaretledikleri “fetih”lerinin sayısı için övülüyorlardı. Fakat aynı şeyi yapmaya cüret eden kadınlar aşağılanıyorlardı ve çoğu zaman bu aşağılamayı dile getiren başka kadınlar oluyordu.

Tessa, Gabriel'in romanının konusunu duymamış mıydı? Onun, hiç kimsenin sorgulamaya kalkışamayacağı kadar kökleşmiş olan bu çiftte standartları ortaya serme çabasını? Kendisi anlamıyor olsa da oğlu bunu anlıyordu.

“Gabriel gibi oğlanlar genellikle senin gibi kızları seçmezler. Bunu kötülük olsun diye söylemiyorum. Tam aksi. İncinmeyesin diye seni uyarmaya çalışıyorum.”

Gecenin geri kalanı boyunca Tessa'nın dokundurmalarını aklımdan çıkarıp atamadım. Gabriel ve Louisa'ya baktıkça onları birbirlerinin kusursuz aksi olarak görüyordum: biri esmer ve uzun boylu, diğeri sarışın ve minyon. Güzel, zeki ve iyi yetiştirilmiş olarak, tıpkı âşık olmaları alınlarına yazılmış bir çift Henry James kahramanı gibi ideal bir eşleşmeydiler.

1968

Meadowlands'te, her akşam saat tam altıda telefon çalıyordu. Bu, Leo'nun ona iyi geceler dilemek üzere Kaliforniya'dan arayan annesiyle rahatça konuşabilmesine izin vermek için benim eve gitme sinyalimdi. Yakında da onu ziyarete gelecekti ve Leo bundan başka bir şeyden pek fazla söz edemiyordu.

Leo telefona koşarak giderdi. "Alo, anne!"

Onun sesini duymaktan çok mutlu oluyordu. Atlantik'in öbür yakasından çocuğunun sesini duyarken yüzünü görememenin annesinin yüreğini nasıl burkuyor olması gerektiğini hayal bile edemiyordum. Buna nasıl katlanabildiğini merak ediyordum.

Gabriel bana Leo'nun velayetinin geçici olarak kendisinde bulunuyor olmasının tek nedeninin karısının bir başkasına âşık olduğu için duyduğu suçluluk yüzünden seçimi Leo'ya bırakması olduğunu söylemişti. Ya Amerika'da annesiyle ya da İngiltere'de babasıyla yaşamayı tercih edecekti. Şimdilik seçimini İngiltere'den yana kullanmıştı.

Leo telefonda annesine gününü anlatırken İngilizce dersinde yazdığı bir öyküden, sınıfındaki bir çocuğun kaba bir söz söylediği için sınıftan atılmasından söz ederken onu yarımla yamalak dinliyordum.

"Sıçayım," demişti Leo, tam da Gabriel'in odaya girdiği sırada.

"Aferin sana," dedi babası.

İkimiz de telaşla dönüp baktık ve Leo haykırdı: “Şaka mı yapıyorsun?! Ne demek gelemiyorum?”

Birkaç saniye sessiz kalıp dinledi, her ne kadar bize arkası dönük olsa da bedeninin her kıvrımından çaresizliğini okuyabiliyordum.

“Bu bir neden değil, yalnızca bahane, sen gelmeyi istemiyorsun!” diye bağırdı ve telefonu elinden bırakarak mutfaktan dışarıya koştu.

Sokak kapısının çarptığını duyduğumuzda Gabriel eski karısına sitem etmeye koyulmuştu: “Tanrı aşkına, bunu önce bana çıtlatsaydın da ben ona alıştırarak anlatsaydım olmaz mıydı sanki? Gerçekten gelemeyecek misin?”

Bense ikiye bölünmüş gibiydim, Leo’yu öfkesiyle baş başa bırakmanın mı yoksa peşinden gitmenin mi daha doğru olacağına karar veremiyordum. Zaman zaman Leo’nun pamuk ipliğine bağlı bir durumda bulunduğu ve dayanmasını sağlayan tek şeyin annesinin onu ziyarete geleceği düşüncesi olduğu duygusuna kapılıyordum.

Onu gölün başında otururken buldum. Ben yaklaşıncaya dönüp bana bakmadı.

“İstersen gidebilirim.”

Leo konuşmadı.

“Onu görmek için nasıl sabırsızlandığını biliyorum.”

“Bebeginden başka hiçbir şeyi umursamıyor.”

“Neden gelemiyormuş?”

“Bebek yüzünden tabii ki. Diş çıkarıyormuş. Uçağa binebilecek durumda değilmiş. Bahane uyduruyor işte.”

“Sanırım zor bir durum olmalı. Bebeklerle yolculuk yapmak kolay iş değildir.”

“Onu getirmeyebilirdi.”

“Bir bebek söz konusu olunca bunu yapmak o kadar kolay olmayabilir. Onların bakıma çok fazla ihtiyaçları olur.”

“Senin benim tarafımda olduğunu sanıyordum.”

Sesi her zamanki gibi çıkmıyordu; içinde sert, kırılğan tınılar vardı ama yalnız bu da değildi, sanki gözyaşlarını zor tutuyormuş gibi bir boğukluk sezinliyordum.

“Elbette senin tarafındayım. Hem de yüzde yüz. Ama annen de öyle. Ben sana yalnızca bunu anlatmaya çalışıyorum.”

“Sen olsaydın oğlunu hayatta başka bir ülkede tek başına bırakmazdın. Çantanda taşıdığın fotoğrafına nasıl baktığını gördüm.”

Söyledikleri soluğumu kesmişti. Bobby’nin bir fotoğrafını yanımda taşıyordum ve gün içinde pek çok kez çıkarıp ona bakardım ama artık otomatikleştiği için bu yaptığımın neredeyse farkında bile değildim. Leo gibi sürekli annesine olan özlemine gizlemeye çalışan bir çocuğun, benim gibi oğluna olan özlemine gizlemeye çalışan bir kadını gözlüyor olması fikri beni çok sarsmıştı. Bu durum Leo ile benim neden daha ilk andan birbirimize uyum sağlamış olduğumuzu daha da açık hâle getiriyordu ama aynı zamanda bunun gitgide daha tehlikeli olmaya başladığını da seziyordum. Aramızdaki bu şey gerçek değildi aslında. Bunu hiç gözden kaçırmamam gerekiyordu.

“Bak, baban da geldi,” dedim, Gabriel’in çimenlerin üzerinden hızlıca bize doğru yaklaştığını görünce.

Gelip Leo’nun öbür yanına oturdu ve bir kolunu onun omuzuna attı. “Çok üzgünüm,” dedi.

“Bu konuyu konuşmak istemiyorum.”

“Sen bilirsin.”

Gabriel başka bir şey söylemedi, ben de onun işleri düzeltmeye çalışmadan –yalnızca şu an için– onarılması mümkün olmayan düş kırıklığı ve üzüntüyü kabul etmekle yetinmesinin çok duyarlı bir davranış olduğunu düşündüm.

Kısa bir süre sonra Leo başını Gabriel’in omuzuna yasladı.

Gökyüzünde bir şahin dramatik bir eğim çizerek gölün yüzeyini sıyrıp ardından çimlerin üzerine kondu.

“Akbabaya bak,” dedi Gabriel. “Çok güzel bir hayvan, öyle değil mi?”

“O bir atmaca, baba. Akbabalar daha büyük olur; tüyleri de boz değil, kahverengidir.”

“Anlaşıldı,” dedi Gabriel onun omuzuna sahte bir yumruk vurarak. “Benim arkamdan başka neler öğrendin bakalım, taşra çocuğu?”

Gölün çevresini ormanlık alan kuşatıyordu, özellikle böyle yaz başlarında orası kuşlar için bir cennet gibiydi. Leo’yla ben eskiden Bobby’nin olan bir dürbünü kullanarak onları inceliyorduk.

“Bobby yüzlerce kuş adı bilirmiş,” dedi Leo. “Ben şimdilik yalnızca birkaç tane öğrenebildim.”

“Bobby mi?” diye sordu Gabriel ve anında pişman oldu. “Beth’in oğlu yani. Tabii ki.”

Leo’ya zaman zaman Bobby’den söz etmem tuhaf mıydı? Onu merak ediyordu; belki de kendisi on yaşında, yani Bobby’nin öldüğünde olduğundan yalnızca bir yaş daha büyük olduğu içindi. Onunla birlikte yaptığımız şeyleri Leo’ya anlatmak çok hoşuma gidiyordu. Leo’nun Bobby’yi birazcık bile olsa tanımaya başlamış olmasını seviyordum, üstelik ondan söz etmek oğlumun anısını canlı tutmama da yardımcı oluyordu.

Leo’nun Gabriel’a Bobby’nin neler yapabildiğini anlatışını dinledim. İnekleri sağışını, bir karatavuk gibi ötüşünü. Bobby’yle, hiçbir zaman tanıyamayacağı bir çocukla neredeyse gurur duyuyormuş gibi bir hâli vardı. Anlattıklarımın ne kadar çoğunu aklında tutmuş olduğunu görmek beni çok duygulandırmıştı.

Ama Gabriel birden dönüp de yüzüme baktığında gözlerinde okunan soruyu görebiliyordum. *Bunu neden yapıyorsun? Leo’ya ne diye ölmüş çocuğunu anlatıyorsun?*

Öncesi

Yaz sona eriyor ve Hemston da mevsimle birlikte değişiyor, ağaçlarda bakır sarısı, pancar kırmızısı ve muz sarısı renkler belirliyordu; Gabriel ise artık burada değildi.

Başlangıçta düzenli olarak yazıyordu ve özlemle yanıp tutuşan mektupları şiir tadı veriyordu. Dönem ilerledikçe ve o da üniversite yaşamının içine daha fazla girdikçe mektuplar değişmeye başladı, içlerindeki alev söndü, aceleci bir his vermeye başladı ve daha da kötüsü, zorunluluktan yazılmış gibi hissettirmeye de. Canımı özellikle sıkan bir şey de Louisa Scott'tan çok sık söz etmesi, görünüşe bakılırsa çok yakın arkadaş olmalarıydı. Gabriel onun oradaki çevresine dâhil olmuştu; sanatsever, edebiyat düşkünü bir kitleydi bu; onları gözümün önüne Campari yudumlayıp sigara içerek Jean-Paul Sartre'ın eserlerini didik didik incelerlerken getiriyordum.

Bense zamanımı kasım ayında St. Anne'de gireceğim görüşmeye hazırlanmakla geçiriyor, partilere katılmam için yapılan davetleri geri çevirerek gece gündüz, gözlerim acıyınca dek okuyordum, ta ki kitaplarımı kapatmaya zorlanana dek.

“Bu kadarı çok fazla,” dedi babam değişiklik olsun diye onunla birlikte yürüyüşe çıkıp biraz temiz hava almam için beni ikna etmeye çalışarak.

“Kızı kendi hâline bırak,” dedi annem. “Şurada yalnızca birkaç haftası kaldı.”

Benim geleceğim konusunda annem de neredeyse benim kadar hırslanmıştı. Kendisinin okulunu bitirdiği 1930'lu yıllarda Oxford'a neredeyse hiç kadın alınmıyormuş, onun için böyle bir seçenek yokmuş bile. Bunu biliyordum çünkü babam bu konuda ona hep takılırdı: Şimdi de zamanında kendi süremediği yaşamı benim üzerimden vekâleten yaşamaya niyetleniyordu.

“Seni ziyarete o kadar sık geleceğiz ki bizi görmekten bıkip usanacaksın,” diyordu gülerek.

“Asla,” diyordum ben de. “Birlikte nehirde sandal gezileri yapacağız, ikindi çayında reçelli ekmekler yiyeceğiz ve bütün bir günümüzü Ashmolean'da kırık çömlek parçalarına bakarak geçireceğiz.”

Gabriel'la nihayet buluştuğumuzda neredeyse iki ay geçmişti. Kolejin önündeki alçak bir duvara ilişmiş, kitap okuyarak benim görüşmemin bitmesini bekliyordu. Beni görünce hemen ayağa fırladı, kollarını kocaman açınca kitabını yere düşürdü. “İşte buradasın,” dedi beni kocaman yün paltosunun içine sararak. “Ama yeterince sıkı giyinmemişsin.”

“Daha da soyunmak niyetindeyim,” dedim ve bir yandan kahkahalarla gülerken sokaklarda gitgide hızlanarak koşup onun kolejdeki odasına vardık.

Kapıyı arkamızdan kapatır kapatmaz hemen üzerimizdeki-leri çıkarmaya koyulduk. Onun yatağının üzerinde çırılçıplak yatıyorduk; onca zaman sonra nihayet yeniden tenini tenimde hissediyordum ve parmaklarım onun göğsünde, karnında, kalça kemiklerinde; en çok sevdiğim ve en çok özlediğim yerlerinde kendilerine bir yol çizerek ilerliyordu. Gabriel'ın dudakları boynuma tekrar tekrar bastırıyor, bir yandan da bana beni ne kadar özlediğini, ne kadar arzuladığını ve hiçbir şeyin değişmemiş olduğunu söylüyordu. Bu çaresizce arzuyu çok iyi hatırlıyordum; Gabriel her zaman beklememizin daha doğru

olacağını söylediği hâlde beklemeyi istemeyişimi, sonra onu yeniden içimde hissetmeyi, o duygunun yoğunluğunu, neredeyse dayanılmaz olan hazzını, *Beth, Beth* diye adımı haykırışını ve de birbirimize neredeyse soluk bile alamayacak kadar sıkıca sarılmış olarak yatışımızı.

“Sence yirmi dört saat içinde kaç kere sevişebiliriz?” dedi Gabriel. “Öğrenelim mi?”

Sahip olduğumuz ve hâlâ koruduğumuz bu şeyin gerçek olduğunu bilmek beni çok mutlu ediyordu ve bundan neden kuşkuya kapılmış olduğumu, artık beni sevmediğinin kanıtlarını bulabilmek için neden yazdığı mektupları ince ince gözden geçirdiğimi anlayamıyordum.

“Sana Oxford’u göstermeliyim,” dedi, saatler sonra hâlâ yatakta yattığımız sırada.

Hava kararmıştı. Pencerenin dışında Oxford mavi-siyah gökyüzünün altında bir hayalet gibi görünüyordu.

“Gidebileceğimiz bir doğum günü partisi var,” dedi. “Ama doğrusu ben seni kendime saklamayı tercih ederim.”

“Kimin partisi?”

“Thomas Nicholls. Tom. İkinci sınıf öğrencisi.”

Sesinde bir tuhaflık, hafif bir duraksama sezmiştim; bu da partiye gitme konusunda gönülsüzlüğünü sorgulamama neden oldu. Hâlâ liseli bir kız olduğum için beni yazar arkadaşlarıyla tanıştırmaya çekiniyor olabilir miydi? Yoksa orada görmemi istemediği bir şeyler ya da birileri mi vardı? Gizli gerçeğin kırıntılarına ulaşabilmek için kafamdaki dağınık, küçük ayrıntıları bir araya toplamaya çalıştım.

“Tom nerede yaşıyor?”

“Magdalene Caddesi’nde bir odası var. Louisa’yla birlikte yaşıyorlar.”

Louisa. Sırf adını duymakla bile sanki bedenim haftalar boyunca merak ve kıskançlık biriktirmiş de şimdi her şey bir

anda canlanıvermeye hazırmış gibi bir ürperti hissettim. Sanki saatler süren o sevişmeler, sonu gelmeyen romantik sözler, “seni seviyorum”lar, “seni çok özledim”ler bir kerede buhar olup uçmuş gibiydi.

“Yatakta kalmayı tercih ederim. Ama annemle babama ne diyeceğim? Oxford’da geçirdiğim yirmi dört saatimin adım adım raporunu isteyeceklerdir.”

“Haklısın,” dedi Gabriel örtüleri üzerimizden atıp yataktan atlayarak. “Yarım saatliğine bir uğrayıp sonra kendimize akşam yemeği yiyecek bir yerler bulmak için sıvışabiliriz.”

Parti başlangıçta beni çok heyecanlandırdı. Tom ve Louisa bir çift öğrenci için şaşırtıcı derecede büyük olan bir evi paylaşıyorlardı, her yerde insanlar vardı, parlak bir siyah piyanonun bulunduğu oturma odası dolup taşıyordu. Merdivenlerde sigara içiliyor, ev sahiplerini bulabilmek için girdiğimiz mutfaktan bağrıışmalar duyuluyordu. *Demek böyle bir şey olacak*, diye geçirdim içimden, gördüklerimi sindirmeye çalışarak: mor kadifeden takım elbise giymiş bir oğlan, buzdolabının kapısına yaslanmış açıkça ve uygunsuzca yiyişmekte olan bir çift.

Sarışın bir genç olan, tüvit takımı ve gözlüğüyle gülünç görünen Tom, bir şişe şampanyayı kadehlere dolduruyordu. “Alın,” dedi neredeyse ağzına kadar dolu olan kadehlerden ikisini bize doğru uzatarak. “Kusursuz zamanlama. İyi mala yetiştiniz. Bu da kimmiş bakalım? Yoksa yine çaylaklarla mı takılmaya başladın, Gabe?”

Gabriel, Louisa’nın ikinci sınıf öğrencileri olan arkadaş grubuna katılmıştı; kendi sınıfındakilerle doğru dürüst görüşmüyordu bile sanırım. Tom’a daha önce benden hiç söz etmemiş olduğu da çok açıktı. *Hiç kimseye söz etmemiş miydi acaba?* İçimde köpüren paranoya mideme saçılıyordu.

“Bu Beth. Bugün St. Anne’de görüşmeye girdi.”

“Hoş geldin, Beth. Elbisen güzelmiş.”

İnsan bedenlerinin üçlü sıralar hâlinde uzandığı bir kordorda kendimize yol açmak için savaşıyor sonunda görece sakin olan oturma odasına vardık, Gabriel orada bulunan herkesi tanıyor gibiydi. Beni insanlarla tanıştıtırırken o da her biriyle selamlaşıyor, iki yanağından öpüşüyor, kucaklaşıyor, sırt sıvazlıyordu: “Bu Beth,” diyordu. “Buraya görüşmeye girmek için geldi. Onunla aynı köyde büyüdü.”

Zengin kızlarına özgü, bir örnek kolsuz hırkaları ve inci kolyeleri içindeki Glorialar, Claudialar ve Imogenlara gülümserken bir yandan da sürekli beni neden kız arkadaşı olarak tanıtmadığını düşünüyordum.

“Gabe, gelmişsin!”

Ya Claudia ya da Imogen’la bir sohbe başlamış olduğum için arkama dönüp bakamıyordum ama duyduğum sesi anında tanımıştım. Yapmacıklı, Amerikan aksanlı. Görüşmem hakkında sorulan sorulara yanıt verirken bile —“çoğunlukla Romantiklerden söz ettik”— kulağım dikkatle arkamdaydı ve sesler alçaltıldığı hâlde onları duyabiliyordum.

“Gelemeyeceğini söylemiştin.”

“Beth gelmek istiyor gibiydi.”

“Umarım bir tatsızlık çıkmaz.”

“Sorun değil, fazla uzun kalmayacağız.”

“Gabe, geçen gece hakkında...”

“Ne dedin, Beth, tam duyamadım da?” diyordu Claudia ya da Imogen, ben de böylece konuşmanın geri kalanını kaçırdım.

Birdenbire Louisa beni kucakladı ve onun her şeyi, giyinişi, siyah ve altın sarısı ağızlığıyla sigarasını içişi, siyah çerçeveli ve yuvarlak gözlüğü, her nasıl oluyorsa onu benim hatırladığımdan da daha güzel göstermeyi başarmış olan gözlüğü, beni yerle bir etti.

Yetenekli arkadaşım Helen, ben yola çıkmadan önce bana sürpriz yaparak kendi diktiği puantiyeli bir elbiseyi hediye etmişti. Bir *Vogue* dergisi patronundan kopya ettiği, Christian Dior'un New Look döneminden bir elbisesinin taklidiydi. Alçak yakalı, göğsü yapışık, yuvarlak eteği uçuşan bir elbiseydi. Ona bayılmış, giyince içinde kendimi yepyeni biri gibi hissetmişim. Fakat şimdi Louisa'ya bakarken onu yırtıp paramparça etmek istiyordum.

Siyah bluzunun omuzu açıktı ve saten gibi altın rengi tenini açıkta bırakırken bir parça dekolte de gösteriyordu, altındaysa belinde geniş bir dore kemerle giymiş olduğu siyah-beyaz kareli bir kapri pantolon vardı. Başının arka tarafına beyaz ve sarı renklerde bir kaptan şapkası oturtmuştu. İnanılmaz görünüyordu.

"Görüşmen nasıldı? İyi geçti mi?" diye sordu Louisa, o güzel mavi-yeşil gözleriyle bana gülümseyerek.

Bu sorudan çok sıkılmışım, kendimden de çok sıkılmışım.

Aslında görüşme, bundan daha iyi geçemezdi. Görüşmeyi yürüten iki öğretim görevlisinden biri bir kadındı ve onunla anında anlaşmış gibiydik. Yalnızca birkaç dakika içinde konuyu Bathlı Kadın'dan ve Shakespeare trajedilerinden en sevdiğimiz kadın şairlerin şiirlerine getirivermiştik. Profesör Gilbert bana Anne Sexton ve Mary Oliver adlarındaki iki modern Amerikalı şair ile henüz yeni keşfettiği Sylvia Plath adındaki genç bir Cambridge öğrencisini araştırmamı önermişti. Odadan çıkarken bana eşlik ederek şöyle demişti: "Burada çok etkin bir yaratıcı yazarlar camiamız var. Bana kalırsa buraya çok iyi uyum sağlayacaksın."

Louisa'ya bunların bir kısmını anlatmayı başarabildim, o da benim bileğime dokunarak, "Ah, sen de mi yazıyorsun?" dedi. Bir elini göğsüne götürüp gözlerini yumdu. "Gabe'in yazmakta olduğu roman çok güzel. Komik, üzücü, cesur. Tam da

ondan beklenecek türden bir şey sanırım. Sen de okumuşsundur herhâlde?”

Gülümsemeyi becerebildim. “Yazdıkları konusunda çok ketumdur. İkimiz de öyleyiz.”

“Yoksa benden mi söz ediyorsunuz?”

Gabriel gelip ikimizin arasına girerken gülümsüyordu.

Louisa’nın yüzü onu görür görmez aydınlandı. Avucunun içini onun göğsüne bastırdığında bu hareketindeki teklifsizlik rahatsız ediciydi.

“Ben de tam Beth’e senin harika romanından söz ediyordum,” dedi bana doğru dönerek.

Ama ben Louisa’ya bakmıyordum. Gabriel’a, onun kıpkırmızı kesilmiş yanaklarına bakıyordum. Çok rahatsız görünüyordu. Ya da belki suçlu. Hatta Louisa elini onun göğsünden çektikten sonra bile.

Bundan kısa bir süre sonra Gabriel’la birlikte partiden ayrılırken kafamın içinde çetin bir savaş yaşanıyordu. Ona yüklenmek istiyordum: *Neden insanlara kız arkadaşın olduğumu hiç söylemedin? Louisa sana dokunduğunda neden öyle kızardın? Aranızda bir şeyler mi var? Benim de bilmem gereken bir şeyler?*

“Lokantaların çoğu kapanmak üzeredir,” dedi Gabriel satine bakarak, “ama bütün gece açık olan bir Hint lokantası biliyorum.”

“Sence ben hödük bir taşra kızı mıyım?”

Gabriel kaşlarını çattı. “Değilsin tabii ki. Bu da nereden çıktı?”

Aman, ne bileyim? Bir oda dolusu üst sınıf aksanlı insanın, kaşmirler içindeki kızların, şampanya şişelerini sanki limonataymış gibi açıveren oğlanların arasında olmaktan olabilir mi acaba? Dorset ağzıyla konuşup ne parası olan ne de kabul gören sudan çıkmış balık gibi kalmış olmaktan?

“Arkadaşın Claudia ya da adı her ne haltsa, bana her sözümü tekrar ettirip durdu. Söylediğim hiçbir şeyi anlayamıyormuş gibiydi.”

“Amma da saçmaladın.” Gabriel beni tutup durdurdu. Üzerime doğru eğilerek alnımı öptü; sonra gözlerimi, burnumu, ağzımı. “Senin konuşmana bayılıyorum ben. En çok özlediğim şeylerden biri de o oldu.”

Oxford’un gece havasını içime çektim; onun görüntüsüyle birlikte, yeryüzündeki en güzel çocuğun da.

“Lokantadan vazgeçip odama geri dönsek, ne dersin?” diye sordu.

“Tanrı’ya şükür derim.”

Gecenin serinliğinde öylece durup birbirimize baktık. Gabriel’in yüzündeki bu bakışı daha önceden tanıyordum; başka her şeyi küçültürdü, geriye yalnızca o ve ben kalırdık. Bana yeterli olduğumu söyleyen bir bakıştı bu; hatta daha da fazlası, ben her şeydim. Tek yapmam gereken inancımı korumaktı.

“Keşke sen de benim gördüğümü görebilsen, Beth. O odadaki kızlardan bin tanesine bedelsin sen.”

1968

“Bir insanı tanıdığını sanıyorsun,” dedim, çevresi ağaçlarla çevrili uzun bir asfalta girdiğimizde ve otel karşımıza çıktığında. Devon’un sınırında bulunan kırmızı tuğladan, geniş bir evdi bu ve Frank benim doğum günüm için bir sürpriz olarak bize buradan yer ayırtmıştı.

“İnsan her gün otuz yaşına girmiyor,” dedi, arabayı evin önüne park ederken.

Bu otel bize her şeyiyle heyecan veriyordu. Eski püskü mavi valizimizin bizden önce üst kattaki odamıza taşınması. Gümüş bir tepsi üzerinde bizi bekleyen viski ve cin sürahileri. İkimizin de ömründe gördüğü en geniş yatak. Komi çocuk odadan ayrılınca Frank yatağın eninin kendi boyuyla aynı olduğunu göstermek için yatağa uzandı.

“Gel buraya.” Yanındaki boşluğa eliyle vurdu.

Parmaklarımız birbirine kenetlenmiş, sessizce uzanıp tavandaki incelikli alçı kaplamayı seyre daldık.

“Bu iş bize fazla pahalıya patlayacak diye korkuyorum, Frank,” diye söylendim ve kocam kaşlarını çattı.

“Sana para konusunda endişelenmeyi yasaklamamış mıydım ben? Hiç kullanmadığımız o eski karavanı elimizde biraz fazladan nakit bulunsun diye sattım. Artık bu konuda tek sözcük daha söyleme, bana söz verdin.”

“Pekâlâ,” dedim onu öperek. “Burada bu kadar boş zamanı nasıl geçireceğiz peki?”

Frank gülümsedi. “Benim aklıma yapacak birkaç şey geliyor.”

“Öyle mi?” Güçlü ve becerikli parmaklarıyla gömleğimin düğmelerini çözmeye koyuldu. “O işler için de giysilere gerek duymayacağız,” dedi.

Frank gömleğimi, eteğimi, iç çamaşırlarımı çıkardıktan sonra bir dirseğine dayanarak bana yukarıdan bakmaya koyuldu. “Sana ne kadar güzel olduğunu hiç söylemiş miydim?”

“Yakın zamanda değil.”

“O zaman aptalın tekiyim ben. Çünkü güzelsin. Hem de çok.”

Frank bana nasıl dokunacağını çok iyi biliyordu. Parmakları tenimde ustaca gezintilerine başlarken ben de gözlerimi yumdum. Bu işin nasıl yürüdüğünü biliyordum, Frank hiç acele etmezdi ama birden içimde ani bir arzu uyandı. Beklemek istemiyordum. Kemerini çözüp pantolonunu çekiştirmeye başladığımda Frank güldü.

“Yavaşla biraz. Bu acele niye?”

“Sana ihtiyacım var.”

Bu kadarı yeterli oldu. Hemen giysilerini üstünden sıyırıp benim üzerime eğildi ve iki avucunu yüzümün iki yanına bastırarak yavaş ve derince içime girdi. Benim de tek istediğim buydu.

“Tanrı’ya şükür,” dedi. “Tanrı’ya şükür ki sen varsın.”

Bittiğinde giyinmeye zahmet etmeyip akşama kadar yatakta kaldık. Frank telefonla aşağıdan çay istedi ve aynı komi çayları getirdiğinde gözlerini yatakta yatan benden ve otelin bornozunun altında cırılçıplak olan Frank’ten kibarca kaçırıldı.

“Edepsiz bir hafta sonu kaçamağı yaptığımızı sanıyordur,” dedim o çıkarken.

“Yapıyoruz zaten,” dedi Frank, bornozunu çıkarıp yatakta yanıma zıplarken. “Sana bunu söylememiş miydim?”

Viktorya tarzındaki eski küveti ağzına kadar suyla doldurup birer ucuna yerleştik, ardından derilerimiz kızarıp buruşuncaya dek sıcak musluktan yeniden doldurduk. Arada sırada birkaç söz etsek de çoğunlukla susuyor, yalnızca buharların arasından birbirimize gülümsüyorduk. Son zamanlarda aramızda büyük bir gerginlik vardı ve o öğleden sonra ben hepsinin uzaklaşıp gittiğini hissediyordum. Bu kısacık zaman içinde yeniden kendimiz olmuş gibiydik.

Akşam yemeği sırasında masanın üzerinden el ele tutuşarak, ağırbaşlı garsonumuzun bize tavsiye ettiği pahalı bir şişe şaraptan içtik çünkü ikimiz de daha ucuzunu istemeye çekinmiştik.

“Boş ver,” dedi Frank, kadehini benimkiyle tokuştururken. “Bugün doğum günün.”

O bir biftek ısmarladı ve eti tam onun istediği gibi pişmiş olarak geldi: dışı sert, içi kanlı. Bense yumuşak, tereyağlı, limonlu ve ağız dolusu lezzetli dil balığı filetosu yedim. Yanında da sotelenmiş patates ile yeşil fasulye vardı: çok güzel pişirilmiş, basit bir yemek.

“Bu sana neyi hatırlatıyor?” dedi Frank.

“Balayımızı mı?”

İkimizi, sonraki on yılın kendilerine ne göstereceğinden habersiz, bütün ömürleri önlerinde bulunan iki yeni yetme olarak görebiliyordum. Her ikimiz de o zaman ilk defa bir geceyi bir otelde geçirmiştik ve bu da ikincisi oluyordu.

Pahalı şarap çabuk tükendi ve garson bir şişe daha isteyip istemediğimizi sorduğunda Frank evet dedi.

“Bunu bir daha ne zaman yaparız, kim bilir? Karımla sarhoş olmak hoşuma gidiyor.”

İkinci şişe büyük olasılıkla bir hataydı.

Bobby'yle geçirdiğimiz güzel zamanlarımızı anmaya başladık. Dördüncü doğum gününde ona aldığımız, bir sürü kâğıt

parçasına özenle sarılmış olan oyuncak traktörü hatırladık. Bobby ona baktığı anda gözyaşlarına boğulmuştu. “Neden gerçek bir traktörüm olamıyor? Bu hiçbir yere gitmiyor ki.” O doğum gününden kısa bir süre sonra bisikletinin yardımcı tekerleklerini çıkarmıştık ve o da tam bir saat boyunca hiç durmadan bahçede gezinmişti. Şaka yollu ona Yalnız Bisikletçi adını takmıştık. Noel sabahlarında Bobby daha hediyelerini açmaya başlamadan önce inekleri sağmaya gitmek için üstelerdi. Ceplerini inekler için elmalarla ve koyunlar için bisküvilerle doldururdu. “Onlara da Noel bugün.”

O gece onun sesini kulaklarımda tıpatıp aynı şekilde duyabiliyordum ve bu artık pek de sık olmuyordu. Gözlerim yaşlarla doluydu, Frank’inkiler de öyle. Bıçak sırtında dolaşıyorduk ve her ikimiz de bunun farkındaydık ama bu bize önemli geliyordu, bizi birbirimize sıkıca bağlayan bir şey olduğu hâlde bu konuyu hiç açmıyorduk. Bütün anılarıyla birlikte şimdi çiftlikten uzakta olmamız bunu mümkün kılmıştı.

“Keşke,” dedi Frank ama sonra sustu, bense yüzünde gezinen acıyı görebiliyordum.

Bobby’nin öldüğü günle ilgili ikimizin de aklında çok fazla keşke vardı. Yapabileceğimiz pek çok şey her şeyi değiştirebilirdi. Ama onları yapmamıştık.

Birdenbire birlikte olmamızın şifa bulmamıza nasıl engel olduğunu fark ettim. Sanki kendimize dışarıdan bakıyor gibiydim ve ikimiz paylaşmakta olduğumuz kapkara, yastan kayanın üzerinde sürekli bir ileri, bir geri sallanıp duruyorduk.

“Bence de keşke,” dedim. “Senin keşkelerinin hepsi bende de var. Ama onlar onu bize geri getiremezler. Gitmesine izin vermek için elimizden geleni yapmalıyız.”

İkimiz de aynı anda birbirimizin eline uzandık.

“İyileşecek miyiz biz?” dedi Frank, bunu söylemenin ona ne kadar ağır geldiğini görebiliyordum. Frank duyguları, ye-

tersizlikleri ya da içine bu kadar doğrudan dokunan herhangi bir şey hakkında hiç konuşmazdı; hele ki karşılığında yanlış bir yanıt alabileceği bu türden soruları asla sormazdı.

Ne diyeceğime karar veremiyordum. İyileşecek miydik? Her ikimiz için de yitirdiğimiz çocuk yüzünden canımızın acımadığı bir zaman olacak mıydı? Her zaman köşelerde kol gezip bize saldırmak için en uygun anı kollayan suçluluk duygusu zamanla taşınması kolay bir şeye dönüşecek kadar azalacak mıydı?

“Umarım,” sözcüğü aklıma gelenlerin en iyisi oldu, Frank de sanki beklediği buymuş gibi başıyla onayladı.

“Zaman,” dedi ve karşılıklı olarak kederle güldük çünkü sanki çok derin bir şey söylüyormuş gibi bu klişenin arkasına sığınan insanlarla kendi aramızda hep eğlenirdik.

Asık suratlı garson bize birer kahve ve belki yanında da sindirimi kolaylaştıracak bir şeyler isteyip istemediğimizi sormak için yanımıza geldiğinde hâlâ gülümsüyorduk. Bize bu konuda birer konyak önerebileceğini söylüyordu. İkimiz de aynı anda ve aynı ataklıkla “evet” dediğimiz anda o da o akşam ilk defa olarak hafifçe gülümser gibi oldu.

Öncesi

Sabah olunca Gabriel'in, dersine gitmek üzere bir önceki gün bir kenara attığı giysilerini üzerine geçirerek giyinmesini izlemeye koyuldum: kadife pantolon, üzerinde benim uzun, koyu renkli saç tellerimden birkaçını taşıyan siyah kazağı ve üstüne de tüvit ceket.

“Görüyor musun?” dedi başparmağıyla işaret parmağı arasına sıkıştırdığı bir saç telimi uzatarak. “Bunları çok özlüyorum.”

Kapıda durup son bir öpücük için yanıma döndü ve ellerini örtülerin altından bedenimde gezdirdi. “Seni bırakıp gitmek işkence gibi. Önümüzdeki altmış dakika boyunca aklımda Sir Gawain'in olmayacağından kesinlikle eminim.”

“Derse gitmesen olmaz mı? Yalnızca bir kerelik?”

Üzeri kendi el yazısıyla dolu birkaç sayfa dosya kâğıdını bana gösterdi. “Ne yazık ki bu hafta ödev teslimim var. Sakın bir yere kıpırdama, fazla gecikmeyeceğim.”

O gittikten sonra gömleklerinden birini üzerime geçirip Gabriel'in buraya gelirken Meadowlands'ten yanında getirdiği küçük kamp ocağının üzerinde su kaynattım. Bunu kullanarak göl kıyısında kahve yaptığımız, pastırmalı yumurta pişirdiğimiz günlerin üzerinden sanki bir ömür geçmiş gibiydi.

Bir fincan çay doldurup Gabriel'in aşağıdaki bahçelere bakan çalışma masasına oturdum. Belki saat dokuzdaki dersine geç kaldığından aceleyle çimenlerin üzerinde kestirmeden koşturan, üstü başı dağınık bir çocuğu izledim. Bitirme sınavlarımda çu-

vallamazsam ertesi yıl ben de onun yerinde olabilirdim. Çayımı yudumlarken bir süre bunun hayallerine daldım. Gelecek yıl St. Anne Koleji'nde kendi odamda olacaktım ama Gabriel da o zamana dek kendi evine çıkmış olacaktı. Akşamları onunla birlikte, bir önceki gece tanıştığım insanlardan daha karma bir topluluk olacağını hayal ettiğim ortak arkadaşlarımız için *beef stroganoff* ya da *coq au vin* gibi egzotik ziyafetler hazırladığımı canlandırıyordum gözümde. Konuklarımızın arasında şairler, bilim insanları, sanat tarihçileri, müzisyenler olacaktı. Buraya gelebilmek için liselerde, meslek ve sanat okullarında alın teri dökmüş kızlar ve erkekler.

Annesi haklı çıkmıştı. Kendi türünden insanların yanında daha rahat ediyordum. Aslında bir bakıma ben de kendi açım-dan seçkinci sayılırdım.

Gözüm yeşil bir deftere takıldı ve neredeyse hiç düşünmeden elimi ona uzattım. Tam kapağını açmak üzereyken ne yaptığımın farkına vardım: Bu büyük olasılıkla Gabriel'ın romanıydı, Louisa'nın okumasına izin verdiği o roman.

İnsanın çalışması henüz tamamlanmamışken birinin onu okumasına izin vermesinin ne kadar dehşet verici olabileceği anlayabildiğim bir şeydi. Üstelik her türlü başarısızlık ve aşağılanma tehlikesini göze alarak yazdıklarınızı ortaya çıkarmadığınız sürece de asla tamamlanmış olmayacaklardı. Başka bir kimsenin yazdıklarını okumak onun en mahrem düşüncelerine doğrudan erişim kazanmak gibi bir şeydi. Gabriel da bunu yapması için Louisa'yı seçmişti, beni değil.

Defteri açar açmaz bunun Gabriel'ın romanı değil, günlüğü olduğunu anladım.

25 Eylül

Beth'in özlemi bir hastalık gibi, beni güçsüz düşürüyor. Burada ona benzeyen hiç kimse yok.

30 Eylül

Bütün bir yaz boyunca biriyle her gün birlikte olduktan sonra, onu bir daha hiç görememek nasıl mümkün olabilir? Sanki bir parçam eksilmiş gibi hissediyorum. Bir zamanlar aynı beyni paylaştığımızı söyledik. Şimdi beynimin yarısı yerinde değil.

Defteri sertçe kapattım. Başka birinin günlüğünü okumak ihanetlerin en büyüğü, en alçakçası, en çirkin olanıydı. Kendime böyle bir şey yapma izni veremezdim. Dakikalar geçti, içimdeki okumaya devam etme dürtüsü boğazımı yakıyordu. Yararı yoktu: Karşı koyamayacaktım. Âdem de elmayı ısırırken kendini böyle hissetmiş olmalıydı. Bir an masumiyet ve saflık varken, bir sonrakinde içine hiç girmemiş olmayı dileyeceğim bir dünyaya gırtlığımı kadar gömülmüştüm.

Haftalar geçtikçe benden söz edilen yerler seyrekleşiyor, yerimi gitgide Louisa, daha doğrusu “L” almaya başlıyordu. Başka adlar da geçiyordu: Richard, Claudia, Nigel, Imogen. İyi geçen ya da vasat olan derslerden, partilerden, konserlerden, barlardaki gecelerden söz ediliyordu. Arkadaşlarının şehir dışındaki kocaman evlerindeki, kuşkusuz yatılı olan hafta sonu partilerinden. Sayfaları karıştırırken artık yalnızca içimi dağlayan o adı arıyordum ve son iki hafta içinde aradığımı bolca bulabildim.

Ekim sonlarında Gabriel şöyle yazmıştı:

Bütün gece L ile sohbet ederek sabahladık. Ona her şeyi anlattım; içinde yaşadığım bütün kuşkuları, kendimi ne kadar suçlu hissettiğimi. Her zamanki gibi harika davrandı, o olmasa ne yapardım hiç bilmiyorum. Tanrım, bu konuda kendimi o kadar berbat hissediyordum ki... Bütün gece beni yalnız bırakmadı.

Sabahleyin onu arka kapıdan gizlice çıkarmak zorunda kaldım, kimsenin onu görmemiş olması ve Beth'in bunu öğrenmemesi için işim duaya kaldı.

Derken, yalnızca dört gün önce yazılmış, ölümcül bir madde.

Louisa bana âşık olmuş. Ne yapacağım ben şimdi? Üç gün sonra Beth görüşmesi için burada olacak. Yaşamım altüst oldu.

Ona karşı böyle duyguları varken nasıl olup da benimle o şekilde sevişebilmişti? Üstelik hakkımda bunca kuşkusu varken? Aklıma Louisa'nın partideki hâli, Gabriel yanımıza geldiğinde yüzündeki sevinç geldi. Elini onun göğsüne koyuşu. Farkında bile olmadan. Samimiyetle. Alışkanlıkla. Ona daha önceden de dokunuyormuş gibi. Gabriel'in nasıl kıpkırmızı olduğunu da hatırlıyordum, ihanetin verdiği suçluluk duygusuyla.

Yazdıklarını yeniden okudum. Bu sözcükler artık yadsınamaz birer kanıt gibiydi.

Bu işin büyüklüğü akıl almayacak derecedeydi. Gabriel ve Louisa. Louisa ve Gabriel. Kız ona âşık olmuş. O da kızla yatmış. Ben nasıl bu kadar kör, bu kadar aptal olabilmiştim? Ne diye günlüğünü açmıştım? O anda bütün dünyam başıma yıkılmışken bile zamanı geri döndürerek bir saniye önceki cehaletime kavuşabilmeyi isterdim.

Ne yapabileceğimi bilmeksizin odanın içinde dolaştım. Gabriel ve Louisa'nın gözünde ben yalnızca, onun bir zamanlar birtakım duygular beslediği aptal bir liseli kızdım ve şimdi de yaşamlarından yeniden çıkıp gitmem için dakikaları sayıyorlardı.

Odanın bir köşesinde top gibi büzüştürülmüş, uçuk pembe renkte bir eşarba gözüm takıldı. Elime alıp ağır, çiçekli kokusu içime çektikten sonra onu yere fırlattım.

Kendi giysilerime bürünüp beni küçük düşüren puantiyeli elbiseyi de çantama sokuşturmam hiç zaman almadı. Çıkmadan önce bir an Gabriel'in masasının başında durdum, ne yazacağı mı düşünürken yüreğim yerinden fırlayacak gibi atıyordu.

Her şey bitti, Gabriel.

Bir daha seninle görüşmem.

Nedenini biliyorsun.

Beth

Otobüsüm henüz durağa gelmemişti. Küçük bir kalabalık onu beklemek üzere toplanmıştı ve ben de aralarına katıldım. Şok içinde kollarımı bedenimin çevresine dolamış duruyordum. Çok yüksek sesle ve kesik kesik soluk alıp veriyordum, sanki hava alabilmek için mücadele etmem gerekiyormuş gibi. *Gabriel ve Louisa. Mükemmel bir eşleşme. Birbirlerine ne kadar da yakışacaklar.* Korktuğum her şey başıma gelmişti, sanki bunları düşünerek kendim çağırmışım gibi hissediyordum.

Derken Gabriel göründü, çılgınlar gibi durağa koşturuyordu.

“Ne oldu?” dedi bana doğru elini uzatarak. Beni tutup kollarının arasına aldı ve bir an için her şeyin olduğu gibi donduğu, mutluluk verici, unutulmuş tek bir an boyunca yüzümü göğsünün sert kaslarına sıkıca bastırarak ağladım. Kokusu, limon, sedir ve sigaranın birbirine karıştığı o koku, yoğun biçimde tanıdık gelse de artık bana ait değildi.

Sarsılarak kollarından kurtuldum. “Louisa’yı öğrendim,” dedim.

Yüzü hiçbir şeyi ele vermiyordu. “Neyi öğrendin?”

“Sana *âşık* olduğunu. Onunla yattığınızı. Günlüğünü okudum, Gabriel. İnkâr etmeye hiç kalkışma.”

“Günlüğümü mü okudun? Bunu nasıl...” Gabriel öyle şiddetli bağıırıyordu ki insanlar dönüp bize baktılar. Gözlerinde böyle bir öfkeyi daha önce hiç görmemiştim.

“Okuduğuma pişman değilim. Çünkü sen bana bunları anlatacak cesareti hayatta bulamazdın. Ne düşünüyordun, ikimizi birlikte idare etmeyi mi? Annen beni sana karşı uyar-mıştı. İnsanları kullanıp onlardan sıkılınca bir kenara attığını söylemişti. Oxford’a gelir gelmez benden bıkaacağını söylemişti. Meğer onu dinlemem gerekirmiş.”

Ona söyleyebileceğim en kötü şeydi bu.

Öfkesi başka türlü bir şeye dönüştü: bir soğukluk, yüzünde çok yoğun bir nefret ifadesi. Bana karşı mı, yoksa annesine mi?

“Gabriel,” dedim fazla ileri gitmiş olduğumu anlayınca, yalvarırcasına ama yüzünü benden çevirmişti bile. Bana bakmaya dayanamıyordu.

Otobüsüm geldi, insanlar bindiler, motor çalıştı. Sürücü başını kapıdan dışarıya uzattı: “Geliyor musun, tatlım?”

Beni durdurmak için bir şey söylemesi umuduyla, bunun aramızdaki her şeyin sonu olmaması için bir umutla Gabriel’a baktım.

“Git artık,” dedi hâlâ bana hiç bakmadan. “Haklısın. Bitti artık.”

Kalp kırıklığı yaygın bir şeydir, seller gibi gözyaşı döken bir genç kız kimseye şaşırtıcı gelmez, yine de ben otobüse binerken karşılaştığım bütün yüzlerde endişe vardı.

“Seni güvenle evine teslim edelim, bir tanem,” dedi sürücü.

Otobüs duraktan çıkarken Gabriel’a baktım. Yüzü ifadesizdi ama ağzını sıkıca büzmüş olmasından, parmaklarını gözlerinin altında gezdiriyor oluşundan onun da ağladığını biliyordum.

Bu onu son görüşüm oldu, çok uzun bir süre boyunca.

İkinci Bölüm

Bobby

Öncesi

Bobby bir fırtınanın tam ortasında, mutfakta, yerde dünyaya gelmişti. Bütün gün boyunca rüzgâr çiftlik evinin pencerelerini öylesine şiddetle sarsmıştı ki bazen camların kırılacağından korkmuştum.

Gebeliğimin son demlerinde günlerim iyice yavaşlamıştı ve çok az iş görebiliyordum. Yarım yamalak ortalığı toparlama, ev için hafif bir yemek hazırlama gibi eskiden yalnızca dakikalar süren işler artık saatlerimi alıyordu.

Çiftlik evine ilk geldiğimde, içinde üç içine kapanık adamın yaşadığı bu yorgun ve sevgisiz yerin ve oradakilerin hâli karşısında şoka uğramıştım. Bana gereksinimleri vardı, her üçünün de ama bunun farkında değildiler. Frank'ın babası David hâlâ karısının yasını tutuyordu. Sonia olmadan oğullarını büyütebilmek konusunda elinden geleni yapmıştı ama elinden gelen de çok fazla sayılmazdı. Babası yemek pişirmeyi bilmediği için ve altı ay boyunca yalnızca sandviçle yaşamak usanç vermeye başlayınca Frank yemek yapmayı öğrenmek zorunda kalmıştı. Çamaşır yıkamayı da öğrenmişti, ayrıca Jimmy'nin ev ödevlerine de yardımcı oluyordu. Arada sırada ev temizliği de yapıyordu gerçi ama ben eve geldiğimde yıllarca birikmiş olan toz ve örümcek ağlarının eve kök salmış pisliği onu hiç rahatsız etmiyordu.

Doğrusu ev kadınlığı yapmayı tatmin edici bulabileceğimi hiç beklemiyordum. Biz çocukken annem yemek ve temizlik yapmaktan hep nefret ederdi ve kendisini, bu işleri onun yerine yapmayı kabul edecek kadar çok seven biriyle evlenmek gibi bir şansı olmuştu. Bense çiftlik evinin, içindeki adamlarla birlikte dönüşümden geçmesini izlemenin benim için hayal edebileceğimden çok daha fazla ödüllendirici olduğunu şaşkınlıkla keşfediyordum. Her zaman alnımda kitaplarla dolu bir yaşamın yazılı olduğunu düşünürdüm: önce üniversite, sonra da şansım olursa bir şairlik kariyeri. Günün birinde yazar olma düşümden hepten vazgeçmiş değildim ama Frank karşıma çok doğru bir zamanda çıkarak beni her yeni günün farklı türden bir eğitim anlamına geldiği yepyeni ve hiç hayal etmemiş olduğum bir dünyanın içine sürükledi.

Oxford'da bana önerilen yeri reddedişim canımı yakmıştı, en çok da bunun annemi ne kadar büyük bir hayal kırıklığına uğrattığını bildiğim için. Ama seçme şansım var mıydı sanki? Gabriel ve Louisa'yla aynı şehirde iki yılını geçirebilecek miydim? Dünya üzerinde hiçbir şey beni gururumu çiğneyerek böyle bir şeyi kabullenmeye razı edemezdi. Çok geçmeden de beni her zaman uzaktan uzağa sevmiş olan yakışıklı ve sorunsuz genç adam, Frank ortaya çıktı.

Bir gönül macerasından bir diğerine doğrudan geçiş yapmam başkalarını şaşırttıysa da bunu bana belli etmediler. Çünkü Frank ve ben birbirimizi bir bakıma ezelden beridir tanıyor gibiydik. Belki de ona Gabriel'ın tam zıddı olduğu için âşık olmuşum. Beni ilk önce nezaketi ve dürüstlüğü kendine çekmişti, ondan daha açık sözlü bir erkek bulamazdım. Basit bir sadakatle bana kendime olan inancımı geri kazandırdı.

Çoğu kadın gibi benim de doğum için bir planım vardı: Suyum boşaldığı anda ya da ilk sancıyı hisseder hissetmez annemi okulundan arayacaktım. Sekretere, annem o sırada

her ne yapıyor olursa olsun, benim aradığımı mutlaka haber vermesi iyice tembihlenmişti. Eğer o sırada bir netbol maçında hakemlik yapıyorsa, maç duracaktı. İngilizce dersi veriyorsa, dersi bırakıp çıkacak, öğrencileri başlarının çaresine bakacaktı. Onun okulundan bizim çiftliğe yol on beş dakikadan az sürüyordu, eğer acilen gereksinim duyarsak hastane yarım saat mesafedeydi. Bana söylendiğine göre ilk doğum sancıları saatler sürebilir, bütün bir gün ve hatta daha fazla devam ettiği de olurmuş, bu da hastaneye yetişmek için bolca zamanımızın olabileceği anlamına geliyordu. Zaman geldiğinde ne yapmam gerekeceğini öğrenmiştim. Rahim ağzımın ne kadar genişlediğini ölçebilmem için kasılmalarımın sürelerini not almam gerekiyordu. İdeal bir dünyada doğum sancılarının ilk kısmı boyunca çiftlik evinde kalacaktık ve son saatlere doğru Frank bizi arabasıyla hastaneye götürecekti.

Suyum öğleden sonra saat üçte, kendime çay demlemek üzere oturduğum yerden kalktığım sırada boşaldı. Çok tuhaf bir duyguydu. Tahmin ettiğim gibi taş zemine bir kova sıvı döküyormuşum gibi hissetmedim, daha çok ne olduğunu anlayıncaya kadar beni endişelendiren bir sızıntı gibiydi. İlk kasılma geldi, tam da önceden uyardıkları gibi, suyun boşalmasının hemen ardından.

İlk kasılma için şaşırtıcı derecede acı vericiydi. Yalancı bir sancı değildi bu. Daha da kötüsü, tam ben doğumun umduğum kadar kolay olmayabileceğini fark ederek kendimi toplamaya başladığım sırada bir tane daha geldi. Bu doğru olamazdı, öyle değil mi? Kasılmalar bu kadar sık gelemezdi. Sendeleyerek telefona kadar gittim, okulun telefon numarasını ezbere biliyordum, ahizeyi elime aldım, kulağıma götürdüm... Hat kesikti, bir çıtırtıdan başka hiçbir şey duymuyordum. Boş mutfakta bir çığlık kopardım. Bu nasıl olabilirdi? Fırtınada bir telgraf direğinin yere devrildiğini ve kilometrelerce genişlikte bir alan

içindeki bütün telefon hatlarını kestiğini sonradan öğrendim. Bu arada daha da önemli olarsa, devrilen direk bizim çiftliğe giden yolu tıkamıştı. Ne biz dışarı çıkabilecektik ne de başkası bize gelebilecekti.

Başlangıçta sakın kalmayı becerebildim. Koltuğuma geri dönerek bacaklarımı iki yana ayırdım ve tam da bana öğretil-diği gibi kasılmaların arasında soluk alıp vermeye çabaladım. *Bir pinpon topunu bir yüzme havuzunda üfleyerek ittirdiğini hayal et.* Saçma bir cümleydi bu. Gözümün önüne ne pinpon topunu ne de yüzme havuzunu getirebiliyordum. Acım öylesine yoğunlaşmıştı ki bu türden uzun ve nazik soluk alıp verme alıştırmalarını yapmak şöyle dursun, güçlkle soluyabiliyordum.

Hızlı doğum sancıları ne düşünmeye ne planlamaya ve ne de anlamaya zaman tanıyordu. Sizi alıp bir mancınıkla bir dünyadan diğerine fırlatıyordu ve orada acılarla ııııı ııııı kıvranan, kan ter içindeki ilkel kadınlar gibi bir doğurma ma-kinesine dönüşüyordunuz. Gerçek dünyayla olan bağlarım o kadar zayıflamıştı ki daha önce doğum yapmalarına tanık ol-duğum ineklerden tanıdık gelen bütün o inlemelerin, derinden, sert böğürmelerin kendimden geldiğini bile fark etmemiştim.

Jimmy okuldan eve geldiğinde ben mutfakta dizlerimin üstüne çökmüş, gözyaşları ve feryatlar içinde bedenimin yap-mak istediğı şeyi yapmasına, yani bebeğı dışarıya fırlatmasına engel olmaya çalışıyordum.

“Aman Tanrım, Beth!” Saniyeler içinde yanıma koştu. “Bebek mi geliyor?”

“Geliyor işte koduğumun bebeğı.”

Daha önce hiç böyle bir laf etmemiştim ama o anda çok iyi gelmişti. Tam yeri-ydi.

“Bir direk devrilip yolu tıkamış. Dışarı çıkmamız mümkün değil. Ben gidip Frank’i bulayım.”

“Hayır!” diye haykırdım, kan donduracak kadar dehşet verici bir sesle. Jimmy çok korkmuş görünüyordu.

“Bebek geliyor. Bana yardım et.”

Ağabeyinin neredeyse kopyası olan bu küçük liseli çocuk, birdenbire sakın bir becerikliliğe bürünüverdi. Karşılaştığımız ilk günden beri ağzından kerpetenle laf alınan Jimmy’ydi bu. Âdeta acil durum, içindeki bir yerlerde bir şalteri attırmış gibiydi.

“Tamam, tamam, anladım,” dedi ceketini çıkarıp yere çalarak.

Neyse ki üzerimde kısa ve bol bir elbise vardı ama iç çamaşırımdan da kurtulmam gerekecekti. “Makas, Jimmy. Donumu kesmen gerekecek. Ben uzanamam.”

Durumun kronik saçmalığı karşısında gözyaşlarımın arasında kahkahayla gülüyordum.

Jimmy bir saniye kadar süren bir zamandan sonra elinde makas ve havlularla geri gelip iç çamaşırımı keserek çıkarttı, elbisemin eteği de sırtıma kadar sıyrılmış olduğundan kırım onun karşısında çırılçıplak kalmıştı. Bunu ne o umursadı ne de ben. Böyle şeyler için zaman yoktu.

“Tamam,” dedi bir göz attıktan sonra. “Kafasını görebiliyorum.”

“Tanrı aşkına.”

“Yeminle.”

Bir çılgılık daha patlattım, acıyla, öfkeyle, korkuyla ama bu çılgılık aynı zamanda sanki iç organlarım bir metalle sıkıştırılmış yormuş gibi korkunç bir baskıya karşı kendimi bırakışımın da başlangıcı oldu. Şimdi artık ıkmaktan başka yapılacak bir şey yoktu ve çektiğim acı, yoğunluğunu anlatmaya sözcüklerin yetmeyeceği, ikiye ayrılıyor olmaktan bile daha beter olan o acı bile iyi geliyor, yardımcı oluyordu. Bedenim kontrolü bırakmıştı.

“Çok iyi gidiyorsun,” dedi Jimmy sanki kırk yıllık ebeymiş gibi sakınleştirici ve profesyonel bir tavırla. Sonradan buna

çok gülmüştük. “Merak etmene hiç gerek yok. Bir sürü kuzu doğurttum ben, bence bu da aynı şey olacak. Hepimiz memeli değil miyiz yani?”

İşte böylece bebeğimizi yeni yetme kayınbiraderimin hazırlıklı ellerine doğurdum. Jimmy’nin, bebeği –o kaygan ve kanlar içindeki yarattığı– ters çevirip ağlayabilmesi için poposuna bir şaplak vurması ya da üzerinde hâlâ kahvaltıda kestiğim pastırmaların lekesini taşıyan makasla göbek bağını kesmesi gerektiğini, ayrıca henüz işimizin bitmediğini ve iki dakika sonra döl eşini de çıkarıp atmam gerekeceğini nereden bildiğini hiç bilmiyordum; herhâlde kuzulardan olacaktı. Çok geçmeden yerde oturmuş, bir havluya sarılı küçük oğlumu kollarımın arasına almıştım.

“Başardık,” dedim Jimmy’ye, yine ağlayarak. Ama bunlar başka türden gözyaşlarıydı.

Kollarımın arasında tuttuğum o minicik insan yavrusu için anında hissettiğim o sevgi kabarmasını size nasıl anlatabilirim ki? Henüz tanımadığım o sevimli, küçücük yüze şimdiden bağımlı olmuşum.

“Sen başardın,” dedi Jimmy. “Ben yalnızca en sonuna yardım ettim.”

“İyi mi sence?”

Bu soruyu en ufak tıp öğrenimi görmemiş bir lise öğrencisine neden sorduğumu hiç bilmiyordum ama son bir saat içinde o benim gözümde Tanrı benzeri bir şeye dönüşmüştü.

“Kusursuz bir bebek, Beth. Onu beslemeyi denesen mi acaba? Ağzını böyle iki yana kaydırması aç olduğu anlamına geliyor olabilir.”

Elbisenin düğmelerini çözdüm, sütyenimi indirdim ve mememin ucunu bebeğin ağzına yaklaştırdım. Bir mucize gibi dudaklarını onun çevresine sardı ve emmeye başladı. Jimmy ve ben birbirimize bakıp güldük.

Tam o sırada sokak kapısı açıldı ve Frank içeri girdi. Gördüğü sahneyi algılaması bir saniye aldı. “Aman Tanrım,” dedi yüzünde müthiş bir kaygıyla bana doğru koşarak.

“Bir şey yok. Baksana,” dedim. “Ne güzel, değil mi?”

“Oğlan mı?” Yere diz çöktü ve bir elini bebeğin yanağına koydu.

Yüzünün bir coşku dalgasıyla nasıl değiştiğine tanık oldum, bebeğimizi ilk gördüğüm anda benim yüzümden de aynısı geçmiş olmalıydı. Aylar boyu süren merak, umut ve düşlerin ardından nihayet çocuğunla ilk karşılaşma anından daha büyük bir sarhoşluk, daha saf bir duygu olamazdı.

“Onu sevdim,” dedi.

“Biliyorum.”

“Şanslıyız.”

“Öyleyiz.”

O bizimdi, biz de onun; üçümüzüzdük.

Nina'nın babası, Jimmy'yle nişanlarını Pusulalar Hanı'nda kutlamakta ve içkileri ödemekte üstelemişti. Ona bir cuma gecesi sınırsız bedava içkinin en iyi olasılıkla bar kavgasına, en kötü durumdaysa tam bir kırıma yol açabileceğini söylemeyi düşündüysem de bir meyhaneci olarak onun bunu herkesten iyi biliyor olması gerekirdi.

Nişan partisi başlarda hoşuma gidiyordu. Nina'nın kucaklandığını, öpüldüğünü görmeye bayılıyordum; hatta kır saçlı ihtiyar bir çiftçi onu havaya atıp tutmuştu bile. Jimmy'nin ona takılmak için sık sık dediği gibi, yetmiş yaş üstündekiler arasında çok tutuluyordu. Aslında Nina her yaşın gözdesiydi. Parlak pembe mini elbisesiyle âdeta neşe saçıyordu. Erkekler kıskanmış gibi yaparak –“Şanslı pezevenk, sende olup da bizde olmayan ne var sanki?”– Jimmy'ye haddinden fazla yarım litrelik biralar, viskiler getiriyorlardı. Kadınlarsa Nina'nın yüzüğünü merak ediyorlardı. Jimmy'nin annesinden kalmış olan, çevresi küçük incilerle çevrili bir opaldi.

Frank de camiada çok sevildiğinden, sırt sıvazlama ve yaktan makas almalardan payına düşeni epeyce almıştı. Her yıl Noel'de kilisenin piyangosuna bütün bir kuzu bağışlar, çiftçi dostlarının otlaklarımızı bedava kullanmalarına izin verirdi ve ayrıca ihtiyaç içinde bulunanların kapı önlerine gizemli yiyecek paketleri bıraktığı da bilinirdi. Bobby hayattayken Frank

sık sık okula uğrayıp sanki zamanla yarışan bir çiftçi değil de tamir ustasıymış gibi radyatörlerin havasını alır, çürümüş kapıları onarırdı. Okulda yapılan spor günlerinde, uzun bacakları, zindeliği ve aşırı gençliği sayesinde babalar yarışının birincisi olacağı her yıl daha en başından belli olduğu hâlde, bütün kalabalık adına tezahürat yapmaktan geri durmazdı.

Kocamın kendi cüssesi için çok cılız görünen bir bar taburesine tırmanmasını izledim. Hiç zorlanmadan dengede durarak bir kaşığı kadehine vurdu. “Blakely Çiftliği’nde düğünümüz olacak. Hepiniz davetlisiniz.”

Müthiş bir yaygara koptu. Hemston’da bütün köy düğünleri aynı kalıbı izlerdi: Herkes gelir, bir şeyler getirir, bütün maliyet ve gerginlik asırlardan beridir bu köyde birlikte yaşamakta olan bütün aileler arasında eşit olarak paylaşıldı. Hemston halkı iyi bir parti vermeyi çok iyi bilirdi. Bu ortak düğünler, hep aynı yüzler, aynı yemekler, hatta arada bir sırf yeni sahibinin üzerine uyması için birkaç küçük rötuşla aynı gelinlikler yüzünden zaman zaman biraz şematik görünseler de bunu kimse dert etmezdi.

Bir saatin içinde bize bir çadır, katlanır masalar, süsleme flamaları, bir canlı müzik grubu, bardan fıçılarca elma şarabı ve kök birası, kızartılacak domuzlar ve bir düğün pastası teklifi gelmişti. Kilisenin çiçeklerinden sorumlu hanımlar düğün için çalışmaya gönüllü oldular ve bu arada yeni bir sohbet konusu açıldı: Eylül ayı için en uygun çiçek hangisi olurdu, kadife çiçeği mi, yoksa beyaz açelya mı? Sonunda geleneksel bir turuncu-beyaz temasında karar kılındı. Helen, Nina’nın gelinliğini dikmeyi üstlendi. Benim gibi bir zamanlar sınıfının birincisiydi ve kendisinden büyük şeyler bekleniyordu ama hâlâ çok yetenekli bir terziydi. Ne de olsa yaşam çok seyrek olarak beklendiği gibi geliyor.

Kayınbiraderimi bütün gece izleyebilirdim. Müstakbel eşi bir çift koldan bir diğerine geçtikçe gururla kasılıyordu. Nina, Jimmy'yi modernleştirmek için elinden geleni deniyor, Londra'dan gelirken yanında son moda kot pantolonlar getiriyordu; o akşam da ona zorla epey cafcacflı bir kısa kollu gömlek giydirmişti.

“Kıyafetin yakıyor,” dediğimde bana gözlerini devirdi Jimmy.

“Kendimi zibidi gibi hissediyorum.”

“Düğünde ne giyeceksin?”

“Nişanlıma,” bunu söylerken bir an durup sıırttı, “söz hakkı vermeyeceğim bir şeyler. Ona kalsa mutlaka beni mor bir takım elbisenin içine sokar.”

Barın içinde viski tepsileri geziniyordu. Jimmy geçen tepsi-lerden birinin üzerinden bir çift kadeh alıp birini bana uzattı, ben istemeyince her ikisini birden kafasına dikti. Çünkü ben viskinin tadına hiç alışamamıştım.

“Off!” dedi gözleri buğulu, bana doğru dönerek.

“Tadı çok mu kötü?” diye sordum.

“Aslında bayağı güzel.”

Helen yanımıza gelip önce Jimmy'yle, ardından benimle kucaklaştı. “Bundan güzel bir haber olamaz. İzin ver de damatlığını ben dikeyim, Jimmy. Erkek takımı dikmek için uzun zamandır fırsat kolluyordum.”

“Mor istiyormuş,” dedim, Jimmy güldü.

Jimmy başka biriyle sohbete girişince Helen ve ben kendi aramızda geliştirdiğimiz, bakışlardan ve yarım cümlelerden oluşan dilden konuşmaya başladık.

“Frank nasıl?” diye sordu, ikimiz de dönüp yarım metre ötede durmuş, çevresini saran arkadaşlarının ortasında gülüşmekte olan kocama baktık.

“İyi,” dedim. “İkimiz de iyiyiz.”

Çünkü o an için bu doğruydı.

* * *

Bütün bu kutlama telaşesi içinde hiçbirimiz Jimmy'nin ne kadar sarhoş olduğunu, köyün polis memuru Andy Morris uzanıp da bir elini onun sırtından aşağıya yerleştirmek suretiyle Jimmy'yi dik tutmayı başarıncaya dek fark etmemiştik. Andy iyi bir adamdı ve onu yıllardır tanıyorduk. Nina'dan önceki deli fişek yıllarında Jimmy'yi sayısız defa küfelik hâlde eve getirdiği olmuştu. O sıralar sürekli kavgalara karışıyor, ehliyeti olmadan alkollü araba kullanırken yakalanıyor, Andy ise her seferinde onu yalnızca uyarmakla yetinerek serbest bırakıyordu. Köyde yaşayan herkes gibi o da annesini yitirmenin Jimmy'ye ne kadar ağır geldiğini anlayabiliyordu.

"Ağır ol biraz, evlat," dedi Andy yalnızca. "Viskiye biraz ara mı versen acaba?"

"Şaka mı yapıyorsun sen?" dedi Jimmy, kolunu Andy'nin omuzuna atmaya çalışırken birasının birazını dökerek. "Evleniyorum ben. Damadın iyice kafayı bulması âdettendir."

Frank'e bir göz atıp kaşlarımı hafifçe kaldırdım, uyarımı anında anladı.

Kolunu omuzuma atarak kulağıma mırıldandı. "Bu gece onun gecesi, değil mi ama?"

Birden bir sessizlik oldu, konuşmalar azaldı, birkaç kişi arkasına dönüp bakakaldı ve sonunda ben de dönünce Gabriel'in içeri girdiğini gördüm. Onu burada ilk kez görüyordum.

Gabriel geri döndüğünden beridir köylülerle kaynaşmak için hiçbir çaba göstermemişti. Bunun için onu suçlamıyordum. Ömrünün çoğunu buradan uzaklarda geçirmişti ve kendini bu çevreye ait hissetmediğini her zaman söylerdi. Burada herkes onu tanıyor ama aslında hiç kimse tanımıyordu. Rahatsızlık verici bir uyumsuzluk söz konusuydu, bu da köy halkını ona karşı güvensiz kılıyordu.

Gabriel beni barın başında ailemle çevrelenmiş olarak görünce yüzü gerginleşti. Birdenbire bir Japon balığı akvaryumunun içine girmiş gibi olmuştuk.

“Size ne ikram edeyim?” diye sordu Nina’nın babası ona.

“Yarım litre acı bira lütfen ve bir de limonata...” dedi. Özür dilercesine omuz silkerek bana döndü. “Leo arabada da. Biliyorum saat geç oldu. Ama dışarı çıkma gereği duydum.”

“Ben çıkıp ona arkadaşlık edeyim, sen de burada rahatça biranı iç. Fazla uzun sürmez zaten, öyle değil mi?”

Daha Gabriel yanıt verecek zamanı bulamadan Jimmy onun kolunu yakaladı ve kendine doğru çevirdi. Yüzleri birbirine iyice yaklaşmıştı. “Burada istenmiyorsun.” Bu sözcükleri âdeta tükürürcesine, sesinde bıçak kadar keskin bir aşağılamayla söylemişti.

“Öyle mi? Açık konuşuyoruz demek ki,” dedi Gabriel. “Neyse, merak etme. İçkimi içer içmez buradan çıkıp gideceğim zaten.”

“Geri çekil, Jimmy,” diye araya girdi Frank. “Bar herkese açık.”

Gabriel başını salladı, hepsi buydu. Ama ikisinin arasındaki bu sessiz anlaşmada Jimmy’yi alevlendiren bir şeyler vardı. Aslında zaten diken üstünde olduğundan fazla bir şeye de ihtiyacı yoktu.

“Londra’ya veya her nereden geldiysen oraya geri dönsene! Seni hiç kimse burada istemiyor. Defol.”

Jimmy’nin ani bir öfkeyle yumruğunu sıkarak kolunu geriye attığını hiçbirimiz görmemiştik. Yani Andy’den başka hiçbirimiz. O ise sessizce ve ustalıkla harekete geçip Jimmy’nin gövdesini iki kolunun arasına sıkıştırdı. Jimmy çaresizce debeleniyordu, Andy ise rahatlatıcı ve kısıtlayıcıydı.

“Buna hiç gerek yok evlat, hem de böyle mutlu bir gecede,” dedi, Jimmy kollarının arasında çırpınırken. “Biraz temiz hava almamız gerek. Gel bakalım arkadaşım, biraz dışarı çıkalım.”

“Bunu neden yapıyor, Beth?” diye sordu yanıma sokulmuş olan Nina. “Neden bu kadar sarhoş oluyor? Beş dakika önce çok mutluydu.”

“Viski içmemesi gerek. Ona hiç iyi gelmiyor. Bu benim hatam oldu, ona içkimi verdim.”

“Hayır. Benim hatamdı,” dedi Gabriel. “Buraya gelmem yanlıştı. Bunu bilemedim, yani...”

Gabriel, bilemediği şeyin ne olduğunu söylemedi; ben ise kocamın gözlerini üzerimde hissederek onun uzaklaşmasını izlerken, feci bir şeyler olmadan üçümüzün bu şekilde ne kadar devam edebileceğini düşünüyordum.

Dava

Andy –ya da savcının ona seslendiği adla Komiser Yardımcısı Morris– tanık kürsüsündeydi. Yakın zamana kadar onu bir arkadaş olarak görüyorduk. Olay gecesine ise her şey değişmişti.

Bir elini İncil’in üzerine koyarak, kararlı bir sesle yemin edişini izledim. Sanık sandalyesindeki adama bir kez olsun dönüp bakmıyordu.

“Komiser Yardımcısı Morris, olay gecesine gelmeden önce, size Johnson ailesiyle ilişkilerinizi sormak istiyorum. Sanırım her iki kardeşle de arkadaşmışsınız, öyle mi? Onları uzun zamandan beri mi tanıyordunuz?”

Polis memuru duraksadı. Ailemizle arasına mesafe koymanın en uygun yolunu düşünüyordu. “Bütün köy halkının birbiriyle arkadaş olduğu kadar arkadaştık. Birbirimizi yakından tanıyor değildik. Onları ara sıra barda falan görürdüm, hepsi o kadar.”

“Benim anladığım kadarıyla, Komiser Yardımcısı Morris, yıllar boyunca bu aileyle düzenli biçimde ilişkileriniz olmuş. Daha çok Jimmy Johnson’ın davranışlarıyla ilgili olarak.”

“Evet. Bu doğrudur. Jimmy gençliğinde biraz uçarıydı. Onu birkaç kavgadan ayırdığım oldu. Birden çok kez alkollüyken araç kullandığını yakaladım. Ama daha ciddi bir şey olmadı. Bunun gibisi hiç olmadı.”

“O hâlde 28 Eylül gecesine gelelim. Vukuatı ilk ne zaman haber aldınız?”

Komiser Yardımcısı Morris başını eğip defterine baktı. “O gece saat 21.37’de bir 999 araması geldi. Blakely Çiftliği’nde kazayla bir silah ateşlendiği haber verildi. Kurban ölmüş bulunuyordu.”

“Burada bir saniye duralım. O gece görevli memur sizdiniz. Hemen Johnsonların çiftliğine mi gittiniz?”

“Evet. Polis karakolu kasabanın merkezindedir, yol yaklaşık sekiz dakika sürüyordu.”

“Yolculuk sırasında neler düşündüğünüzü hatırlıyor musunuz? Kazara ateşlenmiş bir tüfek bir adamın ölümüne yol açmıştı. Sizin gayet iyi tanıdığınız birinin. Bu durum size herhangi bir bakımdan kuşkulu ya da uğursuz görünmüş müydü? Şunu kastediyorum, Komiser Yardımcısı Morris: Bunun bir cinayet olabileceği yönünde herhangi bir kuşkunuz var mıydı?”

“O sırada hayır, yoktu. Çiftliklerde bu türden kazalar ne yazık ki sık görülür.”

“Ancak oraya vardığınızda fikrinizi değiştirdiniz, öyle mi?”

“Evet, değiştirdim. Anlatılanlar birbirini tutmuyor gibiydi. Bu işi yirmi yıldır yapıyorum, size uydurma bir öykü anlatıldığında bunu anlamak için içgüdüleriniz geliyor.”

Andy bu kez dönüp zanlıya baktı. “Elimizde bir cinayet soruşturması bulunduğundan yirmi dört saat içinde emin oldum.”

Öncesi

Johnson ailesinin erkeklerini uygarlaştırma sürecini başlatan ben olsam da bu konuda asıl büyük etkiyi yaratan, Bobby'nin gelişi oldu.

Frank ilgili babanın karikatürüydü âdeta: Benim yaptığım ne varsa o da yapmak istiyordu, elinden gelseydi Bobby'yi emzirirdi de. Her gece çiftlikten döndüğünde sıranın kendisine gelmesini sabırsızlıkla bekleyerek kollarını uzatıyor, Bobby'yi öyle sıkı sarıyordu ki bebeğimizin üstüne onun gün boyu yaptığı işlerin kokusu siniyordu: inek dışkısı, traktör yağı ve Frank gün boyu sürekli kullandığı için bana artık onun kendi kokusuymuş gibi gelmeye başlayan Imperial Leather marka sabun.

“Çok özledim seni,” diyordu Frank, oğlunun yumuşak yanaklarını öperek. “Seni de öyle.” Elini uzatıp o an neremden yakalarsa beni oradan kendine çekiyordu.

Çiftlikten hangi saatte gelecek olursa olsun, Bobby'nin banyo zamanı için mutlaka Frank'i bekliyordum. Ben bir küvetin içini ılık suyla dolduruyordum, Frank de onu eğerek suyun içinde ileri geri oynatıyor, bu arada bense yumuşak bir bezle yüzünü ıslatıyordum. Çoğunlukla ikimiz de başımızı eğip ona hayranlıkla bakmaya dalıyor, arada sırada agucuk yapıyorduk. Günün en sevdiğim zamanıydı bu.

En büyük sürprizse David'in Bobby'ye olan düşkünlüğü olmuştu. Frank ve Jimmy her zaman David'in onların çocuk-

luklarında pek ortalıkta olmadığından, günün her saati çiftlikte çalıştığından yakınırdı. Oysa artık başka bir adam olmuştu o. Akşamları torununu kucağına oturtuyor, ona şarkılar söylüyordu; başka bir çağa ait olan şarkılar, Frank ve benim hiç duymadığımız müzikhol şarkıları ve ninniler. Ona gazete de okuyordu, bu başlarda bize biraz tuhaf gelmiş olsa da David'in kalın ve boğuk sesindeki bir şeyler Bobby'nin uykuya dalmasına yardımcı oluyordu. Bobby ağlamaya başladığında onu hemen David'e verip, "Sihirini konuştur sana," diyordum. Gerçekten de sihirliymiş gibi, bebek dedesinin sıkı kucağında anında yatışıyordu.

"Şuna bir bakar mısın?" diyordu David, heyecanla yüzüme bakarak.

Bobby onu insanlaştırmıştı. Her zaman kaskatı olan o suskun çiftçi gitmiş, yerine gülümseyen, gülen, şarkılar söyleyen bir adam gelmişti. Geceleri yatakta Frank ve ben birbirimizin kulağına bebeğimizin gerçek bir mucize olduğunu fısıldıyorduk.

Jimmy'deki değişiklik de çok belirgindi. Okulda başı hâlâ zaman zaman derde giriyordu ama kendine artık daha fazla güvendiğini hissediyordum. Jimmy büyümüşü ya da belki o gün sakince ortaya atılıp da oğlumuzun doğumuna yardımcı olduğundan ve hiç telaşa kapılmaksızın büyük bir faciayı önlediğinden beridir benim gözümde büyümüş gibiydi. Kriz zamanlarında yükselişe geçen türden bir insandı o.

Bobby daha birkaç haftalıkken, onu eski bir battaniyeden uydurduğum bir askının içinde omuzuma bağlayarak çiftliğin çevresinde yürümeye başlamıştım. Yürüyerek gezdiğinizde bizim çiftlik âdeta uçsuz bucaksızmış gibi geliyor, başka herhangi birine pek rastlanmıyordu. Kimi günlerde sanki Bobby'yle ben yeryüzünde kalmış son insanlarmışız gibi hissediyordum.

Toprakların dört bir yanında gezinirken, uyumakta olan bebeğimle konuşuyor, ona burasının onun toprağı olduğunu anlatıyordum.

“Günün birinde, Bobby, sen de kendi oğlun ya da kızınla böyle gezeceksin.”

Buralarda çok fazla kuş türü vardı ve David hepsini tanıyor gibiydi. Havanın ılık olduğu akşamlarda o da bizimle yürüyüşe geliyor, otlaklarının gün batımı ışığında renk değiştirerek parlıltılı morlara, koyu lacivertlere dönüşünü izliyordu. Bana kız kuşlarını, sarı çinteleri, sarıasmaları ötüşlerinden ve görünüşlerinden ayırt etmeyi öğretiyordu. Hiçbir şeyi üzerinde yorum yapmadan geçecek kadar önemsiz görmüyordu. Kelebeklerin bile adları vardı –orman melikesi, zıpzıp, çayır esmeri gibi–; ayrıca ne zaman aceleci bir tarla faresi görse başını kaldırıp bir yırtıcı kuş arıyor, mutlaka da buluyordu. Ani bir hışırtı duyduğunda, böcekleri ve sülükleri avlayan, kirli kahverengi içinde kusursuzca kamufle olmuş kirpileri saptıyordu. Yuvarlanan bir tilki yavrusu sürüsüne rastladığımızda David hiç kıpırdamadan duruyor, ben de onu taklit ediyordum. Anneleri yakınlarda yiyecek avlıyorken onların oyun oynayışlarını sessizce izliyorduk. Buna rastlamak bize bir ödül gibi geliyordu.

David’in gözlerinden bakınca Blakely Çiftliği benim için canlanıyor gibiydi.

Bobby daha bir yaşına girmeden David onu traktörüyle çiftliğe götürmeye başlamıştı.

“Dikkatli olursun, değil mi?” diyordum, ama David yalnızca gülüyor, bebeği dizlerinin arasına sıkıştırarak traktörü sürüp gidiyordu.

Traktörü bir kolu direksiyonda, diğeryse rahatça torununa sarılmış olarak kullanıyordu. Evde biraz yalnız kalmak hoşuma gidiyor olsa da bir saat kadar sonra her ikisi de ışıklar saçarak arka bahçeye geri dönünceye kadar hiç rahat edemiyordum.

“Endişelenmene gerek yok,” demişti Frank bir gece, karanlıkta yüz yüze yatarken, ona korkularımı açtığımda. “Babamın elleri çok güvenlidir. Bu çiftlikte büyümüş. Bobby’nin başına bir şey gelmesine hayatta izin vermez.”

Annenin başına gelenlere baksana, diye düşünsem de bunu asla yüksek sesle söylemezdim. Onun başına gelen kaza, süt sağarken ineğin kafasını tepmiş olması ansızın olmuş bir şeydi ve önlenmesi mümkün değildi. Bir çiftlikte ne kadar dikkatli olsan da bunun yeterli olmayacağına dair bulunabilecek en sert örneklerinden biriydi bu olay.

Bütün bu endişelerime karşın Bobby’nin dedesiyle birlikte büyümesine bayılıyordum. Çok geçmeden kendisi de tavşanları vurup derilerini yüzmeye başlayacak, nehirde turna ve sazan avlayacak, bir kuzuyu dünyaya getirmeyi öğrenecek, bu 200 dönümlük çiftlikte bulunan her bir kuşun ve böceğin adlarını bilecekti. Kuşaklar boyunca Johnson ailesi erkeklerinin birbirlerine aktardıkları bilgeliğe ona da geçecekti. Bu onun hakkıydı. Ben de onun buna sahip olmasını istiyordum.

1968

Benim en sevdiğim fotoğrafta Bobby, mutfakta yere bağdaş kurmuş, yetim bir kuzuya şişeyle süt veriyordu. Bu fotoğrafa öyle çok bakmıştım ki artık neredeyse benim bir parçam olmuş gibiydi, Bobby'nin adı ne zaman anılacak olsa gözümün önüne ilk bu fotoğraf geliyordu; oysa onun altı, yedi, sekiz ve dokuz yaşlarındaki hâlini de biliyordum. Eskiden bu fotoğrafı öylece el çantamda saklıyor, zaman zaman da ceketlerimin ceplerine koyuyordum ama giderek yıpranmaya ve buruşmaya başlamıştı. Sonunda Frank bana onun için deriden küçük bir kılıf aldı ve artık onu sürekli içinde durduğu makrame çantamla birlikte her yere yanımda taşıyordum.

İçinde Kahraman için ikramların, aylardır beklediğim, kütüphaneden ödünç alınmış bir kitabın –Ursula K. Le Guin'in *Yerdeniz Büyücüsü*'nün–, bir tomar alışveriş faturasının, bir dürbünün, yarısı yenmiş bir paket Marie marka bisküvinin ve bir keresinde uzun çimenlerin üzerinde eve yalın ayak yürüdüğü zamandan kalmış olan, Leo'nun top gibi kıvrılmış bir çift çorabının da bulunduğu, hantal ve sıkış tıkış bir çantaydı bu.

“Oraya neredeyse mutfak lavabosunu da sığdıracaksın,” dedi Frank içindeki döküntüleri yere boca ettiğimde.

Çantayı arka bahçeye çıkararak iyice sallıyor, içindeki bütün kırıntıları silkelemeye çalışıyordum. Fotoğraf kaybolmuştu. Çaresizce bir feryat kopardım.

“Ne oldu?” Frank bir anda yanımda belirdi.

Onu hemen yanıtlamayacak kadar üzgündüm. Çantayı bir kere daha ters yüz ettim, kitabımı içinden çıkarıp sayfalarını karıştırdım durdum.

“Fotoğraf. Gitmiş.”

“Gidemez.”

Frank beni kollarının arasına aldıysa da ben ona sarılamayacak kadar gergindim. Beni yatıştırmaya çalışırken sesinde nasıl bir keder bulunduğunu duyabiliyordum. Bobby’nin yeteri kadar fotoğrafını çekmemiştik, ondan bize yalnızca bu fotoğrafların kalabileceği hiç aklımıza gelmemişti.

“Telaşa kapılmadan sistemli bir şekilde ilerleyelim. Onu en son ne zaman gördüğünü hatırlayabiliyor musun?”

Frank’e gerçeği söylemeye utanıyordum. Ona her gün bakıyordum. Meadowlands’te, Gabriel ve Leo’nun odada olmadığı her an. Yemek pişirirken. Küveti doldururken ya da çamaşırları asarken. Onu hem görüyor hem de görmüyordum. O fotoğraf bana Bobby’nin bir zamanlar var olduğunu hatırlatan bir çeşit tılsım gibiydi.

“Dün.”

“O hâlde bulabiliriz belki. Ben üst kata bakayım.”

Ben tam şifonyerin çekmecelerinden birini boşaltıyorken kapı zili çaldı ama aslında benim yapmakta olduğum iş de boşunaydı çünkü o fotoğrafı buraya bir kez olsun koymamıştım.

Kapıda Gabriel ve Leo bekliyordu. Aklım o kadar dağılmıştı ki uygar davranabilmek için çaba harcamam gerekti. “Merhaba,” dedim. “İçeri gelmez misiniz?”

Gabriel tam da beklediğim gibi başını iki yana sallayarak reddetti. Jimmy’nin bardaki patlamasından sonra Gabriel’i o olayın önemli bir şey olmadığı, yalnızca aptalca bir sarhoşluk anından ibaret olduğu konusunda ikna etmeye çok çalışmıştım ama inandırabildiğimi sanmıyordum. Onun evi ile benimki

arasında mekik dokudukça üzerinde yürüdüğüm sınır çizgisinin giderek incelmesini sezinliyordum.

“Leo’nun sana söyleyeceği bir şey var.”

“A-ah. Bu pek hayra alamet değil sanki.” Onu yüreklendirmek ister gibi Leo’ya baktım ama o benimle göz göze gelmeyi reddederek bakışlarını kaydırıldı. “O kadar da kötü olamaz canım. Haydi ama, meraktan öldürecek misiniz beni?”

Her ikisi de çok ciddi görünüyordu ve Gabriel’in yüzünde tam olarak anlamlandıramadığım bir ifade vardı. Sanki kızgın gibiydi.

Leo elini öne doğru uzattı ve avucunu açarak küçük, deri fotoğraf kılıfını ortaya çıkardı. “Bunu senin çantandan aldım.”

Utanmış görünerek gözlerini yerden ayırmıyordu ama ben bir an için öyle büyük bir rahatlama seline kapılmıştım ki tek yapabildiğim fotoğrafı alıp bağrıma bastırmak oldu. Gırtlığımda yükselmekte olan gözyaşlarının ağırlığını hissediyordum. “Aklımı kaçırmak üzereydim. Onu yitirdiğimi sandım.”

“Özür dilerim,” dedi Leo.

“Yukarıda yok,” dedi Frank kapı önündeki manzarayı görmeden önce.

“Ah, bulmuşsun demek. Getirdiğiniz için teşekkür ederiz. Beth’in çantasından düşmüş olacak, öyle endişelenmişti ki. İkimiz de öyle.”

Gabriel’in Leo’yu bu kadarıyla bırakacağını düşündüm ve buna sevindim, onu daha fazla aşağılamaya hiç gerek yoktu.

Ama Leo haykırdı: “Ben yaptım! Çaldım onu. Benim olsun istedim. Bobby’ye bakmayı seviyorum.”

Leo’nun söylediklerini duyunca Frank’in yüzünde nasıl bir şok belirdiğini fark etmiştim. “Anlıyorum,” dedi. Sesinde herhangi bir duygu yoktu ama gözlerini benden hiç ayırmıyordu.

“Her neyse,” dedim aceleyle, “bu işi biraz fazla büyüttük. Fotoğraf güvende ve Leo da özür diledi.”

Kapı Gabriel ve Leo'nun arkasından kapandığı anda ikimiz birbirimizden uzaklaştık ve bakışlarımızı kaçırdık.

“Fotoğraf bundan böyle burada kalacak. Bir daha kaybolmasın,” dedi Frank.

“Özür dilerim,” dedim ama tam olarak ne için özür dilediğimi ben de bilmiyordum. Sanki her şey için gibiydi.

“O bizim oğlumuzdu,” dedi Frank sesi çatlayarak. “Ve artık gitti. Onların onunla ne ilgileri var?”

“Frank...” Uzanıp bir elini yakalamak istedim ama elimden kurtuldu.

“Bu işi kabul ettiğinde neyin içine girdiğini biliyordun. Sana bunun iyi bir fikir olmadığını söyledimde beni dinlemeyi reddettin. Bunun nasıl sona ereceğini düşünüyorsun acaba?”

Öncesi

Herkesin aylardır hakkında konuştuğu sosyete düğünü, Bobby'nin üçüncü doğum gününe denk gelmişti. Ben meşe ağacının altında ailemiz için küçük bir piknik düzenlemeye çalışırken, bir ordu dolusu kamyonet yüklerini Meadowlands'te boşaltıyordu.

Sürmekte olan sefahat hakkında yapılan yorumlar başını alıp gitmişti ama bunun içinde köyden hiç kimsenin davet edilmemiş olmasından kaynaklı bir haset de vardı. İlk önce temizlikçi kadın tarafından duyurulan ve köyün dükkânında enine boyuna çekştirilen, ender mavi orkidelerden oluşmuş sera çiçeklerinin pahalılığı tam bir israftı. Bahçıvan tam yirmi dört kasa şampanya indirmişti, markasını hatırlamıyordu ama Fransızcaya benzer bir şey olduğunu söylüyordu. Çadırlar –bir değil iki tane– yoldan da kolaylıkla görülebilecek biçimde gölün kusursuz manzarasına karşı kurulmuşlardı. Bana söylendiğine göre bunlar hiç de öyle sıradan çadırlara benzemiyorlardı. Bu konunun ne kadar acı verici olduğunu herkesten daha iyi bilen, ne kadar ince bir buz üzerinde yürüdüğümüzü gayet iyi anlayan Helen bile ayrıntıya girmeden duramamıştı.

“Üzerlerini sıra sıra renkli ışıklarla kaplamışlar. Soluk kesici bir görüntü, âdeta *Binbir Gece Masalları*'ndan fırlamış gibi,” demişti.

O zaman kalbimin atışı biraz daha hızlanmıştı.

Köylülerden bir kısmı düğün hazırlıkları sırasında fazladan temizlikçi, bahçıvan ve çamaşırcı olarak işe alınmış olduğundan dedikodulardaki ayrıntılar da boldu. Üç yüz konuk davet edilmişti; Hollywood yıldızları ve İngiliz aristokrasisi, romancılar, müzisyenler, politikacılar hep bir araya geleceklerdi. Elizabeth Taylor, Alec Guinness, Doris Lessing ve Argyll Düşesi'nin de hazır bulunacağı söylentileri vardı. Tessa Wolfe tam formunda olmalıydı. Gelinliği Norman Hartnell tasarlamıştı, fotoğraflarıysa sosyete fotoğrafçısı Antony Armstrong-Jones çekecekti. ABD'den uçakla bir de swing orkestrası geliyordu. Şef Paris'tendi. *Tatler* dergisi buna yılın düğünü demişti.

Bobby doğum gününde erken kalkmıştı: Çıplak ayaklarıyla döşemelerin üzerinde koşuşturduğunu duyduğumda daha hava tam aydınlanmamıştı bile ve gelip o küçük, yumuşak bedenini ikimizin arasına sıkıştırdı.

“Üç yaşındayım artık,” diye duyurdu, Frank'in de ona, “Tamı tamına üç yıl yaşadın mı şimdi sen? Vay canına,” dediğinde benimle aynı şeyi düşündüğünü biliyordum.

“O gün fırtına vardı,” dedi Bobby, Frank'e doğduğu günün öyküsünü bir kere daha anlatması için işaret vermek üzere.

Başını babasının göğsüne yasladı, Frank de bir kolunu onun çevresine doladı.

“Yaz aylarında çok fazla fırtına olmaz buralarda ama oldu mu da tam olur. O günkü de acayip bir şeydi işte. Ağaçlar yıkılıyor, telefon hatları kesiliyor, elektrikler gidiyordu. Annen burada tek başınaydı. Bebeği de gelmek üzere...”

Bobby'nin en sevdiği yer, Jimmy amcasının okul üniforması içinde eve gelerek günü kurtarmasıydı. Jimmy, Bobby'nin kahramanı olmuştu. Onun yaşamını kurtardığına inanıyordu. Belki de haksız sayılmazdı.

O gün doğum günü olduğundan Bobby'nin erkeklerle birlikte süt sağmaya gitmesine izin vermiştik. Henüz yaşı çok küçük olduğundan ayak bağı olmaktan öteye gidemeyecekti gerçi ama onun da onların yaptıkları işi yapmaya çalışarak becerememesini her zaman sabırla izlerlerdi. Bobby işin içine girince süt sağma her zaman iyice uzun sürerdi.

Frank'in Bobby'ye odasında giyinmesi için yardımcı olduğunu duyuyordum ki birden müthiş bir kahkaha koptu. İki ayağını birden iç çamaşırının aynı bacağına sokmuştu. Arkasındansa Helen'in onun için özel olarak diktiği, David, Frank ve Jimmy'nin giydiklerinin bire bir aynısı olan lacivert tulumunu giymesi konusunda bir tartışma başladı.

"Artık bebek değilim ben," diyordu Bobby.

"Çok doğru," diyordu Frank de. "O yüzden artık üstüne düşeni yapmaya başlasan iyi edersin."

Merdivenlerden inip bahçeyi geçerlerken giderek uzaklaşan gevezeliklerini hem yalnız kalışımın hem de onların bana ait oluşlarının tadını çıkararak dinledim.

Bobby'nin doğum günü kutlamasını günün sonuna doğru, ikinci süt sağımının ardından yapacaktık. Annem ve babamla ablam da geliyordu; onlar dışında David, Jimmy, Frank, ben ve doğum günü çocuğu olacaktık. Hepsi bu kadardı. Aşağı yukarı aynı yaşlarda bir oğlu olan Helen'ı da çağırmayı düşünmüştüm ama işin aslı kendimi ailenin bu kalın duvarlarının arkasına hapsetmiş durumdaydım ve gerek duyduğum tek şey buydu. Bobby de çevresini kendisini taparcasına seven iki dede, bir nine, bir amca ve bir teyzeyle kuşatılmış olarak görmekten yeterince mutlu gibiydi. Bunu değiştirmeye ne gerek vardı sanki?

Bobby geri dönünce sabahın geri kalanını birlikte ziyafet hazırlayarak geçirdik. Wolfe ailesinin konukları istiridyeler ve ıstakoz kuyruklarıyla beslenecek olabilirlerdi ama bizim de reçelli turtalarımız, balda kızartılmış sosislerimiz ve bir de

çedar peynirinden dikenleri olan, ananastan bir kirpimiz vardı. Pastanın kremasını sürmeyi de tamamladığımızda Bobby'nin yanakları ve burnu çikolataya bulanmıştı, ben de onun hem şekerin etkisi hem de kutlama için geri sayıyor olmanın heyecanı içinde bana sırıtan bir fotoğrafını çektim.

Piknik için toplanmamıza hâlâ birkaç saat vardı. Her ne kadar Gabriel'in düğününün yarattığı patırtıyı bastırmak için elimden geleni yapmış olsam da ne zaman ne olacağını sanıyesine kadar biliyordum. Mutfaktaki saatin üçe yaklaştığını görünce Gabriel'i köyün kilisesinde, babasının kolunda içeri girmeye hazırlanan gelinini beklerken hayal ettim. On beş dakika sonraysa gözümün önüne yeminlerini ederken geldiler; Gabriel, Louisa'nın gözlerinin içine tıpkı bir zamanlar benimkilere baktığı gibi bakıyordu. Aynı kilisede yalnızca ikimizin ailelerinin huzurundaki kendi düğünümü, taklit dantelden gelinliğimi, Frank'in bacaklarına birkaç santim kısa gelen ödünç alınmış damatlığını hatırladım. Bunların hiçbirini değiştirmeyi istemezdim, kurmuş olduğum yeni yaşamın her şeyine âşıktım. Ama yine de son bir kez bakma isteği içimde giderek yükseldi ve karşı koyamayacağım bir hâl aldı.

"Köye kadar gidip bir düğünü uzaktan gözetlemek ister misin, Bobby?"

"Birer casus gibi mi?"

"Evet. Mezarlıktaki ulu ağaçlardan birinin arkasına gizleniriz."

"Açıkçası, isterim."

"Açıkçası" Bobby'nin lafıydı, daha yeni öğrenmiş olduğundan sürekli kullanıyordu.

Köye yürümek yalnızca beş dakika, Bobby'nin ayağıyla on dakika sürüyordu ama ben yola çıkmakta çok geç kalmış olabileceğimizden endişeliydim. Oraya vardığımızdaysa kilisenin önünde sıraya girmiş fotoğrafçılarla karşılaştık, yolun her iki

yanı da ellerinde içleri ev yapımı konfetilerle dolu kavanozlarla çiftin yolunu gözleyen köylülerle dolmuştu.

“İşte şimdi tam birer casus olmamız gerek, köyden hiç kimse bizi görmemeli. Sence bunu becerebilir misin?”

Bobby sessizliğe olan bağlılığını göstermek için bir parmağını dudaklarına götürdü.

Mezarlık bahçesine uzaktaki girişinden girdik ve ben en uygun gözetleme noktasını seçinceye kadar mezar taşlarını kendimize siper ederek bir ağacın arkasından bir diğerininkine sıçradık. Kilisenin çanları kışkırtıcı bir kutlama coşkusuyla çalmaya başladığındaysa Bobby’yi elinden tutarak görebileceğimiz kadar yakında bulunan ve bizi arkasında saklayabilecek kadar geniş olan bir porsuk ağacına koşturdum.

“Bak,” diye tısladı Bobby, başında silindir şapkası ve kuyruklu ceketiyle damat, minicik gelini koluna girmiş olarak kilisenin sundurmasına çıktığında.

Resmî fotoğrafçı, dar siyah takım elbisesi, beyaz gömleği ve siyah kravatıyla gayet şık bir hâlde, ilk kareyi çekmek üzere öne doğru koşarak çıktı. “Birbirinizin gözlerinin içine bakabilirsiniz... Hah, işte böyle, kesinlikle harika...” İncelikli üst sınıf aksanı havadan bize doğru yayılıyordu.

Basın fotoğrafçıları da çiftin çevresinde bir yarım çember oluşturdular ve Gabriel ile Louisa bunun da oyunun bir parçası olduğunun bilinciyle bekleyip gülümserlerken çılgın gibi fotoğraflar çektiler. Ertesi gün fotoğrafları bütün gazetelerin sosyete sayfalarını süsleyecekti.

Gabriel’i görmeyeli yıllar oluyordu. Hiç değişmemişti. Şık damatlığının içinde her zamanki gibi zarif ve uzun boyluydu. Yüzü her zaman yakışıklıdan ziyade güzel olmuştu. İkisine bakarken içim, hissetmeye hiç de hakkımın olmadığı bir kıskançlıkla doluyordu.

Bobby'nin Gabriel'a bakışını izledim. Oğlum, benim için bir zamanlar bunca değerli olan bu adamı hiç tanımayacaktı. Onu bir daha göreceğini bile sanmıyordum. Elbette onu hiç düşünmeyecekti. Bir ağacın arkasına sığınarak casusçuluk oynadığımız bugünü de hiç hatırlamayacaktı. Zamanın içinde asılı kaldığımız tek bir andan ibaretti bu, hepsi o kadar.

“Damadı nasıl buldun?” diye sordum.

“Birazcık... Süslü boncuk mu ne?” dedi Bobby, yüksek sesle güldüğümü görüp beni susturmaya çalışırken koyu renkli gözleri mizah duygusuyla parıldıyordu.

“Süslü boncuk” annem onu yatmaya hazırladığında Frank'in Bobby'ye taktığı addı: Saçları ortadan ikiye ayrılıp ıslak fırçayla yatırılmış, pijamaları son düğmesine kadar iliklenip üstü altının içine sıkıca sokulmuş olurdu ve yüzü ışıldardı.

Louisa'nın başını Gabriel'a doğru çevirerek ona bir şey fısıldamasını izledim. Onun da daha iyi duyabilmek için eğilişini ve yanağına bir öpücük konduruşunu.

Louisa'nın annesi Moira, onu gördüğüm günden beri bir gün olsun yaşlanmamıştı ve şimdi de kiliseden, tepeden tırnağa beyazlar giymiş, fırfırlı gömlekli, golf pantolonlu ve taytlı bir küçük çocuğun elini tutmuş olarak çıkıyordu. Gabriel ile Louisa'nın bir oğulları olduğu kulağıma çalınmıştı ama onu karşımda görmek büyüleyici bir şeydi. Moira'nın çocuğu kaldırıarak Louisa'nın kucağına vermesini, Gabriel'ın öne doğru eğilip çocuğu alnından öpmesini ve bu arada fotoğrafçıların deklanşörlerine çılgınca basmalarını izledim. Yapılan haberlerde evlenmeden çocuk sahibi olmak yönündeki tercihleri hiçbir biçimde yargılanmıyordu. Bunun farklı olmasını neden beklediğimi de bilmiyordum. Gabriel ve Louisa gibi insanlar her türlü kuraldan her zaman muaftırlar zaten.

Artık sıkılmaya başlamış olan küçük oğlum yanımda sabırsızlıkla kımıldanıyordu. Birden içimde ona karşı bir sevgi kabarması hissettim: İhtiyacım olan tek şey yanımdaydı.

Onlar için mutluydum. Onlar da artık üç kişiydiler, biz de öyle. Bunda da hoş bir simetri vardı. Her ikimiz için de işler yoluna girmişti artık.

“İşte hepsi bu kadar, Bobby,” dedim arkama dönerken.

“He,” dedi o da Frank’i taklit ederek. “Hepsi bu.”

Şapkasını havaya atıp ilk denemesinde yakaladı. David’in hediyesi olan, erkeklerin taktıkları türden yassı bir kasketti bu.

Onu kendime çektim. “Biliyorum, bugün senin doğum günün ve bütün hediyeler senin için ama şunu bil ki sen de benim aldığım hediyelerin en güzelisin.”

1968

Bobby'nin fotoğrafı konusunu Leo'ya hiç açmadım çünkü işin aslı bundan kendimi sorumlu hissediyordum. Annesini özleyen bir çocuktuk o ve ben kendi oğlumu ne kadar çok özlediğimi belli etmekle işleri onun için daha da zorlaştırmıştım. En azından ben olanları böyle yorumluyordum.

Leo'ya sırf oğlumun anısını taze tutarak kendimi daha iyi hissedebilmem için Bobby'yi anlatmakla biraz bencillik etmiş olduğumu düşünüyordum. Sorun şuydu ki başka hiç kimse onun hakkında konuşmama izin vermiyordu. Frank suçluluk duygusuna gırtlığına kadar gömülmüş olduğundan ancak Bobby sanki hiç var olmamış gibi davranırsa ayakta durabiliyordu. Onun için endişeleniyordum. Gidecek bir yeri olmayan bu yaşla bu iş nerede bitecekti? Bununla başa çıkabilmek için kendine seçtiği yol her gün canı çıkıncaya kadar çalışıp geceleri uykuya dalabilmek ve ertesi sabah şafak vaktinde sıfırdan başlamak. Jimmy için de durum aynı sayılırdı, yalnızca o zor anları atlatacak için içkiye bel bağlıyordu. Ama hiç olmazsa onun Nina'sı vardı, sabırsızlıkla beklediği bir düğünü olacaktı ve umarım ki yakın zamanda kendi bebeklerine kavuşacaklardı.

Evime dönmek üzereydim ki Gabriel mutfığa geldi. Bütün öğleden sonra odasında çalışmıştı ve fotoğraf olayından beridir onu ilk defa görüyordum.

“Sence de konuşmamız gerekmiyor mu?” dedi. “Bir kadeh şarap içmeye kalamaz mısınız?” Mutfak masasının başında ev ödevini yapmakta olan Leo’ya bir göz attı. “Kütüphanede içebiliriz?”

Bu bir davetten çok bir buyruk gibi gelmişti bana ve kordorda onun peşi sıra yürürken içimde ansızın yükselen keskin bir kaygı hissettim. Yoksa benden Leo’ya bakmayı bırakmamı mı isteyecekti?

Benim istediğim hiç de bu değildi ama belki de hepimiz için en iyisi böylesi olacaktı.

Bu oda, içi kitap sıralarıyla dolu bu güzel oda... Geçmişte bir kez burada bir hafta geçirmiş, kanepenin üzerine yan yana kıvrılarak sayfaları incelemiş, sararmış, süslü yazıları olan romanları arka arkaya incelemiştik. Zaman zaman durup birbirimize komik ya da güçlü bulduğumuz cümleleri okuyorduk.

Kanepenin önünde duran orta sehpanın üstünde bir şişe beyaz şarap ve bir çift kadeh bizi bekliyordu.

“Kendimizden de pek eminmişiz,” dedim, Gabriel güldü.

“Gerekirse tek başıma da hakkından gelebilirdim sanırım.”

Şarap tam da beklediğim gibi çok lezzetliydi.

“Mahzenden mi?” diye sordum ilk yudumu aldıktan sonra.

Başıyla doğruladı. “Aşağıda kendi başıma bitirebileceğimden çok daha fazlası var. Kimileri de sirkeye dönmüş olmalı.”

Ardından gelen sessizlikte havadan sudan söz ederek onu oyalayabilir miyim acaba diye düşündüm ama endişeden zihnim kaskatı kesilmişti, aklıma söyleyecek hiçbir şey gelmiyordu.

“Seninle Leo hakkında konuşmamız gerekiyor,” dedi Gabriel sonunda. “Ama seni üzmeyi de istemiyorum.”

Şarap kadehimi sehpa bırakıp sanki sorguya çekiliyormuşum ya da daha büyük olasılıkla işten çıkarılmak üzereymişim gibi oturduğum yerde dikleştim. “Eğer bu iş senin için yürümüyorsa

bunu kesinlikle anlayabilirim. Leo'ya okul sonrasında baka-
bilecek pek çok insan var. İstersen ben de soruşturabilirim..."

Söylediklerimi algıladığında Gabriel'in yüzünde bir şaşkınlık
oluştüğünü fark ettim. "Hayır, hayır, bu isteyeceğim en son şey
olur. Leo çok mutlu bir çocukluk geçirmiyor, bunu ikimiz de bili-
yoruz. Okulundan nefret ediyor. Hevesle beklediği tek şey öğleden
sonralarını seninle geçirmek. Bak, bu hiç kolay bir şey değil..."

"Neyse söyle haydi, Gabriel."

"Leo'yla Bobby hakkında da biraz konuşuyorsunuz, öyle
değil mi?"

"Sanırım konuşuyoruz," dedim, elimden geldiğince doğal
olmaya çalışarak.

"Bana kalırsa Leo, Bobby'yi birazcık takıntı hâline ge-
tirdi. Bunun sana tuhaf gelmesini anlayabiliyorum. Bence Leo,
Bobby'yi hiçbir zaman yetişemeyeceği kusursuz bir çocuk ola-
rak görmeye başladı. Boşanma yüzünden kafası çok karışık.
Annesini özlüyor, kendini buraya ait değilmiş gibi hissediyor,
derken birdenbire sen çıkageliyorsun ve ölmüş olan bu altın
çocuk hakkında..."

Ağlamak için kendime izin vermeyecektim ama yumruk-
larımı iyice sıkarak, uzun ve titrek bir inilti çıkarttım.

"Ah, Tanrım." Gabriel yıkılmış görünüyordu. "Bunun seni
inciteceğini biliyordum zaten. Çok özür dilerim."

Ona başımı salladım, tekrar tekrar sallayıp durdum. "Bobby'den
bu kadar çok söz etmemin doğru olmadığını biliyordum. Ama
Leo onu merak ediyor ve bana sürekli sorular sorup duruyordu.
Fakat artık kimse ama hiç kimse bana onunla ilgili soru sor-
muyor. Bobby sanki herkesin tamamen unuttuğu bir hayalete
dönüştü. Bense onu özlüyorum. Onu öyle çok özlüyorum ki.
Leo'ya onu anlatmak çok hoşuma gidiyordu. Başlayınca kendimi
durduramıyordum."

"Keşke onu ben de tanıyabilseydim," dedi Gabriel sessizce.

Bu çok acı veriyordu. Söyleyebilecek hiçbir şeyim yoktu. Bundan sonraki bütün yaşamım hep oğlumu hiç tanımamış insanlarla dolu olacaktı.

“Nasıl bir çocuktu?”

“Ben onun hakkında konuşmayı bırakabilmek için elimden geleni yapıyorum, Gabriel.” Sakinleşmiştim, gülüyordum bile.

“Benimle konuşabilirsin. Ben de Bobby’nin ne tür bir çocuk olduğunu bilmeyi istiyorum. Şimdiye kadar söylediğin çok az şeye bakılırsa harika biri olmalı.”

“Gerçekten mi?”

Hain kalbim yine yerinden çıkacak gibiydi.

“Gerçekten. Bana her şeyi anlatabilirsin.”

Arkadaşlığımız değişmeye işte böyle başladı. Bu değişim önceleri çok yavaştı, doğru dürüst algılayamamıştım bile. Akşamüstleri karşılıklı şarap içiyorduk. Bir saat boyunca ölmüş oğlum hakkında konuşuyordum ve ben her akşam arka arkaya Bobby’nin karakterini sıfırdan başlayarak çizdikçe Gabriel da sanki ona bir öykü anlatıyormuşum gibi dinliyordu. Belki de yaptığım tam olarak buydu. Onun nasıl bir çocuk olduğunu, kendisini hiç tanıyamayacak bir adama anlatmaya nereden başlanırdı? Elbette ki doğumundan, şiddetli bir fırtınanın ağaçları ve telefon direklerini devirerek çiftliğe giden yolu tıkadığı o günden. Liseli bir yeni yetmenin mutfağın zemininde öz yeğenini dünyaya getiriş öyküsünden. Bunları anlattıktan sonra biraz susup, bütün geleceğimizin önümüzde bulunduğu o günün coşkusunun tadına yeniden varabilmek için kendime biraz zaman tanıdım.

Eve doğru yürürken bütün anılarım, Bobby’nin benimle olduğu o birbirinden lezzetli dokuz yılın tamamı canlıydı. Ertesi gün Gabriel’a anlatabileceğim öyküleri düşündükçe heyecanlanıyordum. Aynı zamanda, hazinemiz olan tek çocuğumuz hakkındaki bu mahrem anıları paylaştığımı bilse Frank’in ne kadar incineceğini düşündükçe de korkuya kapılıyordum.

Öncesi

Şafaktan gün batımına dek annesi, babası, amcası ve dedesiyle birlikte dışarıda zaman geçirmekten başka hiçbir şey istemeyen bir çiftlik çocuğu yetiştiriyorduk. O ilk beş yılın ne kadar şahane olduğunun değerini bilebilmiş miydim acaba? Frank ve Bobby her sabah mandıraya giderlerken bahçe boyunca oğlumuzun tiz sesli, bitmek bilmeyen gevezeliklerini dinlemek. Erkeklerin kahvaltı için eve dönüşlerinde Bobby'nin dedesinin yanı başında, sofraya yetişebilmek için minderlerin üzerine oturtularak hâlâ konuşmaya devam etmesi. Onunla birlikte sonu hiç gelmeyen ot ayıklamalara çıkışımız. Bobby'nin ayrıık otlarını saptamadaki ustalığı ve o küçücük elleriyle kökleri tutup çekiştirerek yanı başında koca bir yığın oluşturmaları. Yeni bir maceraya atılmadan önce küçük bir mola vererek kendimizi birer sıcak çikolatayla ödüllendirmemiz. Kimi zaman koyunların otlağının alt tarafındaki demir kapının üstüne oturduğumuz ve kuzularına seslenen maryaların vadiden gelen yankılarını havadaki böcek vızıltıları ve tenimizi kamçılایan meltem eşliğinde dinleyişimiz. Bir zamanlar Frank'in, ondan önce David'in ve daha önce de onun babasının yaptığı gibi oğlum da bütün bunları içine çekerek bu engebeli, yeşil tarlalar boyunca bin yıllık seslere, görüntülere, tatlılara, dokulara, kendi atalarına uzanıyordu.

Bobby daha şimdiden bağımsız bir kişilik kazanmaya başlamıştı bile. Zaman zaman onu çağırdığımda gelmeyi redde-

derek beni çileden çıkarıyordu. Bahçede oyun oynarken, daha doğrusu orada olması gerektiği zamanlarda onu eve çağırmak için kullandığım küçük bir zilim vardı ve kimi günlerde onu birkaç dakika boyunca çaldıktan sonra Frank'ın ya da David'in yanına gitmek üzere bahçeden sıvışmış olduğunu anlıyordum. Ama ona fazla uzun süre kızgın kalamıyordum, bunu hiçbirimiz yapamıyorduk çünkü Bobby'nin tek bir gülümsemesi yelkenleri suya indirerek her şeyi unutmamıza yetiyordu.

Çok geçmeden Bobby'nin ilkokula başlama zamanı geldi. Gömleği ve kravatı, pırıl pırıl, bağcıklı ayakkabılarıyla sanki başkasının çocuğuymuş gibi duruyordu.

“Çok tuhaf görünüyorum,” demişti dişlerini fırçalarken banyodaki aynada kendini inceleyerek.

“Tuhaf değil, şık görünüyorsun.”

“Hımm.” Emin olamıyor gibiydi. “Öyle diyorsan.”

Oğlumun okuldaki öz güveni beni kendisine hayran bırakıyordu. Ana sınıfına başlayan çocukların çoğu annelerinin eteklerine yapışırken Bobby dönüp de arkasına bir kere bile bakmadan sınıfına koşa koşa gidiyordu. Son anda beni hatırlayınca durup dönüyor ve kulağıma, “Bensiz idare edebilecek misin?” diye fısıldıyordu.

Hayır, Bobby. Gel, eve dönelim. Bunu başka bir gün deneyiz, dememek için kendimi zor tutuyordum.

“İdare ederim. Haydi, git de eğlen bakalım.”

Gün boyunca Bobby evde olmadığında kendimi çiftlikteki işlere veriyordum. David, oğullarının çocukluktan beri alışkın oldukları her şeyi bana da gösteriyordu. Bir düvede meme iltihabının erken belirtilerini saptamayı, koyunlarda çıban bulmak için nerelerine bakmam gerektiğini, gözlerini, toynaklarını, yünlerinin kalitesini incelemeyi öğrenmiştim. Ellerimi koyunların göbeklerine ve sağrılarına bastırarak daha

iyi türden bir ota gereksinim duyup duymadıklarını, pazarda satışa çıkarılabilecek kadar semirip semirmediklerini anlayabiliyordum. Traktöre bağlı olan silindiri kullanarak tarlaları düzleştirebiliyordum. Hatta David bana biçerdöver kullanmayı bile öğretmişti. O kabinin içine girip de gözümüzün önünde yayılan tarlalarımızın panoramasını izlemekte kozada olmayı andıran bir şeyler vardı. Eskiden Frank'le birlikte biçerdöverin içinde oturup da onun kendine özgü, acelesiz temposuyla mısır tarlalarında bir aşağı bir yukarı gezinmeye bayılırdım. Çiftlik evinde bulunması pek kolay olmayan bir yalnızlık duygusu, bir mahremiyet vardı bunda ve ailemiz için mısırları biçip döverken aramızda her konuda sohbetler ederdik. Bazen birbirimize biçerdöverin içinde âşık olduğumuzu söylerdim, bunu duymak Frank'i her zaman güldürürdü çünkü.

Belki David'in o soruyu bana burada sormuş olması da aynı mahremiyet duygusundan, birbirimize değil de karşımıza bakıyor oluşumuzdan dolayıydı: "Bir çocuk daha yapmayı düşünüyor musunuz? Bobby de artık okulda olduğuna göre."

Sorusu beni hazırlıksız yakalamıştı. Bu, açık arayla, kayınpederimin şimdiye kadar bana sorduğu en kişisel soruydu. "Benden bıktın mı yoksa, David?" diye takıldım ona.

Başını aşağı yukarı salladı ve bu konuda başka tek söz etmedi. Baş sallaması, *öyle olsun, bu sizin bileceğiniz iş, beni ilgilendirmez*, anlamına geliyordu.

Ben de bunu hiç düşünmemiş değildim. İçimin bir yanı yeni bir bebeği çok çekiyordu, o mutluluk verici tecrit edilmiş vakumu, uykudan yoksun bir paralel evrende başka bir varlıkla birlikte var olmayı, rahminizdeki o minicik yaratıkla yaşadığınız daha fazlası olamayacak yakınlığı. Onun kokusunu, biçimini, kollarınıza aldığınızdaki sıcak ağırlığını, soluk alıp verişinin narin sesini. Elbette ki ikinci defa farklı olacaktı. Şimdi artık Bobby vardı ve okuldan eve döndüğünde bütün ilgimi istiyordu.

Kendimi kırk beş dakika boyunca bir koltuğa hapsedilmiş, yeni bebeğimi emzirirken hayal ettiğimde Bobby'nin de işimin bitmesini beklerken gitgide daha fazla sabırsızlanışını görebiliyordum. Derken bebeğin altının değiştirilmesi gerekecekti. Sonra ağlayacaktı ve ben onu yatıştırmak için kucağıma alıp pırpırlayarak bir aşağı, bir yukarı dolaştıracaktım; bu arada da büyük çocuğumu ihmal etmekten başka çarem kalmayacaktı. Bobby'nin son beş yıl boyunca attığı her adıma eşlik etmiş olan annesinin artık onun her kaprisine boyun eğemediğini, hatta birkaçını bile yerine getiremediğini görmekten dolayı yaşayacağı şaşkınlık ve düş kırıklığını tahmin edebiliyordum. Sonra işlerin artık böyle yürüyeceğini anlayarak kabullenecekti. Böylece Bobby değişecek, aramızdaki bağ da yavaş yavaş zayıflayacaktı. Bense buna hazır değildim.

Birkaç gün sonra Frank'ın David'le konuşmuş olduğu açıkça belli oldu. Yatağa girerken, "Diyaframın takılı mı?" diye sordu.

Bu soruyu sorması alışıldık bir şey değildi.

"Tabii ki."

İstisnasız hemen hemen her gece sevişirdik. Frank bunun kafasını boşaltmasına ve uykuya dalmasına yardımcı olduğunu söylüyordu. Benim içinse bu, Frank'le aramızdaki bağı en fazla hissettiğim zaman oluyordu; günün başka bir anında böyle bir yakınlık bulabilmemiz kolay değildi.

"Neden sordun?"

"Acaba kullanmayı bıraksak mı diye düşünüyordum da. Tabii sen de istersen."

"Babanla konuştunuz, değil mi?"

"Konuştuk."

"Yeni bir bebek yapmayı denemeye başlamamızı mı istiyorsun?"

"Güzel olmaz mıydı? Bobby'ye küçük bir kardeş."

"Olurdu. Gerçekten de güzel olurdu."

Sesime yeteri kadar heyecan verebildiğimi sanıyordum ama Frank'ı kandırmayı hiç beceremezdim.

“Neden istemiyorsun?”

Onun anlayabilmesini sağlayacak sözcükleri bulabilmek için bir süre sustum.

“Sana doğru zamanmış gibi gelmesini anlayabiliyorum. Ama henüz Bobby'yle aramdaki bağları kesmeye hazır değilim. Bir gün hazır olacağımdan eminim ama daha ikimiz de çok genciz. Üstelik bu iş anneler için daha zor oluyor, tam zamanlı ve amansız bir emek. O zaman Bobby'yle şimdi olduğu kadar zaman geçiremeyeceğim. Anlatabiliyor muyum?”

Frank böyle biriydi işte, her zaman anlardı. Kolunu uzatıp beni kendine doğru çekti ve yüzümü göğsüne bastırdı. “Hem de çok iyi. Çocukların en iyisine sahibiz. Neden bir tane daha yaparak riske girelim?”

O geceki sevişmemiz farklı oldu. Bir kere göz temasımızı hiç kesmedik, bir kez bile. Frank kendini içimin derinliklerine iyice bastırdı ve orada hiç kımıldamadan, yüzüme bakarak uzun uzun kaldı. Onun bu hâli beni öyle tahrik etmişti ki ellerimi göğsünde bir aşağı, bir yukarı gezdirerek teninin altındaki kaslarının sertliğini, genişliğini, gücünü, ağırlığını hissettim ve onu ne kadar sevdiğimi hatırladım. Nihayet yavaş ve derin çemberler çizerek hareket etmeye başladığında, ailenin geri kalanı koridorun hemen arkasında bulunduğundan sessiz olmaya her zaman özen göstermemize karşın, her bir hareketiyle gırtlığımdan bir haz iniltisi çıkıyordu. Ama duramayacak kadar kendimi kaptırmıştım; bütün bedenim sarsılıp titriyor, ona sıkıca tutunup adını haykırıyordum ve o da karanlığın içinde, “Buradayım,” diye fısıldıyordu. Dünya üzerinde başka hiçbir şeye benzemeyen, hem vahşi hem müşfik, bambaşka türlü bir şeydi. Sonra Frank daha sert ve hızlı hareket etmeye koyuldu, soluyuşu kesik kesik ve derinden gelmeye başladı ama hâlâ

sürekli bana bakıyordu, kendisi boşalırken de ben boşalırken de. Ardından bir anda birbirimize sarıldık ve sevişmemizin yoğunluğuna, çığ çılgınlığına her ikimiz de kahkahalarla gülmeye başladık.

Frank fısıldadı: “Tanrı aşkına. Bu da neydi böyle?”

Ben de yarı güler, yarı ağlar bir hâlde ona fısıldadım: “Değil mi ama?”

Onun kolu bedenime sarılmış olarak yavaşça uyuma pozisyonumuza geçtik, konuşurken sesi şimdiden uyku sersemliğine dalmış gibiydi: “Bunu değiştirmeyi neden isteyelim ki?”

1968

Leo ve ben Meadowlands'in bahçesindeyken siyah bir taksi garaj yolundan yavaşlayarak yaklaştı. Burada, Dorset'in derinliklerinde bu öyle alışılmadık bir görüntüydü ki ikimiz de yan yana durup kimin geldiğini görmeye çalıştık.

"Sence bu taksi ta Londra'dan buraya mı gelmiş?" diye sordu Leo.

"İçindeki bir milyonerse belki. Başka kimsenin böyle bir taksi ücretini ödemeye gücü yetmez."

"Annem bu, annem!" diye haykırdı Leo, arka koltuktaki yolcu görüş alanımıza girer girmez. Hemen taksiye doğru koşup daha araba tam durmadan kapıyı açmaya kalkıştı.

Louisa arabadan inerek kollarını kocaman açtı ve oğlu kendini onların arasına fırlattı.

"Anne. Anne. Anneciğim." Bunu tekrar tekrar söylerken sesi sonunda bir mırıltıya dönüştü ve ben gözyaşlarına boğulmamak için elimden geleni yaptım.

"Neden geleceğini haber vermedin?" dedi Leo birbirlerinden uzaklaştıklarında.

"Sana sürpriz yapmak istedim. Burada olacağından emin olmak için babanla konuştum ama geleceğimi ona da söylemedim."

Louisa başını çevirip ilk defa bana baktı. Mesafeli bir gülümsemeyle, "Beth," dedi. "Seni yeniden görmek ne güzel. Son birkaç ay içinde adını çok sık duydum."

Evin kapısı açıldı ve Gabriel basamakları koşarak indi. “Tanrım, Louisa,” dedi. “Buna inanamıyorum.”

Louisa ona doğru döndü, biraz endişeli görünüyordu ama Gabriel onu yanağından öperken gülümsüyordu.

“Çok güzel bir sürpriz oldu bu, öyle değil mi, Leo? Ne kadar kalabileceksin?”

“Annemler birkaç gün Marcus’a bakacaklar. Eğer senin için bir sakıncası yoksa Leo’yu da Londra’ya yanımda götürürüm diye düşündüm. Bir otelde kalıp eskiden müdavimi olduğumuz yerlerden bir kısmına gidebiliriz.” Başını eğip oğluna baktı. “İster misin bunu?”

“Bayılırım!”

Leo kollarını annesinin beline doladı ve baba, anne, oğul, üçü birlikte eve doğru yürümeye koyuldu. Onları böyle görmek, bir zamanlar bir aile olduklarını hayal etmek tuhaf bir duyguydu. İki ebeveyn ve bir çocuk. Aynı Frank, ben ve Bobby gibi.

Kapıya vardıklarında Gabriel beni hatırladı. “Beth, bir fincan çay içmeye gelmez misin?”

Başımı iki yana salladım. “Kesinlikle olmaz,” dedim. “Leo’nun ikinizle biraz baş başa kalması gerek. Sizi yalnız bırakayım.”

O akşam Frank’le birlikte yemeğimizi bitirmek üzereydik ki telefon çaldı.

“Beth? Sen misin?”

Amerikan aksanıyla konuşan ses, tiz ve gergindi.

“Louisa.”

“Yarın sabah erkenden Leo’yla birlikte Londra’ya gidiyoruz, yani seni bir daha görme fırsatım olmayacak. Bu sana tuhaf gelebilir ama, acaba bir içki içmek için benimle barda buluşabilir misin?”

“Bu aile her aradığında işi gücü bırakıp koşmak zorunda değilsin,” dedi Frank ben telefonu kapattığımda. “Başka kimseye böyle yapmıyorsun.”

Bu yaz Meadowlands’ten gitgide daha geç saatlerde dönmeye başladığımı, üstelik kimi akşamlar soluğumda alkol kokusu olduğunu fark etmiyor değildi. Evliliğim hızla yokuş aşağı gidiyordu ve ben bu gidişi durdurmak için ne yapmam gerektiğini gayet iyi biliyordum. Ancak bunu yapmayı istediğimden emin olamıyordum ve bu da bir sorundu. Şu son haftalar içinde Leo ve Gabriel’la kendimi yıllardır olduğumdan daha mutlu hissediyordum, tabii buna mutluluk denebilirse. Frank’in canını ne kadar yaktığımı bile bile bunu sürdürüyor olmam bencillikti. Ama durmak da elimde değil gibiydi.

Bara girdiğimde Louisa oradaydı; köşedeki bir masaya oturmuş, iki tane de cin tonik ısmarlamıştı.

“Cin iyi mi?” diye sordu kadehlerden birini bana doğru kaydırarak. Gülümsemesi sıcak ve içtendi. Arkadaş olmamızı istiyor gibiydi.

Geçmişte bir dönem Louisa ile Gabriel’in basında çıkan fotoğraflarını didik didik incelediğim olmuştu. Eğer bir fotoğrafta Louisa’nın gülümsemediğini görürsem onun soğuk ve kibirli olduğuna hükmediyordum. Eğer fazlasıyla mutlu ve âşık görünüyorsa kendime kızın onu benden çaldığını hatırlatıyordum. O acımasız bir Amerikalıydı ve Gabriel’in onun karşısında hiçbir şansı yoktu. Kendime anlattığım öykü buydu işte.

“Leo seni görünce havalara uçtu,” dedim ben de. “Onu tanıdığım aylar boyunca hiç bu kadar mutlu görünmemişti. Işık saçıyordu. Onu öyle görmek harika bir şeydi.”

“Çok değişmiş. Gözlerime inanamadım. Benim küçük oğlum gitmiş artık.”

“Ondan uzakta olmak senin için zor olmalı.”

“Tahmin bile edemezsin.” Louisa manikürlü ellerinden birini kalbine götürdü. Uçuk pembe tırnaklarının uçları beyazdı. Bileğinde altın bilezikler sallanıyordu. Lekesiz, bembeyaz ceket elbisesinin içinde çok bakımlı görünüyordu. Tıpkı annesi gibi. Ya da Tessa Wolfe. Bunlar tanıdığım herkesten farklı kalibrede olan kadınlardı. Onları diğerlerinden ayıran tek şey para değildi, Louisa’da bence gerçek bir tarz vardı.

“Dürüst olmak gerekirse Beth, ondan ayrı yaşamak bana gerçekten de çok zor geliyor. İçimden her an, ‘Buna daha fazla katlanamayacağım,’ diye isyan etmek geçiyor. Keşke ABD’ye gelip benimle yaşasa.”

“İçten içe o da bunu istiyordur herhâlde.”

“Ben pek emin değilim. Gabe’le birbirlerine çok yakınlar. Leo onunla burada kalmayı seçti.”

“Ayrıca bu Gabriel’i perişan edecektir.”

Beni de öyle. Küçük ikame ailem parçalanacaktı.

“Ben de zaten bu yüzden bu işi yapmayı başarıp başaramayacağımızı anlamaya çalışıyorum. Sorun şu ki Gabe bana Leo’nun gerçekte ne kadar iyi olduğunu hiç söylemiyor. Sanırım beni endişelendirmeyi istemiyor. Ama ben işlerin çok da harika gitmediğini seziyorum. Sen bana karşı dürüst olur musun? Oğlum gerçekten iyi mi?”

Bir an için duraksadım. Leo için en doğru şeyi yapmayı istemek ile söyleyeceğim herhangi bir şeyin istemeden Gabriel’i incitebileceği duygusu arasında bölünmüştüm. Louisa’yı bütün kartlarımı masaya açarak konuşabilecek kadar yakından tanımıyordum.

“Lütfen, Beth. Eğer onun için gerçekten endişeleniyor olmasaydım bunu hiç sormazdım.”

Anladığımı göstermek için başımı salladım.

“Söylediğin gibi babasıyla çok yakın gibi görünüyorlar. Leo, Meadowlands’te olduğu zamanlarda mutlu oluyor. Ama

okulda zorlanıyor, orada pek fazla arkadaşı yok gibi. Öfkesini denetlemekte güçlük çekebiliyor, bununla ilgili sorunlar yaşadığımız oldu. Asıl sorun da seni çok özleyor olması.”

“Sen olsaydın ne yapardın? Yanında ABD’ye götürmek için üsteler miydin? Bir anne olarak...”

Louisa sözünü yarıda kesti. Güzel yüzünden hızlıca bir panik geçti. “Bağışla beni. Düşünmeden konuştum.”

“Sorun değil,” dedim biraz fazla sertçe. Bobby’ye atıfta bulunulduğunda sesimin sertleştiğinin farkındaydım, kendimi ancak böyle güçlendirebiliyordum. “Ama buna ben yanıt veremem. Senin durumunda hiç bulunmadım. Eğer buraya daha sık gelip gitmenin bir yolunu bulabilirsen eminim ki Leo iyi olacaktır. Er ya da geç buradaki yaşamına alışmaya başlayacaktır.”

“Gerçekten öyle mi dersin?”

“Elbette. Daha çok erken sayılır, burada yaşamaya başlayalı ancak birkaç ay oldu. Gelecek yıl bu zamanlarda eski hâline geri dönmüş olacağına bahse girebilirim.”

“Sen iyi bir insansın, Beth. Leo’nun yaşamının bir parçası olmana seviniyorum.”

Kimi kadınlarla bir dakika önce düşmanken, bir dakika sonra gayet yakın olabilmemiz çok tuhaf şey doğrusu. İkinci içkilerimizi ısmarladığımız sırada Louisa’yla aklıma gelen her şeyi konuşabileceğimi hissediyordum.

“Gabriel’la ilişkiniz neden yürümedi?” dedim başımı kaldırıp Louisa’nın yüzüne bakarak. “Sormamın sakıncası yoksa yani? Gazetelerde gördüğüm fotoğraflarınızda her zaman çok mutlu ve âşık gibi görünüyordunuz.”

“Öyle miydik? Bu da görünüşün ne kadar yanıltıcı olabildiğinin bir kanıtı işte. Yani onu sevdim, kesinlikle çok sevdim. Gabe de aşkıma karşılık vermeye uğraştı. Ama aslında kendimizi kandırıyorduk.”

“Sence Leo ya gebe olmasaydın yine de evlenir miydiniz?”

Sözcükler ağzımdan ben onları durduramadan çıkıvermişti. “Affedersin, beni hiç ilgilendirmez bu,” dedim.

Louisa hiç bozulmamış gibi başını iki yana salladı. “Dürüst olmamı mı istiyorsun? Muhtemelen hayır. Gabe bana gebe kaldığımı öğrendiği anda evlenme teklifi etti. Ama ben beklemek istedim. Şimdi geriye dönüp baktığımda, sanırım hâlâ bana âşık olmasını umuyormuşum.”

“Peki ya Tessa? Gebeliğinin onun hoşuna gitmiş olabileceğine pek ihtimal veremiyorum.”

“Hiç umursamadı. Yalnızca nişanlandığımıza ve ona düşlerini süsleyen partiyi düzenlemesi için yeteri kadar zaman tanıdığımıza çok mutlu oldu.”

Kadehi elime alıp cinden koca bir yudum içtim. Tessa Wolfe hakkında konuşmak hiçbir zaman iyi bir fikir değildi. Onun o aşağılayıcı ses tonunu sanki daha dün duymuşum gibi hatırlıyordum. *Gabriel gibi oğlanlar genellikle senin gibi kızları seçmezler.*

“Sonunda neden ayrıldınız?”

“ABD’ye ailemi ziyarete gittiğim bir sırada babam Michael’ı, yani Marcus’un babasını akşam yemeğine davet etmişti. Bir filmde birlikte çalışıyorlardı. Bunun ilk görüşte aşk olduğunu söylemek tam bir klişe olacak ama bana hemen vurulmuştu ve çok sevimli, çok açık sözlü biriydi. Onu altüst ettiğimi söylüyordu. Biliyor musun, bu daha önce hiç yaşamadığım bir şeydi. Bahane uydurmaya çalışmıyorum, gerçekten öyle değil. Evliyken başka birine âşık olduğum için duyduğum suçluluk duygusunu hiç aşamayacağım.”

Berrak gözlerini hiç kırpmadan gözlerimin içine bakıyordu. “Kocanın bir zamanlar başka birini seni yaşamı boyunca sevebileceğinden çok daha fazla sevmiş olduğunu bilmek ne kadar yorucu, nasıl moral tüketici bir şeydir bilemezsin.”

Kendimi toplamaya çalışarak başımı önüme eğmiş, masaya bakıyordum. Duyduklarıma gerçekten de inanamıyordum. Bir zamanlar hayatta duymayı isteyebileceğim tek şey Gabriel'ın beni Louisa'dan daha fazla sevdiği olabilirdi. Fakat şimdi bunu duymak bana çok az haz veriyordu. Frank'i ve onunla onca zahmete katlanarak kurmuş olduğumuz bu yaşamı çok seviyordum. Frank'i sevmeyeceğim, ona gereksinim duymayacağım bir zaman hiç gelmeyecekti. Sırf bu konuşmayı yapmakla bile ona ihanet ettiğim duygusuna kapılıyordum. Ama yine de yadsıyamayacağım bir adrenalin yükselmesini de hissediyordum. Midemin çukurunda heyecan kaynaklı bir düğümlenme olmuştu.

“İkinizin arasında neler geçtiğini bilmiyorum ama sana şu kadarını söyleyebilirim ki yaşadıklarınız Gabriel'ı başka herkese karşı kapatmış. Ben ona daha en başından itibaren âşık olsam da onun için yalnızca bir yara bandından ibaret olduğum apaçıktı.”

Louisa'nın ağzından çıkan her bir sözcük içimde bir yankı buluyor gibiydi. Masanın altında ellerim kaskatı kesilmişti ve neredeyse başımı kaldırıp ona bakmaya korkuyordum.

“Her şey olması gerekenin tam tersine oldu, öyle değil mi?” dedi Louisa, ben de ağlamamak için son bir çabayla içime derin bir soluk çektim.

“Son bir şey daha söyleyebilir miyim? Söz veriyorum, sonra konuyu değiştireceğim. Seni üzdüğümü görebiliyorum, Beth. Özür dilerim.”

Louisa uzanıp elimi tuttu, yalnızca bir saniyeliğine. Nişan yüzüğünün elması hakaretamiz bir büyüklükteydi. “Hâlâ çok geç değil.”

Cümlelerin gerisini söylenmeden bıraktı.

Gabriel ve senin için, demek istiyordu.

Öncesi

En sevdiğim zamanlar ikimizin ailesinin bir araya geldiği günlerdi ve bu da Bobby'nin her doğum gününde istisnasız yaşanan bir şeydi. Bu seferki yedinci doğum günüydü ve aynı gece Jimmy de bizi yeni kız arkadaşı Nina'yla tanıştıracacağı için iki kat özel bir gündü.

Bundan birkaç hafta önce genç kız hepsi birbirine benzeyen tarlaların labirenti içinde yolunu yitirip Jimmy'nin traktörüne el salladığında tanışmışlardı. Onun barın yeni sahibinin kızı olduğunu öğrenince Jimmy kızı evine bırakmayı önermişti.

“Bunun içinde mi?” demişti Nina çamur, sığır boku ve daha başka pek çok maddeyle kaplı olan Massey Ferguson'a kuşkuyla bakarak.

“Senin için fazla mı lüks?” demişti Jimmy, daha bir iki cümleden fazla konuşmamış olmalarına rağmen hemen ona takılmaya başlayarak.

“Pek sayılmaz,” demişti kız, onun yanına tırmanırken.

O günden beridir görüşüyorlardı ve David, Frank ve ben duyduğumuz rahatlamayı fazla belli etmemek için elimizden geleni yapıyorduk. Üçümüz kendi aramızda Jimmy'nin yoldan çıkmasına engel olmanın en iyi yolunun ne olabileceğini defalarca konuşmuştuk. Çoğu zaman idare ediyordu ama durduk yerde içki âlemleri baş gösteriyor ve sonu da çoğu zaman iyi

olmuyordu. Hepimiz Nina'nın bu sorun için bir çözüm olmasını umuyorduk.

İlk gelenler, bir araba dolusu hediyeyle birlikte annem, babam ve ablam oldu. Eleanor Londra'dan gelmişti, Bobby'nin doğum günlerinde hep işinden izin alırdı. O günlerde, sekreter olarak girmiş olduğu hukuk firmasında en tepeye yükselme mücadelesi vererek, çok aranan bir avukat olmuştu. Günün birinde bütün şirketi ele geçireceğinden hiç kuşku yoktu. Parson's Green Mahallesi'nde, benim henüz göremediğim yeni bir apartman dairesinde oturuyor, Frank ve benim düşlerimizde görebileceğimizden bile daha çok para kazanıyordu ama ben onunla yer değiştirmeyi hiç istemezdim, o da benimle. Eleanor ve ben son zamanlarda birbirimize hiç benzemez olmuştuk.

"Neredeymiş benim en sevdiğim erkek?" dedi Bobby'yi kollarının arasına alarak.

Onun hediyeleri her zaman en güzelleri olurdu; biraz parası bol olduğundan, biraz da hediye seçimine her zaman özen gösterdiğinden.

Bobby onun uzattığı paketi açar açmaz ışıltısı koparttı: "Aman Tanrım, Elly!" Eleanor da bunun üzerine bir fok gibi avuçlarını birbirine vurdu, yeğenini sevindirmeye bayılıyordu. Paketin içinde pille çalışan bir müzik çalar vardı. Bobby son zamanlarda genel olarak müziğe ve özel olarak da Elvis Presley'ye kafayı takmış durumdaydı. "Hound Dog" ya da "All Shook Up" gibi şarkıların son ses açılmış tınıları çiftlik evinde yankılanıyor, zaman zaman pencerelerin camları aşağıya inecek diye ödümü patlatıyordu.

Bunun için fazla bir şeye gerek yoktu çünkü: Çerçevelerin çoğu çürümüş, camlar iyice seyrelemiş, hatta yer yer çatlamıştı. Çiftlik evini onarmak her zaman yapılacak işler listesinin en altında kalıyordu.

Annem, Eleanor ve ben akşamki ziyafeti hazırlamaya koyulduk. Bu konuda artık bayağı iyi hâle gelmiştik. Biz çocukken annem yemek yapmaktan nefret eder, bu işi çoğu zaman babama bırakırdı ama anneanne olduğunda değişti. Büyük günden haftalar önce telefon edip şaka yollu olarak “prens hazretleri için menü planları”mızı soruyordu. Bu akşamki yemekteyse sığır yahnisiyle Bobby’nin en sevdiği tatlı olan ananaslı alt üst kek vardı. Babam da yanında içmemiz için kırmızı şarap ve doğum günü çocuğu için Coca-Cola getirmişti.

Biz yemekleri yaparken Bobby babamla birlikte onun hediyesi olan Airfix marka model uçak üzerinde çalışmaya başlamış, plastik parçaların bulunduğu poşete kafa karışıklığı içinde bakıyordu. Bobby’nin Airfix’ten hiç bıkmamasını umuyordum çünkü babamın bıkmayacağı besbelliydi.

Bir keresinde onları izlerken babama iki kız yerine bir oğlu olmasını ister miydi diye sordum.

“Kesinlikle hayır,” dedi bir an bile durup düşünmeden. “Ben tam bir hanımcıyım, hiç belli olmuyor mu? Ama bu oğlanın başka türlü bir şey olduğunu kabul etmek gerek.”

Evin erkekleri çiftlikten saat beşte geldiler ve sırayla banyoya girip üstlerini değiştirdiler. Saat altı olduğunda hepimiz meşe odunundan büyük masanın başında toplanmış bulunuyorduk. Bobby, Eleanor’un Londra’dan getirdiği beyaz bir kovboy şapkasını kafasına geçirmiş olarak başköşeye yerleşmişti.

Nina hiç benim gibi değildi. Ben başka bir ailenin üyeleriyle dolu bir eve ilk kez gidiyor olsaydım kendimi ürkek hissederdim. David’le tanıştığım günü hatırlarım, başını haftalık çiftçi dergisinden neredeyse bir kez olsun kaldırmamıştı. Sonradan Frank bana onun Sonia’nın ölümünden beridir depresyonda olduğunu ve bu yüzden böyle davrandığını açıklamıştı. Ama yine de benim kendimi onun yanındayken rahat hissedebilmem

uzun zaman almıştı ve ancak Bobby dünyaya geldikten sonra yakınlaşabilmiştik.

Nina kapıyı bile vurmaya gerek duymadan ön kapıdan girmiş, kucağında altın yaldızlı kâğıtlara sarılı, kırmızı bir kurdeleyle bağlanmış olan bir paketle bir masa dolusu yabancıların karşısına dikilmişti. “Sanırım burada hiç Elvis hayranı yoktur, öyle değil mi?” demişti.

“Ben!” diye atıldı Bobby, okuldaymış gibi elini havaya kaldırarak.

“O zaman bunu seversin.” Nina paketi ona uzattı.

İçinde bir ikinci el mağazasında bulmuş olduğu, Bobby’ye birkaç numara büyük gelecek olan ama kalın çoraplarla giyerse belki idare edebileceği bir çift mavi süet ayakkabı bulunuyordu.

“Bunları hiç çıkarmayacağım,” diye ciyakladı Bobby, mutfakta dört dönerek ayakkabılarını sırayla her birimize gösterirken.

Jimmy yeğenini yakalayıp havaya kaldırdı ve omuzlarına oturtarak o sevinç çığlıkları atarken mutfağın içinde koşturdu. Tabii ki artık yeni müzik çalarında “Blue Suede Shoes”u çalmak farz olmuştu ve bu sayede Nina’nın hediye vermek konusunda olduğu kadar dans etmekte de yetenekli olduğu ortaya çıkmıştı. Bobby’ye tıpkı Elvis gibi omuzlarını titretip kalçalarını döndürmeyi öğretti ve geri kalanlarımızın kahkahaları arasında ikisi çoraplı ayaklarıyla mutfak zemininde yılan gibi kıvrılmaya koyuldular.

O günden sonra hep Jimmy’nin Bobby’nin yedinci yaş gününde âşık olduğunu söylemeye başladım ama aslında bu Bobby için de geçerliydi. Akşamın geri kalanı boyunca kartal gibi gözlerini Nina’nın üzerinden hiç ayırmadı. Aklından geçenleri okuyabiliyordum: *Kim bu afet böyle ve onu ne kadar zaman boyunca burada tutabiliriz?*

Sevdiklerimle yediğimiz akşam yemekleri her zaman belli bir düzende ilerlerdi. Ne kadar çok şarap içsek o kadar çok gürültü

yapardık. Kahkaha hiç eksik olmaz, arada birse konu politikaya doğru kaydığında gergin bir an yaşanabilirdi. Eleanor, David'in ateşli biçimde savunduğu Muhafazakârlara saydırmaya başladığında annem hemen araya girerek konuyu ustalıkla değiştirirdi.

“Aslında size verecek bir haberimiz var. Bana başöğretmenlik teklif edildi. Ama kabul edip etmemekte kararsızım.”

“Tabii ki edeceksin,” dedi Eleanor. “Seni terfi ettirmelerinin zamanı çoktan gelmişti zaten.”

Annem duraksadı; babamın şarap kadehiyle oynamaya, onu parmaklarının arasında döndürmeye başladığını fark ettim.

“Bu iş Cork'ta,” dedi annem.

“İrlanda'da mı yani?” Sesimdeki şoku gizleyememiştim. Artık bir torun sahibiydiler. Hemston'dan başka bir yerde yaşamayı nasıl olup da akıllarından geçirebilirlerdi ki?

“Şahane bir şey bu!” diye bağırdı Eleanor. “Babam her zaman İrlanda'da yaşamayı düşlerdi.” Kararlı abla bakışlarını üzerime dikince ben de bizimkilerin içlerini rahatlatmaya çalıştım.

“Tabii ki gitmelisiniz.”

“Gerçekten mi?” dedi babam başını kaldırıp bana bakarak. Beni çok iyi tanıyordu.

“Elbette,” dedim kesin bir tavırla. “Artık kendiniz için yaşamanızın zamanı geldi.”

“Sonsuza dek sürececek bir şey değil bu,” dedi annem. “Yalnızca birkaç yıl. Hâlâ yapabilecek güçteyken atılabileceğimiz bir serüven.”

Bobby'ye bir göz attı. “Ama bu genç adamı çok özleyeceğiz.”

Gece ilerledikçe Jimmy ve Nina'nın sürekli birbirlerine dokundukları, kızın avucunu masanın altından onun dizinin üzerine koyduğu, Jimmy'nin de ikide bir kızın saçlarından bir tutamı kulağının arkasına sıkıştırdığı gözümünden kaçmadı. Onların kaçamak gülümseyişlerini, el ele tutuşmalarını yakaladıkça birbirlerine ait olma özlemlerinden emin oldum. Nina henüz

hiç çiftlik evinde kalmamıştı ve ailesinin Jimmy'yi evlerine yatılı misafirliğe kabul edeceklerini pek sanmıyordum. İlişkileri şimdiye kadar yalnızca açık havada, Frank ile benim ilk zamanlarımızda olduğu gibi kırsal dekorda sürmüş olmalıydı.

Hepimiz bu yeni âşıklara takılıp kalmıştık, en başta da Bobby.

“Âşık mısın?” diye sordu Nina'ya.

“Evet,” dedi o da, kendinden emin. “Âşığım.”

Jimmy kızardı ve sanki sevincinden infilak edecekmiş gibi göründü.

“Sence evlenecek misiniz?” dedi Bobby.

“Bu ne böyle? Yirmi soru oyunu mu oynuyoruz?” dedi Nina gülerek. “Daha birbirimizi yalnızca birkaç haftadır tanıyoruz.”

“Annemle babam çok genç evlenmişler. Birbirlerini daha hiç tanımıyorlarmış.”

“Doğru değil bu,” dedi Frank. “Okul otobüsünde gözüm yıllardır annenin üzerindeydi.”

Babamın yüzünden bir tatmin ifadesi gelip geçti. Gabriel'in bende yol açtığı kalp kırıklığına hiç katlanamamış, neredeyse benim kadar yıkılmış görünmüştü. O sırada ablamla annem hemen Gabriel'i kötülemeye başlamışlardı. Anlaşılabilir bir şeydi ama benim duymak istediğim bu değildi.

“Senin için çok yanılttı o,” demişti Eleanor.

Annem de bana ucuz kurtulduğumu söylemişti. “Nasıl biri olduğunu artık öğrendin işte, onsuz çok daha iyi olacaksın.”

Ama babam, ilk aşkımda, o yaşlardaki hâlimde her zaman yaptığım gibi hiçbir temkin ya da ihtiyat göstermeden paramparça dağılışımlı izlerken, Gabriel hakkında tek bir kötü söz söylememişti.

“Herkes hata yapar, hele gençken,” demişti. “Eminim Gabriel da bir gün pişman olacaktır.”

Çok geçmeden Frank beni kulübesine çağırmaya başlamıştı. İlkine kıyasla ikinci aşkım sevimli biçimde eski modaydı ve annemle babam Frank'e daha en başından bayılmışlardı. Hamile olduğumu öğrendiğimde ailemin bunun çok erken ve çok ileri gitmiş bir adım olduğunu düşüneceklerinden korkmuştum. Frank'le birlikte olmaya başlayalı fazla zaman geçmemişti. Ama onlara beklediklerinden yıllar önce bir torun vereceğimiz için çok mutlu oldular ve Bobby daha doğar doğmaz ikisinin de dünyada en sevdikleri insan oluverdi.

Bobby hepimizi değiştirmişti.

“Seninle babam gibi ömür boyunca hep aynı insanı sevmek normal bir şey mi?” diye sordu bana Bobby birdenbire. “Yoksa öncesinde başkalarına da âşık olabilir miyiz?”

Onun o tatlı, masum sesi masanın başında yükseldiğinde diğer bütün sohbetler kesildi. Odada küçücük bir rahatsızlığın oluştuğunu hissettim, Nina'nın yüzündeki şaşkınlıktan anlam veremediği bir şeyi fark ettiğini anlamıştım. Kimse konuşmaya girişmeyince Bobby'ye yanıt vermek bana kaldı.

“Öyle olursa çok daha kolay olur,” dedim. “Ama önemli olan tek şey ömrünün geri kalanını birlikte geçirmek isteyeceğin kişiyi bulmaktır. Oraya nasıl vardığın hiç fark etmez.”

“Buna içilir,” dedi Frank ve ben gülümseyerek başımı çevirinceye dek gözlerimin içine baktı.

Düzenleme
Ny.özlem

Jimmy'nin bekârlığa veda partisi, düğünden tam bir hafta önce yapılıyordu. Frank'le birlikte büyük bir keyifle Pusullalar Hanı'na sığılmışlardı: Köyün yaşlı, genç bütün erkekleri Jimmy'nin bekârlığının son günlerini kutlamak üzere orada bir araya toplanmıştı.

“Gözün üzerinde olsun, olur mu?” diye fısıldadım çıkarırken Frank'in kulağına, o da gözlerini devirdi.

“Tabii ki,” dedi, sonra sesindeki sabırsızlığı telafi etmek için beni öptü. “Ne zaman olmadı ki?”

Tek başıma bir akşam. Halletmem gereken birçok işim vardı: düğün için hazırlanacak soslar ve pudingler, evin temizliği, boşaltılmayı bekleyen çamaşır sepeti.

Ama ben hepsinin yerine, sıcak bir gece olduğu hâlde şömineyi yaktım ve karşısına geçip alevlere gözümü dikerek oturdum. Düşünmeye daldım.

Louisa'yla barda yaptığımız konuşmayı kafamın içinde evirip çeviriyordum. Gabriel'in her zaman beni sevmiş olduğunu ve belki de hâlâ sevdiğini ima etmesini. “Hâlâ çok geç değil,” demişti. Ama aslında çok geçti elbette.

Gabriel'la aramızda hiçbir şey olmamıştı ve olmayacaktı da. Ben Frank'i seviyordum, onunla ikimiz birbirimize aittik. Ama son birkaç hafta içinde Gabriel'la aramızda bir yakınlaşma olduğu da yadsınabilecek bir şey değildi.

Çoğu akşam içtiğimiz birer kadeh şarap, sıklıkla günümün en güzel anı oluyor, o sırada Gabriel beni Bobby hakkında konuşmam için yüreklendiriyordu. Merak ediyordu, benim duraksayıp düşünmeme neden olacak sorular soruyordu. Kendimi belleğimi yoklayarak Bobby'nin en sevdiği yemeğin balla kızartılmış sosis olduğunu hatırlarken ya da en iyi arkadaşının adını sorduğunda öyle birinin olmadığını söylerken buluyordum çünkü Bobby herkesle arkadaştı. Her defasında sanki Bobby'nin bir parçası yaşama dönüyormuş gibi oluyordu. Onu hatırlamak küçük bir mucize gibiydi.

Günün sonuna doğru, Leo yandaki odada televizyon izlerken Gabriel'la kanepede yan yana oturup baş başa geçirdiğimiz o bir saat boyunca konuşmamız ve hatta çoğu zaman susmamız mutluluğa çok yakın bir şeydi.

Frank gece bardan eve döndüğünde uyumuştum, sokak kapısını arkasından kapatma sesine uyandım. Merdivenleri sessizce tırmanışını ve arkasından da karanlıkta soyunmasının seslerini dinledim. Yatakta yanıma uzandı ama aramızda biraz boşluk bıraktı.

“Uyanık mısınız?” diye sordu sonunda.

Soluyuşumdan, hareketsizliğimden anlamış olmalıydı.

“Nasıl geçti?”

Bir an için sustu. Sonra, “Sanırım beklenebileceği gibiydi,” dedi.

Sesi ciddi, tatsızdı.

“Kötü bir şey mi oldu?”

“Ah, Tanrım, Beth, bilmiyorum. Tam olarak bilemiyorum. Şimdi yatağında neyse ki. Horul horul uyuyor. Sabahleyin inekleri sağmak için uyanmasını bekleme ama.”

“Ben seninle gelirim. Sorun ne, Frank? Kavga mı çıktı yine?”

“Daha da kötüydü. O kadar sarhoş oldu ki ayakta bile duramıyordu. Biliyorum, daha önce görmediğimiz şey değil bu. Hem de defalarca gördük.”

“Jimmy’nin bekârlığa vedasının kolay olmayacağı başından belliydi.”

“Öyle.”

“Benimle konuşuyorsun,” dedim uzanıp elini tutarak. Daha önce Frank’e bunu hatırlatma gereği duyduğum hiç olmamıştı. “Bana her şeyi anlatabilirsin.”

“Eve dönüş yolunda, arabada ağlamaya başladı. Biliyorum, akli başında değildi, biranın neden olduğu gözyaşlarıydı bunlar ama yine de öyle bir şey dedi ki...” Sustu.

“Ne dedi?”

“Dedi ki...”

Sonunda Frank’in, ağladığını hiç görmediğim Frank’in gözyaşlarını zor tuttuğunu fark ettim.

“Yaşamayı bir türlü beceremediğini söyledi. Bazen o olmasa hepimiz daha rahat ederiz diye düşünüyormuş. İkimiz. Nina. Hepimizin başına çok dert açıyormuş. Böyle söyledi. Hepsi aslında Bobby’ye dayanıyor. O öldüğünden beri Jimmy hiç kendine gelememi.”

“Ah, Frank.” Bir an için konuşmakta zorlandım. Bobby’den sonra hiçbirimiz kendimize gelebilmiş değildik ama Frank’in bunu dile getirmesi çok enderdi. “O lafları söylediği için üzülmeni anlıyorum. Ama inanarak söylediğini hiç sanmıyorum. Sarhoşlukla söylenmiş şeylerdir mutlaka. Son zamanlarda Nina’yla ne kadar mutlu olduklarını bir düşünsene. Beklemeye can atacak ne çok şeyleri var. Öyle olduğunu sen de biliyorsun.”

İkimiz de aynı anda birbirimize ellerimizi uzattık, biz yine biz olmuştuk: ben ve Frank. Onun o tanıdık kokusunu, sert ve sıcak bedenini kendi bedenimde hissediyordum.

Sevişmedik, bu seferki öyle bir şey değildi. Birbirimize sarıldık, kulağına içini rahatlatacak sözler fısıldadım: *Merak etme, iyi olacak, sarhoş saçmalamasıydı o sadece, sabaha hatırlamayacaktır bile*. Dudaklarımı tenine iyice bastırdım, en sonunda soluk alıp verişinin düzene girmesinden Frank'in uykuya daldığını anladım.

Öncesi

Bobby dokuz yaşındayken, yaz tatilinin sonunda bütün sınıf arkadaşlarını Blakely Çiftliği'nde bir öğleden sonra geçirmeye çağırmıştık. Etkinlikten Bobby sorumluydu ve her şeyi bir askerî harekât gibi planlamıştı: İlk önce çocuklar en sevdikleri hayvanlarla buluşacaklar, sonra meşe ağacının altında piknik yapılacak ve en sonunda hedefe atış talimi olacaktı.

İşe çocuklara çiftliği gezdirmekle başladık. Bobby onlara süt sağma makinesinin nasıl çalıştığını gösterdi, makinenin meme başlarını ineğin memelerine denk getirerek emmenin nasıl yapıldığına dair bir deneme sundu. Yetişkin erkekler gibi bu işi saniyeler içinde yapabiliyordu.

Koyunların otlağında Bobby çocuklara maryalarımızı beslemeleri için bisküviler dağıttı.

“Vay be, Bobby,” dedi Hazel; Rapunzel gibi uzun, parlak, sarı saç örgüleri olan çok güzel bir kız çocuğuydu. “Bunu her gün yapmana izin veriyorlar mı? Çok şanslısın.”

Bu iyi bir fikir oldu, diye düşünüyordum meşe ağacının altında pikniğimize başlarken. Çocuklar böylece Bobby'nin gerçekte kim olduğunu görme fırsatı bulmuşlardı. Bunu düşünmemin nedeni, öğretmenlerin bana Bobby'nin ders saatleri boyunca güneş ışığının sıcaklığını teninde hissetmeyi özleyen bir tutuklu gibi dışarıdaki dünyaya hasret çekerek pencereden dışarıyı izlediğini anlatmalarıydı. Gerçekten de kendini orada

tutuklu gibi hissediyor olmalıydı. Kapalı yerlerde kalmak onun için bir çeşit işkenceydi.

Bir keresinde teneffüs saatinde oyun bahçesinden kaçarak günün ortasında eve gelivermişti. Ben onu elinden tutup okula geri götürecekken Frank beni durdurmuştu.

“Bırak bir kerelik böyle olsun,” demişti. “Aslında, okulun ona ne yararı olacak sanki? Gerek duyduğu her şey burada.”

Çocukluğunda Frank de aynı onun gibiymiş, Jimmy de öyle. Onlar toprak adamlarıydılar.

Meşe ağacının bizim için çiftlikteki diğer bütün ağaçlardan daha büyük bir anlamı vardı. Frank’ın bana evlenme teklif ettiği yer orasıydı. Diz çökerek ya da bir yüzük ve şampanyayla falan değil. Yalnızca bana, “İçinde senin olmadığın bir yaşam istemiyorum, hiç de istemedim,” demişti, o kadar.

Bana bakışındaki aşk ateşinden bu sözlerle derin bir şeyler anlatmak istediğini hissetmiştim.

“Frank. Ne demek istiyorsun?”

Beni kaldırıp âdeta tuhaf bir pagan törenindeymiş gibi meşe ağacının çevresinde kucağında taşıdı. “Benimle evlenmeni istiyorum, şapşal kadın. Yeterince açık değil mi bu?”

Çocuklar karınlarını doyururlarken ben de gözümün William adında bir çocuğa takıldığını fark ettim. William’ı tanıyordum tabii ki. Zaten sınıfta yalnızca on iki kişiydiler ve dört yıldır birlikte okuyorlardı. William’ın evdeki yaşamı yalnızlık içinde olmalıydı. Babası katı mizaçlı, yaşlıca bir adam, annesiye çekingen ve koyu bir Hristiyan’dı ve her ikisinin de William’a ya da okuldaki diğer velilere ayıracak pek fazla zamanları yok gibi görünüyordu. William hiçbir zaman sınıf arkadaşlarının evlerine davet edilmezdi ve eğer yanılmıyorsa şimdiye kadar hiç kimse onu evinde ziyaret etmiş değildi.

William’ı başka çocuklardan en fazla ayıran şeyse giysileriydi. Şık beyaz gömleği, kadife kısa pantolonu ve Fair Isle modeli

yün kazağıyla savaş zamanı çocuklarını andırıyor, fotoğraflarda ellerinde içi doldurulmuş bir oyuncak bebekle valizlerinin üzerine ilişmiş, üzgün bakışlı yetimlere benziyordu. Keçeden yapılmış bir şapkası vardı ve sürekli onunla oynuyordu. Şapkayı bir eline alıp parmağının ucunda döndürüyor, havaya atıp tutuyor, sonra yine başına geçiriyordu. Bu şapkayla bir şeyler söylemek ister gibiydi, belki de kendini belli etme çabasıydı bu ama öteki çocuklar bunun hiç de farkındaymış gibi degillerdi. William'ın insanın içine dokunan bir yanı vardı.

Sonunda ikinci kahvaltısı bitince sıra atış talimine geldi. Bütün çocuklar bunun için çok heyecanlıydılar, hatta benim silah ateşleme fikrini sıkıcı bulacaklarını düşündüğüm kızlar bile. Elle boyanmış iki hedefin karşısına çocukları sıraya dizdik: tam ortasında siyah bir merkezi bulunan iç içe geçmiş kırmızı, beyaz ve mavi halkalar.

David havalı tüfeği koltuk altına dayayarak onun nasıl tutulacağını gösterdi, böylece silahın ağırlığı göğsünde kalıyordu. "Ağırdır," dedi. "Nişan almaya başlamadan önce ağırlığına alışmanız gerek. Aceleniz yok, yavaş yavaş öğreneceksiniz. Herkese sıra gelecek."

Silah güvenliği ve atış yapılmadan önce uyulması gereken kurallar hakkında konuşurken gayet ciddi di.

"Yolunuz açık mı? Kimsenin yolunuza çıkmayacağından emin olmak için soldan sağa ve arkaya iyice bakın. Ateş etmeden önce mutlaka 'temiz' sözcüğünü duymayı bekleyin. Anlıyor musunuz?" Çocuklar taş kesilmiş gibi ona bakakaldılar. Evet, deyip başlarıyla onay verdiler. Risklerin hatırlatılması heyecanlarını daha da bilemişti.

David ateş edecek çocuğun yanına geçerek, olası bir yaramazlığı başlamadan önlemek üzere bekliyordu. Jimmy ve Frank ise silahların doldurulmasından sorumluydu ve her ateşlemeden sonra ikisinden biri bir silahı alıp bir sonraki mermiyi

yüklüyordu. Oğlanlar silahları tek başlarına tutabiliyor, çoğu da hedefi tam ortadan ya da yakınlarından vurabiliyorlardı; kızlaraysa parmakları tetikte, David'in adrenalin iğnesi etkisi yaratan keskin "Temiz!" komutunu beklerken nişan almaya alışınca dek Frank ile Jimmy silahı doğru konumda tutmalarında yardımcı oluyordu.

Atış yapma sırası William'a geldiğinde havada bir değişiklik oldu. William'ın ilgiyi üzerine çekmekten hoşlandığını çok geç fark etmiştim. David'in yanında dikilirken, durduğu yerde yüzünü buruşturup sallanıyor, arkasındaki çocuklara sırtıtabilmek için bir öne bir arkaya dönüyordu.

"Sabit dur," diye şarladı David. "Yoksa hedefi göremezsin."

Neler olacağını öncesinde hissettim. Bu çocuğun içinde bastırılmış bir şeyler, kaynamakta olan bir öfke vardı. Tüfeği doğrulttu, David, "Temiz!" diye bağırdı ve William bir kâbus gibi yarım tur dönerek silahı diğer çocuklara çevirdi, onların donakalmış bakışları karşısında haykırdı: "Alın bakalım, enayiler!"

David büyük bir güçle çocuğun elindeki tüfeğe vurunca tüfek William'ın sandaletli ayağına düştü ve çocuk acıyla inledi.

David haykırdı: "Aklın nerede senin, lanet olası küçük aptal?" William ağlamaya koyuldu. Ağlamasında bile tuhaf bir şeyler vardı. Şok geçirmiş, utanmıştı; muhtemelen ayak parmağı yaralanmış, belki de kırılmıştı ama gözyaşı bile dökmeden, insana sahteymiş gibi gelen, kulak parçalayıcı bir ciyaklamayla ağlıyordu. Jimmy ile Frank'in aralarında eğleniyormuş gibi bakışmaları gözümünden kaçmadı.

"Bunun ne kadar tehlikeli olduğunun farkında mısınız?" dedim William'ın ayağına bakmak üzere eğilerek.

Ayağının başparmağı kıpkırmızı olmuş, tırnağınınnsa şimdiden rengi atmıştı; çok geçmeden kahverengiden siyaha döneceği besbelliydi.

“Yalnızca şaka yapıyordum, komik olsun diye yapmıştım,” dedi William ama David onu haşlamayı sürdürdü.

“Parmağın tetiğin üzerindeydi. Birini öldürebilirdin. Cinayetın şakası yoktur.”

William yüzünü göğsüme gömdü, ben de onunla birlikte çiftlik evine doğru yürürken kendimi zorlayarak kolumu onun omuzlarına sardım.

William’ın annesi Alison, diğer çocukların velileriyle birlikte evin arka bahçesinde bekliyordu. William onu görür görmez o sağır edici ciyaklamasına yeniden başlayıp topallamasını abarttı.

“Kes şunu!” dedi Alison oğluna. Sonra bana döndü: “William’ın ayağına ne oldu?”

“Ayak parmağı yaralandı...” diye açıklamaya başlamıştım ki David benim önüme atıldı. Arkamızdan geldiğini fark etmemiştim bile.

“Ben açıklarım, Beth. Olanların ciddiyeti iyice anlaşılсын istiyorum. Oğlunuz az önce inanılmayacak kadar aptalca ve çok tehlikeli bir şey yaptı, bugün birini öldürebilirdi. Çocuklar havalı tüfekte atış talimi yapıyorlardı ama bunun ağır gözetim altında olduğunu söylemek isterim, güvenlik talimatlarımız konusunda çok titizizdir. Yalnız, nasıl olduysa William bir anda arkasına dönerek silahını öteki çocuklara doğrultmanın komik bir şey olacağını düşündü. Ben de silaha vurup elinden düşürdüm, o sırada ayağı yaralandı. Bu kadar küçük bir hasarla atlatmış olduğumuz için şanslı olduğumuzu belirtmek isterim. Çok daha kötü şeyler olabilirdi.”

“William, kes sesini!” diye gürledi Alison oğlunun kedi gibi haykırışlarını bir anda susturarak. “Çocuklar bu partide silahlarla oyun oynuyorlardı yani, doğru mu anladım ben?”

“Havalı tüfeklerle, Alison,” dedim. “Atış talimi yapıyorlardı. Davetiyeye de yazmıştık.”

“Dokuz yaşında çocuklar tüfeklerle oyun oynasınlar diye davet edilirler mi hiç?”

Öteki annelerin de hangi tarafta yer alacaklarına karar vermeye çalışarak merakla izlediklerini görebiliyordum. Bir atış etkinliği olacağından hepsi haberdardı.

“Kendinize sormanız gereken asıl soru,” dedi David, “bir çocuk güvenlik konusunda tekrar tekrar uyarılmış olmasına karşın silahını sınıf arkadaşlarına doğrultur mu hiç, olmalıydı. Gerçekten ateş etmeye niyeti olup olmadığını anlayacak kadar bekleyemezdim.”

Alison ile William’ın birbirlerinden ne kadar uzakta oldukları, kadının bir kez olsun oğluna bakmadığı ya da onu avutmaya çalışmadığı, çocuğun ona bakarken nasıl korkuyla büzüştüğü gözümden kaçmıyordu. Ben Alison’ı her zaman uysal ve çekingen olarak bilirdim, oysa bu kadın çelik gibi soğukkanlıydı ve bastırılmış bir öfkeyle doluydu.

“Onu buraya hiç getirmemeliydim. Yeterince dikkat etmemişsiniz. Sizin ailenin nasıl olduğunu herkes biliyor zaten.”

“Söyle bakalım,” dedi David, “nasılmışız biz?”

“Dikkatsizsiniz.” Alison sözcüğü tükürür gibi söylemişti, âdeta partiyi mahvetmeye gelmiş bir cadı gibiydi. “Er ya da geç burada kötü bir şey olacak ve bu, sizin kendi suçunuzdan başka bir şey olmayacak.”

Dava

Avukatımız Robert Miles, bize mahkemeye gelecek tanıkların tam listesini vermişti ama yine de Alison Jacobs'ı tanık kürsüsünde görmek sarsıcı olmuştu. Solgun teni ve cılız saçlarıyla, üzerindeki biçimsiz, çirkin elbiseyle iyice pısırik ve alelade görünüyordu. Bunların altındaysa buzdan bir kalp yatıyordu.

“Bayan Jacobs,” diye başladı Kraliyet Savcısı Donald Glosop, “tanık olarak başvurmanız geç oldu. Sizi bunu yapmaya iten şeyin ne olduğunu sorabilir miyim acaba?”

“Bu konuda kararsızdım. Ama köyden çeşitli kimselerle konuştuktan sonra Blakely Çiftliği'nde yaşayan kişilerin karakterlerine ışık tutabilecek önemli bilgilere sahip olduğumu fark ettim. Jüri için faydalı olabileceğimi düşündüm.”

Olayın Alison tarafından aktarılan yorumu o kadar süslenmişti ki bir ara haykırarak araya girmek istediğimde izleyici tribününde yanımda oturan ablam elimi tuttu. Alison mahkemeye, okul tatili sırasında oğlu William'ın bütün sınıf arkadaşlarıyla birlikte çiftliğe davet edilmiş olduğunu söyledi. Johnson ailesinin nasıl olduğunu herkes bildiği için bütün veliler tedirginmiş. “Bobby ve onun yetiştirilme biçimi hepimizi endişelendiriyordu.”

“Niye?”

“Johnson ailesi bildiğimiz davranış kurallarına göre yaşamıyorlar. Biraz vahşi insanlar onlar. Size bir örnek vereyim: Bobby

daha beş yaşındayken yeni doğmuş bir buzağının tabancayla kafasından vurulduğuna tanık olmuştu. Ne barbarlık. Üstelik o kadar küçük bir çocuğun bunu görmesine hiç gerek yoktu. Ertesi gün okula geldiğinde gördüklerini anlatmıştı. Çocuklardan kimileri sonrasında haftalar boyunca kâbuslar gördü.”

Mahkeme salonu içinde bir tiksinti dalgası gezindi.

“Johnsonların yeteri kadar dikkatli olmadıklarını hepimiz biliyorduk. Sonia Johnson süt sağarken, kafasını ineğin gerisine çok fazla yaklaştırdığı için öldü. Böyle bir şey yapmaması gerektiğini bilmesi gerekmez miydi?”

“Hepsi bu kadar mı, Bayan Jacobs?” diye sordu Bay Glosop, sesinde bir parçacık küçümseme olduğunu sezdim.

Bu iyi bir şeydi. Mahkemede bulunan herkesin Alison’ın gerçek yüzünü görmüş olmasını isterdim: sinsi, ortalığı karıştıran bir dedikoducu. Sürekli taze etle beslenen bir yırtıcı.

“Çocuklarımızın çiftliğe davet edildikleri gün tam bir fiyaskoyla sonuçlandı,” dedi. “Doğrusu oğlum o günden şanslı sayesinde sağ çıktı.”

Silahındaki son nefret kurşununu da sıkmadan önce sanık sandalyesine dönüp baktığını fark ettim. “O günden sonra çocuklarımızı bir daha Blakely Çiftliği’ne göndermemeye karar verdik. O çiftlikte er ya da geç birilerinin canının yanacağı o kadar belliydi ki. Ne yazık ki bu, hepimizin beklediğinden çok daha erken oldu.”

1968

Düğünler doğaları gereği neşe doludur: aşkın ve birlikteliğin ulu orta kutlanması, özenle hazırlanmış bir eğlence, müzik, dans, bolca yemek ve doyasıya içki. O gün de Blakely Çiftliği'nde neşe doruktaydı ve bunun tek nedeni Jimmy ile Nina'nın nihayet dünyaevine girdiklerini görmenin paylaşılan hazzı değildi. Ailemiz çok fazla badire atlatmıştı ve şimdi artık bütün anlaşmazlık ve hoşnutsuzluklar bir yana bırakılmış ve bütün köy talihimizin nihayet dönüşünü kutlamak üzere bir araya toplanmıştı.

Nina ve Jimmy, izleyici olarak yalnızca Frank ve benim katıldığımız, hızlı bir belediye nikâhını tercih etmişlerdi, arkasından asıl büyük tören çiftlikte yapılacaktı. Ahırlarımızdan birini iyice ovalayıp cilalamış, boyamıştık ve artık bir kiliseden hiç farkı kalmamıştı. Köydeki çeşitli evlerden ödünç aldığımız, hepsi birbiriyle uyumsuz, ev işi sandalyeler sıralar hâlinde dizilmişti ve bu hâllerıyla bütün bir topluluğun ortak düzenlediği bir düğün olduğunu belli edişleri daha da hoş bir şey oluyordu. Kilise müdavimi hanımlar iki metre boylarındaki çiçek düzenlemeleriyle kendilerini aşmışlardı ve Nina'nın, babasının kolunda gelmesi için bir kırmızı halı bile bulup sermiştik.

Ahırın köşesine yerleştirilmiş olan hoparlörlerden "You Can't Hurry Love" çalırken içeri giren herkes yüzünü o tarafa doğru çeviriyordu. Nina uçuk altın sarısı rengindeki

elbisesi içinde öyle zarif ve hoş görünüyordu ki onu bütün bir gün izleyebilirdim. Beş yıl önce ilk karşılaştığım günkü kız neredeyse hiç değişmemişti.

Jimmy ve Nina yeminlerini ederken Frank uzanıp elimi tuttu. Bu düğün onun için başka herkes için olduğundan çok daha anlamlıydı.

Törenden sonra ailemize, eğlenmeye bakmaktan başka yapacak bir iş kalmamıştı çünkü köyden dostlarımız her şeyin çaresine bakmışlardı. Katlanır masaların üstleri yemeklerle doluydu, her aile bir hediye getirdiği için yiyecek haddinden çok daha fazlaydı. Kremalı soslu soğuk tavuklar, soğuk sığır ve domuz pirzoları, kâseler dolusu lahana ve patates salatalarının yanı sıra dışarıda iki bütün domuz çevriliyordu. Elma şarabı, kök birası, şarap, cin, brendi, viski ve içebileceğimizden çok daha fazla alkolün bulunduğu bir bar da vardı; üstelik içkilerin neredeyse tamamı bedavaya getirilmişti.

İlk bir saat boyunca konuklarla sohbet ettim, arka arkaya hep aynı şeyleri konuşuyordum. Gelinin ne kadar güzel, damadın ne kadar şanslı olduğunu, evlenmek için hiç de acele etmediklerini... (öyle değil mi ama?) Hepsine otomatik pilotla bile yanıt verebilirdim ama böylesi daha iyiydi çünkü aklımın bir köşesinde tek bir takıntılı düşünce yatıyordu. *Gabriel’la konuşma fırsatını ne zaman bulabileceğim?*

Gabriel ile Leo’yu da davet etme kararı son dakikada verilmişti. Jimmy, Gabriel’a karşı husumetini hiçbir zaman gizlemeye çalışmamıştı ve köy halkının çoğu buna tanıklık edebilirdi. Frank bu yüzden onların düğünde bulunmalarının rahatsızlık vereceğini söylemişti, ben de kendimce başka nedenlerden ötürü ona katılıyordum. Ama sonra yaz tatili sırasında Leo çiftliğe gelişlerinde Nina’yla arkadaş olmuştu. İkiisi birlikte ahırını temizlemişler, bu arada sesi sonuna kadar açılmış radyonun eşliğinde Nina bir zamanlar Bobby’ye göstermiş olduğu dans

hareketlerini Leo'ya da öğretmişti. Tıpkı oğlum gibi Leo da ona vurulmuştu, Nina insanların üzerinde böyle bir etkiye sahipti.

“Düğününüzde ne giymeliyim?” diye sormuştu Leo günün birinde, durup dururken.

Nina bir an duraksadıktan sonra söyle demişti: “Eğlenceli bir şeyler olsun. Şaşırt beni.” Sonra da bana dönüp özür diler gibi omuzlarını silkmişti.

Yalnız kaldığım ilk anda gelip yanıma sokuldular, Gabriel da beni izliyor olmalıydı. Çadırın içinde iki yüz kişi vardı ve ben Gabriel'in bulunduğu yöne tek bir kez olsun dönüp bakmamıştım ama onu nerede bulacağımı her zaman gayet iyi bilirdim.

Leo, Nina'ya verdiği sözü tutup püsküllü bir kovboy gömleği giymiş, annesinin ABD'den gönderdiği bir fötr şapka takmıştı.

“Nina seni gördü mü?” diye sordum onu kucaklarken. “En iyi giyimli erkek ödülünü rakipsiz kazanacaksın, üstelik buna şık yeni takımı içindeki damat da dâhil.”

“Öyle bir ödül mü var?”

“Yoksa da olmalı.”

“Elbiseni çok beğendim,” dedi Gabriel, ben de dönüp ona baktım.

Bu bir hataydı. Çünkü o bakışı tanıyordum; geçmiş yaşamımızdan, hissettiğimiz her şeyi yüzümüzden belli etmekte özgür olduğumuz günlerden hatırlıyordum.

“Arkadaşım Helen benim için dikti,” dedim yanaklarımın kızardığını hissederek.

Daha önce bir benzerini hiç giymediğim kadar cüretkâr olan, şahane bir elbiseydi: dizin hemen üstüne kadar inen, kolsuz, A kesim bir elbise. Beyaz üstüne parlak pembe ve sarı renklerde çiçekler serpiştirilmişti. O gece kendimi hiç de bir çiftçi karısı gibi hissetmiyordum.

Koyu renkli takım elbisesi içindeki, sinekkaydı tıraş olmuş Gabriel'in görüntüsü karşısında irkilmiştim. Daha ergenliğinde

bile onu takım elbise içinde görmeye bayılıyordum. Belki sık sık giydiği için olacak, takımların içinde sanki kot pantolon giymiş kadar rahat görünüyordu ya da belki bunun nedeni onun takım elbiselerinin kaliteli kumaşları ve bedenine tam oturan, zarif kalıplarından açıkça belli olduğu üzere el yapımı oluşlarıydı.

Kendimi zorlayarak başımı ondan öteye çevirdim ve Frank'i bir metre kadar ötede bana bakarken buldum. İki elinde birer kadeh şarap tutuyordu.

“Gelip onlara bir selam verebilirdin,” dedim yanına gidip kadehlerden birini elinden alırken.

Frank ifadesiz bir yüzle bana bakarak yalnızca şöyle dedi: “Konuşmalar yapılacak, hazır mısın?”

Frank'in sağdıç olarak yapacağı konuşmanın çoğunu zaten dinlemiştim ama onu bütün köyün huzurunda ayakta dikilmiş konuşurken görmek başka bir şeydi. Bu insanlar onun arkadaşları, neredeyse ailesi gibiydiler ve onları kendini bildi bileli tanıyordu. Konuşmasında bütün doğru adımları atmıştı: çocukluklarından kalma komik anılar, zorlayıcı ergenlik yılları, derken soluk kesici bir sarışın Jimmy'nin traktörüne el salladığında başlayan hızlı dönüşüm. Jimmy bir gecede sakalını tıraş etmiş, kendine tıraş losyonu almak için de para istemişti.

“Bunun üzerinden beş yıl geçti ve sizin de bildiğiniz gibi, o günden bugüne bu aile çok fazla şey atlattı. Nina bu yolun her adımını Jimmy'yle birlikte yürüdü. Onun dayanağı, ruh eşi oldu. Nina olmasaydı o, yolunu yitirirdi, biz de öyle.”

Jimmy ve Nina ilk danslarının şarkısı olarak “Can't Help Falling in Love”ı seçmişlerdi. Nina bize, Elvis çalmamamızı tercih eder misiniz, diye sordu ama bu konuda Frank de ben de aynı şeyi hissediyorduk: Bobby de böyle olmasını isterdi. Şarkının ilk ölçülerinde yalnız ikisi dans etti, sonra Nina kolunu Frank'le bana doğru uzatarak parmağıyla bizi yanına çağırdı.

Frank beni kollarının arasına aldı ve yavaşça dönmeye başladık: bütün köyün karşısında, dans pistinde iki kardeş ve eşleri.

“Ağlıyorsun sen,” dedi Frank.

“Şarkıdan. Senden. Benden. Ondan.”

Ondan derken kastettiğim Bobby’ydi. Ama Frank bunu böyle anlamadı, aklı başka yerlerdeydi. “Sanırım onu buraya çağırmamız hataydı.”

Bir saniyeliğine ne demek istediğini anlayamadım. Sonra kafama dank etti. “Ben Gabriel’ı kastetmemiştim.”

“Beth...” dedi Frank ama devam etmedi. “Bunu şimdi konuşmayalım. Bugün onların günü. Bunu mahvetmeyelim.”

Ben de şarkının geri kalanı boyunca yüzümü Frank’in göğsüne gömdüm. Başka herkesin gözüne eskiden olduğumuz gibi görünüyormuş olmalıydık: kendilerini birbirlerine adanmış bir çift, bir zamanlar her şeye sahip olan ama her şeylerini, yürek yaralayacak biçimde, aptalca yitirmiş, yine de birbirlerine tutunmayı başaramış bir çift.

Dans pisti başka çiftlerle dolmuştu ve sonraki yaklaşık bir saatlik süre boyunca Frank ve ben çok revaçtaydık. Ben Helen’in kocası Martin’le, David’in en iyi arkadaşı Brian’la, Jimmy’yle ve hepsini daha ilkokuldan itibaren, küçük bir çocuk oldukları günlerden beri tanıdığım köyün erkeklerinden pek çoğuyla daha dans ettim. Onlar ömrüm boyunca tanıdığım insanlardı. Beatles, Byrds ve Supremes şarkıları eşliğinde danslar ettik. Frankie Valli, “Can’t Take My Eyes Off You”yu söylemeye başladığında Nina ve Jimmy yine birbirleriyle dans ediyorlardı ve kalabalık onların çevresinde kendiliğinden bir çember oluşturmuştu. Nina elbisesinin kuyruğunu bir koluna dolamış, kalçalarını ritimle kusursuz bir uyum içinde sallıyor, şarkının sözlerini ona yinelemekte olan Jimmy’ye doğru omuzlarını ileri geri titretiyordu. Nina’ya bakarken onun âdeta gösteri yapmak için doğmuş olduğunu düşündüm, her zaman

insanların kendisinden ne istediğini biliyor ve bunu onlara eksiksizce sunabiliyordu, işinde bu kadar iyi olması da bu yüzdendi. Ondandan daha iyi bir gelin bulunamazdı.

Bundan sonra Nina ve ben, Leo'yla dans ettik. Biz onatvıst yapmayı, şişe mantarı gibi bir yukarı, bir aşağı kıvrılmayı öğretirken, yanakları kıpkırmızı olmuştu; gözleriye ışıklar saçıyordu. Birkaç saniyelğine sanki Bobby'yle birlikteymişim gibi hissettim, oğlum da dans etmeye bayılırdı, özellikle de Nina'yla. Bu konulara girmeme izin veremezdim. Yaşasaydı şimdi on iki yaşında olacaktı ve her şey çok farklı bir hâl almış olurdu. Dans etmeyi hâlâ seviyor olup olmayacağını bile kim bilebilirdi ki?

Çadırın karşı tarafından Gabriel da bizi izliyordu. Ben onun nerede olduğunu hep biliyordum elbette ama bu kez göz göze geldiğimiz anda bakışlarımız biraz fazla uzunca birbirinde kaldı. Başını neredeyse belli belirsiz yana eğerek çadırdan çıktı. Kalbim göğsümün içinde acıyla çarpmaya başlamıştı. Frank'e göz atarak bir köşede Helen ve Martin'le sohbet ettiğini gördüm, bir anlık zamanım vardı ama hepsi buydu.

Gabriel dışarıda beni bekliyordu.

"Burada konuşamayız," dedim, o da tarlanın kenarındaki karaağaçlara kadar peşimden geldi.

"Sana söylemem gereken bir şey var," dedi Gabriel.

Ama birkaç saniye boyunca hiçbir şey söylemedi, gölgelerin içinde öylece birbirimize baktık.

"Yıllar önce o gün, Louisa ve ben konusunda yanılmıştın."

"Oralara girmeyelim. Çok uzun zaman önceydi bu."

"Gerçeği bilmeni istiyorum. Seninle birlikteyken Louisa'yla yatmadım. Geceyi benim odamda geçirdi, orası doğru, bunu öğrenirsen incineceğini bildiğim için de suçluluk duydum. Ama o gece aramızda hiçbir şey olmadı."

“Gabriel.” Sesim neredeyse delirmişim gibi, çok yüksek, ciyak ciyak çıkmıştı. İçtiğim bütün alkol damarlarımda koşturuyordu. Üzüm şarabından, elma şarabından, Gabriel’den ve gerçeğin dehşet verici olasılığından sarhoş olmuştum. “Bunu neden yapıyorsun?”

“Nedenini biliyor olmalısın. Bana bildiğini söyle. Bana senin de aynı şeyi hissettiğini söyle.”

Yüzüne bakamıyordum, bakmam ölümcül olabilirdi. Gözlerimi yere dikmişim. “Louisa’ya benim hakkımda kuşkuların olduğunu söyledin. Bunu inkâr edemezsin.”

“Senin hakkında değil, Oxford hakkında kuşkuluydum. Tam zamanlı yazar olmak için okulu bırakmayı düşünüyordum. Louisa beni vazgeçirdi.”

“Bunlar için artık çok geç,” dedim umarsızca.

“Öyle mi?” Sesi yumuşacıktı, yüzüne bakmam için beni kışkırtıyordu.

“Neden bana gerçeği söylemedin? Beni aldattığına inandığımı biliyordun.”

“Çok öfkeliydim, Beth. Annemin hakkımda söylediklerine inanmıştın. İnsanları kullanıp bir köşeye attığımı söyledin bana. Bu çok canımı yaktı.”

“Özür dilerim.”

“Hayır, özür dilemesi gereken benim. Lanet olası bir aptal gibi davrandım. Sana geri dönmen için yalvaramayacak kadar gururluydum.”

“Eğer Louisa’yla birlikte değildiyse, neden annen bana öyle olduğunu söyledi?”

“Öyle olmasını istediği için belki de?”

“Ya da daha kötüsü.”

Eğer Gabriel’la ilişkimizi ben kendi ellerimle sabote etmeyi başarmış olmasaydım bile, annesinin bizi birbirimizden ayırmanın bir yolunu mutlaka bulacağını her zaman biliyordum.

“Ne kadar aptal ve inatçıymışız. Ne büyük ziyan,” dedim. Gabriel bir kez daha, “Öyle mi?” diye sorduğundaysa bu defa sesinin tonu hakkında yanılmam mümkün değildi.

Başımı kaldırıp yüzüne baktım, o da bana bakıyordu. Tehlikeli, mahrem, baş döndürücü bir bakış. Direncimin her bir zerresi paramparça oluyordu.

Elimi uzatıp ona dokunmayı her şeyden çok istiyordum. Avucumu yanağına yaslamayı. Ya da benimki kadar hızlı çarpıp çarpmadığına bakmak için kalbine dokunmayı.

Bunun gibi pek çok kapı eşiğinden geçmiştik; fırsatları kaçırmış, dönmemiz gereken kavşaklara dönmemiştik ve aramızda her zaman alev alev yanmakta olan bir soru vardı; ben ve Gabriel, Gabriel ve ben, yaşayabileceğimiz hayat.

“Ne yapacağız şimdi?” diye sordu Gabriel.

Çadırdan yayılmakta olan müzik yüksekti ama yine de ben bu ani sessizliğin içinde bizden başka hiçbir şey duyamıyordum. Yalnızca bizim soluğumuz. Damarlarımda atan kan, benim mi, yoksa onun mu?

“Bunu,” dedim ve parmak uçlarımda yükselerek onu öptüm. Nihayet.

Ağzım onun ağzındaydı.

Aynı anda her şey birden olan bir öpücüktü bu. Dizginsiz. Müşfik. Çok fazla ama hiç de yeteri kadar değil. Dudakları yırtan dişler, saçlara dolanan eller, ayrı olduğumuz yılların her bir saniyesi o öpücüğün içindeydi.

Plak değişti ve eğlence devam etti, bizse sanki burada yalnızca ikimiz varmışız gibi hissediyorduk, dünya üzerindeki son iki kişi.

Öncesi

Haziran ayı başlarında önce David, ardından Frank, sonra da ağaç uzmanı olan bir dostumuz meşe ağacının ölmüş olduğunu söyledi. Bu dostumuz onu bizim için kesecekti ama bu büyük bir işti ve yaz ortasında işleri azalana dek beklememiz gerekecekti.

“Onu kesemezsiniz,” dedi Bobby. “Sonsuza dek orada kalması gerek.”

Meşeyi yitirme fikri onu perişan ediyordu, aslında hepimizi ediyordu çünkü orası ezelden beri çiftliğimizin en özel yeri olmuştu.

David, “Ama Bobby, öyle bırakmamız çok tehlikeli olur,” dedi. “Eğer dallarından biri rüzgârda kırılırsa üzerine düşüp seni öldürebilir.”

“O zaman rüzgârlı havada yanına hiç yaklaşmam, büyükbaba.”

David yüzünü Bobby’nin yüzüne yanaştırmak için eğildi. “Belki de ağaç kesilmeyi istiyordur. Çok yaşlandı, hasta ve yorgun. Ömrünün en güzel yıllarını bize ve bizden önce de başkalarına verdi.”

Bobby başını sallayarak kabullendi. “Peki, büyükbaba.”

Ağacın cumartesi günü kesilmesi planlandı, evin erkekleri bu işi kendileri halledeceklerdi.

Cumartesi günü geldiğinde Bobby heyecanlıydı. David, Frank ve Jimmy ağaç uzmanının verdiği talimatların üzerin-

den geçerek planlarını yaparken o da sorular sorarak mutfakta geziniyordu.

“Kesilirken çok gürültü çıkacak mı?”

“Çok,” dedi David. “Gök gürültüsü gibi çatırdayacak.”

“Vay canına. Sizce toprakta çok büyük bir yarık açar mı?”

“Öyle sanıyorum,” dedi Frank talimatlardan başını kaldırıp oğluna gülümseyerek.

“Ama Bobby,” dedim, “bence senin izlemeye gitmen doğru olmaz. Çünkü ben orada olamayacağım ve erkekler sana göz kulak olamayacak kadar meşgul olacaklar.”

Ona sarılmaya çalıştım ama beni itti. “Neden bu kadar acımasısın?”

David ile oğullarının birbirlerine nasıl baktıklarını gördüm: bıkkınlık, sabırsızlık. Benim güvenlik konusundaki evhamlılığımları onlara fazla geliyordu.

“Bir şey olmaz,” dedi David kesip atar gibi.

“Frank? Benim bu sabah Helen’la buluşacağımı unuttun mu?”

“Tanrı aşkına, birimiz ona göz kulak oluruz.”

“Belki de ben Helen’la randevumuzu iptal etmeliyim,” dedim.

“Saçmalama,” dedi Frank. Odanın bir ucundan yanıma gelip bana sarıldı.

“Yaşlandıkça ne kadar pimpirikli oluyorsun.”

“Onu gözünün önünden hiç ayırmayacağına söz ver. Nasıl kaçıp gidiyor, sen de biliyorsun.”

“Tamam be kadın. Haydi, git de arkadaşınla eğlen. Bu soylu ormancıları bırak da işlerini yapsınlar.”

Bobby keyifle haykırdı.

O gün öğleden sonra çiftliğe geri gelip zavallı ihtiyar meşeyi ziyaret etmek için tarlaya çıktığımda onu yan yatmış bulmayı bekliyordum. Ağacı hâlâ dimdik ayakta gördüğüme şaşırdım.

İşleri düşündüklerinden daha zor çıkmış olmalıydı. Tepesi yere inmişti ve onu o hâlde görmek beni çok üzüyordu; bu güzel ağaç yaşamımın, hepimizin yaşamının çok büyük bir parçası olmuştu; şimdiyse dalları kesilmiş koca bir kütükten ibaretti. Bobby bu kadar üzülmemekte hiç de haksız değilmiş meğer.

David, Frank ve Jimmy çalışmalarını inceleyebilmek için ağaçtan geriye doğru uzaklaşırlarken ben de onları izledim. Bobby'yi hiçbir yerde göremiyordum, beklemekten sıkılarak koyunlarına bakmaya gitmiş olmalıydı. Onu aramaya koyulmayı düşündüm ama buna zamanımın olmadığını fark ettim.

Tam da David'in tahmin ettiği gibi büyük bir çatırtı duyuldu ve ağacın gövdesi bana neredeyse ağır çekimdeymiş gibi gelen bir yavaşlıkla eğilmeye başladı.

O sırada Bobby görüş alanıma girdi; ağacın önünde önce sevinçle, ardından korkuyla haykırarak koşturuyordu. Uzun, bitmek bilmeyen, korkunç bir çığlık; onunki, benimkine karışıyordu. Ben delirmiş gibi ona doğru koşarken film birden hızlandı; kırmızı kısa pantolon, soluk tenli bacaklar, koyu renk saçlar, hepsi birbirine girdi ve hemen ardından meşe yere çakılarak her şeyi simsiyah kararttı.

Frank, David ve Jimmy koşmaya başladı. Frank, Bobby'nin çığlığını duymuş, çocuğuna doğru ileri atılan çığlık çığlığa iblisi görmüşlerdi ama ortada Bobby'den bir iz yoktu. Ağacın koca gövdesi onu olduğu gibi yutmuştu.

Bana bakarken Frank'in yüzündeki o dehşeti ömrümce unutamayacağım. Korkuyordu, benden korkuyordu. Bense Frank'e bakmıyordum. David'e de. Jimmy'ye de. Benim gözlerim ağaçtaydı, kocaman bir memeli cesedi gibi yan yatmış olan ağaçta.

"Buradayım, Bobby, buradayım." Haykırıp duruyordum. On defa. Yirmi. Aklıma yapılabilecek başka hiçbir şey gelmiyordu, eğer beni duyabiliyorsa –Tanrı'ya duyması için yalvarıyordum– benim orada olduğumu bilmeliydi.

Frank kükredi: “Kaldırın şunu üzerinden.” Sonra da çıplak elleriyle umutsuzca ağacı yerinden oynatmaya çabaladı ama babası gelip onu durdurdu.

“Ben çekme halatı getireceğim, evlat,” dedi. “Sen de ambulans çağır.”

“Özür dilerim, özür dilerim.” Frank’ın bitmek bilmeyen özürlerini duyuyor ama anlayamıyordum; zihnim umudunu yitirmemek için uğraşarak uydurma bilime, tıbbi bilgi parçalarına tutunmaya çalışıyordu. İnsanların en tuhaf durumlardan sağ çıktıkları oluyordu, sürekli böyle şeyler anlatılıyordu. Sesini duyamıyorduk ama bu bayılmış olduğu için olabilirdi ve bu da iyi bir şey olurdu. Belki bir yerleri kırılmıştı ama bununla başa çıkabilirdik.

“Ona traktörde oturmasını söylemiştik,” dedi Frank. “Söz vermişti.”

“Dokuz yaşındaydı o.”

Dı dedim. Dokuz yaşındaydı, dedim.

Haykırmaya başladım ve Frank bana doğru koştu ama ben iki elimi birden uzatıp onu durdurdum. “Dokunma bana. Lütfen.”

Bu sözler öylece çıkmıştı ağızımdan, neden söylediğimi bile bilmiyordum. Belki de gerginliğimden ötürü sarılmasına katlanamayacaktım. Ya da belki, daha o zaman, sonucun ne olduğunu bile bilmiyorken, bu gereksiz kazadan kocamı sorumlu tutuyordum.

Bana Bobby’ye göz kulak olacağına söz vermişti. Onu güvende tutmaya söz vermişti.

David traktörü ileri doğru sürüp devasa yükü kaldırmaya başladığında, ölü ağaç acı verici bir yavaşlıkla santim santim yükselirken ikimiz birbirimizden ayrıydık.

Ağaç yerden otuz santimetre kadar yükseldiğinde kırmızı pamuklu kumaşın ilk parçasını gördüm ve o anda ağızımdan

çıkan sesin insanlıkla hiçbir ilgisi yoktu; bir hortlak feryadı, gırtlaktan gelen, ilkel bir çığlıktı o.

Bahçe kapısından içeriye bir ambulans girmiş, iki sağlık görevlisi bir sedyeyle tarlanın öbür ucundan koşturmaya başlamıştı ama ona ilk ben ulaştım. Oğlum, benim güzel oğlum, kafatası ezilmiş, kolları, bacakları kırılmış, her yeri kana bulanmış da olsa hâlâ benim oğlumdu. Benimdi o. Onun yanına sokulabildiğim kadar sokulup uzandım. Haklıydı, ağaç gerçekten de toprakta çok büyük bir yarık açmıştı.

Buradayım ben. Bu kez sessizce söylemiştim. Çok gecikmiş bir sözdü bu ama sözcüklerimin bir yolunu bulup ona ulaşabilmesini umuyordum.

Bobby, ben buradayım.

Üçüncü Bölüm

Jimmy

Dava

Babam tanık kürsüsüne çıktığında annem, ablam ve ben izleyici tribününde en ön sırada oturuyorduk. Kendimi sonsuza dek hiç bağışlamamak için pek çok nedenim vardı, içlerinde en önemli olanlardan biri de bu davanın annemle babamın üzerinde yarattığı etki oldu. Cinayetten sonra babamı birkaç defa görmüştüm ama o gün ne kadar çöktüğünü görünce sarsıntıya uğramıştım. Aynı şeyi Eleanor da fark etti ve soluğu kesilerek elimi tuttu. Babamızın saçları bir süredir zaten seyrelmekteydi ama ona buradan kuş bakışı bakarken, özenle taramış olduğu seyrek tutamların aslında neredeyse çıplak bir tepeyi kapatmakta olduğunu görüyordum. Yüzünde derin çizgiler oluşmuş, boynu daha önce hiçbirimizin dikkatini çekmeyecek biçimde kat kat olmuştu; elleriyse titriyordu. Mahkemeye çıkmak için en güzel takım elbisesini giymişti, eskiden yalnız düğünlerde giydiği bu takımını şimdilerde daha çok cenazelere saklıyordu. Üzerinde hiçbirimizin hazırlıklı olmadığı bir keder çöküntüsü vardı.

Adını, adresini, mesleğini ve sanıkla ilişkisini doğrulamak üzere konuşmaya başladığında babamın gerginliği yok olup gitmiş gibiydi. Otuz yılını bir sınıf dolusu çocuğun dikkatini üzerinde toplama çabasıyla geçirmiş olan bir adamın, öğretmenlere özgü sakin ve kendinden emin sesiyle konuşuyordu. Bize, tanık olarak, meslek sahibi bir kimse, bir doktor, avukat, öğretmen gibi toplum içinde saygın yeri olan birini seçmemiz

önerilmişti. Bu konuda babamdan daha temiz sicili olan biri bulunamazdı. Gerçeklerin tamamına vâkıf olmadığını bilirken onun mahkemede tanıklık etmeye çıkmış olmasından dolayı suçluluk duyuyor muydum? Evet, bu beni hasta ediyordu. Eğer bu durumu öğrenirse beni bir daha hiç bağışlamaması bile olasıydı. Ama başka ne yapabilirdim ki? Bu yalanın bağladığı üç kişiydik biz ve gerçeği herhangi birine, babama bile söylemenin hepimizi atacağı risk çok büyük olacaktı.

Bizim avukatımızın yaptığı ilk sorgulama gayet kolay geçti. Babamı şaşırtabilecek zor sorular yoktu, zanlı için parlak bir referans verebileceği bolca fırsat sunulmuştu. Yanımda oturan annem rahatlamaya başlıyordu. Hatta bir ara bana doğru dönüp gülümsemeyi bile becerebildi.

Ama çok geçmeden soru sorma sırası Kraliyet Savcısı Donald Glossop'a geçti.

Sesi başlangıçta nazikti ama onun kedi-fare oyunu taktiklerini yeteri kadar görmüş olduğumdan altında yatan şeyi korkuyla bekliyordum.

"Johnson ailesini ne kadar zamandır tanıyorsunuz, Bay Kennedy?" diye sordu.

"Uzun yıllardır. Frank ve Jimmy'nin babaları David Johnson başlangıçta benim için bir arkadaştan ziyade tanıdıktı diyebilirim. Hemston büyük bir köy değildir ve hepimiz birbirimizi değişik derecelerde tanırız. Kızım bu ailenin oğluyla evlendiğindeyse Johnsonları çok daha yakından tanımaya başladım."

"Peki, bu süre boyunca iki kardeş arasında sürtüşmelere tanık oldunuz mu? Aklınıza gelen bir olay, örneğin yoldan çıkmış bir tartışma, patlayan bir atışma gibi bir şey, herhangi bir anlaşmazlık oluyor muydu?"

"Kesinlikle hayır."

Babam kararlı bir tavırla öne doğru eğilirken annemin yüzünde yarım bir gülümseme yakaladım. Babamın ne söy-

lemeye hazırlandığını çok iyi biliyordu, ikisi bu tanıklıktaki ifadelerin üzerinde düzinelerce kez prova yapmış olmalıydılar.

“O ikisi tanıdığım bütün kardeşlerden daha yakındılar. Hep birbirlerine göz kulak olurlardı. Frank kardeşine çok düşkün bir ağabeydi. Sürekli Jimmy için endişelenir, onun doğru yoldan ayrılmamasına uğraşırdı. Yalnızca Jimmy için değil, köy halkından herhangi biri için de her zaman elinden geleni yapan iyi ve nazik bir adam olmuştur. Jimmy de aynı onun gibiydi. Zaman zaman sorunları olsa da kocaman bir yüreği olan, tatlı bir çocuktur.”

“Ama son zamanlarda aralarında bir anlaşmazlık olduğundan haberdardınız, öyle değil mi?”

Babam duraksadı. Onun için doğruyu söylememek mümkün olan bir şey değildi.

“Çiftlik evinde işler biraz gerginleşmeye başlamıştı, yani şeyden...”, ilk defa biraz sendeledi, “trajediden önceki günlerde. Jimmy’nin çok değişken bir ruh hâli içinde olduğunu duymuştum. Çok içiyormuş, sanırım bu da muhakemesini biraz bulandırıyordu. İki kardeş kimi sorunların nasıl ele alınması gerektiği konusunda görüş ayrılığına düşmüşler.”

Babamın yeterince şey söyleyip çok da fazlasını ele vermek gibi zorlu bir görevi yerine getirmek üzere şekilden şekile girişini izlemek dayanılır şey değildi.

“Kızınızın Gabriel Wolfe’la ilişkisini mi kastediyorsunuz?”

“Buraya kızımın özel yaşamı hakkında konuşmak için çıkmadım. Burada bulunmamın tek nedeni sanık hakkında tanıklık yapmaktır. Bunu da yapabildiğimi umuyorum.”

“Sizi anlıyorum, Bay Kennedy. Yine de eğer size Bay Wolfe’u ne kadar zamandır tanıdığınızı soracak olursam bunun jüri üyeleri için yararlı olacağı kanaatindeyim.”

Babam bir kere daha duraksadı. “Gençliğinde onu kısa bir süre için tanımıştım.”

“Kızınızla ilişkisinin ilk kez başladığı zamanlarda mı?”

“Evet.”

“Bu ilk gönül macerası ne kadar sürmüştü, Bay Kennedy?”

“Fazla uzun değil. Bir yaz ve belki bir ay daha, o kadar.”

“Bu ilişki bittikten hemen sonra kızınız Frank Johnson’la bir ilişkiye başladı, öyle mi?”

“Evet.”

“Çok genç yaşta evlenmişlerdi, değil mi?”

“Evet, öyle yaptılar.”

Odada yeni bir dikkatin oluştuğunu hissettim. Hepimiz, yargıç, jüri üyeleri, basın sırasındaki muhabirler, tribünde kendilerine birer yer bulabilmek için her gün kuyruğa girip bekleyen halktan izleyiciler, Donald Glossop’un ses tonundaki nüans değişikliklerine kulak kesilmiştik. Tınısında bir yumuşama duyulduğu zaman bu çoğunlukla bir empati işaretinden çok tam tersi anlamına geliyordu.

“Kızınız Beth’in çok tutkulu olan o ilk aşk öyküsünü tam olarak atlatamamış olduğu da düşünülebilir.”

Babam hiçbir şey söylemedi. Ellerini göremiyordum ama birbirine kenetleyerek sıktığını tahmin edebiliyordum. *İşte kilise, işte çan kulesi, aç kapıyı ve gör bütün ahaliyi.* Bu tekerlemeyi Bobby’yle birlikte kaç kere yinelemişti acaba? Yüz mü? Beş yüz mü?

Savcının sesi daha da kuvvetlendi. “Frank Johnson’ın daha evliliğinin başlangıcından itibaren Gabriel Wolfe’a karşı şiddetli bir kıskançlık beslediğine inanıyorum.”

“Hayır.”

“Öyle değil mi? Kızınızın gençliğinde âşık olduğu bu adamı kıskanmıyor muydu? Aradan yıllar geçtikten sonra bu ilişki, hem de gözlerinin önünde yeniden başladığında hiç kıskanmamış mıydı?”

“Frank kıskanç bir adam değildir. Mizacı böyle değil.”

“Siz dürüst bir adam mısınız, Bay Kennedy?”

Annemin kaşları çatıldı, Eleanor ise çığlık atmamak için derin ve kesik bir soluk aldı. Babam bulunabilecek en dürüst insandı.

“Öyleyim.”

“O hâlde size son bir soru daha sormama izin verin. Damadınızın, sevdiği kadın gündüzleri başka bir adamla yatakta geçirmekteyken hiçbir kıskançlık hissetmediğine içtenlikle inanıyor musunuz?”

Böyle bir portreyi tanık kürsüsündeki babamın, tribünde yanı başımda oturan annemin karşısında çizmiş olması kalpsizlikti. O anda utançtan yerin dibine girmiş olmam gerektiğini düşünebilirsiniz ama işin aslı, artık o kadar uzun zamandır utanç hissediyordum ki bu duygu benim için bir çeşit arka plan gürültüsüne dönüşmüş, gündelik yaşamımın duvar kâğıdı gibi olmuştu ve başka pek fazla bir şey hissedemeyeceğim derecede tanıdık bir duygu hâlini almıştı. Yaşadığımız aşk üçgeni, çiftçi, karısı ve ünlü romancı, Londra gazeteleri tarafından ölçüsüzce büyütülerek didik didik edilmişti. Manşetler suçlama ve utanç parmaklarını benim üzerime doğrultmakta birbirleriyle yarışıyordu. Bir süre sonra buna karşı duyarsızlaşıyordunuz. Çünkü aslında bunların hiçbir önemi yoktu.

“Frank, kızımın bu ilişkiyi yaşamasının nedenlerini anlıyordu,” dedi babam. “Eğer kıskançlık hissettiyse bile bunu gizlemekte çok başarılı olmuş demektir.”

Donald Glossop yüzünde minicik bir hoşnutluk gülümsemesinin oluşmasına izin verdi. “Teşekkür ederim, Bay Kennedy. Başka sorum yok, sayın yargıç.”

Pazar

“Frank ve sen, iyi misiniz?” diye sordu yeni gelin düğünün ertesi günü, dağ gibi birikmiş bulaşıkların karşısında lavabonun önünde omuz omuza durduğumuz sırada.

Nina’nın ne demek istediğini tam anlayamamıştım. Kastettiği, her şey olabilirdi. Önceki gece sabaha karşı üçte nihayet yatağa girdiğimizde Frank hemen uykuya dalmıştı. Birkaç saat sonra da kalkıp inekleri sağmaya gitmiş olmalıydı, ben o kadar yorgundum ki çıktığını duymamıştım bile. Düğünden sonra konuşmak için hiç fırsatımız olmamıştı ama önceki gece onun çadırın öbür ucundan beni gözlediğini birkaç kez yakaladığım olmuştu. Çok üzgün görünüyordu. Bu üzüntüsü içimi kemiriyordu. Bir insanın tepeden tırnağa iyi olması pek sık rastlanan bir şey değildir. Ben değilim. Gabriel da öyle. Jimmy ve hatta belki Nina bile, her zaman iyi olamayız. Ama iyilik Frank’ın her yanına işlemiştir. Onu incitmek bu yüzden bana iki katı acımasızlık hissi veriyordu, işkence gibi.

Öte yandansa aklım çelişkili düşüncelerle doluydu. *Gabriel’a âşığım ama Frank’i terk etmeyeceğim. Frank’i seviyorum ama Gabriel konusunda ne yapacağım?* Hayır, Nina, hiç de iyi değiliz biz.

“Jimmy’ye dün gece de söyledim, düğün dansımız için Elvis’i seçmemiz bencillikti. Ağlıyordun, değil mi? Gördüm seni.”

“Ah,” dedim ama bu aslında daha çok Bobby yine odaya süzölmüş olduğu için çıkan bir acı iniltisiydi.

Bobby. Kimi bakımlardan hep oradaydı ama çoğu zaman da yokluğu korkunçtu. Onu özlemenin acısı hiç tamamen dinmiyordu. Gitse bile yine geri geliyordu.

“Siktir,” dedi Nina, deterjanlı elini boynuma atarak beni kendine doğru çekerken. “İşte yine üzdüm seni.”

Yeni alyansının soğuk demirini ensemde hissediyordum.

“Yalnızca akşamdan kalmalık,” dedim.

“Tanrım, bu akşamdan kalmalık. Neden o kadar içtik sanki?” Nina güldüğünde gözlerinde bir ışık parıldıyor, renklerini yeşilden altın sarısına çeviriyordu.

Bütün gün köylülerin eşyalarını geri almaya gelip işlere yardım etmek için kalmalarıyla geçti. Fincan fincan çaylar, dilim dilim düğün pastaları ikram ettik. Önceki gecenin anılarını paylaştık. Helen’in kocası o sabah uyandığında takım elbisesi, kravatu, hatta çizmeleri üzerindeymiş. Başka biriye arka tekerlekleri bir çukura saplandığı için arabasını burada bırakıp gitmiş. Törende “Ave Maria” çalan kemancı dönüş yolunda bir Land Rover’a otostop yapmış ve üstü açık arabanın içinde kafası dışarıda ayakta giderek sokaklara “Hey Jude” ile serenat yapmış. Bunu görebilmeyi isterdim.

Uygunsuz bir öpüşmeden söz edilmeye başlandığında, her ne kadar Gabriel’la birlikte çadırdan çıktığımızı ya da biraz sonra geri geldiğimizi kimsenin görmediğinden neredeyse emin olsam da kalp atışlarım yavaşladı.

Bütün bir öğleden sonra, onca kahkaha ve dedikodunun altında, o öpücük damarlarımda akan kanda ılık çalmayı sürdürdü; beni ayakta tutan, kafamı karıştıran, daha fazlasını arzulatan bir sır gibi.

Pazartesi

Pazartesi günüyse sanki hem hiçbir şey değişmemiş hem de her şey değişmiş gibi hissediyordum. Çadır sökülmiş, çiftlik her zamanki hâline dönmüş, erkekler çalışmaya çıkmışlardı. Nina da Pusulalar Hanı'nda öğle servisine hazırlanıyordu.

Bense düşüncelerimin sonsuz döngüsü içinde mahsur kalmış olarak tek başımaydım.

Saat birde arabanın anahtarlarını alıp, kendime fikrimi değiştirme fırsatı vermeden Meadowlands'e doğru sürmeye başladım. Arabayı evin önüne park ettim, kapı zilini çalıp bekledim. Gabriel'in yüzünde beni gördüğü zaman oluşan ifade benim kendi içimde taşıdığım her şeyi gösteriyordu. Rahatlama, korku, özlem.

Beni içeri çekerek kapıyı arkamızdan çarptı. "Geldiğine öyle sevindim ki. Aklımı kaçırmak üzereydim." Yüzümü ellerinin arasına aldı. "Seni seviyorum. Sevmekten hiç vazgeçmedim."

Bu seferki öpücük farklıydı, önceki zamanlardan kalma bir öpücüktü. Bütün bedenimin gevşediğini hissediyordum; âdeta çok eski günlerde, bunun bizim için, Gabriel ve benim için olağan olduğu dönemde öğrenmiş olduğu kalıpları yeniden hatırlıyormuş gibi.

Bizi yıllarca öncesine, geriye, bundan başka hiçbir şeyin kalmayacağı bir zamana sürükleyen bir girdaba kapılmış gibiydik. Kendimizi bir şekilde kütüphanede buluverdik ve bu

da tanıdık bir şeydi. Hiçbir şeyi sorgulayacak zaman yoktu, içimizdeki ateş önüne çıkan her şeyi kül edip geçen bir lav gibi yükseliyordu. Çırılçıplak soyunmuş, birbirimize kenetlenmiştik; kemiklerimiz birbirine çarpıyor, kıvrımlarımız boşluklarımızla buluşuyor, bedenlerimiz rahat birer soluk alıyordu. Her atılımımız yeni bir alev gibiydi. Adımı söyleyişinde kendi içimde hissettiğim mucizenin tınısını duyuyordum.

Bedenlerimizin böyle kilitlenmesi, kendimizi bu sızıya teslim etmemiz öyle iyi, öyle doğru hissettiriyordu ki. Nihayet. Onca zaman sonra. Bu, seksten daha fazlasıydı, aşktan daha fazlası; ikimiz de etimiz kemiğimizle, çılgınca çarpan kalplerimizle kendimizi tüketerek giderek daha sert, daha hızlı davranıyorduk ve sonunda beyaz körlüğe ulaştığımızda ben haykırdım, o da haykırdı, aylar süren gizli arzularımız sonunda tatmin bulmuştu.

Sonrasında şaşkın bir sessizlik içinde, yüzüm onun terden sıırılsıklam ve hâlâ aynı limonlu sabun ile Gabriel'in kullanmayı hiç bırakmadığı tıraş losyonunun kokusunu taşıyan göğsüne dayanmış olarak kanepede uzandık. Göğsündeki kaslar, karnından aşağı doğru inen koyu renkli tüyler hiç değişmemişti. Benimkilerle iç içe geçmiş olan bacakları, yanağımı kaşındıran kirli sakalları hep aynıydı. Geçmişe dair bir zaman kapsülü içinde gibiydik, keşke dünyanın geri kalanını bir süre daha uzağımızda tutabilmemiz mümkün olsaydı.

“Neyse ki köpek burada değil,” dedi Gabriel. “Tanrı bilir bunu görse neler yapardı.”

Gülmeye başladım ama kahkaham birden ağlamaya dönüştü.

Bütün bunların bedelini ancak şimdi, ateşim söndüğünde algılayabilmişim gibi içim pişmanlıkla doluydu.

Frank'i kaybediyordum.

“Ne yaptık biz?” dedim ağlarken.

“Yapabileceğimiz tek şeyi,” dedi Gabriel ama sesi çok nazikti ve iki elinin başparmaklarını kullanarak gözlerimin altındaki yaşları sildi. “Bunu kimsenin bilmesine gerek yok. Bir daha olmasına da gerek yok.”

“Ama olmasını istiyorum.”

“Ben de öyle. Hem de nasıl.”

Gabriel’in odanın içine saçılmış giysilerimizi toplayışını izledim. Aradan geçen yıllar içinde bedeni değişmişti, biraz daha genişti şimdi, geçmişten hatırladığım sıskalığı yok olmuştu. Her bir parçayı bana uzatarak giymemi bekliyordu. Ancak ben bütünüyle giyindikten sonra o kendi giysilerini toplamaya geçti.

“Sence,” dedi Gabriel, “eğer dikkatli olursak bunu bir süre sürdürebilir miyiz? Çünkü bir zamanlar ikimizin arasındaki şey çoğu insanın ömrü boyunca hiç bulamadığı türden bir şeydi, öyle değil mi? Bizse onu bir kenara attık. En çılgın düşlerimde bile bunu yeniden bulabileceğimizi düşünemezdim.”

Bu köyde işlerin nasıl yürüdüğünü iyi biliyordum. Gözetlemeler, gevezelikler, sokaklarda ve kilisenin bahçesinde, okulda, dükkânda gezinen, kapıların, pencerelerin altından süzülen fısıltı dalgaları. İnsanların nasıl izlediklerini, nasıl konuştuklarını, ne komplo teorileri kurduklarını çok iyi biliyordum. Burada sırlar güvende kalmazdı. İnsanlar onları ortalığa yayarak yaşamları kusursuz bir zamanlama ve bir iğne oyası kesinliğiyle paramparça etmeye karar verinceye dek beslenir, büyütülürlerdi.

Bütün bunları biliyordum. Ama bu beni durdurmaya yetmedi. Bu aşk macerasına adımımı atarken iki gözüm de sonuna kadar açıktı.

Pazartesi gecesi

Yatakta, Frank'ın sesi karanlığın içinden yükseldi. "Seni gördüm."

Nabzım başımı döndürecek kadar hızlandı. Kulaklarıma beyaz gürültü hücum etti. Lambayı yakmadan önce bir an durup bekledim. "Beni ne zaman gördün?" dedim, sadakatsizliğimin bu ilk gününde sesimin rahat çıkması için çaba harcayarak.

"Düğünde. Seni ve onu."

"Gabriel'ı mı?"

"Elbette."

"Beni onunla nerede gördün? Doğru dürüst konuşmadık bile."

"En başta, konuşmalar yapılmadan önce."

"Leo'yla mı demek istiyorsun?"

Başıyla onayladı.

"Yani?" Sesim sakindi, bu işte bayağı iyiydim. Daha şimdiden hiç zorlanmadan rol yapabiliyordum.

"Yanisini biliyorsun."

"Bilmiyorum, Frank. Senin zihnini okuyamam ya."

"Eskiden okuyabiliyordun."

Ağzının köşelerinin aşağıya doğru kıvrıldığı o tersine dönmüş gülümsemesinden nefret ederdim. Sözcükleri kullanmadan anlamakta her zaman iyi olmuşuzdur. Bu sayede bir kaş kaldırma ya da kapıya doğru hızlı bir bakış atmayla partilerden erken ayrılabilirdik.

“Düğünde Gabriel ve Leo’yla konuştuğum için bana kızgınsın, hepsi bu mu?”

“Ona nasıl baktığını gördüm. Eğer bu beni kıskanç bir manyak yapıyorsa kusura bakma.”

Frank hafifçe gülümsedi, her zamanki gülümsemesiyle.

“Belki ama sen benim kıskanç manyağımsın,” dedim.

“Öyle umarım.”

“Öyle olduğunu biliyorsun.”

Sonra öpüştük ve bu bana hiç de yanlış gelmedi; önce bir adamla, akşamına da bir diğeriyle öpüşmek. İkisi farklı şeylerdi.

Çok fazla sayıda başlangıcı olan bir aşk öyküsüydü bu. Nasıl biteceğini düşünmeyiye reddediyordum.

Salı

Bobby öldüğünde, bir süreliğine Frank'i terk etmiştim. Annemler o sırada İrlanda'da yaşıyorlardı ve onları ziyarete gittim.

Oraya gittiğimdeyse geri dönmeyi istemediğimi fark ettim.

“Burada olmak işimi kolaylaştırıyor,” dedim Frank'e telefonda, varışımdan kısa bir süre sonra.

“Kal öyleyse,” dedi Frank, tıpkı tahmin ettiğim gibi. “Ben de kalmanı istiyorum.”

Haftalar gelip geçti. Telefon konuşmalarımız azalarak neredeyse tükendi. Frank telefonda konuşmayı zaten sevmezdi. Kendimi bunun iyi bir şey olduğuna ikna etmiştim, olanları atlatabilmemizin tek yolu birbirimizden ayrı kalmamız olacaktı. Frank'in, içimin bir parçasının Bobby'ye göz kulak olamadığı için onu daima suçlayacağını bile bile, her sabah benim yanı başımda uyanması gerekmiyordu. Ben de herkese anlattığımız öyküye, bunun bir kaza olduğuna, tıpkı Frank'in annesinin başına gelmiş olduğu gibi, kazaların talihsiz ve kimi zaman trajik bile olsalar çiftlik yaşamının bir parçası olduğuna inanıyormuş gibi yapmak zorunda kalmayacaktım. Böylece artık kendi yaralarımızı kendi başımıza sarmaya çalışabilecektik.

Eve dönmemin nedeniyse Jimmy olmuştu.

Nina kalkıp ta Cork'a kadar gelmiş, bana gittiğimden beri işlerin ne kadar kötüye gittiğini anlatmıştı. Söylediğine göre Jimmy yine kendini içkiye vermişti. Kavgalar çıkardığı ve Ni-

na'nın deyişiyse hırtlık ettiğı için neredeyse her gece bardan kovuluyormuş. Gecenin bir yarısında kendi kendine konuşarak köyün içinde aylak aylak dolaştığı görölüyormuş. Âdeta aklını yitiriyor gibiymiş.

“Neden ama?” diye sormuştu annem anlayamayarak. Bobby bizim çocuğumuzdu, benim ve Frank'in. Jimmy'nin böyle perişan olması için nasıl bir neden olabilirdi ki?

“Çok açık değil mi? Bobby'ye olanlardan Jimmy kendini sorumlu tutuyor. Ona göz kulak olması gerekirken bunu yapmadığını düşünüyor. Ve Frank'in oğluyula birlikte karısını da yitirmedini bilmeye gerek duyuyor,” dedi Nina.

Jimmy'nin şimdi bile hâlâ artık küçülmüş olan ailemizin bir arada kalacağı konusunda rahatlatılmaya gereksinimi vardı. Bu da verilmesi mümkün olmayan bir güvenceydi. Çünkü işin aslı artık elimden geldiğince Frank'i düşünmüyordum. Aklımda Gabriel vardı.

İlk sevişmemiz hummalı ve çılgıncaydı; bizi zihinlerimiz değil, bedenlerimiz yönlendiriyormuş gibi. O ana dek zihinlerimiz hep karşı koymuştu. Bu seferkindeyse durum değişmişti.

Yavaşça soyunup karşılıklı çırılçıplak durduk. Beklentinin verdiği heyecan çok lezzetli, neredeyse acı vericiydi. Sanki bütün duyularımız büyütölmüş gibi bir duygu seli içindeydik. Hiç acele etmeksizin onun bedeninin ne kadar çok özlediğimi şu son birkaç ay içinde fark ettiğim noktalarını öptüm: burununu, elmacık kemiklerini, çıkık âdemelmasını. Onun da işaret parmağını benim yüzümde gezdirirken aynı şeyi düşündüğünü biliyordum; özellikle de eskiden bana tam da parmak ucunun sığacağı büyüklük ve biçimde olduğunu söylediğı, üst dudağıının üzerindeki küçük çukurda durduğu sırada.

Yatağı geçtiğimizde birbirimizi yeniden keşfetmeyi sürdürdük. Bütün bu dokunuş ve öpüşlerle, bir düşün içinde gibiydik;

sanki bütünüyle kendimize ait olan, harika bir tarafsız bölgede, gerçekte fantezinin arasında bir yerde asılı kalmıştık.

Gabriel ellerinin üzerinde yükselmiş, yıllar öncekiyle aynı yavaş ve derin tempoyla bastırarak içime girdiğinde bu neredeyse dayanabileceğimden fazla gelmişti. Bu duyguya, bedenlerimizin bir kere daha bir arada oluşunun verdiği tanıdıklığa iyice gömüldüğümü hissediyordum. Gabriel belki de yüzümde bu acıyı görmüş olacaktı ki sordu: “Neyin var?”

Açıklamak için bulabildiğim tek sözcük, “Hatırlıyorum,” oldu.

Gabriel da, “Hatırlıyorum,” dediğinde sesi duyguyla doluydu. Başka hiçbir şey söylememizeyse gerek yoktu.

Haklıydım, sevişmemiz seksten de aşktan da daha fazlasıydı, katıksız ve saf bir geçmiş özlemiydi bu, daha baş döndürücü bir duygu olamazdı. Acaba uzun zaman önce sevdiğin biriyle yeniden yatmak her zaman böyle mi hissettiriyor diye merak ettim. İlk seferkinin bilgisi insanın fizyolojisine işleniyordu. Çok saf ve gerçek, çok doğru bir his veriyor, başka her şey bunun yanında sönükleşiyordu; geriye yalnızca büyük bir rahatlama içindeki ikimiz kalıyorduk. Gabriel’la birlikte yataktayken kendimi daha fazla kendim gibi hissediyordum; daha doğrusu, kalp kırıklığı değiştirmeden ve trajedi beni olmayı hiçbir zaman istemediğim başka birine dönüştürmeden önceki o kaygısız genç kadın olduğumu hissediyordum. Böyle geçici olarak ten değiştirmek, Gabriel’in hatırladığı o insana bir göz atabilmek bağımlılık yaratan bir şeydi.

Onun yanındayken birkaç saatliğine bütün yaralarım onarılmış oluyordu.

Sonrasında Leo’yu okuldan alma saatim gelene dek birbirimize sarılarak yattık. Yatak odasının perdelerini hiç açmamıştık, gece lambasının ışığında birer gece yaratığı gibiydik. Konuştuk. Her şeyden konuştuk.

Ona ilk kitap anlaşmasını imzaladığı zamanı, yirmi dört yaşındayken kitabı yayımlanan bir yazar olmanın nasıl bir şey olduğunu sordum.

“Uzunca bir zaman kendimi bir sahtekâr gibi hissettim. Bunu hak etmiş olmadığımı. Kral çıplak gibi bir şey yani.”

“Ya şimdi?”

Gülümsedi. “İyi ve kötü günlerim oluyor. İkinci kitabın, üçüncünün daha kolay olmasını bekliyorsun. Bende öyle olmadı. Hatta giderek zorlaştı.” Durdu. Bana baktı. “Neden artık şiir yazmıyorsun?”

“Yazmadığımı nereden biliyorsun?”

“Biliyorum işte.”

Bunu söylerkenki sesi, sakın, düşünceli, şefkatli tavrı beni eski günlere götürdü. Gabriel bir şeyi çok fazla istemenin ve onu hiçbir zaman elde edememekten korkmanın nasıl bir şey olduğunu iyi anlıyordu. Düş kurmanın altında kabaran o akıntı, kuşkunun sesi: *Ya yeterince iyi değilsem?* Daha bunu keşfedebilmek için yeterli zamanı bulamadan pes etmenin kışkırtması. Bir zamanlar bizi birbirimize bağlayan şey buydu.

“Yazmak istemiyor değilim,” diyebilirdim yalnızca.

Şiiri yaşamımdaki büyük mutluluklarla özdeşleştiriyordum: Genç kızlığımda kurduğum düşlerle, sonra Gabriel’la yaşadığım o çok tutkulu ilk aşkımla... hatta genç bir anneyken bile kaçamak anlarda şuraya buraya birkaç dize karaladığım olmuştu.

Eğer Gabriel’a dürüst bir yanıt verecek olsaydım şöyle derdim: *Çünkü korkuyorum. Ne zaman önüme boş bir sayfa açacak olsam tek bir şey göreceğimi sanıyorum. Bobby’yi.*

Gabriel elimi tuttu. “Sen ne zaman hazır olursan o orada seni bekliyor. Hiçbir zaman seni terk edip gitmez.”

Bana Louisa’dan söz etti, her ne kadar bir başkasına âşık olan o olmuşsa da evliliklerinin başarısızlığından duyduğu suçluluğu anlattı. “Çok berbat bir şey bu,” dedi, “iki kişi arasındaki

sevginin eşit olmaması. Tabii ki rol yapıyordum ama Louisa buna kanacak değildi. Onu incittiğimi biliyorum.”

Leo’dan, köydeki okula uyum sağlama savaşımdan söz ettik. Bunu değiştirmenin bir yolunu bulmamız gerektiğini konuştuk.

En çok korktuğum şeyi yüksek sesle söyledim. “Sence ABD’ye taşınmanız iyi olur mu? Leo’nun annesine yakın olması?”

Gabriel bana şok geçirmiş gibi baktı. “Bunu nasıl söylersin? Bundan sonra?”

“Çünkü bundan korkuyorum.”

“Öyle bir şey olmayacak. Artık olamaz.”

“Söz veriyor musun?”

“Veriyorum.”

Bu, ilişkimizin yalnızca ikinci günüydü ve içimiz umutla, iyimserlikle doluydu.

Çifte yaşantıma nasıl da çabuk alışmıştım. Daha bir gün önce okulun oyun bahçesine girerken suçluluk duygumun alnımda yazılı olması gerektiğini hissederken, şimdiyse çoktan rahatlamıştım bile. Leo’yu kocaman bir kucaklamayla karşıladım, öteki annelerin ne kadar gizlemeye çalışsalar da üzerimde her zaman hissettiğim incelemelerine hiç aldırmadım. Benim olmadığım zamanlarda aralarında sürekli sorulan o soruları duyabiliyordum: Arka arkaya her gününü sana ait olmayan bir çocukla geçirmek nasıl bir şey olmalı? Yitirdiğin çocuğuna yaşça çok uzak olmayan bir çocukla?

Kolaylıkla yanıtlayabileceğim bir soru değildi bu. Leo, Bobby’den çok farklıydı. Bir kere, Bobby zamanının çoğunu çiftlikte yetişkin erkeklere yardım etmekle geçirdiğinden yaşımdan daha büyük görünürken, Leo daha küçük duruyordu. Her öğleden sonra okul çıkışında Leo’yla geçirdiğim kısa süre içinde tek derdim onun yaşamını biraz olsun eğlenceli kılabil-

mekti. Eğer elimden gelirse, içindeki anne özlemini kısa bir süreliğine de olsa törpülemek.

Gabriel içeri girdiğinde ikimiz mutfakta çoban böreğinin pişmesini bekliyorduk. Gözü, mutfak masasının üzerinde ikimizin arasında duran tatlı paketine ilişince uzanıp onu kaptı.

“Bir haber verebilirdiniz,” dedi içinden bir şekerleme alıp ağzına atarak.

Leo’nun yüzü güldü, Gabriel yanımızda olunca hep sevinirdi. “Affedersin, baba. Okuldan sonra dükkâna uğradık da.”

“Ne oynuyorsunuz?”

Leo ile ben bir kart oyununun ortasındaydık ve sayılarımızı bir kâğıt parçasına not alıyorduk.

“Konken.”

“Eskiden ben de çok severdim.” Bir sandalye çekip karşıımıza oturdu. “Üçüncü oyuncuyu kabul eder misiniz?”

“Daha da eğlenceli olur,” dedim. Kim daha mutlu olmuştu bilmiyordum, Leo mu, yoksa ben mi?

Desteyi kararak Gabriel’a, Leo’ya ve kendime kartları dağıtırken yaşadığım bu hoşnutluk duygusu yanlış mıydı? Bir zamanlar annem ve babamla oynadığım bir oyunu şimdi iki yetişkin, bir çocuk olarak üçümüzün oynuyor olmasının tatlı yalınlığı.

Her günüm böyle olabilirdi. Her günümü ödünç ailemle geçirebilirdim.

Salı akşamı

Üst üste ikinci akşamdır Frank'ın Jimmy'yle birlikte barda olduğunu tahmin ediyordum, yine bir not bırakmaya tenezzül etmemişti. Bu bizim için yeni bir bölgeydi. Acaba Gabriel'la aramızda geçenleri sezmiş olabilir miydi? Ruh hâlimdeki her türlü değişikliğe karşı duyarlıydı Frank, söylediklerim kadar söylemediğim sözleri de duyardı. Artık Gabriel'ın adını ağzıma hiç almadığımı fark etmiş olmalıydı. Böyle yapmamın Frank'ın kuşkularını daha da artırabileceğini bildiğim hâlde adını söyleyemiyordum, sanki bu ad gırtlığıma yapışıp kalıyor gibiydi.

Alışkanlıklarımızın emareleriyle evde tek başına olmam tuhaf bir duyguydu; Frank'ın çamurlu çizimleri sokak kapısının yanı başında, deri montu bir sandalyenin arkasına asılı duruyor, yeni gelen postalar açılmamış olarak masada bekliyordu. Her şey aynıydı, bütünüyle değişmiş olansa yalnızca bendim. Acaba Gabriel da böyle hissediyor mudur diye merak ettim, geceleri Leo yatağındayken evinin içinde dolaştığı sıralarda. Yaşanan günü, konuşmalarımızı, öpüşmelerimizi, dokunuşlarımızı, heyecan dolu sevişmelerimizi aklımdan tekrar tekrar geçirerek. Yoksa bu durum yalnızca benim için mi böyleydi? Kendimi ikiyüzlü bir yaşamın içine sığdırmaya çalıştığım için. İki erkeği birden seven ve belki de her zaman sevmiş olan bir kadın olarak.

Keşke biriyle konuşabilseydim. Ama kiminle? Eleanor olmazdı, "...kabul edelim ki aslında şımarık bir zengin piçi" olduğunu düşündüğü Gabriel'a karşı güvensizliğini gizlemeye bile hiç zahmet etmemişti. Ayrılığımızdan sonra da, "Böyle olacağını söylememiş miydim ben sana? Onun gibi oğlanlara hiç güven olmaz," demeden duramamıştı. Onunla ayrılmamız hakkındaki gerçekleri bilse, işin içine nasıl yalanlar girdiğini öğrense bile Eleanor'un Gabriel konusunda fikrini değiştireceğini hiç sanmıyordum. Her şey bir yana, Frank'le çok yakındılar. Frank'e daha başından beridir taptıkları besbelli olan annemle babama da kesinlikle söyleyemezdim. Tanrım, babam bilse ne yapardı bunu düşünmek bile istemiyordum. Helen da olmazdı çünkü kocası Martin, Frank'in en yakın arkadaşıydı; şu anda bile onunla bira içiyor olmalıydılar. Aslına bakılırsa bu, lanet olasıca köyün tamamı için geçerliydi. Burada yaşayıp da Frank'i çok sevmeyen bir kişi bile aklıma gelmiyordu. Frank Johnson, Hemston'ın kahramanı, ninelerden çiftçilere ve kilise hanımlarına kadar herkesin göz bebeği idi.

Ben farkına bile varmadan hava iyice kararmıştı ve Nina'nın sokak kapısından içeriye fırtına gibi dalması beni irkiltti. "Neden karanlıkta oturuyorsun?" Bir yandan konuşurken bir yandan da ışıkları yakmaya koyuldu. "Görünüşe bakılırsa bizim çocuklar bu gece âlemdeler. Biz de senle kendi partimizi yapabiliriz diye düşündüm. Galiba benim kocamın," burada durup söylediğini duyduğumdan emin olmak için yüzüme baktı, ne de olsa dört günlük evliydi, "kötü alışkanlıkları seninkine de bulaşılıyor. Frank ne zamandan beridir hafta içi akşam viski içiyor? Hatta herhangi bir akşam?"

Frank, ne yaptım sana ben, diye düşündüm yumuşak bir ısıltı odaya yavaşça yayılırken. Frank içki konusunda her zaman ölçülü olmuş, çoğu zaman kendi ineklerimizin taze sütü eşliğinde bir fincan çay içmeyi alkole tercih etmişti. Yakın za-

nana kadar bara gitmek yalnızca cuma akşamlarında ikimizin birlikte yaptığı bir şeyden ibaretti.

“Hiç olmazsa ateş yakalım mı?”

Eltimin kütüklerin durduğu sepetin üzerine eğilip parnaklarıyla yoklayarak, huş ağaçlarımızdan kabuklar, çam kozalakları ve bir avuç kuru dal arasından en iyi tutuşturucuları seçmeye çalışmasını izledim. Haftalık çiftçi dergisinden birkaç sayfa koparttı ve ızgaranın içine yerleştirdi. Bunların üzerine tutuşturuculardan bir çadır kurdu ve arkasından en küçük kütükleri kusursuzca konumlandırdı. Coğunlukla meşe, dişbudak ve karaağaç keresteleri yakardık ama koku olarak benim tercihim sedirdi. Ateş yakmak konusunda Nina da benle iyiydik, zaten bu kadar viran ve soğuk bir evde yaşayınca yi olmak zorundaydık.

Dakikalar içinde yüzlerimiz görkemli bir alevin karşısında sınımaya başlamıştı bile.

“İçki durumumuz nedir?” diye sordu Nina.

“Çok var. Buzdolabı hâlâ şarap dolu.”

“Bana bırak sen.” Nina yarı yarıya dans ederek seke seke mutfığa gitti. Çok mutlu görünüyordu.

Şarap dolu kadehlerimiz ve bir tepsi peynir ve bisküviyle birlikte yere bağdaş kurup oturduk.

“Sence bu artıklar bizi daha ne kadar idare eder?” diye sordum.

“Peynirler bizi gömer. O kadar çok var.”

“Balayına gitmeliydiniz.”

Bu konu yeni değildi, evlenmeye karar verdikleri ilk günden beri Nina’yla bu konuşmayı sık sık yapıyorduk. Frank çiftliği birkaç günlüğüne tek başına idare edebileceğini ısrarla söylemişti ama Jimmy onu hiç dinlemiyordu. “Bana hatırlatsana,” diyordu şaka yollu, “siz balayınızda nereye gitmiştiniz? Paris miydi? Yoksa Roma mı?”

Acı birden vurmuştu. Dorchester'daki yirmi dört saatlik balayımız. David'in hediyesi olarak kaldığımız otelde Frank'in beni kapı eşiğinden kucağında geçişi. Yetmişliklerle dolu bir yemek salonunun ortasında kahkahalarımızı tutmaya çalışan bebek yüzlü hâllerimiz gözlerimin önüne geliyordu.

“Bir noktada balayınız olabilirdi sizin de.”

Nina boş ver dercesine elini salladı. Tatiller başka insanlar içindi, çiftlik insanları için değil.

“Ne var, biliyor musun?” Ateşin ışığında yüzü heyecanla parıltıyordu. “Ben artık doğum kontrol yöntemleri kullanmayan bir kadınıam.”

Söylediği şeyi algılamam biraz zaman aldı. Sonundaysa fazla derin bir soluk çektim, hiçbir hakkım olmadığı hâlde bir anda yaralanmıştım.

Nina uzanıp elimi tuttu.

Blakely Çiftliği'nde yeni bir bebek. Bizim değil, onların bebeği. İkimizin de her şeyden çok umduğumuz şeydi bu. Bobby'den sonra böyle bir şeyi yeniden denemeye ikimiz de kendimizi hazır hissetmemiştik. Ama ben zaman zaman bir bebek özlemi çekiyordum; dünyada en sevdiğim insanlara ait olan, arada bir ödünç alabileceğim, sorunsuz, tatlı bir bebecik.

“Sizin için çok sevindim,” dedim yarı yarıya gülererek. “Belli etmediğimin farkındayım. Ama Frank de ben de hep bunu umuyorduk.”

“Gerçekten mi?”

“Kesinlikle.”

Kucaklaştık, o anda bu eski şöminenin başında otururken birbirlerine bu müjdeyi vermiş olmaları gereken bütün o kadın ve erkekleri düşündüm. Yüzyıllar geçse de her yeni ailenin başlangıçta hissettiği o umut ve iyimserlik hep aynı kalıyordu. Yaşamda bu kadar anlamlı olan başka ne vardı ki aslında? Her şeyin birdenbire değiştiği o anlık duraklamadan.

“Ne zaman karar verdiniz?”

“Bir süredir konuşuyorduk. İkimiz de buna hazırız. Yani...”
Nina gülmeye başladı. “Jimmy ne kadar hazır olabilecekse o kadar hazır işte. Bir bebeğimiz olursa onun aklını başına toplamasına da yardımı dokunabilir diye düşünüyorum, anlıyor musun?”

“Dokunacaktır. Bobby’nin doğduğu gün onun ne kadar harika bir iş çıkardığını unutma sakın. O adamın gizli derinlikleri var. Sabırsızlanıyorum. Dünyanın en iyi yengesi olacağım. Aman Tanrım, Frank de amca olacak. Nasıl olabileceğini bir hayal etsene.”

Frank aklıma gelince yüzüm düşmüş olmalıydı.

“Beth?” dedi Nina sessizce. Ben yüzüne bakıncaya kadar bekledi. “Bir sorun mu var?”

Keşke ona söyleyebilseydim. Çok kötü, çok yanlış bir iş yaptığımı ve bunu asla geri alamayacağımı söyleyebilseydim. İşin kötüsüye geri almayı istediğimden bile emin değildim. Sadakatsizlik gibi ömründe asla aşamayacağını düşündüğün bir sınır bile nasıl olup da bir yerden sonra neredeyse sıradan hâle gelebiliyordu? Ertesi gün evdeki ve çiftlikteki bütün işlerimi bitirdikten sonra yine sıvışarak Meadowlands’e, âşığı görmeye gidecektim. Hemen yatağa atlayacaktık ve o çok değerli birkaç saat boyunca Frank’i düşünmek için kendime izin vermeyecektim. İki paralel evrende birden yaşayabilmek için belli bir zihniyete sahip olmak gerekiyordu. Daha önce kendimi hiç bunu yapabilecek bir kadın olarak görmemiştim. Meğerse öyleymişim.

“Hayır. Sorun falan yok.”

“Güzel,” dedi Nina uzanıp yanağıma bir öpücük kondurarak. “Çünkü hâlâ benim düğün haftamdayız ve ben kutlamaya devam etmek istiyorum. Benim balayım da bu işte, Beth. Sen, ben ve şansımız varsa er ya da geç eve dönecek olan sarhoş kocalarımızla eğlence devam ediyor. Şimdilik önemli olan tek şey de bu.”

Çarşamba

Meadowlands'ın ön kapısı hiçbir zaman kilitli olmazdı, ben de sessizce içeri girip Gabriel'a sürpriz yapmak istedim. Ben gelinceye kadar çalışma odasında olur, birkaç dakika yazı yazmaya çalışırdı. Kafamın içinde koridor boyunca ardımda giysilerimden bir iz bırakarak çalışma odasına vardığımda çıılçıplak olmayı planlamıştım. Aklımı kaçırmış gibiydim, bunun başka bir açıklaması yoktu; erotizmin tutsağı olmuş, aşkımızın bu vahşi ve hızlı yeniden doğuşuna tamamen boyun eğmiştim.

Holden sesler duyuyordum, Gabriel biriyle konuşuyordu. Bir kadınla. Bir anda aklım şoka uğradı. Ya bu tanıdığım biriye, o zaman ne olacaktı? Frank'e rastladığında ona gündüz vakti, Leo görünürlerde yokken Meadowlands'te beni gördüğünü söyleyebilecek biri olabilirdi. Bu senaryoyu daha önce düşünmemiş değildim, ikimiz birlikte düşünmüş ve herhangi biri soracak olursa Gabriel için yemek yapmaya geldiğimi söylemenin en iyisi olacağına karar vermiştik. Sonuçlarını hiç düşünmeden arka arkaya her gün buraya gelip durmam ne demek oluyordu böyle? Âdeta boşlukta düşüyormuş da ya yere çakılmayı ya da yakalanmayı bekliyormuş gibiydim.

Geldiğim yoldan geri yürüdüm, kimse beni görmeden arabama giderek oradan uzaklaşabilmeyi umuyordum ki Gabriel hole çıktı.

“Merhaba,” dedi yanında bir yabancının da bulunduğunu belli eden bir ses tonuyla. “Gitme lütfen. İşim fazla uzun sürmez. Bugün *The Times* gazetesinden bir muhabirin geleceğini unutmuştum.”

“Daha sonra da gelebilirim.”

“Hayır, gitme. İçeri gel, işimiz bitmek üzere. Kahve yapmıştım.”

Mutfak masasında, önünde açık bir defter duran bir kadın oturuyordu. Ben içeri girince gülümsedi.

“Beth, bu Flora Hughes, derginin magazin eki için bir röportaj yapıyor. Beth çok eski bir arkadaşımıdır.”

Bütün kariyeri önünde uzanan, çiçeği burnunda bir gazeteci olmasına karşın şimdiden bir ulusal gazete için çalışan Flora’ya bakarken içimde belli belirsiz bir haset hissettim. Lacivert bir mini elbise ile diz hizasında, beyaz platform çizmeler giymişti; saçıysa gözlerinin hemen üzerine kadar düşen son moda kâkülle kesilmişti. Göz korkutucu derecede Londralı görünüyordu.

Gabriel bana bir fincan kahve uzattı ve parmaklarımız birbirine değdiğinde çok hafifçe gülümsedi. *Uzun sürmeyecek*, diyordu bakışları.

“Birkaç sorunuz daha mı vardı?” dedi Flora’ya. Ardından bana döndü: “Flora bana benim gibi bir işi bitmişle röportaj yapmanın yanı sıra, bugünlerde İngiltere’nin yayıncılık dünyasını kasıp kavuran genç yazarların yeni dalgası hakkında bir makale üzerinde çalışmakta olduğunu anlatıyordu. Otuz bir yaşına girdiğime göre ben artık resmen eski tüfek sayılırım.”

Gabriel güldü. Flora gülmedi.

“Ben hiç de öyle demek istememiştim,” diye açıkladı. “Lütfen beni yanlış...”

“Flora. Şaka yapıyorum.”

Gabriel ona gülümseyince kız kızardı.

Buna tanıklık etmek tuhaf bir duyguydu. Gabriel'in, özellikle ilk iki kitabı yayımlandığı sırada büyük ölçüde bir seks sembolü olarak görüldüğünü her zaman biliyordum. Kadın magazin yazarları tarafından, romanlarının içeriği kadar ne giydiğiyle ve hangi tıraş losyonunu kullandığıyla da ilgilenen pek çok sayıda ağız sulandırıcı makale yazılmıştı. Bu yalnızca yakışıklılığıyla ilgili de değildi. Yazdığı seks sahneleri yayıncılık dünyasında daha önce benzeri görülmemiş derecede ayrıntılıydı ve bu da ona binlerce okur kazandırmıştı. Tensel göndermelerinin cüretiyle D.H. Lawrence'ı bile gölgede bırakıyordu.

Elimde kahvem ve Gabriel'in *Daily Telegraph* gazetesinde o şık, kıvrımlı el yazısıyla doldurmaya başladığı bulmacayla birlikte masanın karşı ucuna ilıştim. Kendimi onun yazısına dalıp gitmiş olarak buldum çünkü bu yazı bana onun Oxford'dan yolladığı ve başlangıçta çok da tutkulu olan mektuplarını hatırlatıyordu. Ayrılmamızdan sonra hepsini yakmıştım ama o mektupları o kadar çok okumuştum ki yazdıklarını hâlâ hatırlayabiliyordum. *Bizim yaptığımız gibi sürekli birbirinin içinde yaşayan, neredeyse aynı kişi olmuş iki insanın bu şekilde ayrılmış olması nasıl doğru olabilir ki?*

O zaman bilmediğim şeyleri şimdi biliyorken, hiç olmazsa gerçekte neler olduğunu anlamak için en küçük bir çaba bile harcamadan böyle bir düş kırıklığına kendimizi kaptırabilmiş olmamız bana akıllalmaz geliyordu. Böyle davranmış olmamızın nedeni gençliğimiz ve toyluğumuz muydu? Eğer onu arasaydım, eğer yazdıktan sonra yırtıp attığını anlattığı o mektuplardan birini bana göndermiş olsaydı, eğer annesi bu kadar engelleyici olmasaydı... Ne olacaktı? Şimdi hiçbir şeyin olması gerektiği gibi olmadığı tuhaf ve çarpık bir fantezinin içinde yarı yarıya yaşamakta olduğum bu yaşama sahip olabilecektim.

Flora, Gabriel'a yeni romanı hakkında sorular sormaya başladığında, onları dinlerken benim şimdiye kadar ona hiç

ne hakkında yazdığını sormamış olmam bana çarpıcı geldi. “Yazıların nasıl gidiyor?” ya da “Taslağında ne kadar ilerledin?” gibi bir şeyler sormuş olabilirdim ama o henüz bir kere bile bana romanının konusundan söz etmemişti. Söylenenleri dinlerken bedenimin katılaştığını hissettim.

“Bu romanda yıllar öncesinden, henüz ilk romanımın bile yayımlanmamış olduğu zamanlardan kalma bir fikrime geri döndüm. Çifte standartların bugünkülerden bile daha beter olduğu bir zamanda yaşayan, cinsellik konusunda serüvenci bir genç kadını merkeze alıyor. Gazetelere bakılacak olursa bugünlerde bir cinsel devrim yaşıyormuşuz. Oysa benim kadınlar hakkında okuduğum haberlerden kimileri, hatta sizinki gibi saygın yayın organlarında çıkanlar bile beni çok huzursuz ediyor. Benim için yazmak, bilinç dışımda hissettiğim kaygılara anlam vermenin bir yoludur. Bir roman yazmaya başladığımda onu neden yazdığımı her zaman bilemiyorum ancak bir süre sonra belirginleşmeye başlıyor.”

“Peki cinsiyetler arası eşitlik fikri bir erkek olarak kolayca benimsediğiniz bir şey oldu mu?” diye sordu Flora.

Ah, diye düşündüm, Flora’nın ulusal sahnede kendine bir yer edinmiş olmasının nedeni şimdi anlaşıldı.

Korkusuz bir kızdı, doğru soruları soruyordu. Pençelerini göstermek hoşuna gidiyordu.

Gabriel güldü ama sinirlendiğini sezebiliyordum. “Öyle olmasaydı bu romanı yazmaya girişmezdim herhâlde.” Bir an susup ölümcül gözlerle bana baktı. “Gençliğimizde bu konu hakkında Beth’le de konuşurduk. Hatırlıyor musun, Beth?”

“Neyi?” dedim elimden geldiğince kayıtsız görünmeye çalışarak.

“Eşitsizlikler hakkında yaptığımız sohbetleri. Benim için çok olağan olan ama kadınların yapmasına izin verilmeyen her

türlü şeyi bana gösterirdin. Örneğin banka hesabı açmak gibi. Ya da bir bara gidip tek başına oturmak.”

Masumane bir soruydu bu, ne de olsa Gabriel beni Flora’ya eski bir arkadaş olarak tanıtmıştı. Yine de kızardığımı fark ettim. Ben hiçbir şey söylemeyince gergin bir an yaşandı ve Gabriel benim huzursuzluğumu algılayarak başını çevirdi.

Flora bizi apaçık bir merakla izliyordu. “Birbirinizi nereden tanıdığınızı söylemişsiniz?”

“Söylememiştim. İkimiz de burada, Hemston’da büyüdük.”

“Sanki bir geçmişiniz varmış gibi bir hisse kapıldım...”

Flora’nın sesi şakacı ve sakindi ama Gabriel onu tersledi. “Yanılıyorsunuz. Zaten bunun röportajımızla da hiçbir ilgisi yok. Sanırım yazmak istediğiniz her şeyi öğrenmiş oldunuz, değil mi?”

Gazeteci kız gittikten sonra Gabriel ve ben üst kattaki yatak odasına çıkarak perdeleri dışarıdaki dünyaya örttük. Seviştik, konuştuk, günümüz her zamanki gibi geçti ama ben bir türlü tam olarak rahatlayamamıştım. Tanıdığım biri tarafından görülme korkusu yakamı bırakmıyordu. Bunu üzerimden atamıyordum. Flora Hughes’un, heyecan verici bir haber peşindeki genç bir muhabirin yaşamımıza burnunu sokmuş olması sinirlerimi germişti ve yarattığımız bu geçici evren artık kutsal olmaktan çıkmıştı. Kendimi artık güvende hissedemiyordum.

Çarşamba akşamı

“Artık her gece bardasın, öyle mi?” dedim, akşam yemeğimiz daha biter bitmez Frank sofradan kalktığında, sesimi sakın tutmaya çaba harcayarak.

“Öyle görünüyor.” O da ortada hiçbir şey yokmuş gibi davranmaya çalışıyor olsa da sesindeki gerginliği duyabiliyordum. Üzüntüyü de.

Frank bir hafta önce olsaydı yapabileceği gibi bana onunla gelmek isteyip istemediğimi sormadı bile. Fırınlanmış, peynirli patateslerimizi neredeyse tam bir sessizlik içinde yedik; her sohbet açma girişimimden sonra kendimden nefret ettim. Aklımda dönüp duran cümleler yalnızca, “Düzelebilecek miyiz?”, “Lütfen benden nefret etme” ve hiç bitmeyen, “Özür dilerim, özür dilerim”lerdi. Arada bir onu beni izlerken yakaladığımı oluyordu ama aklından ne geçtiğini tahmin edebilmem mümkün değildi.

“Frank...” dedim, sokak kapısından çıkmak üzereyken.

Bana döndü. Bekledi. “Efendim?” dedi, ben söyleyecek bir şey bulamazken.

Her şeyi söylemek istiyordum ama hiçbir şey söyleyemedim.

“İyi eğlenceler,” diyebildim yalnızca, ağzımdan çıkanın yavanlığı üzerine içimden kendime küfürler ederek.

“İyi geceler, Beth,” dedi o da.

Şimdiden iki yabancı olmaya başlıyorduk.

Yalnız kalınca, kafamın içindeki düşüncelerin fırtınasını bastırmaya çalışarak mutfakta volta atmaya koyuldum. Ne yapmalıydım? *Lütfen biri bana ne yapacağımı söylesin, her kim olursa.* Gidebilecek hiç kimsem yoktu; sözleri ya da bakışlarıyla, yargılamalarıyla beni azarlamadan tavsiye verebilecek hiç kimsem yoktu. Kocamı böyle incitmeyi nasıl sürdürebilirdim? Daha ilk günden beri beni hep sevmiş olan adamı? Çünkü ben doğuştan kötüydüm, tepeden tırnağa. Öyle olmalıydım, yoksa Frank'e böyle ihanet etmek elimden gelir miydi? Üstelik yalnız bir kere de değil, günler boyunca. Şimdi bile, kalbim kapkarayken, yatağa bir an önce sabah olmasını dileyerek gidecektim. Çünkü sabahımda yine Gabriel olacaktı.

Perşembe

Gabriel'in yüzünü görüp de onun ne kadar güzel olduğunu ya da en azından benim gözüme ne kadar güzel görüldüğünün bende sarsıcı bir baş dönmesi yaratmayacağı bir zaman olacak mıydı acaba? Benim sokak kapısını arkamdan kapattığımı duyduğunda onun hole koşa koşa çıkmayacağı bir zaman? Bir geceliğine ayrılacakken sanki beni aylarca göremeyecekmiş gibi kollarının arasına alıp öpmeyeceği bir zaman? Benim konuşmama bile engel olacak derecede gırtlığıma kadar aşka ve şehvete gömüldüğümü hissetmediğim bir zaman? Yeniden tutuşması bu kadar şiddetli olan bu tutkumuz ne zaman sönmeye başlayacaktı?

İki sevgili olarak bu dördüncü günümüzde birbirimizi sıkıca tutuyorken üst kata çıkmayı bile beklemeden giysilerimizi yerdeki parkelere saçmıştık ve başımın üzerinde sallanmakta olan avizenin altındaki sevişmemiz bu kez iyice hızlı ve gözü kara olmuştu. Sonrasında Gabriel'a, merdivenin alt basamağının kenarının sırtımın alt tarafında bastırırken bıraktığı ve acıdan az kalsın sevişmeyi yarıda kesmeme neden olacak olan kırmızı izi gösterdim. Yine de dayanmıştım. Gabriel başını eğerek birkaç güne kadar moraracak olan kızarıklığı öptü.

“Neden söylemedin?”

“Öyle bir şey değildi.”

Güldü. “Evet, değildi. Ama yine de canını yakmayı hiçbir zaman istemem. Bunu bana söylemelisin.”

O gün hava sıcaktı, biz de boş saatlerimizi gölde geçirmeye karar verdik. Bir gün önceki gazetecinin meraklılığı da düşünülecek olursa, güpegündüz Gabriel’la birlikte açık havada görünme riskini göze almam aptallıktı ama yine de yaptım. Böyle risklere girmem, sonunda her ne olacaksa olsun, artık bu işin bitmesini istediğimden miydi, bunu merak ediyordum. Ama belki de yalnızca hâlâ geçmişin hayaletinin peşinde koşmayı sürdürüyor, bir zamanlar bu gölün kıyısında koca bir yazı geçirmiş olan o kız ve oğlan olmaya çalışıyorduk.

Gabriel’ı ilk gördüğüm günkü o aynı mavi, eski piknik kilimini serdik.

“O ilk günü hatırlıyor musun?” diye sordum.

“Elbette hatırlıyorum. Senin ömrümde karşılaştığım en kaba, en sinir bozucu ve en göz kamaştırıcı kız olduğunu düşünmüştüm.”

“Asıl kaba olan sendin. Bana topraklarınızdan çıkmamı söylemiştin.”

“Tanrım, katlanılmazmışım. Bir de üstelik emekli memurlar gibi giyinmişim. Benden ilk görüşte nefret etmene şaşmamalı.”

“Kalbimi kazanmayı bayağı çabuk becermiştin ama.”

Bunları hatırlarken birbirimize gülümsedik. O günlere acı çekmeden geri dönüp bakmayı ilk kez başarabildiğimi fark ediyordum. İlişkimizin üzerimde böyle bir etkisi olmuş, başlangıcımızı zihnimde yumuşatarak, gerçekte olduğu gibi iki kişinin neşe içinde ve baş döndürücü biçimde birbirine karışması hâline getirmişti. Çok kısa bir süre için bile olsa ikimiz de birbirimiz olmanın nasıl bir şey olduğunu anlamıştık. Bir sessizlik olduğunda bunun anlamını bir adli tabip uzmanlığıyla okuyabiliyor, aramızda sırlara hiç yer kalmaması için birbirimize hep doğru zamanda doğru soruları soruyorduk.

Paylaşamayacağımız hiçbir şey yoktu. İkimizin de o ilişkiyi hiçbir zaman tam olarak atlatamaması bundandı belki de. Geri dönmemiz şaşırtıcı değildi.

Birkaç saatliğine kendimizden başka hiç kimseyi hoşnut etmemiz gerekmiyordu. Üstelik gölümüz de vardı, evvel zaman içinde her şeyin başladığı yer olan, bu masal kitaplarından fırlamış gibi büyüleyici göl.

Bir tarla kuşu, kusursuz bir dikey kalkışla suyun üzerinde havalandığında ikimiz de onu izliyorduk. Gabriel konuştuğundaysa her zaman olduğu gibi yine düşüncelerimizin aynı yönde hizalanmış olduğunu anladım: “Bunu sonsuzluğum olarak seve seve kabul edebilirim.”

Leo’yu okuldan alma saati geldiğinde Gabriel o gün bu işi kendisinin yapacağını söyledi. “Sen burada kal, güneşin tadını çıkar,” dedi üzerime doğru eğilip beni öperken. “Onu okuldan almaya yeterince sık gitmiyorum.”

Okulun bahçesinde birlikte görülme riskine giremeyeceğimizi ikimiz de biliyorduk.

Gabriel gidince yattığım yerde doğrulup oturdum ve zihnim başka bir zamana taşınmış gibi gölümüzü izlemeye koyuldum. Ergenlik yıllarımda günlerim hep düş kurmakla geçirdi. Şimdi de kendimi sürekli, eğer ilişkimiz bitmiş olmasaydı nasıl bir yaşamımız olacağını düşlemeye dalmış olarak buluyordum.

Oxford’da bütün dünya ayaklarının altına serilmiş olan bir çift zeki lisans öğrencisiyiz. Ay ışığı altında sokaklarda ele ele yürüyor, Arnavut kaldırımlı ara sokaklarda kaçamak bir öpücük için duruyoruz. Bir sandalın içinde nehirdeyiz; Gabriel kürek çekiyor, bense elimi sularda gezdiriyorum. Bodleian Kütüphanesi’nde yan yana oturmuş ödevlerimizi yazıyoruz. Gece olunca Gabriel romanının yeni sayfalarını yüksek sesle okuyarak heyecanla görüşlerimi bekliyor. Ben de ona şiirlerimi gösteri-

yorum. Bir zamanlar özlemini çektiğim ve aslında gizliden gizliye hâlâ arzulamakta olduğum yazarların yaşamını sürüyoruz. Gabriel'in ilk romanı yayımlanmış; onun hayatta yapmayı en çok istediği şeyi başarmış olmasına inanamayarak, sevinçten deliye dönmüş gibi karşılıklı şampanya içiyoruz. Daha sonra benim de şiir kitabım yayımlanıyor, ben coşku dolu bir izleyici topluluğuna şiirlerimi yüksek sesle okurken Gabriel beni izliyor. İkimiz ebeveyn olmuşuz, bunu düşlemeye de cesaret bulabilecek miyim? Gabriel, ben ve ikimizin küçük oğlu. Sahip olabileceğim ailenin görüntüsü karşısında kalbim küt küt atarken Leo adımı haykırdı ve dönüp bana doğru yürüyen babayla oğula şok içinde baktım. Sanki düş gücümle onları var etmişim gibi.

“Piknik yapacağız,” dedi Leo kilimin üzerine, benim yanı başıma bir hasır sepet bırakarak. “Siz şarap içeceksiniz, ben de üzümlü gazoz.”

“Aşağı yukarı aynı şey zaten,” dedim, Leo güldü.

Sepeti boşaltmaya girişti. Dilimli jambon, peynir, marul, domates, küçük bir reçel kavanozu içinde salata sosu. Yıllar önce ay ışığında yediğimiz o ilk akşam yemeğinin yankıları.

“Leo akıl etti. İyi fikir, değil mi?” dedi Gabriel bana gülümseyerek.

Başımı salladım ve hızlıca başka yana çevirdim, birbirimize fazla uzun süre bakarsak Leo'nun bir şeyler anlayabileceğinden korkuyordum. Sevgilimle arama mesafe koyarak Leo'nun bakıcısı konumuna geri dönmek her geçen gün biraz daha ağır geliyordu.

Gabriel şarabın mantarını çıkardı ve iki kadehi doldurdu. Başka bir şarap kadehindeyse Leo'nun evdeyken sulandırılmış olan üzümlü gazozu vardı.

“Şerefe,” dedi Leo, kadehini kaldırdıktan sonra coşkuyla gazozunu yudumlayarak.

Gabriel ve ben, bir çift gururlu ebeveyn gibi ona bakıp gülümsedik.

Güneşin bulutsuz gökyüzünün altında hâlâ ısıttığı, harika bir gündü. Ayakkabılarımızı ve çoraplarımızı çıkararak gölün kıyısına oturup onun gümüş rengi gölgesinde ayaklarımızı serinlettik.

Leo ötüşlerinden tanıdığı kuşları saymaya başladı; kız kuşu, serçe, karatavuk, derken ormanın derinliklerinden günümüzün sona ermekte olduğunu duyuran bir de cılız baykuş sesi duyuldu.

“Bana da öğretir misin?” dedi Gabriel.

Arada sırada gözlerimi açıp, koyu renkli kafaları birbirine doğru eğilmiş olarak vahşi yaşamın çılgınlıklarına dikkatle kulak veren babayla oğluna bakarak, yüzümü güneşe doğru çevirmiş, öylece oturuyordum. “Çalışmadığın zamanlara bayılıyorum, baba,” dedi Leo ve Gabriel bir koluyla onun omuzlarını sardı.

“Ben de öyle. Bunu daha sık yapalım.”

“Çok güzel olur,” dedi Leo başını Gabriel’inkinden benimkine doğru yaklaştırarak. “Değil mi ama?”

“Olur,” dedi Gabriel, gerçekte olması gerektiğinden daha fazla içtenlikle.

“Olur,” dedim ben de usulca.

Cuma sabahı

Tam Meadowlands'e doğru yola çıkmak üzereydim ki Nina çıkageldi.

“Bir fincan çay içmeye zamanın var mı?” diye sordu.

Çaylarımızı alıp arka bahçedeki küçük masaya çıktık. Sonbahar yaklaştığından çalılığımızın üzeri böğürtlenler, kuşburnular, mürverler ve çakal erikleriyle dolmaya başlamıştı. Eğer Bobby hâlâ burada olsaydı bu zamanlarda, mor lekeler içindeki dudaklarıyla meyvelerden en irilerini toplayabilmek için parmak uçlarında geziniyor olurdu.

Oturur oturmaz Nina, “Geçen gün Gabriel’in evine bir gazeteci gelmiş, öyle mi?” dedi.

“Öyle miymiş? Haberim yok.”

Nina güzel yüzünde hafif bir bozulmayla bana baktı. “Haberin olması gerekir çünkü sen de oradaymışsın. Ben de bunun nedenini öğrenmek istiyorum.”

“Neyin nedenini?” dedim zaman kazanmak için.

“Gün ortasında, Leo okuldayken Meadowlands'te ne işin olduğunu. Bir gazeteci parçasının ne diye barda senin hakkında sorular sorup durduğunu.”

Ah, ona bunları anlatmayı istiyordum. Gerçekten istiyordum. Bedenimde anbean yer değiştiren o duygu selini serbest bırakarak öfkemi, sevincimi, şaşkınlığımı akıtabilmeyi çok istiyordum. Nina'yla birbirimize çok yakındık ama ne de olsa

kocamın kardeşiyle evliydi. Yeryüzünde bunu söyleyebileceğim en son kişiydi.

“Sen bana gazetecinin benden ne istediğini anlat. Ben de sana Meadowlands’te ne işim olduğunu açıklayayım.”

“Pekâlâ.” Nina fincanını eline alıp çayından bir yudum içti. “Çok genç, kendinden pek emin bir kadındı... Neyse, sen de tanıyorsun zaten. Bara ilk defa öğle yemeği saatinde geldi. Bir limonata ısmarladı. Orada o kadar göze batıyordu ki. Kim olduğunu merak etmiştim, yanına sokulup beyaz çizmelerini nereden aldığını sordum. ‘Carnaby Caddesi’ndeki küçük bir mağazadan,’ dedi bana.” Nina, Flora’nın havalı Londra aksanını kusursuzca aktarıyordu. “Sohbete koyulduk ve bana buraya ‘ünlü yazar’ Gabriel Wolfe’la röportaj yapmak için geldiğini söyledi. Onu eskiden beri tanıyan köylülerden birkaçıyla çocukluğunda nasıl biri olduğu hakkında biraz konuşmayı umuyormuş falan filan. Ben de ona Wolfe ailesinin bara hiçbir zaman gelmediklerini, kuşkusuz evlerinde oturup kendi şampanyalarını içmeyi tercih ettiklerini söyledim. Benim bildiğim kadarıyla kiliseye gitmek gibi bir âdetlerinin de olmadığını, yani köylülerin onları pek de sık görmediklerini ekledim. Sonra bana ‘onun evindeyken eski bir arkadaşıyla tanıştığını’ söyledi. Adı Beth’miş. Çok da yakın görünüyorlarmış. Bana onu nerede bulabileceğimi sordu.”

Eltimin meraklı bakışları karşısında kızarmadım. Göğsümün içinde yükselmekte olan paniğe rağmen, işe yarayabilecek, yarı yarıya doğru bir öykü düşünüyordum. Artık böyle birine dönüşmüştüm işte, deneyimli ve becerikli bir yalancıya.

“Meraklı karı,” dedim ama Nina gülümsemedi bile.

“E? Orada ne yapıyordun?”

“Bunu sana söyleyeceksem Jimmy’ye söylememeye söz vermen gerek. Frank’e de öyle. Bunu onlara bizzat benim açıklamam gerekiyor.”

Sabırsızlıkla başını sallayarak razı oldu.

“Gabriel üzerinde çalıştığı yeni romanda, eski bir fikrini yeniden ele alıyor. Gençlik yıllarımızda birbirimizi tanıdığımız sırada yazmakta olduğu bir aşk öyküsü bu.”

“Bana onun sizin *aşkınız* hakkında yazdığını mı söylüyorsunuz yani?”

Sesindeki tını neredeyse komikti. Bir çeşit sesli irkilme gibi. Nina, Gabriel’la sevgili olduğumuz zamanlar hakkında çok az şey biliyordu çünkü bu onu tanımamızdan çok daha önceleri yaşanmış bir şeydi ve Blakely Çiftliği’nde hiç kimsenin açmaktan hoşlandığı bir konu sayılmazdı.

“Hayır, öyle bir şey değil. Ama onunla yeniden zaman geçirmeye başlamamız ona eskiden yaptığımız sohbetleri hatırlatmış. O yıllarda aramızda yazmaktan çok söz ederdik, ortak bir noktamızdı bu. Bu yeni romanın taslağı üzerinde sıkışınca da benimle bu konuda konuşmaya başladı. Olay örgüsü üzerinde beyin fırtınası yapıyorduk, bir sonraki olayın ne olabileceği falan, sanırım bu konuşmalarımız da işine yaradı. Hepsi bu işte.”

“Anlıyorum.”

Nina’nın bana bakışı hoşuma gitmemişti. Sesinin tonu da öyle, tuhaf ve kuşkulu gibiydi.

“Neyse, o akşam gazeteci kız yine geldi. Herhâlde bütün gün köyde sorular sorup durmuş olmalı. Bara oturup bir Campari ve limonata istedi. Frank ve Jimmy de oradaydı.”

“Ne? Olamaz.”

“Kız yine sorular sormaya başladı. Senin adın da geçti. Ona köylülerden hiç kimsenin nerede yaşadığını kendisine söyleyemeyeceğimi bildirdiğimde bana neşe içinde, ‘Beth Johnson’ı buldum bile, Blakely Çiftliği’nde yaşıyormuş,’ dedi. Frank de bunu duydu ve ona, ‘Karımdan ne istiyorsunuz?’ diye sordu.”

Nina’yı dinlerken ellerimi ağzıma bastırmıştım. “Kız ne dedi?”

“Bana söylediklerinin aynısını. Gabriel Wolfe hakkında bir yazı hazırladığını ve ona en yakın kişilerle görüşmek istediğini.”

“Aman Tanrım. Bunu bana neden söylemedi?”

“Frank çok kızmıştı, Beth. Kıza defolup gitmesini söyledi. ‘Eğer karımı çiftlikte rahatsız edecek olursanız sizi haneye tecavüzden polise bildiririm,’ dedi. Fazlasıyla aşırı tepki veriyordu ve kızın da bunun farkında olduğu açıkça belli oluyordu. Gabriel’la aranızda neler dönüyor bilemem ama bana kalırsa bu her neyse Frank konudan iyice haberdar olmalı.”

Nina gittikten sonra kendi kendime konuşarak mutfakta volta attım. Ne demek oluyordu bu? Frank biliyor muydu yani? Hepsi bu kadar mıydı? Gabriel’la ilişkimizin sonu muydu bu? Frank’le ilişkimizin sonu muydu?

Gabriel’ı aramak üzere telefonu elime aldım, numarasını çevirirken ellerim titriyordu. Hiçbir risk altında değildim, çiftlik evinde kimseler yoktu ama yine de Nina’yla yaptığım konuşmayı anlatırken telefonda fısıltıyla konuştuğumu fark ettim.

“Elbette ki bu durumda oraya gelme riskini göze alamam. Bugün olmaz, Frank’i görene kadar olmaz.”

“Peki Frank dün gece nasıldı? Bir şeyler söylemesi gerekmez miydi?”

“Onu pek fazla görmedim. Yemek bile yemeden doğruca bara gitti.”

İşte bu da gerçeği her şeyden daha çok ele veriyordu. kocam bildiği için benden kaçıyordu. Başından beri biliyordu. On yıldan fazla zamandır bu üçgenin içine hapsolmuş olarak yaşıyorduk ve en güzel yıllarımızda bile Frank her zaman dışlanmaktan korkuyordu. Bunu hiç dile getirmemişti, getirmesi gerekmemişti.

“Sen ne yapacaksın şimdi?” diye sordu Gabriel usulca.

Biz değil, sen demişti. Bu benim ikilemimdi, onun değil. Gabriel canı kimi isterse onu sevebilirdi. Yalnızca aşkına kar-

şılık vermekte özgür olmayan bir kadını seçme talihsizliğine düşmüştü.

“Bilmiyorum. Frank’le konuşmam gerek.”

“İdare edebilecek misin?”

Sormadığı soruyu da duyabiliyordum: *Bunu atlatabilecek miyiz?*

“Korkuyorum.”

“Neden korkuyorsun? Frank’in öğrenirse yapabileceklerinden mi?”

“Hayır, ondan değil.”

Frank öfkelenmeyecekti. Onun kendini kaybettiğini hiç görmemiştim. Ya da belki, henüz görmemiştim. Nina barda Frank’in gazeteci kıza bağırdığını anlatırken çok şaşırmış gibiydi. Tıpkı benim gibi o da şimdiye dek yalnızca sakin ve yatıştırıcı Frank’i görmüştü, öfkesi çabuk kabaran kardeşini dinginleştirmekte tam bir uzman olan Frank’i. Bobby doğduğunda, sesini çocuğuna asla yükseltmeyen bir adamla evlenmiş olduğum için kendimi mutlu hissediyordum. Çocuklarına karşı sabredemeyen, onları azarlayıp bir şaplak ya da şamarla başından savuşturan babalara her yerde rastlıyorduk. Frank onlardan değildi. Bobby’nin dokuz yıllık ömrü boyunca babasının ona bir kere bile bağırdığına tanık olmamıştım.

“Frank’in kendini incinmiş hissediyor olmasından korkuyorum. Bir de seni yitirmekten.”

“Evet. Ondan benim de ödüm patlıyor.”

Uzunca bir süre ikimiz de hiçbir şey söylemedik, sessizce karşılıklı soluk alıp veriyorduk. Gabriel’a veda etmenin benim için nasıl da olanaksız olacağını düşünüyordum. Buna mecbur kalmamayı umuyordum, aramızdaki bu şey her neyse –bir çılgınlık, yakıcı bir saplantı– bunun kendiliğinden sona ermesini. Belki de sonumuzun bir son olmamasını.

“Seni seviyorum,” dedi Gabriel. “Eğer bu son demekse, anlayacağımı biliyorsun. Senin için doğru olan her neyse onu yapmanı istiyorum. Ama... şunu da söyleyebilir miyim? Seninle geçirdiğimiz şu son birkaç gün geçen sefer senin beni terk etmene izin vermekle ne büyük bir aptallık yapmış olduğumu fark etmeme neden oldu. Bunu her zaman seziyordum zaten ama artık kesin olarak biliyorum. Bizim birlikte olmamız gerekiyordu. Umarım ikinci bir şansı bulabiliriz.”

Cuma öğleden sonra

Evden çıkar çıkmaz kocaman, boz renkli, dönen sütunlar hâlindeki dumanı gördüm ama nereden geldiğini hemen anlayamadım. O gökyüzünde kıvrılıp dağılırken ön bahçede durmuş, şaşkınlıkla bakıyordum. Düşüncelerim çok yavaş ilerliyordu. Bir ay önce, hasadın hemen ardından anızları sertleştirmek için tarlalarda ateş yakmıştık. Şimdi tekrar ateş yakmak için hiçbir neden yoktu.

Gerçeği fark ettiğimde mideme bir yumruk yemiş gibi oldum.

Tarlalarımız boyunca delirmiş bir kadın gibi koşturdum. Çalı çitler görkemli güz renkleriyle ışıldıyorken aralarındaki, ben yanlarından geçerken bulanıklaşan kırmızı ve morları daha önce hiç fark etmemiştim. Çit basamaklarını doğru dürüst ne görüyor ne de hissedebiliyordum, onları nasıl tırmandığımı bile hatırlamıyorum. Bahçe kapısını iterek açtım ve yeniden kapamakla uğraşmadım. İçlerinde tuzak gibi takılabileceğim gizli çukurların bulunduğu birkaç dönümlük uzun otları geçtim.

Bobby'nin ağacı yanıyordu. Bunu daha gözümle görmeden, tarlanın kenarına varıp da alevlerin onun gövdesini sarışını, otların üzerinde yangının bir sıra hâlinde ağaçlara doğru ilerleyişini izlemeden de biliyordum. Frank'ın sırtı bana dönüktü ama ayaklarının dibinde duran parafin tenekelerini görebiliyordum.

“Frank!” Adını haykırdım ama hemen dönmedi. Belki beni duymuyordu, belki de dönmek istemedi. Belki hem içindeki hem

dışındaki yangınla çok meşgul olduğundan başka hiçbir şeye yer kalmamıştı. Durduğum yerden onun ruh hâlini seçebiliyor, vahşi bir kararlılıkla ağaç gövdesinin devasa genişliğini, olası ağırlığını yok etmek isteyişini, her şeyin merkezinde bulunan bir kaybı yakıp kül etme konusundaki çaresizliğini anlayabiliyordum.

O korkunç günden sonra çok şey değişmişti. Önce bir güz, sonra bir güz daha geçirmiştik ve şimdi de üçüncüsünü geçirmek üzereydik. Ben yine meyveler toplamış, onlardan reçeller, turtalar yapmıştım, her zaman yaptığım gibi, Bobby'den önce de, Bobby'yle birlikte de, onsuz da. Kuzularımız doğduğunda o burada yoktu, bülbüllerin ötüşünü duymamıştı, her yıl baharın gelişini müjdeleyen guguk kuşunu da. Hasadı onsuz toplamıştık. Tarlalarımızı sürmüş, tohumlar ekmiştik. Frank'le benim için Bobby'nin ölümü her şeyi değiştirmişti ama çiftlik hep aynı kalmıştı, mevsim, mevsim üstüne. Bütün bu zaman boyunca, karların altında, yağmurun altında, yakan güneşin altında ağaç gövdesi orada öylece durmuş bize onu hatırlatmaktaydı.

Frank'in yanına vardım. Dumandan gözlerim yanıyor, gırtlığım acılaşıyordu. "Kuşlar ne olacak, Frank? Kuşları ne çok severdi."

Hangi kuşları görebileceğiz diye bu tarlaya dürbünle kaç kere gelmiştik... Akbabalar, atmacalar, karatavuklar. Ağaçkanlar, büyük baştankaralar. Kızıl gerdanlar, kuyruksallayanlar ve şafak vaktinde yuvalarının çevresinde dönüp duran, içkili bir partinin sosyetikleri gibi birbirlerine gaklayan karakargalar. Hepsine bayılırdı o.

"Onun kuşları çoktan gitti."

Frank hâlâ dönüp bana bakmamıştı.

"Yuvada olanlar olabilir. Bu duman onları öldürecektir."

"Birazdan tükenir. Odunlar nemli."

"Her şeyi öylece yakamazsın."

“Neden? Burası benim toprağım. Sahibi benim. Canım isterse öldürebilirim.”

“Neden ama?”

Frank o zaman dönüp yüzüme baktı. “Bitti artık.”

Sesi dümdüz, yüzü ifadesizdi. Tanıdığım adamdan çok az şey vardı onda, ona ulaşabilmem mümkün değildi.

“Biten ne, Frank? Ağaç mı? Bobby mi? İkimiz mi?”

“Hepsi.”

Ağlamaya başladım. “Özür dilerim, ben...”

Beni susturmak için elini havaya kaldırdı. “Her zaman onu sevdin.”

“Doğru değil bu.”

“Ben ikinci tercihtim.”

“Hayır. Sen farklıydın. Daha iyiydin. Beni sen kurtardın, unuttun mu?”

“Artık bunların hiçbir önemi yok. Çok geç.”

“Nasıl öğrendin?”

“Düğünden beri biliyordum. Ona bakışından anlamıştım. Onu istiyordun. İnsanlar konuşuyorlar. Yakında bütün köy bilecek.”

“Seni hâlâ seviyorum.”

“Onu da. Onu seviyor musun?”

Biraz fazla uzun süre duraksadım. Yalan söylemek, Frank’i korumak, eğer hâlâ mümkünse ilişkimizi kurtarmak ya da en azından kurtarmamız için kendimize bir şans vermek istiyordum. Ama aramızda hiç değişmeyen tek bir şey varsa o da gerçek olmuştu.

“Evet.”

Yüzü hâlâ değişmemişti ama ben onu tanıyordum. İçindeki havanın söndüğünü görebiliyordum. Belki de mücadelesi tükeniyordu.

“Öyleyse dilediğin gibi olsun. Yoluna engel olmayacağım. Ne senin ne de onun. Nedenini biliyorsun.”

Frank parafin tenekelerini yerden aldı ve tarlada ilerlemeye koyuldu, bense o ufuk çizgisindeki bir nokta oluncaya dek arkasından baktım.

Cuma gecesi

Frank ve ben uyuyor ya da en azından uyurmuş gibi yapıyorduk ki alt kattan bir gürültü duyduk. Sokak kapısı çarptı, bir çift çizme taştan zemine vurdu ve bir sandalye devrildi.

“Bu da nesi?” dedi Frank ayak sesleri merdivenleri gök gürültüsü gibi tırmanarak yatak odamızın içine girerken.

“Haberin var mıydı?” diye haykırdı Jimmy.

“Git başımızdan, Jimmy, uyuyoruz biz.” Frank gece lambasını açmak için benim üzerimden uzandı. Tişörtünün kolu yüzüme sürtündü. En soğuk kışlarda bile yatakta hiçbir şey giymeyen Frank, üzerindeki tişört ve iç çamaşırıyla tam soyunmadan yatmıştı.

Oda birden aydınlandı ve ikimiz de ya biradan ya öfkeden, belki de her ikisinden birden yüzü kıpkırmızı olan Jimmy’yi gördük.

“Bana bunun doğru olmadığını söyle, Beth.”

Ona söyleyecek tek bir söz bile bulamıyordum; onun istediği kişi, ablası, yengesi, koruyucusu, besleyicisi olamazdım artık. İçindeki öfke kabarmaya devam ederken Jimmy ve ben öylece birbirimize bakakaldık. Frank’e bakmak üzere yan döndü, yüzü aşağılamayla çarpılmıştı.

“Demek böyle olacak, ha? O pislikle düzüştükten sonra hiçbir şey olmamış gibi gelip koynunda yatmasına izin mi vereceksin?”

“Kes sesini. İğrençleşme.” Frank yataktan çıkmış, yerden kot pantolonunu almış, kardeşini odadan dışarıya ittiriyordu. Kapı eşiğinde durup bana döndü. “Sen orada kal, ben hallederim. Bunu dinlemek zorunda değilsin.”

Ama dinlemek zorundaydım. İşte, yüzleşme anım gelmişti ve bir bakıma zaten ben de bunu bekliyordum.

İki kardeş mutfakta, aralarında yalnızca birkaç santimlik mesafeyle yüz yüze duruyorlardı. Frank’ın ayakları çıplaktı, pantolonunun kemerini de bağlamamıştı. Masanın üzerinde duran yarısı içilmiş viski şişesi gözünü dikmiş bize bakıyordu.

“Bunu nasıl kaldırabiliyorsun?” diye sordu Jimmy, Frank’e, ben onlardan ancak yarım metre uzaktayken.

Frank bana bir göz attı. Sonra omuzlarını silkti.

Ne yapmıştım ona? Ömrümün neredeyse yarısı boyunca ruh eşim, en iyi arkadaşım, çocuğumun babası olmuş bu adama ne yapmıştım?

“Seni lanet olasıca, bencil sürtüğ,” dedi Jimmy ve Frank onu kolunun üst tarafından sertçe kavradı. Kavrayışı o kadar sertti ki Jimmy ciyakladı.

“Karımla böyle konuşamazsın. Buna izin vermem.”

“Hâlâ karın mı yani? Bundan emin misin?”

“Evet. Gerisi seni ilgilendirmez.”

Jimmy dönüp yüzüme baktı. “Nasıl yapabildin, Beth? Ailece yaşadığımız onca şeyden sonra. Bobby’den sonra...” Yeğeninin adını öyle bir saygıyla fısıldayarak anmıştı ki bütün bunların ortasında onun anısını bile kirlenmekten korumayı istiyor gibiydi. “Birbirimize ihtiyacımız var bizim. Öyle değil mi? Frank seni seviyor, başka herkesin sevebileceğinden çok daha fazla hem de.”

Frank ve ben bir şey söylemedik, söylenecek bir şey yoktu çünkü, Jimmy ise içini dökmeye devam etti.

Tahmin ettiğimden çok ama çok daha fazla sarhoştı.

“Şimdi ne olacak peki? Bu iş böyle devam mı edecek? Bütün köy bu pis, küçük sırrını öğrendi, bundan haberin var, değil mi, Beth? Barda hiç kimse bundan başka laf etmiyordu. Kocanın burada çalışmaktan canı çıkarken senin aşk yuvana sıvışmanı kimse fark etmeyecek mi sanıyordun?”

“Sana onu rahat bırakmanı söyledim, Jimmy. Bu işi Beth’le ikimiz çözeceğiz. Başka kimseyi ilgilendirmez.”

Jimmy ağlamaya başladı. Yolunu yitirmiş görünüyordu ve benim tek yapmak istediğim yanına gidip onu kucaklamaktı. Geçmiş yıllarımızın her bir gününde bunu yapabilirdim. Ama o gece değil.

“Ya o ne olacak peki? Yaptığını o herifin yanına mı bırakacaksın?”

Frank omuz silkti. “Öyle sanırım,” dedi.

“Eh, sen bilirsin. O zaman ben de gidip ağzını, burnunu dağıtırım. Dersini alsın.”

Jimmy viski şişesine doğru bir hamle yaptıysa da Frank ondan önce davrandı. Şişeyi eline alıp yere çaldı ve cam yüz parça olup dağıldı. Onu içten içe kemirmekte olduğunu bildiğim perişanlığın tek dışa vurumu bu oldu.

Jimmy bozgunu kabul etmiş gibi kendini ağabeyinin üzerine bıraktı ve Frank âdeta bir çocuğu kucaklarmış gibi iki koluyla onu sardı. Kardeşinin başının üzerinden bana bakarak, gözleriyle merdiveni işaret etti. “Çık,” diye fısıldadı o anda bile beni düşünerek.

Onun bu nezaketine layık olmadığımı daha önce hiç bu kadar hissetmemiştim.

Cumartesi sabahı

Bütün sabahı, hayatlarımız mahvolmadan önce cumartesi günleri nasıl zaman geçirdiğimi hatırlamaya çalışarak mutfağın çevresinde dolanmakla geçirdim. Yemek pişirir, temizlik yapar, çamaşırları yıkar, çiftlikte erkeklere yardım ederdim. Mandıraya giderek onlara sürpriz yaptığımda Frank her zaman çok mutlu olur, yüzü sevinçle parıldardı. Ne kadar da kolay ve küçük bir şeydi, bunu daha sık yapmış olmayı isterdim.

O gün Nina'yı yine görmeyi kısmen bekliyordum ama son zamanlarda çiftlikten uzak duruyordu. Ben hepsine birden ihanet etmiştim. Oysa Nina tanıştığımızda bana şöyle demişti: "Büyüyünce sen olabilir miyim, Beth?" O zamanlar her şeye sahiptim: âşık olduğum bir kocaya, yeryüzüne ayak basmış en tatlı, en komik çocuğa, aynı zamanda bize ait cennetimiz olan iki yüz dönümlük kan, ter ve gözyaşına. Kendimi çok şanslı hissediyordum. Yıllar boyunca hep şanslı olduğumu hissetmiştim.

Frank'e, bütün bunları bana vermiş olan adama yaptıklarımın dolaylı kendimi asla bağışlamayacağımı biliyordum. Ama şimdi beni asıl endişelendiren Jimmy'ydi. Ani değişikliklere verdiği tepkiler, daha doğrusu aşırı tepkiler hiçbir zaman yerinde olmamıştı. Üstelik artık evli olan, yakında çocuk sahibi olabilecek bir adam olduğu hâlde hâlâ Frank'e bağımlıydı. Jimmy baba olduktan sonra da ortada ters giden bir şeyler olduğunda yine böyle çocuk gibi mi davranacaktı? Ayaklarını yere vurarak

kendi çocuğuyla da kavga mı edecek, Nina araya girene kadar onunla saç saça baş başa boğuşacak mıydı?

Jimmy'nin ne kadar yolunu yitirmiş göründüğünü aklımdan çıkaramıyordum. Frank'in onu sanki bir çocukmuş gibi kollarının arasına alışını. Frank, anneleri öldüğünde Jimmy'ye ne olduğunu içgüdüsel olarak daha en başından anlamıştı. Nasıl olup da olgunlaşma fırsatı bulamadan, ergenlikte takılıp kaldığını. Jimmy alkole ve arada sırada şiddete başvurduğunda onu hiç suçlamamıştı çünkü bu yolla yalnızca acısını dindirmeye çalıştığını biliyordu. David bir zamanlar Jimmy'ye karşı çok öfkelenirdi ama Frank bunu hiç yapmadı.

Ailemin bu şekilde dağılmasından ötürü kendimden nefret ediyordum ama artık bunun Gabriel ve benim için kaçınılmaz olduğunu görebiliyordum. Günün birinde, bir yolunu bularak mutlaka birbirimize ulaşacaktık. Öykümüz yarım kalmıştı ve hâlâ da öyleydi. Ortada çok fazla soru işareti, eksik çok fazla parça bulunuyordu. Tatmin edilememiş çok fazla arzu. Yıllar geçerken bile hiç kaybolmadan, arka planda kaynamakta olan bir şehvet. Tek bir kıvılcım her şeyin alev almasına yetmişti. Eğer Bobby hayatta olsaydı talihimin küçük kozası içinde yaşamayı sürdürebilirdim. Ama Bobby ölmüştü. Her şey mahvolmuştu. Derken çok geçmeden Gabriel çıkagelmişti.

Uzun süre bir yerde oturamayacak kadar gergindim. Demlediğim çay ben hiç dokunmadan soğudu, çamaşır tahtasının üzerinde beni bekleyen birkaç tulumu bir süre gönülsüzce ovaladım ama çok geçmeden bir kenara bıraktım, denetleyemediğim düşüncelerimin saldırısı altındaydım. Frank ve Jimmy'nin çamaşırlarını yıkamayı daha ne kadar sürdürecektim? Ya da akşam yemeklerini pişirmeyi? Veya çiftlikte onlara yardım etmeyi? Bütün bu yıllar boyunca yalnızca Frank'le değil, Jimmy'yle de birlikte kurmuş olduğumuz bu yaşamın sonu mu gelmişti artık?

Clare Leslie Hall

Çiftlik evinin, aslında tek bir büyük oda olan, mutfak ile merdivenlere çıkan koridoru içine alan zemin katında yürüyüp duruyordum. Merdivenin karşısındaki bir pencerenin pervazında duran düğün fotoğrafımıza gözüm takıldı, son baktığımdan beri her yerini toz kaplamış olan bu çerçeve düğünümüze dair tek fotoğraftı. Bizim düğünümüzde profesyonel fotoğrafçılar yoktu; annemle babam, David, Jimmy ve Eleanor'dan başka konuk bile yoktu.

Mükemmel bir düğündü. Yalnızca ailelerimizin huzurunda “kabul ediyorum”larımızı söylerken Frank ve ben şok içindeymiş gibi birbirimize bakıyorduk. Sonrasındaysa babam hepimizi Shaftesbury'deki ilçe otelinde öğle yemeğine götürmüştü. Rozbif yiyip yüksük şeklindeki kadehlerden şeri içmiştik ve formaliteler bitip de karı koca olduğumuz için Frank de ben de kendimizden geçmiş gibiydik. Bu işin içinden bu kadar kolayca sıyrıldığımızı inanamıyorduk. Annem benim için başka türlü bir düğünün, benim duvaklı ve kuyruklu bir gelinlik içinde olduğum, bütün arkadaşlarının davetli olduğu bir kutlamanın düşünüyorsa bile bana hiçbir şey söylememişti. Ailem Frank'i neredeyse anında benimsemişti. Bunun bir nedeni benim Gabriel tarafından incitilmiş olduğumu görmekten nefret etmeleri olsa da bana kalırsa daha önemlisi, Frank'in bir damatta aradıkları her şeye sahip olmasıydı: Nazikti, komikti, kendine yetmeyi biliyordu. Üstelik ona güvenebileceklerdi.

Tozlu çerçevesi içindeki fotoğrafı elime alıp mutfağa gittim ve nemli bir bezle sildim. Uzun bir süre ikimize baktım. O anda gözüme akıl almayacak derecede genç görünüyorduk, birer çocuktan anca büyüksük.

Cumartesi öğleden sonra

Frank gün batımına doğru mutfağa geldi. Bense ne yemek pişirmiş ne temizlik yapmış ne çamaşır yıkamış ne de yapılması gereken işlerden herhangi bir tanesini yerine getirmiştım, aklım olan biten her şeyden ve bundan sonra olabileceklerden dolayı patlamak üzereyken bütün gün küçücük mutfağımızın içinde kilometrelerce yürümüş durmuştum.

İşte zamanı geldi, diye düşündüm Frank’i gördüğüm anda. İkimizin de korkuyla beklediği o konuşmayı yapmaya, hiçbirimizin sormayı istemediği o soruyu sormaya artık hazırды. Frank ve ben evliliğimizin yıkıntıları arasında sendeleyerek yeniden kurulabilecek bir şeyler kalıp kalmadığına bakmalı mıydık? Yoksa artık birbirimizi özgür bırakmanın zamanı gelmiş miydi? *Git, kendini iyileştir, beni unut*. İçimin bir yanı Frank ve ben bir arada kaldığımız sürece ikimizin de iyileşebilmesinin mümkün olamayacağına baştan beri inanıyordu.

Ama Frank’in aklındakiler başka türlüydü.

“Jimmy geldi mi?” Sesi tuhaf, dalgındı.

“Bir şey mi oldu?”

“Ortalarda yok. Hiçbir yerde bulamadım onu.”

“En son ne zaman gördün?”

“Bu sabah, mandırada. Hâlâ aklı başına gelmemiştı, her hâlde sonradan bir yerlerde bir şişe daha içmiş. Kızgındı hâlâ. Saçma sapan tehditler savuruyordu.”

“Ortadan kaybolduğu diğer zamanlardan farklı bir şey mi var dersin?”

“Doğrusu, pek iyi görünmüyordu. Sanki içinde bir sigorta atmış gibi. Ben her zaman ona göz kulak olurum, öyle değil mi? Hatta sen bazen aşırıya kaçtığımı söylersin. Ama şimdi acaba yeterince dikkat etmemiş olabilir miyim diye düşünüyorum. İçinde neler olup bittiğini anlayamamış olabilir miyim? Aslında çok iyi durumda değil. Ama hepimiz sanki her şey yolundaymış gibi davranıp duruyoruz.”

“Barlar neredeyse açılacak, onu orada bulabilirsin.”

“Başka bir şey daha var. Tüfeklerden biri eksik.” Söylediği şeyi sindirinceye dek bir süre birbirimize bakakaldık. “Ava gitmediğini biliyorum. Öyle bir kafada değildi. Yani, en azından hayvan avlamak için.”

“Frank?”

“Meadowlands’e gitmesinden korkuyorum. Jimmy’nin Gabriel hakkında söylediklerini sana bile söyleyemem... Onu öldürmeyi düşünebilecek kadar çıldırmış gibiydi. Ya da belki zarar vermeyi.”

“Aman Tanrım, Frank. Polisi aramamız gerek.”

Telefona gitmek üzere davrandığımda Frank beni bileğimden tutup geriye çekti. “Ne diyeceğiz peki? Jimmy’nin sarhoş, silahlı ve tehlikeli olduğunu mu? Ağabeyinin karısının âşığına zarar vermek istediğini mi? Düşün biraz.”

Bunları söylerken bana bakışı dümdüzdü. İçinde hiçbir duygu yoktu. Frank’in kafasının içinde aramızdaki her şey bitmişti bile.

“Hayır. Bu işi kendimiz çözeceğiz. Gabriel’ı ara ve onu Jimmy’nin oraya gelebileceği konusunda uyar. Ben de onu aramaya çıkacağım.”

Cumartesi akşamüzeri

Meadowlands'e kadar yürüyerek haberi Gabriel'a yüz yüze vermeye karar verdiğimde aklım başımda değildi sanırım. Onu aramak üzere telefonu elime aldığımda hattı meşguldü ve ben bekleyemeyecek kadar kaygılıydım.

Gabriel kapıyı açıp da beni gördüğünde hata yaptığımı fark ettim. Gülümsemesi hızlı ve coşku doluydu. Bütün yüzünü mutluluk kaplamıştı. Gabriel, Frank'i terk ettiğimi sanmıştı. Ona birlikte geçireceğimiz yeni yaşamı müjdelemeye geldiğimi düşünüyordu.

"Beth," dedi hazdan titreyen bir sesle.

Başımı hızlıca iki yana salladım. "Bir kriz var. Jimmy kayıp. Frank buraya gelebileceğini düşünüyor."

"Ah." Gabriel'ın yüzünde hayal kırıklığı, şaşkınlık ve kabullenişin birbirini izlediğini gördüm.

"Anlıyorum."

"Jimmy ilişkimizi biliyor. Çok öfkeli. Hem de sarhoş. Tehditler savuruyor. Frank bana ayrıntısıyla anlatmadı ama senin peşinde olduğunu söyledi. Frank onu aramaya çıktı, benden de seni uyarmamı istedi."

"Eminim bir şey olmayacaktır. Yerinde olsaydım endişelenmezdim." Gabriel'ın sesi kaygısız, endişesizdi.

"Lütfen, Gabriel. Sana söylediklerimi dinle. Jimmy tüfeklerden birini almış ve akli başında olamayacak kadar da sarhoş. Bence seni öldürmeyi istiyor. Ya da en azından yaralamayı."

Arka taraftan bir ıglık duyduk. Leo holde durmuş, konuştuklarımızı başından beri dinliyordu. Her şeyi duymuş olmalıydı.

“Baba!” diye haykırdı. “Jimmy seni öldürecek mi?”

Gabriel kollarını açtı ve Leo gelip kucağına atıldı. “Yok bir şey,” dedi Gabriel onu yatıştırmak için başını öperek. “Düşündüğün gibi bir şey yok, sana söz veriyorum. Beth. İçeri gel. Kapıyı kilitleyelim.”

Başlangıçta Leo, Gabriel’ı bırakmaya yanaşmayarak onun beline asıldı ve hareket edebilmesini olanaksız kıldı.

“Leo?” Başını kaldırıp bana bakmasını bekledim. “Korktuğunu biliyorum. Ama sana bir şey söyleyeyim mi? Ben Jimmy’yi neredeyse çocukluğundan beri tanıyorum. Bunda ciddi olamaz. Kimseyi incitmez o, güven bana.” Bunu söylerken bile Jimmy’nin barda tartışma başlattığı zamanları düşünüyordum. Bunların zaman zaman fiziksel kavgalara dönüştüğünü. Andy’nin bir gece onu polis arabasının arka koltuğuna yayılmış olarak eve getirmesini ve bizi Jimmy’nin içkiyi adam gibi içmeyi öğrenmediği takdirde alkolden bütünüyle uzak durması gerekeceği konusunda uyarmasını. Frank haklıydı, hepimiz bu uyarılara karşı kulaklarımızı kapatmıştık.

Gabriel, Leo ve ben mutfak masasına geçip oturduk. Sohbet başlatmayı denediysem de başarılı olamadım. Üçümüz orada öylece oturmuş beklerken, aramızdaki bu gergin havayı yumuşatacak bir şeyler arıyordum. Daha yalnızca birkaç gün önce, olacıklardan habersiz, üçümüzün bu masada oturup kâğıt oynayışımızı hatırladım. Aklıma Nina geldi, Frank ona Jimmy’nin ortalıkta görünmediğini söylemiş miydi acaba? Baktığı ilk yerin Pusulalar Hanı olması gerekiyordu.

“Arka kapı da kilitli mi?” diye sordum Gabriel’a, sesimin rahat çıkmasına çabalayarak.

“Sanmıyorum. Ben gidip bir...”

Büyük bir patlama sesiyle hepimiz yerimizden sıçradık. Pencerenin tam ortasında yumruk büyüklüğünde bir delikle birlikte camlar örümcek ağları gibi çatlamıştı.

Dışarıda Jimmy elinde tüfeğiyle pencereden içeri bakıyordu.

“Jimmy, Tanrı aşkına, ne yapıyorsun orada?”

Ben ona bağırırken Jimmy’nin yüzündeki ifade hiç değişmedi. Sanki ne dediğimi duymuyormuş gibiydi. Kot pantolonunun cebinden bir mermi çıkarıp tüfeğe yüklerken hepimiz dehşet içinde ona bakakaldık.

“Eğil!” Gabriel, Leo’yu yere doğru çekip mutfak masasının altına sokuşturdu. “Sen de, Beth.”

“Dışarı çıkıp onunla konuşacağım,” dedim. “Yıllarımı Jimmy’yle başa çıkmaya çalışarak geçirdim ben. Sözümü dinleyecektir.”

Gabriel bir saniyelğine tek avucunu yanağıma koydu, hepsi buydu. “Seni tehlikeye atamam,” dedi. “Ben gideceğim.”

Silahın bir kere daha ateşlendiğini duyunca Gabriel ve ben yere diz çöküp pencerenin altına doğru emekledik.

İkinci atış her şeyi değiştirmişti. Dışarıdaki adam benim tanıdığım kayınbiraderim değildi, karşımızda eli silahlı bir deli vardı.

Bileğimi bir elin kavradığını hissettim.

“Beth,” diye tısladı bana Leo. “Gel, lütfen. Çok korkuyorum.”

Sürünerek onun yanına kadar gittim. İkimiz birlikte masanın altına sığındık.

“Elini tutabilir miyim?”

“Tabii ki.”

Leo parmaklarıyla elimi iyice sıktı. Bütün bedeni titriyordu.

Düşünmeliydim, düşünmeliydim. Şimdi ne olacaktı? Telefona doğru atılmalı mıydım? Jimmy bana ateş eder miydi? Nedense etmeyeceğini düşünüyordum. Ben onun yengesiydim ve beni öz ablası gibi görüyordu, bunu bana defalarca söylemişti.

“Gabriel!” diye bağırdım aklım başıma gelince. “Sakın dışarı çıkma. Çok tehlikeli.”

Çok geç kalmıştım. Gabriel’in çizmelerinin koridorda çıkardığı koşma seslerini duydum, sonra kilidin döndüğünü ve sokak kapısının açıldığını.

Kimi zaman bir trajedi yaşanmadan önüne geçebilmek için bir fırsatınız olur, belki yalnızca birkaç saniye. Benimki de buydu işte. Bu benim anımdı. Benim fırsatım. Ama kullanmadım. Gabriel’in arkasından koşup kendimi Jimmy’nin insafına bırakarak ona kan dökülmeden önce silahı bırakması için yalvarmaya kalkışmadım. Bunun yerine aptalca bir tercih yaptım, hepimizin yaşamlarını bir korku filmine dönüştürecek ve beni geceler boyunca “keşke”lerin geçit törenleri arasında uykusuz bırakacak bir şey.

Olduğum yerde kalıp masanın altında Leo’yla birlikte saklanmaya karar verdim.

“Jimmy babamı öldürecek, değil mi?” Leo inliyordu, biraz sonra da altımda oluşan ılık su birikintisinden mesanesini boşalttığını anladım. Zavallı çocuk. Zavallı bebeğim. Bütün bunları yaşamak için daha çok küçüktü.

“Özür dilerim,” dedi ağlayarak, idrar kokusu burun deliklerimden içeri dolarken onu kendime çektim.

“Bize bir şey olmayacak, söz veriyorum.”

Yetişkinler bunu neden yaparlar? Tutmaları mümkün olmayan sözleri neden verirler?

“Baban Jimmy’yle konuşacak ve onun aklını başına getirecek. İnan bana, Jimmy bir katil değil.”

“Katil, Beth. Köpeğimi öldürdü.”

“Ah, Leo,” dedim alnımı bir saniyeliğine onun alnına dayayarak.

Her şeyi başlatan o köpeğin öldürülmesi vakası sanki bir ömür önceymiş gibi geliyordu.

Dördüncü Bölüm

Frank

Hemston'daki herkesin o gece olanlar hakkında kendine ait bir görüşü vardı: genç çiftçinin nasıl öldüğü konusunda. Kimileri bir tartışma sırasında Frank Johnson'ın nihayet dayanamayarak kardeşini vurduğunu düşünüyordu. Köyün dükkânından süt ve gazete alırken durup da lafladıklarında, onun kardeşinin haylazlıklarına son birkaç yıl içinde herhangi birinin dayanabileceğinden çok daha fazla tahammül ettiğine Tanrı'yı tanık gösteriyorlardı.

Haber ilk olarak ertesi sabah *Daily Express* gazetesi tarafından duyurulduğunda çarpıcı manşetiyle bütün köyde şok dalgalarına yol açmıştı: Romancının gönül kaçamağı ölümle sonuçlandı.

Köy ahalisi birer fincan daha kahve yapmak için su kaynatıp atıştırmalıklarının, tereyağlı kızarmış ekmeklerinin başına oturduklarında, bu kadar *tehditkâr* bir olayın yanı başlarında yaşanmış olmasına inanamadıklarını birbirlerine söylüyorlardı. Gabriel Wolfe'un romanlarından bile daha sarsıcı ve müstehcen bir olaydı bu.

O sırada henüz çok az ayrıntı biliniyordu. Frank Johnson, kardeşi Jimmy'nin öldürülmesi suçundan tutuklanmıştı. Dengesiz davranışları zaten bilinen Jimmy on saat boyunca hiç durmadan içtikten sonra Beth Johnson'la bir ilişki yaşayan Gabriel'ı ölümle tehdit etmişti. Sonunda ölenin nasıl olup da

Jimmy'nin kendisi olduğu herkesin kendi tahminine kalmış bir şeydi.

Köylülerinse tahmin yürütmekten daha fazla sevdikleri hiçbir şey yoktu.

Haftalar geçtikçe daha fazla ayrıntı su yüzüne çıkmıştı. Frank Johnson planlı cinayet ve taammüden adam öldürme suçlamalarının her ikisinde de suçu kabul etmemiş, davasını beklerken kefaletle salıverilmişti. Bundan sonraki aylar boyunca o ve karısı kendilerini geri çekmiş, köyde hiç görülmemişlerdi ama Frank zaman zaman traktörünün üzerinde görülebiliyordu. Basında sürekli yeni haberler çıkıyordu. Büyüklü küçüklü bütün gazeteler Gabriel Wolfe'un gözden düşmesinden kendilerine pay çıkarmaya çalışıyordu. Lekesiz Doğum Manastırı'nın eski öğrencilerinden biri *Daily Telegraph* gazetesine, Gabriel ve Beth'in ikisi de henüz birer ergenken başladıkları şevetli ilişkiyi anlatmıştı. *The Mirror* gazetesiyse, Meadowlands'teki gölün bir fotoğrafı eşliğinde ikisinin açık havadaki "cinsel serüvenleri" hakkında bir haber yayımlamıştı. Ne Beth Johnson ne de Gabriel Wolfe herhangi bir yorumda bulunmuşlardı.

Cinayet davasının tarihi yaklaştıkça köylüler heyecandan yerlerinde duramıyorlardı. Dava, Old Bailey Merkezî Ceza Mahkemesi'nde görülecekti ve içlerinden çoğu gidip her şeye gözleriyle tanık olmak niyetindeydi. Frank Johnson sanık sandalyesinde otururken, Gabriel Wolfe tanık olarak ifade vermeye çağrılacaktı; Hemston'ın kendi pembe dizisi yaşanıyordu.

Davanın başlamasına günler kala yeni bir şok daha geldi.

Frank Johnson kefalet koşullarını çiğnediğinden davayı artık Wandsworth Cezaevi'nde bekleyecekti.

Dava

Eski sevgilim, daha önce Jimmy ile Nina'nın düğününde de giydiği kömür grisi takım elbisesi içinde tanık kürsüsünde bulunuyordu. Onun karşısındaki sanık sandalyesindeyse, tek takım elbisesi olan ve aynı düğünde giydiği lacivert takımının içindeki kocam vardı. Keşke zamanı o geceye döndürebilseydik ve Gabriel'la karaağaçların arasına gizlenerek yaptığımız o aptalca konuşmaya geri gidebilseydik. Ya da daha da geri sararak bir kırma av köpeğinin tarlamıza dalıp kuzularımızı katlettiği güne dönseydik.

Yıllar boyunca her gün arka arkaya mutfak masamızın başında Frank'in tam karşısında oturmuştum ve onun yüzünün, bedeninin her bir santimini ezbere biliyordum. Ama şimdi yukarıdan baktığım bu adam gözüme nerdeyse bir yabancı gibi görünüyordu. Bakmaktan gözlerim acıyana, kalbim daha fazlasına dayanamayana dek gözlerimi dikip ona bakıyordum.

Jüri üyelerini ilk defa görüyordum: Bunlar kocamın akıbetini ellerinde tutan adamlar ve kadınlardı. Frank'in Jimmy için bir ağabey, bir arkadaş, bir kılavuz olmanın da ötesinde bir ebeveyn gibi olduğunu duyunca onu öldürmek şöyle dursun, kılına bile zarar veremeyeceğini anlayabilecekler miydi?

Ablam Eleanor, davanın ilk gününden beridir her gün orada, halka ayrılmış olan tribünde oturuyordu. Gazetecilerle dolup

taşan basın bölümünü işaret etti. “Bugün sayıları iki kat fazla tabii ki,” diye fısıldadı gözlerini hızlıca devirerek.

Bir adam ölmüştü. Frank’ın kardeşi, Nina’nın kocası, bana bebeğimi doğurmamda yardımcı olmuş o çocuk. Ancak basında “zampara” yazar Gabriel Wolfe ve adi bir “çiftçi karısı” arasındaki aşk macerasına ilişkin sonu gelmeyen haberleri okuyan biri bunu aklına bile getiremezdi.

“Bay Wolfe,” dedi kraliyet savcısı, “izin verirsiniz en başından başlamak istiyorum. Bana Beth Johnson’la nasıl tanıştığınızı anlatabilir misiniz lütfen?”

Gabriel ilk karşılaşmamızın öyküsünü anlatmaya koyulduğunda kaçınılmaz bir üzüntü duydum. Kitaplar ve yazmak yoluyla kurduğumuz bağlantı. Koca bir yazı nasıl geçireceklerini düşünen bir genç kız ve delikanlının karşılıklı can sıkıntısı. Çok yavaştan başlayan ama gitgide başka hiçbir şeye ve hiç kimseye yer bırakmayacak biçimde ikimizi de yutan tutku.

“Anlattığınız kadarıyla çok güçlü bir şeye benziyor. Birbirinize âşık mıydınız?”

“Birbirimizi sevmiştik, evet.”

Gabriel, Savcı Donald Glossop’un gözlerinin içine gözlerini hiç kaçırmadan baktı. Olanları kendi türünden insanlara özgü, bir oda dolusu yüz kendisini incelemektedirken bile bu ilgiden hiçbir biçimde etkilenmeyen, açık ve berrak bir konuşmayla anlatıyordu. Kendisi tanık kürsüsünde bulunuyor ve özel yaşamı didik didik ediliyor olsa bile, savcıyla kendisini eşit kimseler olarak görüyordu ve bakışı da bunu açıkça belli ediyordu.

“Ama ilişkiniz sona erdi. Bunun nedeni neydi?”

Gabriel’in konuşmasını beklerken soluğumu tutmuş, onu büyük bir dikkatle izliyordum.

“Bitmesi için hiçbir önemli neden yoktu. Yalnızca yanlış anlamalar.”

“Bir bakıma, sahte bir son muydu yani?”

Gabriel, sanki bu sözcükler soluğunu kesmiş gibi bir an duraksadı. “Evet,” dedi daha alçak bir sesle. “Bu tam olarak doğru, sahte bir sondu.”

“Peki ya, yıllar sonra Beth Johnson’la yeniden karşılaştığınızda, birbirinize karşı hâlâ kimi duygular besliyor muydunuz?”

Gabriel’in sanık sandalyesine göz attığını fark ettim. Frank’in hapse girmesinden önceki aylar boyunca ona her gün ne türden itiraflarda bulunduğumdan haberi yoktu. Eğer beni yeniden sevecekse, o zaman yaptığım her şeyi bilmesi gerektiğine karar vermiştim. Bunları dinlemeyi istemeyerek bana susmam için yalvardığı zamanlar olmuştu ama ben her seferinde sonuna dek gitmiştim. Aramızda hiçbir sır olmayacaktı. Hiçbir şey gizli kalmayacak, her şey paylaşılacaktı. Gabriel ve benim hakkında başlangıcımızdan vahşi sonumuza dek bilinebilecek ne varsa Frank hepsini biliyordu.

Gabriel, “Derinlerde, evet,” dedi. “Ancak o sırada ikimiz de bunu itiraf etmeye yanaşmıyorduk. Beth’in mutlu bir evliliği vardı. Kocasını sevdiğini biliyordum.”

“Yine de onunla ilişkiye girdiniz, öyle mi?”

Tribünde yeni bir dikkatin uyandığı hissedilebiliyordu, ne de olsa insanlar buraya bunun için gelmişlerdi.

“Evet, bunun yanlış olduğunu biliyordum. Şimdi buna çok pişmanım. Ama onu seviyordum... Her zaman da sevdim.”

Bir an için başımı önüme eğip dizlerime baktım. *Ah, Gabriel*, diye düşünüyordum, kaçınılmaz bir keder içimi kaplarken. İşlerin farklı gelişmiş olmasını dilemenin artık hiçbir yararı yoktu ama yine de kendimi bundan alamıyordum.

“İlişkiniz ne zaman başladı?”

“Eylül sonunda. Jimmy ve Nina Johnson’ın düğünlerinin hemen ardından.”

Bu haber sindirilirken mahkeme salonunda kınama sesleri gezindi. Neşe dolu bir aile kutlamasından hemen sonra bir

ilişkiye başlamamız büyük bencillikti. Hele damadın bir hafta sonra öleceği düşünülürken.

“Şimdi de sizden geçen yılın 28 Eylül gününe dönmenizi istiyorum. Cinayetin yaşandığı geceye. Beth Johnson sizin evinize gelmişti. Sanırım sizi Jimmy’nin bir tüfekte birlikte ortadan kaybolduğu konusunda uyarmak için.”

Bu davanın her bir dakikası önemliydi, hem de çok önemli. Daha önce hiçbir şey bu kadar önemli olmamıştı. O zaman ben neden Gabriel mahkemeye o korkunç gecenin ayrıntılarını kendi bakış açısından anlattığı sırada onun sesine odaklanmayı beceremiyordum? Aklım o günden önceki bütün 28 Eylülere gidiyor, güneşli, kahkahalı, sevişmeli ya da tartışmalı, ineklerin sağıldığı ve koyunların beslendiği, yemeklerin pişirildiği, temizliğin yapıldığı, yatak örtülerinin değiştirildiği, Bobby’nin hayatta olduğu ve olmadığı günleri, bu tarihin gelecekte ne anlam taşıyacağı konusunda hiçbir fikrimizin bulunmadığı zamanları düşünüyordum. Bu davanın baştan aşağıya nasıl bir saçmalık olduğunu, kardeşini bir insanın bir diğerini ne kadar çok sevmesi mümkünse o kadar çok ve hatta daha bile fazla seven Frank’ın onu öldürmekle nasıl suçlanabildiğini düşünüyordum. Sanık sandalyesinde oturanın yanlış kişi olduğunu ve bu işin bu noktaya varmasına hiç izin vermemem gerektiğini düşünüyordum.

“Beth’i o gün ilk gördüğünüzde nasıl görünüyordu?” diye sordu savcı.

“Endişeliydi. Frank ona Jimmy’nin bu ilişkiden ötürü beni cezalandırmayı istediğini söylemişti. Gözünü kan bürümüş, demişti. Başlangıçta bunu fazla ciddiye almadım. Bana uzak bir olasılık gibi görünmüştü. Ama Beth, Jimmy’nin evime gelebileceğine inanıyor gibiydi. Birkaç dakika sonra da geldi zaten.”

Gabriel’in, Jimmy mutfak penceresinden içeriye ateş ettiğinde oğlunun yaşadığı dehşeti anlatmasını dinledim. Cam-

lar parçalanıyordu. Üçümüz de şok içinde, çığlık çığlığaydık. Kayınbiraderimin hemen arkasında durarak tüfeğine yeni bir mermi yüklemekte olduğu pencerede koca bir delik açılmıştı.

“Neden dışarı çıkarak tehlikeye atıldınız? Korkmamış mıydınız?” diye sordu Bay Glossop.

“Oğlumu korumak istiyordum.” Gabriel sesini alçalttı. “Beth’i de. Onları güvende tutmak istedim. Jimmy’yi oradan uzaklaştırmam gerekiyordu. Tek düşünebildiğim bu oldu.”

“Doğrusu, Bay Wolfe, mutfak penceresinden size ateş etmiş olan Jimmy’nin neden sizinle kuzu kuzu arabaya binerek oradan uzaklaşmayı kabul ettiğini pek anlayamıyorum.”

“Kuzu gibi bir hâli yoktu. Jimmy’ye onu arabamla evine götürmeyi teklif ettiğimde bana defolup gitmemi söyledi. Zil-zurna sarhoş biçimde, tüfeğini hâlâ üzerime doğrultuyordu. Çok korkutucu bir andı. Onu arabaya binmek için ikna edecek bir şeyler düşünmem gerekiyordu. Ben de ona Beth’le aramızda her şeyin bittiğini söyledim. İlişkimize son verdiğimizizi.”

“Bu doğru muydu?”

“O an için, hayır.”

“Yani ona yalan mı söylediniz, Bay Wolfe?”

“Evet,” dedi Gabriel sinirlenerek. “O anın heyecanıyla yalan söyledim. Çok gergin bir durumdaydık. Hızlı düşünmek zorundaydım.”

Donald Glossop onaylıyormuş gibi başını salladıysa da bir şey söylemedi ve Gabriel’in itirafının sindirilmesine izin verdi.

“Beth Johnson neden sizinle arabaya binmedi? Böylesi daha mantıklı olmaz mıydı? Bana sanki onu yatıştırmakta daha becerikli olurdu gibi görünüyor.”

“Birimizin oğlumun yanında kalması gerekiyordu. Benim öldürülmek üzere olduğuma inanmıştı, travma geçiriyordu.”

“Blakely Çiftliği’ne vardığınızda ne oldu?”

“Biz çiftliğe girerken Frank bahçedeydi ve doğruca arabaya gelerek Jimmy’yi çiftlik evine taşımama yardım etti. Onu en son o zaman gördüm.”

“Burada bir saniye duralım lütfen. Bu sizin Frank Johnson’la, karısıyla olan ilişkinizi öğrendikten sonraki ilk karşılaşmanızdı. Bu doğru mu?”

“Evet.”

“Size çok kızmış olmalıydı...”

“Öyleydiyse bile belli etmedi. Aslında Frank, bana minnettar gibi görünüyordu, yani Jimmy’yi eve...” Gabriel bir an dalıp gitti, sonra kendini topladı, “tek parça hâlinde getirdiğim için. Bana teşekkür etti.”

“Size *teşekkür* mü etti?”

Donald Glossop’un bu davaya kraliyet savcısı olarak atandığı açıklandığında ablam bütün gününü resmî kütüphanede onun kazandığı davaları araştırarak geçirmişti. “Bir gösteri adamı bu,” demişti bana. “Jüri üyelerine oynayarak onları kendi tarafına çekiyor. Onları güldürüyor, eğlendiriyor, sahte bir güven duygusunun içine çekiyor. Sonra da bombasını patlatıyor. Alametifarikası buymuş.”

“Aynı durumda olsak size teşekkür edeceğimi pek sanmıyorum, Bay Wolfe. Söz konusu benim eşim olsaydı, ben daha renkli bir dil kullanırdım herhâlde.”

Salonda bir kahkaha dalgası gezindi, jüri üyelerinden birkaçı gülümsedi. Elektrik mavisi gözlüğü olan, kır saçlı kadın. Bu dikkat çekici gözlüğü daha önce de fark etmiş, ne anlama geldiğini merak etmiştim. “Şehir Beyefendisi” diye lakap taktığım, ince çizgili takım elbise giymiş adam da sırtışını gizlemek ister gibi eliyle ağzını kapatmıştı.

“Frank Johnson bana hiç öfke göstermedi, bir kere bile, karısıyla yatıyor olmamın yarattığı apaçık kışkırtmaya rağmen,” dedi Gabriel sakince. “Jimmy, şiddet patlamaları gösterebilen,

uçarı bir adamdı. Ama benim tanıdığım kadarıyla Frank onun gibi değildi.”

Hakkında konuşulmakta olan adam, sabahtan beri yaptığı gibi boş gözlerle doğruca karşısına bakıyordu. Eğer Frank poker oynayan bir adam olsaydı her eli kazanırdı. Duygudan bütünüyle yoksun yüzünden hiçbir şey okunamıyordu. Kardeşini nasıl özlediğini, onun için nasıl yas tuttuğunu, kendisi gizlemek için ne kadar çabalasa da gecenin bir yarısında göğsünden yırtılıveren o iç parçalayıcı hıçkırıkları ben herkesten iyi biliyordum. Onu tanıdığımdan bu yana geçen yıllar boyunca neredeyse hiç ağlamamış olan Frank, Jimmy için bir göl kadar gözyaşı dökmüştü. Ama jüri üyeleri bunları bilmiyorlardı.

“Frank Johnson’ın hukuki masraflarını siz karşılıyorsunuz, öyle değil mi?”

Gabriel duraksadı, bu kez gafil aylanmıştı. Bu konunun mahkemede açılmasını hiçbirimiz beklemiyorduk.

“Soruyu yineleyeyim mi?”

Gabriel sinirlenmiş gibi başını iki yana salladı.

“Benim buna gücüm yetiyor. Johnsonların ise gücü yetmezdi.”

“Çok cömert olduğunuza hiç kuşku yok,” dedi Bay Glosop, ağdalı bir tavırla. Bir kere daha jüriye döndü. “Bu avukat faturalarının epeyce pahalı olabildiğini duymuştum.”

Yine gülüşmeler oldu, jüri üyeleri iyi eğleniyor gibiydi. Cinayet davasının karamsar gerçekliğinin içinde hoş bir rahatlama oluyordu bu onlar için.

“Acaba bunu yapmanız için daha başka bir neden bulunuyor olabilir mi? Az önce mahkemeye zanlının eşi Beth Johnson’ı sevdiğinizi ve her zaman sevmiş olduğunuzu söylediniz. Onun çıkarları için en iyi olacak şeyi yapmak isteyeceğinizi düşünmek yanlış olmazdı herhâlde?”

“Evet. Yani, hayır. Sizin kastettiğiniz anlamda değil.”

“Frank Johnson’ı çok az tanıdığınıza göre, onun ne türden bir adam olduğu konusunda hiçbir fikriniz olduğunu sanmıyorum. Sizin ilişkiniz onun *karısıylaydı*. Bu çok da *mahrem* bir ilişkiydi. Doğrusu Frank Johnson’ın fazladan tek bir saniyeyi bile *sizinle* geçirmek istemesi pek olası durmuyor.”

Jüri üyeleri, gösterinin, alaycılığın biraz daha fazlasına hazır, yine sırtıyorlardı. Ama Donald Glossop o ünlü ters köşelerinden birini yaparak sesini birdenbire neredeyse bağırarcasına yükseltti.

“Ben sizi bugün buraya getiren şeyin *suçluluk* olduğuna inanıyorum, Bay Wolfe. Beth Johnson’la aşk ilişkinizin talih-siz bir biçimde Jimmy Johnson’ın ölümüne sebebiyet vermiş olmasının yarattığı suçluluk duygusu.”

“Beth’le ilişkimiz hakkındaki duygularımın bu davayla ne gibi bir ilişkisi olabileceğini anlamakta güçlük çekiyorum. Ben buraya Jimmy Johnson’ı hayattayken gören son kişilerden biri olduğum için tanıklık etmek üzere çağrıldım.”

Bunları söylerken Gabriel’in sesi sertti. Mahkeme heyetine büyük olasılıkla sabırsız görünmüş olmalıydı. Öfkesini denetimi altında tutabilmeye çabalayan bir adam. Ama adımı söylerken sesindeki hafif değişmeden benim duyduğum tek şey Gabriel’in pişmanlığıydı.

“Doğrudur. Ancak şu anda bir tanık olarak inandırıcılığınızı sorguluyorum. Daha birkaç dakika önce yalancı olduğunuzu ağzınızla itiraf ettiniz. Sizden duyacağımız tek bir sözcüğe bile inanabileceğimizi hiç sanmıyorum.”

Son bir anlamlı duraklamadan sonra, sanki Gabriel’la konuşmak zaman kaybından başka bir şey değilmiş gibi sıkılmış ve usanmış bir tavırla işinin bittiğini duyurdu. “Bu tanık için başka sorum yok, sayın yargıç.”

Dava tarihi belirlendiğinde Eleanor bizimle kalmak üzere çiftliğe gelmişti. Avukatlık yaptığı için yüzlerce kez mahkeme görmüştü, neyin ne olduğunu biliyordu. Geceler boyunca ateşin karşısında oturup Eleanor'un bize neler olacağını açıklamasını dinledik. Bize orada kimlerin bulunacağını ve kimin nerede oturacağını anlattı, mahkeme salonunun bir şemasını çizerek herkesin yerini üzerinde işaretledi. "Mahkeme kâtibi burada oturacak," dedi keçeli kalemle işaret ederek. "Burası basın sırası, Gabriel ifadesini verirken hıncahınç dolu olacaktır." Tutuklu sandalyesini çizerek üzerine kocaman FRANK yaftasını yerleştirdiği noktaya bakarken, *bütün bunlar gerçek olamaz*, diye düşündüğümü hatırlıyorum. *Bizim başımıza gelemmez*.

Eleanor o gece olup bitenlerle ilgili olarak Frank'i sıkıştırdı, ara vermemiz için yalvarıncaya dek ona her şeyi dakika dakika sordu. Hiç aman vermiyordu. "O geceyi düşünmenin canını yaktığını biliyorum, Frank. Mahkemede karşına Donald Glossop geçtiğinde canın daha da çok yanacak. İnan bana kuduz bir köpek kadar acımasızdır o. Hiç fire vermemen gerekecek."

O kader anını ona kaç kere yeniden yaşatmıştı? İçkiden gözü dönmüş olan Jimmy, Frank'in tüfeği onun elinden almaya çabalaması. İki kardeş arasındaki ölümle sonuçlanan boğuşma.

Davanın özü şuydu: Jimmy'nin son anlardaki bütün o kıskırtmalarından sonra Frank, Jimmy'nin ölümünü cinayet hâ-

line getirecek biçimde, ona ciddi bir zarar vermeye niyetlenmiş miydi? Yoksa Frank'ın öne sürdüğü gibi bu yalnızca trajediyle sonuçlanan bir öz savunmadan mı ibaretti?

Savunma avukatımız Robert Miles, henüz kraliyetin hizmetinde çalışmak için genç olan bir hukukçuydu. Kırklı yaşlarının başında, ince ve temiz yüzlü, rakibinin neredeyse tam tersi gibi görünen bir adamdı. Donald Glossop şarap ve peynir eşliğindeki büyük bir gecenin ardından geç saatlere kadar uyumaktayken Robert'ı şafak vakti Thames Nehri kıyısında koşarken gözümde canlandırabiliyordum. Zarif; şık, kibar bir adamdı o; kraliyet savcısıysa bir ragbi oyuncusunun cüssesine ve aynı zamanda da tavırlarına sahipti.

Robert'ı seçmeden önce Gabriel hukuk dünyasında tanıdığı herkese ve hatta tanımadığı birkaç kişiye bile fikir sormuştu; arkadaşlarının arkadaşlarına, arkadaşlarının babalarına, amcalarına, erkek arkadaşlarına, kardeşlerine. En sık önerilen isimse Robert'ınki olmuştu.

Çapraz sorgulamayı beklerken Gabriel gayet rahat görünüyordu. Sonuçta Robert'a ödemesini yapan oydu ve Gabriel'in çilesi artık sona ermek üzereydi.

“Bayan Johnson’la ilişkinizin ayrıntıları üzerinde daha fazla durmaya gerek duymuyorum,” dedi Robert. “Jimmy’yle gerek sizin bahçenizde gerekse çiftliğe giderken arabanızın içinde geçirmiş olduğunuz zaman boyunca onun nasıl bir ruh hâli içinde bulunduğu beni çok daha fazla ilgilendiriyor.”

“Saldırgandı. İçi zehirle doluydu. Ama aynı zamanda da sarhoşluğu yüzünden çok fazla mantıklı konuşamayacak bir durumdaydı.”

“Onun size karşı bir tehdit oluşturduğunu hissettiniz mi?”

Gabriel duraksayınca Robert hemen ekledi: “İntikam peşindeki sarhoş bir adam elinde bir tüfek taşıdığı anda ciddi bir tehdit oluşturabilir sanıyorum, öyle değil mi?”

Âdeta, *sana bu şans* öz savunma senaryosunu kurabilmen için veriyorum, *hatırlasana*, demek ister gibiydi.

“Evet. Çok tehlikeli bir durumda bulunduğumuzu hissediyordum. Jimmy mutfak penceremizi havaya uçurmuştu. Herhangi birimiz yaralanabilirdik. Bu yüzden de onu, tüfeğiyle birlikte mülkümünden uzaklaştırmayı istedim. Oğlumu güvende tutmalıydım. Yerimde hangi baba olsaydı aynı şeyi hissedirdi.”

“Başlangıçta, Beth’le ilişkinizin sona ermiş olduğunu söylemekle Jimmy’yi yatıştırmayı başarmıştınız. Onu evine bıraktığınızda hâlâ sakın bir durumda mıydı?”

Bu kez Gabriel yemi hemen yuttu. “Başlangıçta evet. Olan bitenler onu iyice tüketmiş gibi görünüyordu. Ama çiftliğe yaklaştığımız sırada sanki ona Beth’le ilişkimiz hakkında söylediklerimi unutmuş gibi davranmaya başladı. Yine aynı tehditlerde bulunuyordu. Yeni baştan vahşi bir havaya girmiş olduğuna hiç kuşku yok.”

Sanık sandalyesindeki Frank’e baktım, yüzünden geçip giden acı ifadesini gördüm ama bunu benden başka kimsenin anlayabildiğini sanmıyordum. Öykümüzün inandırıcı olabilmesi için Jimmy’nin feda edilmesi gerekliydi.

“Kardeşini evin içine soktuktan sonra Frank’in patlamak üzere olan bir bombayla başa çıkması gerektiği anlaşıyor, öyle miydi?” Robert’ın sorusu üzerine daha Gabriel yanıt veremedi Donald Glossop ayağa fırladı.

“Sayın yargıç, faraziye bu. Bay Wolfe çiftlik evinin içinde neler olduğunu ya da Jimmy Johnson’ın o son anlarındaki mizacını bilemezdi.”

Mahkeme başkanı Yargıç Miskin, yorgun bir kabullenişle elini havaya kaldırdı. Savcı ile avukat arasındaki sürekli çekişmeye göz kulak olmak, sonu gelmeyeceği anlaşılan bir çocuk bahçesi kavgasına hakemlik etmek kadar usandırıcı olmalıydı.

Robert yargıçtan özür diledi.

“Bay Wolfe,” diye devam etti. “Ağabeyi dışında Jimmy Johnson’ı sağ gören son kişi sizdiniz. 28 Eylül gecesi onun kendisi ve başkaları için bir tehlike oluşturduğu kanısında mısınız?”

“Kesinlikle öyleydi. Sarhoşken elinde ölümcül bir silah bulunduruyordu ve zarar vermeyi aklına koymuştu.”

Gabriel en önemli tanıklardan biriydi ve Frank’in kefaletinin koşullarından biri de ikisinin davadan önceki aylarda bir araya gelmemeleriydi. Ancak olaydan sonraki o ilk, korkunç günlerde Gabriel ve benim için birbirimizi bir daha görmemek olanaksız görünüyordu. Aramızda henüz konuşulmamış çok fazla şey vardı. Bir sabah Frank çiftlikteyken onu arayıp buluşmak istemiştim.

“İyi de nerede?” demişti. “Eğer görülecek olursak...”

Bir zamanlar Bobby’yle saklambaç oynamak için gittiğimiz bir yeri önerdim ona, Meadowlands ile Blakely Çiftliği arasında yarı yolda sayılabilecek bir tarlaydı ve bir ucunda kocaman ve çok güzel bir kestane ağacı bulunuyordu. Bobby ve ben o ağaca bayılırdık, neredeyse çiftlikteki yaşlı meşe kadar severdik onu da. Bobby’nin küçüklüğünde oraya masal kitaplarıyla gider, küçük bir piknik yapar ve birkaç saatimizi orada geçirerek onun en sevdiği etkinliklerden biri olan solucan avcılığı yapardık.

Ben ağacın oraya Gabriel’dan önce varmış, onun gelmesini bekliyordum. Keskin bir gün ışığının parladığı, soğuk, mas-mavi bir gündü. Kendimden başka herhangi biri olabilmeyi isterdim. Gabriel’in da kendinden başka herhangi biri olmasını. Damarlarımda aktığını hissettiğim kaygının onu yeniden görecektik olmaktan mı, yoksa ona söylemem gereken şeylerden mi kaynaklandığını ayırt edemiyordum.

“İşte buradasın,” dedi bana, birkaç dakika sonra ağacın arkasında belirerek.

Ona bakmak bile kalp krizi geçirmek üzereymişim gibi hissettiriyordu.

Zayıflamıştı; yanaklarında derin çukurlar, gözlerinin altında koyu renkli halkalar oluşmuştu. Yine de yıllar önce âşık olduğum o güzel çocuktuktu.

“Beth,” dedi.

Bir süre hiçbir şey eklemedi, yalnızca adım. Sonra yanıma gelerek sırtını ağaca yasladı ve ikimiz de önümüzde uzayıp giden kuru otlara baktık. Kasım ayının başları gelmişti artık ve biz o korkunç geceden beri, haftalardır birbirimizi görmemiştik.

Gabriel’a Leo’yu sordum, bana hâlâ kâbuslar gördüğünü söyledi, bu da kendimi zehirlemem için bir başka vicdan azabı oku oldu. Masanın altına sığındığımızda yanı başımda titreyişini hatırladım, katıksız korkusunun kokusunu burun deliklerimde duydum. Babasının birazdan vurulacağına inanan küçük bir çocuktuktu o. Gabriel ve benim kendimizi suçlamak için çok fazla nedenimiz vardı.

“Frank nasıl?” diye sordu Gabriel.

Kocamın dönüştüğü yürüyen enkazı tarif edebilmem nasıl mümkün olabilirdi ki?

“Çok kötü,” diye fısıldadım.

Gabriel elimi tuttu. “Çok üzgünüm. Her şey için çok üzgünüm.”

“Biliyorum. Ben de üzgünüm. Her şey için kendimi suçluyorum.”

“Sana suçlamamanı söyledim ama ben de aynısını yapıyorum. Her zaman da yapacağım.”

Bir süre kendi düşüncelerimize dalmış olarak sessizce oturduk. Gabriel’in, tanıdığım bütün insanlar arasında, işler yanlış ya da kötü gittiğinde suçu başkasına yüklemekten ya da durumu daha iyi göstermeye çalışmadan, bunu her zaman kabul eden çok az kişiden biri olduğunu düşünüyordum. Bence çok ender görülen bir şeydi bu. İnsanların çoğu hissettikleri

suçluluğu hafifletmek için anlamsız klişelere başvurur, bunun da kendilerine hiçbir faydası dokunmazdı.

Yıllarca gecikmeli olarak öğrendiğimse, yaptığım şeylerin sorumluluğunu üstlenmenin faydasının dokunabildiği olmuştu. Önemli olan hesap verebilmek sanırım.

“Olanlardan o kadar pişmanım ki... onları değiştirebilmeyi her şeyden çok isterdim,” dedim. “Ama seninle birlikte geçirdiğim zamanı da asla unutmayacağım.”

“Böyle söylediğinde sanki her şey tamamen bitmiş gibi anlaşıyor.”

“Seni her zaman seveceğim, Gabriel.”

“Aslında daha fazlasını söylemesen daha iyi olacak. Bunları duymaya hazır olduğumu sanmıyorum.”

“Ama söylemem gerek. Benim için. Frank için. Üzgünüm.” Gabriel’i bunları dinlemek zorunda bıraktığıma üzgündüm gerçekten. Ama artık böyle olması gerekiyordu. “Seni çok uzun zamandır seviyorum ve eğer zamanında kimi şeyler ters gitmiş olmasaydı şimdi hâlâ birlikte olabileceğimizi biliyorum. Seninle birlikte olmak benim için her şeyden önemli oldu. Sana bir kere daha âşık oldum. Herkes aynı anda iki kişiyi sevmenin mümkün olamayacağını söyler ama mümkün bu, benim başıma geldi. Seni seviyorum. Frank’i de seviyorum. Ama Frank’in yanında olmam gerekiyor. Jimmy ölmeseydi bile yine de onun yanında olmam gerekecekti. Bizim bir geçmişimiz var. Her şeyi birlikte atlattık. Frank’in bana ihtiyacı var. Benim de ona. Zaman içinde senin de aynısını başka birinde bulabileceğini biliyorum. Bu ben olamadığım için de çok üzülüyorum. Sen iyi bir adamsın, Gabriel. Gerçekten öylesin.”

Gabriel’in elini sıktım. İkimiz de tam karşımıza bakıyorduk.

“Seni bu kadar kolayca unutabileceğimi mi sanıyorsun? Nasıl sensiz olabileceğimi bilmiyorum. Hiç bilemedim.”

“Zamanla kolaylaşacak. Bunu ikimiz de biliyoruz.”

“Keşke daha uzun sürseydi. Keşke hâlâ benimle olabilseydin.”

“Benden çok daha iyisini hak ediyorsun.”

“Ona ancak ben karar verebilirim.” Sesinde şimdi bir hafiflik vardı ve her ikimiz de dönüp ilk defa birbirimize gerçekten baktık. Gülümsedik.

“Sanırım ben artık gideceğim,” dedi.

“Tamam.”

Gabriel elimi bıraktı ve onun ılık dokunuşu olmayınca elim gevşek ve soğuk olarak yanıma düştü.

“Veda etmiyorum,” dedi.

“Hiç veda etmemekte anlaşabiliriz.”

Orada sırtım yaşlı kestane ağacına dayalı, gözlerim parlak kış güneşinde kapalı olarak öylece durup onun yola doğru uzaklaşan ayak seslerini dinledim.

Eleanor mahkeme salonunun önünde kalabalık oluşabileceği konusunda beni uyarmıştı ama yine de bu kadar çok sayıda fotoğrafçının Gabriel’i beklediğini görmek bende bir şok etkisi yarattı. Yirmi kişi miydiler, otuz mu? Üçerli sıralar hâlinde, itişip kakışarak daha yakından fotoğraf çekmeye çalışıyorlardı; içlerinden birinin yere kapaklanacağına hiç kuşku yoktu.

“Beth! Beth! Bu tarafa bak.”

“Bakma,” diye tısladı Eleanor ağzının içinden. “Dümdüz önüne bak.”

Ama Gabriel da tam önümde duruyordu, aramızda ancak bir iki metre ya var ya yoktu. İstesem ona dokunabilmek için elimi uzatmam yetecek gibiydi. Bir bakıma da istiyordum aslında. Ona, *teşekkür ederim, elinden gelen her şeyi yaptın, bunu benim için yaptığının farkındayım*, diyebilmek için yanıp tutuşuyordum.

“Gabriel, bak, Beth tam arkanda.”

Gabriel içgüdüsel olarak arkasına döndü.

Aklının başına gelmesi biraz zaman aldı; beş, belki on saniye. Yalnızca o ve ben vardık; başka her şey, dünyanın geri kalanı, bütün gürültü patırtı, flaşlar, bağırış çağırışlar, yanımdaki ablam, hepsi silinip gitmişti.

O kısacık zaman içinde onun görüntüsünü içime çektim. Sanırım o da bana aynısını yaptı. Gülümseme ya da baş sallama yoktu, gereği de yoktu zaten. Gözlerimiz bizim yerimize konuşmuştu. *Sensin bu.*

Gabriel yine arkasını döndüğünde gazetecilerden biri ona doğru yaslandı. Gabriel gibi o da uzun boyluydu ve yüz yüze kalmışlardı. Gabriel elinin tersiyle adamı göğsünden ittirdi ve gazeteci sendeledi. “Geri çekil. Yorum yok dedim.”

Sesinde katıksız bir öfke vardı, bunu onda daha önce hiç duymamıştım.

“Onu hâlâ seviyor musun?” diye bağırdı biri ama Gabriel yolun karşı tarafında bekleyen boş bir taksiyi gözüne kestirmişti.

Arabaya doğru bir elini sallayarak caddenin karşı tarafına atılmasını izledim. Kapıyı hızla açıp içeri süzüldü. Sonra da uzaklaşıp gitti.

“Gördüklerimin en kötüsüydü,” dedi Eleanor, soluğum kesilecek kadar hızlı bir yürüyüşle köşeyi döndüğümüz sırada. “Ama bir şey elde edemediler. Merak etme.”

Yanıliyordu aslında. Bu fotoğrafçılar işlerinde çok iyidiler ve hızlı hareket etmeye alışmışlardı. Ertesi sabah bütün gazetelere çıkacak olan fotoğraf da Gabriel ve benim göz göze geldiğimiz o kaçamak anının olacaktı.

Ben o sırada ikimizin yüzünün de ifadesiz olduğundan emin gibiydim, oysa fotoğraflar hiç de öyle göstermiyordu.

“Aşk bakışması mı?” diye soruyordu *The Mirror*, manşetinde. *The Sun* ise sözcük seçiminde daha isabetliydi: “Kırık kalpler.” *Daily Telegraph* bile aşk öykümüzü kendince yorumlamış ve

Gabriel'in tanıklığından şu alıntıyı kullanmıştı: "Yanlış olduğunu biliyordum... Ama onu seviyordum... Her zaman da sevdim."

Fotoğraf makineleri, kendi hissettiğimi benim bile algılayamadığım bir şeyi bulup çıkarmışlardı ve o şimdi gözlerimin önünde duruyordu: Onu gördüğüme çok mutlu olmuştum. Bu şaşırtıcı mıydı? Bu olaya ikimiz de tamamen aynı biçimde karışmıştık, benim hissettiğim utanç onunkinin aynısıydı, bir ölümden sorumlu olmanın ne demek olduğunu anlayabilecek olan yalnızca ikimizdik. Sanık sandalyesinde oturan adam değil, Frank değil.

Gabriel'in yüzündeki ifade benimkinden farklıydı. Yalnızca birkaç saniyeliğine bana bakarken yüzünden okunabilen tek şey dile getirilmesi mümkün olmayan kederiydi.

Her günün sonunda Eleanor'un Parson's Green'deki havadar ve aydınlık apartman dairesine geri dönüşümüzde onunla birlikte bir alışkanlık geliştirmiştik. Ayakkabılarımızı atıp kanepeye çöküyor, çay demleme sırasının kimde olduğunu tartışıyorduk. Gözlerimi kapattığımda sanki yıllar silinivermiş de yeniden genç kızlığımıza dönmüşüz gibi hissedebiliyordum neredeyse.

Ergenliğimizde okuldan eve döndüğümüzde annemle babamın ikisi de hâlâ işte olurlardı. Kendimize çay demlerken birkaç tur da tereyağlı ekmek kızartır, hiç değişmez biçimde hepsinin altını ızgarada yakardık ve bir yandan da gramofonumuzda en sevdiğimiz plakları çalardık. Takıntılarımız her ay değişirdi; Little Richard, Bing Crosby, Doris Day, Frank Sinatra, hepsine bayılıyorduk. O günlerimizin masumiyetine geri dönebilmek için yalnızca Rosemary Clooney'nin "Sisters" şarkısını duymam yeterliydi. Bu şarkı Eleanor ve benim için sözcüğü sözcüğüne uygundu ve annemizle babamız akşam eve geldiklerinde, kız kardeşler arasındaki dayanışmayı anlatan

bu şarkıyı saçlarımızı savurup senkronize dönüşler yaparak söylemeye çalışırdık.

Şimdiyse sessizce çaylarımızı içerken günün ağırlığının üzerimizden kayıp gidişini hissediyorduk. Ben çoğu akşam konuşmaya bile mecalim olmayacak kadar bitkin oluyordum.

Frank'i cezaevindeki hücresinin içinde, ince bir şiltenin üzerine uzanmış, tavana bakarken gözümün önüne getiriyordum. Onu ziyaret etmeme izin vermiyor, onu orada görmezsem dayanmasının daha kolay olacağını söylüyordu.

Eleanor bir keresinde önceden haber vermeden onu görmeye gitmişti.

“Nasıl bir yer?” diye sordum ona.

Gerçeği yumuşatmaya kalkışmayacağını biliyordum. Onun yapacağı şey değildi bu.

“Tahmin edeceğin gibi,” dedi, “ama on kat daha kötüsü.”

“Peki ya Frank? O ne durumda?”

“Tahmin edeceğin gibi ama on kat daha kötüsü. Katı. Kırılmış.”

Ertesi gün tanık kürsüsüne Frank çıkacaktı. Sorgulamayı Robert yapacağı için bu yumuşak bir başlangıç olmalıydı ama yine de bundan başka hiçbir şey düşünemiyordum. Onunla konuşmadan, ona dokunamadan, onu sevdiğimi söyleyemeden, bu durumu ne olursa olsun atlatacağımız konusunda içini rahatlatamadan günler geçip gidiyordu. Peki bu gerçekten doğru muydu? Frank de ben de onun suçlu bulunabileceği olasılığım aklımıza bile getirmek istemiyorduk. Eğer jüri bunun cinayet olduğuna karar verirse otuz yıl hapis cezası alabilirdi ve en az on yıl boyunca şartlı tahliyeye başvurması mümkün olmayacaktı. Frank'in yıllar boyunca, yaptığı tek hareket avluda günde bir kere volta atmaktan ibaret olarak daracak bir hapishane hücresinde yaşaması düşünülebilir gibi değildi. Bütün ömrünü açık havada, uçsuz bucaksız tarlalarda geçirmiş bir adamdı o.

Bu onu ne hâle getirecekti? Bununla nasıl başa çıkabilecekti? Ben buna nasıl dayanacaktım?

“Her ne kadar savcılık planlı cinayeti hedefliyor olsa da suçlamada taammüden adam öldürme seçeneğinin de bulunuyor olması ellerini zayıf gösteriyor,” diyordu bana Eleanor. “Her iki yöne de bahis oynuyorlar. Demek oluyor ki ellerinde Frank’i cezaevine kapatmaya yetecek kadar delil yok.”

Her gece bana aynı şeyleri yineliyordu.

“İnancını yitirme. Her şey düzelecek.”

Ben de her gece ona inanabilmek için elimden geleni yapıyordum.

Son birkaç gün boyunca birçok yemine tanık olmuştum ama kürsüye çıkan kocanız olduğunda işler değişiyordu. Frank’in elini İncil’in üzerine koyarak bütün gerçeği ve yalnızca gerçeği söyleyeceğini taahhüt ederken sesindeki tınıya kulak verdim. Sesi kendinden emin çıkıyordu. Son iki haftadır Robert onu savunma duruşmasına hazırlıyordu, Frank o gün sürpriz bir soruyla karşılaşmayacağını biliyordu. Bizi asıl endişelendirecek olan çapraz sorguydu.

“Bay Johnson, lütfen mahkemeye 28 Eylül gecesı kardeşiniz Jimmy’nin ölümcül biçimde vurulmasıyla sonuçlanan olayları özetleyebilir misiniz?”

“Kardeşimin içkiyle ilgili bir sorunu vardı,” diye başladı Frank ve bir an için oda gözlerimin önünde sallandı.

Ondan duymayı hiç beklemeyeceğim türden bir şeydi bu. Karşımdaki kişi, yeni Frank, onun aylar süren düşüncelerinin sonucunda dönüşmüş olduğu insandı.

“Sürekli bir şey değildi bu. Uzun zaman boyunca istikrarlı kalmasına karşın birdenbire bir şey onu tetikleyebiliyordu. Durumun yeniden kötüleşmeye başladığını sezmiştim ama aldırış etmedim. Sanırım Jimmy’nin iyi durumunda olduğuna kendimi

inandırmaya çalışıyordum. Karım Beth'in bir ilişkisi olduğunu öğrendiği gece bardaydı. Çiftlik evine öfke içinde gelip Beth ile beni yatağımızdan çıkarttı. Bunun doğru olup olmadığını öğrenmek istiyordu. Ona doğru olduğunu söylediğimdeyse bu, Jimmy'yi paramparça etti."

Bunu kaç kez duymuş olursam olayım dayanması hiç de kolaylaşmıyordu. Jimmy ölmüştü ve bu benim suçumdu, hiçbir şey bunu değiştiremeyecekti.

"Jimmy bu konuda ne yapacağımı sordu. Gabriel'la ödeşmek için ne yapacaktım? Ona hiçbir şey yapmayacağımı söyledim. Bana kalsa Beth ve Gabriel istediklerini yapmayı sürdürebilirlerdi. Bunu duymak onu çileden çıkardı."

"Böyle hissetmenizin nedeni neydi, Bay Johnson? Eşiniz bir ilişki yaşarken siz bunun devam etmesine göz yummakta bir sakınca görmüyor muydunuz?"

"Eğer onu mutlu edecek olan buysa, bunu yaşamasını istiyordum. Çünkü onun yaşamını mahvetmiş olduğumu hissediyordum. Herkesten daha fazla sevdiği tek insanı onun elinden almıştım. Onsuz yaşamak onun için çok zor oluyordu."

Robert'ın sesi alçak ve yumuşaktı. "Oğlunuz Bobby'den söz ediyorsunuz, öyle değil mi, Bay Johnson? Bundan üç yıl önce bir ağacın devrilmesi sonucu ölen oğlunuzdan."

Frank'in yüzü bu sefer acıyla gerilmişti. "Evet. Beth bana meşe ağacı kesilirken Bobby'ye kulak olacağıma ve onu güvende tutacağıma dair söz verdirmişti." Sesi yitip gitti, daha fazlasını söyleyemedi.

Mahkeme salonunda tek bir soluk sesi, tek bir öksürük ya da bir kâğıt hışırtısı bile duyulmuyordu. Bütün gözler tanık kürsüsünde duygularıyla boğuşmakta olan adamın üzerindeydi.

"Bunun tehlikeli olduğunu biliyordum ama yine de ona göz kulak olamadım. Anlıyorsunuz ya, kendimi bütünüyle işime kaptırmıştım. Ona güvenli bir yer bulup orada kalmasını söy-

lemiştim ama beni dinlemedi. Yani, yalnızca dokuz yaşındaydı. Ağaç devrilirken de o, yani Bobby altında kaldı.”

Jüri üyelerinin kadın olanlarından birkaçının gizli gizli gözlerinin altını sildiklerini fark ettim. Belki onlar da anneydiler. Frank’ın yaşadığı acı verici kaybı, taşıdığı vicdan yükünü fazlasıyla iyi hayal edebiliyorlardı. Bunun bir evliliği, bir yaşamı nasıl mahvedebileceğini. Bizim evliliğimizi, bizim yaşamımızı.

Robert, Frank’ın kendini toparlayabilmesine zaman tanımak için uzunca bir süre sustuktan sonra yeniden konuştu. “Bay Johnson, şimdi olay gecesine gelebilir miyiz lütfen? Size bunu sormak zorundayım çünkü saygıdeğer dostumun çapraz sorgu sırasında bu konu üzerinde uzun süre duracağını biliyorum. Siz kazanın bir öz savunma anında yaşandığını öne sürüyorsunuz. Kendinizi ve aynı zamanda kardeşinizi de yaralanmaktan korumaya çalışıyordunuz.”

“Evet. Kardeşim tüfeği elinde tutmak için fazlasıyla sarhoştur. Onu elinden almak istedim.”

“Başlangıçta, polise bir çeşit boğuşma hâlinde hem sizin hem de Jimmy’nin silahı aynı anda tutmakta olduğunu söylemişsiniz, sonra da ateş almış. Bu doğru mu?”

“Evet.”

“Çok yakın mesafeden ateş edildiğini düşündünüz, öyle mi?”

“Evet, düşündüğüm buydu. Ama her şey o kadar hızlı gerçekleşti ki emin olmam mümkün değil.”

“Adli patoloji raporuyla Jimmy’nin belli bir mesafeden vurulduğu belirlendi. O zaman siz de polise silahın ateş aldığı sırada her ikinizin birden geriye doğru sendelediğini söylediniz. Bu da tanıklığınızı yeni kanıtlara uyacak biçimde değiştirdiğinizi gösteriyor gibi.”

“Her şey kısacık bir saniyenin içinde olup bitti. Ben tam bir şok içindeydim. Kardeşim yerde kanlar içinde yatıyordu, onun yanına diz çöküp elimi yarasının üzerine bastırarak kanamayı

durdurmaya çalıştım. Ama... Daha o zaman bile biliyordum ki...”

Frank artık açıkça ağlıyordu. Onu izlerken kalbimin kırıldığını hissettim. İkimizin de bir türlü uyuyamadığı gecelerden birinin bir vaktinde ona sormuştum: *Buna değiyor mu?* Daha fazlasını söylememe gerek kalmamıştı, neyi kastettiğimi biliyordu. İlişkimizi sürdürmenin bir anlamı var mıydı? Neden uğraşıyorduk ki? En sevdiğimiz insanların hepsini yitirmiştik.

Frank, bana yanıt vermeden önce uzun uzun bir şeyi düşünmüştü. “Sen ve ben aileden bile daha büyük bir şeyin koruyucularıyız. Topraklarımızı gelecek için korumak zorundayız. Biz burada olmazsak toprağımıza ne olur?”

Yargıç Miskin öne doğru eğildi. “Biraz ara vermek ister misiniz, Bay Johnson? Mahkeme bunun sizin için zor bir şey olduğunu anlıyor.”

Frank başını iki yana salladı. “Devam etmek istiyorum, sayın yargıç. Soruya yanıt verecek olursam, başlangıçtaki ifademde yanılmış olmamın sebebi o an için aklımın tamamen boşalması ve neler olup bittiğini daha sonradan hatırlamakta güçlük çekmemdi.”

Robert, “Polise verdiğiniz ifadede kardeşinizin sizi kışkırttığını söylemişsiniz,” dedi. “Karınız hakkında, bugün burada yinelememize hiç gerek olmayan kimi tatsız sözler söylemiş. Size sormak zorundayım, bu sizi öfkelenlendirmiş miydi?”

“Pek sayılmaz. Söylediklerinde ciddi olmadığını biliyordum. O lafları sabaha hatırlamayacaktı bile. Jimmy’nin Beth’i ne kadar çok sevdiğini, onu öz ablası gibi gördüğünü çok iyi biliyordum.”

“O gece kardeşinize zarar vermeyi istemiş miydiniz, Bay Johnson?”

“Hayır. Ben yalnızca her ikimizi de yaralanmaktan korumaya çalışıyordum. Bütün ömrüm boyunca istediğim tek şey kardeşimi güvende tutmak olmuştur.”

Nihayet davanın doruk noktasına ulaşmıştık, savcı sanığı çapraz sorguya çekecekti. Kocam saldırı altında kalacaktı ve ona yardım etmemin hiçbir yolu yoktu. Jüri üyeleri, onun sesindeki, ifadesindeki en küçük değişikliği bile dikkatle izliyordu. Çok kısa bir süre sonra ya suçlu ya da suçsuz bulunacaktı. İşte bu dakikalar diğerlerinin hepsinden daha önemliydi.

“Bay Johnson.” Donald Glossop konuşmaya sohbet eder gibi, hafif bir tondan başlamıştı. “Ateş etmeyi ne zaman öğrendiniz?”

Frank’in duraksamasından bu soruyu hiç beklemediğini anlayabiliyordum. Verebileceği en iyi yanıtın ne olacağını düşünürken savunma masasında oturan Robert’a baktı.

“İsterseniz sorumu sizin için biraz daha basitleştireyim. Bir çiftlikte büyümüş olduğunuza göre, öyle sanıyorum ki avlanmayı genç yaşta öğrenmişsinizdir?”

“Altı ya da yedi yaşında sanırım.”

“Bu becerinizi oğlunuza da aktarmış mıydınız?”

“Bobby’ye ateş etmeyi öğreten babamdı.”

“Yine aynı yaşlardayken mi? Altı, yedi?”

“Evet.”

“Bu durumda silahların çiftlik yaşamının gündelik bir parçası olduğunu söylemek yanlış olmaz, öyle değil mi?”

“Evet.”

Frank’in bu *evet*’i temkinliydi. Arkasından bir tuzak geleceğini sezmişti ama ne olacağını bilemiyordu.

“Verandada bırakılmış dolu silahlar, mutfakta duran silahlar, mandırada silahlar, kuzu ağılarında silahlar. Bütün

bir çiftlik cephanelik gibi ve hiçbiri güvenlik için kilit altına alınmış değil.”

Robert ayağı fırladı ama daha o bir şey söyleyemeden yargıç konuştu: “Burada silahların güvenli tutulması hakkında konuşmak için bulunmuyoruz, Bay Glossop. Sadede gelin lütfen.”

“Ben yalnızca bir tablo çizmeye çalışıyordum, sayın yargıç. Bay Johnson, sizce ömrünüz boyunca kaç kere silah ateşlemiştinizdir? Beş bin mi? On bin mi? Sayısız kez diyebiliriz herhâlde. O hâlde nasıl oluyor da elinizdeki silah kardeşinizi öldürürken tetikte kimin parmağının bulunduğunu bilemiyorsunuz?”

Donald Glossop’un bu cümleyi söyleyiş biçiminden dolayı onun kendisine bir soru sorduğundan emin olamayınca Frank, bir saniyeliğine tepki vermeden durdu.

“Namluyu tuttuğumu hatırlıyorum. Sanırım onu fazla kuvvetlice sıkarken tüfek yanlışlıkla ateş aldı.”

“Siz bir yalancı mısınız, Bay Johnson?”

“Hayır. Değilim.”

“Ancak adli patoloji raporu çıktıktan sonra ifadenizi değiştirdiniz, öyle değil mi? Bir olasılıkla arkaya doğru sendelemiş olabileceğiniz bir senaryo *uydurdunuz*.”

Bu adamdan nefret ediyordum. İpek gibi pürüzsüz alaycılığından da konuşurken sözcüklerinin arasında duyduğunuz ters çevrilmiş virgüllerinden de.

“İkimiz birden silahı tutuyorduk, tek hatırladığım bu. Sonra silah birden patladı.”

“Evet, evet.” Savcı şimdi aşağılayıcı olmuştu. “Duyduk onu. Kardeşinize kızmıştınız, öyle değil mi?”

“Hayır.”

“Sizi küçük düşürmüştü.”

“Hayır.”

“Yumuşak karnınızın ne olduğunu biliyordu, değil mi?” Donald Glossop jüriye doğru döndü. Yüzünü göremiyor olsan

da sırtıttığını sesinden anlayabiliyordum. “Bizi en iyi kardeşlerimiz tanır, öyle değil mi? Canımızı en çok acıtacak yeri çok iyi bilirler.” Yeniden önüne dönüp Frank’ın yüzüne baktı. “Kardeşiniz o gece size hakaret etmişti, değil mi Bay Johnson?”

“Jimmy sarhoştı. Bir sürü saçma sapan söz söyledi. Hiçbirine aldırış etmedim.”

“Karınızı seviyorsunuz, öyle değil mi?”

Bu ani konu değişikliği karşısında Frank’ın kafası karışmış gibiydi, benim de öyle.

“Evet.”

“Hem de uzun bir zamandır. Tam olarak ne kadardır?”

“On üç yaşımdan beri.”

“On üç.” Donald Glossop sesini yumuşatmıştı; tuzak kuruyor, dalkavukluk yapıyordu. Beni kandıramıyordu ama. “Mahkemenin duyduğu kadarıyla, kimi zor zamanlar boyunca da onu sevmeyi hep sürdürdünüz. Oğlunuzu yitirmenize neden olan kazadan karınız sizi sorumlu tutmuştu. Daha sonra Gabriel Wolfe’la bir ilişki yaşadı. Ama hiçbir şey sizin ona olan aşkınızı azaltmadı, bu doğru mu?”

“Evet.”

Frank’ın sesi sakindi. Kendini hazırlıyor gibiydi. Donald Glossop’un marifetlerini, aydınlıktan karanlığa hızlı geçişlerini yeterince izlemiş olduğu için uğursuz bir şeyin yaklaştığını görebiliyordu.

“Jimmy, Beth’e hakaret ettiğinde gözünüz karardı, öyle değil mi?”

“Hayır.”

“Onu aşağılamıştı, bu da sizi öfkелendirdi.”

“Hayır.”

“Aşağılamamış mıydı?” Donald Glossop başını eğerek elindeki notlara baktı ama ben bunun yapmacık olduğunu görebiliyordum. Onları okuyacak kadar zamanı yoktu. “Po-

lise verdiğiniz ifadeye göre, ona kaltak demiş. Ben böyle bir dili oldukça aşağılayıcı buluyorum, siz bulmuyor musunuz?”

Bu sarsıcı hakaret yedi numaralı mahkeme salonunun içinde yankılandı.

Donald Glossop avına öldürücü hamleyi yapmaya hazırlanırken, ben de jüri üyelerini yakından inceledim. Elektrik mavisi gözlüğü olan kadın dudaklarını kınar gibi incecik büzmüştü. Şehir Beyefendisi çirkin sözcüğü duyduğunda yüzünü buruşturdu. Ön sıradaki uzun saçlı, bol gömlekli, hippie görünümlü genç adam bile sarsılmış görünüyordu.

“Karınıza *kaltak* dediğini duyduğunuzda kendinizi kaybettiniz, değil mi?”

“Hayır.”

“Silahı tuttuğunuzda öfke içinde değil miydiniz?”

“Hayır. Hiç de böyle olmadı.”

“Silahı kaptınız ve kardeşinizi vurdunuz, öyle değil mi Bay Johnson? Tetikteki sizin parmağınızdı, değil mi? Yıllar boyunca savunmasız yaratıklara karşı silah ateşlemiş bir avcının içgüdülerine sahipsiniz. Bunu da hiç düşünmeden yaptınız.”

“Hayır.”

Donald Glossop teatral bir haykırışla sesini yükseltti. “Kardeşinizi öldürdünüz, değil mi Bay Johnson? Çılgın bir öfkeye kapılarak vurdunuz onu.”

“Hayır. Hayır, son kez söylüyorum ki HAYIR.” Frank’in sesi kışkırtılmış bir adam gibi fazla yüksek, fazla gergindi. Tam da savcının istediği gibi.

Jürinin Frank’i izlediğini, zırhında oluşan ilk çatlağı, onun altında yatmakta olan hafif öfke parıltısını görmeye çalıştıklarını fark ettim. Donald Glossop kürsüsüne dönerek arkasında şaşkın bir sessizlik ve bir suçlamanın tortularını bıraktı.

Bu dava somut veriler üzerine değil, performans üzerine kuruluydu. Donald Glossop, herhangi bir Shakespeare oyuncusu

kadar heyecan vericiydi; aynı anda hem Hamlet, hem Macbeth, hem Kral Lear'dı ve izleyicisini konuşmasını kabul etmeleri için çılgınca ve adrenalin yüklü bir ruh hâline sürüklüyordu.

Onun işinde iyi olduğunu biliyordum. Ama özellikle çapraz sorgulamada çok başarılıydı. Yenilmez olmasından korkuyordum.

Annem, babam ve ablamla birlikte yine mahkeme salonunda, kapanış konuşmalarının başlamasını bekliyorduk. Annem, Eleanor ve ben, babam Frank'in karakterini savunmak üzere tanık kürsüsüne çıktığında uğradığı tacizi izlemek zorunda kalmıştık. Daha önce onunla hiç bu kadar gurur duymamış, hâline de hiç bu kadar üzülmemiştim. Bana bu yaptığının hiç de büyütülecek bir şey olmadığını, elinden geleni seve seve yapacağını söylüyordu. Fakat hiç de öyle görünmemişti. Savcının onunla işi bittiğinde âdeta kalbi yerinden sökülüp atılmış gibi görünüyordu.

Yargıç bir duyuruda bulundu. "Savunma makamı mahkemenin huzuruna son bir tanık daha getirme talebinde bulundu, ben de bu talebi yerine getirmeye karar verdim."

"Bu çok tuhaf," diye fısıldadı Eleanor. "Gerçekten de son dakikada çıkmış bir şey olmalı, yoksa Robert bana dün haber verirdi."

Robert her akşam telefonda Eleanor'la konuşuyordu. Frank'in durumu hakkında bilgi veriyor –"Bu koşullar altında gayet iyi sayılır"–, ayrıca o günkü duruşmayı yorumluyordu.

"Durum iyi görünüyor," demişti bir önceki gece de. "Frank için zorlu bir gündü ama öyle olacağı zaten belliydi. İyi idare etti."

Ben Frank'i sanık sandalyesinde incelemekteyken Yargıç Miskin konuştu: "Tanığınızı çağırmak için hazır mısınız, Bay Miles?"

Nina sanık kürsüsüne doğru ilerlemeye başladığında onun yüzünü buruşturduğunu gördüm. Nina'yı en son Jimmy'nin cenazesinde görmüştüm ve o gün ne tek bir sözcük konuşmuş ne de birbirimizin yüzüne bakmıştık. Annesi ve babası bize Nina'nın bundan böyle benimle ve dolayısıyla Frank'le hiçbir işi olmayacağını bildirmişti. Bu da anlaşılabilir bir şeydi, böyle olmasını bekliyordum zaten, hak ettiğim buydu ama yine de onu çok özlüyordum. Onun bu dileğine saygı göstererek kendisini arayıp defalarca özür dilememek için çok büyük çaba harcamam gerekmişti. Dünyanın bütün özürlerini de dilesem yeterli olmayacağını biliyordum.

O yeminini ederken yüzüne iştahla baktım ve yeniden Frank'e göz attığımda onun da Nina'ya nasıl bir coşku içinde baktığını fark ettim. Daha tanıştığımız günden başlayarak her ikimiz de bu kadını çok sevmiştik.

"Bayan Johnson," diye başladı Robert, soluğum tutuldu. Onun adı da artık benimkiyle aynıydı. İkimiz Johnson kadınları olmuştuk. Ah, keşke olabilseydik.

"Sanık için tanıklık yapmaya dün gece karar verdiniz. Bunun nedeni neydi?"

Nina'nın gözlerini tanık sandalyesindeki Frank'e çevirmesini izledim; yalnızca bir iki saniyeliğine, daha fazla değil. Onu gerçekten gördüğünden bile emin olamadım.

"Davayı gazetelerden takip ediyordum. Duygularım o kadar güçlüydü ki daha fazla görmezden gelemedim..." Nina konuşmaya kendinden emin başlamıştı, sesi güçlü ve berraktı. Şimdiyse bir an susup kendini toplamaya çalıştı. "Kocam, Jimmy hayatta olsaydı ağabeyinin adına ortaya çıkıp konuşmamı isteyeceğini hissettim. Öyle isteyeceğini biliyorum. Eğer bunu yapmasaydım yaşamımı sürdüremezdim."

"Teşekkür ederim, Bayan Johnson. Cesaretinizden ötürü sizi kutlamama izin verin. Bu mutlaka zor bir karar olmuştur."

Nina başını kısaca ve kesin biçimde sallayarak Robert'ı doğruladı.

“Olay gecesinin öncesindeki günlerde Jimmy ne durumdaydı? Onun mahkemede anlatıldığı biçimde kendini dağıtacağından kuşku duymuş muydunuz?”

Nina iç geçirdi. “Bir bakıma, hayır. Çılgıncasına mutluyduk. Harika bir düğünümüz olmuştu. Bebek sahibi olmaya çalışıyorduk. Önümüzde çok şey vardı. Ama Jimmy çok hassas bir durumdaydı ve ben de onun için endişeleniyordum. İçmesi için ortada hiçbir neden bulunmadığı hâlde soluğunda alkol kokusu alıyordum.”

“Kocanız dengesiz bir durumda mıydı, Bayan Johnson?”

Bu sorunun Nina'yı nasıl rahatsız ettiğini, ona yanıt verebilmek için kendini nasıl zorladığını görebiliyordum. “Evet, öyleydi. Kimi zaman fazlasıyla hem de.”

“Yengesinin Gabriel Wolfe’la ilişkisini öğrendiğinde tepkisi ne olmuştu?”

“Kalbi kırılmıştı. Başlangıçta bunun doğru olduğuna inanmak istemedi. İkimiz de istemedik. Beth ve Frank bizim için dünyalara değerdi.”

Başımı eğip dizlerimin üzerine damlayan gözyaşlarına ve babamın onların üzerine koyduğu eline baktım. O günkü utanç dozumu alışımında yeni olan bir şey yoktu. Yalnızca ailemin her bir üyesini ayrı ayrı incitebilmiş olmayı farklı yollardan başardığımı keşfetmek ayrı bir acı veriyordu, o kadar.

“Öfkeli miydi?” diye sordu Robert.

“Evet. Kendinden geçmişti. En çok Gabriel’a kızıyordu. Sanırım hıncını ondan çıkarmak en kolayıydı. Ama bu konuda hiçbir şey yapmak niyetinde olmadığını öğrendiğinde Frank’e kızmıştı. Jimmy, Frank’in bu kadar kabullenici olmasına anlam veremiyordu.”

“Olay gününün sabahında Jimmy nasıl bir ruh hâli içindeydi peki?”

“Fena hâlde akşamdan kalmaydı. Herhâlde hâlâ sarhoştuda. Bir şişe viskiyi neredeyse bitirmişti, şişeyi sonradan buzdolabının arkasına gizlenmiş buldum. Saat çok erkendi, fazla konuşmadık. Ama aklını Gabriel’a takmış, birinin ona dersini vermesi gerektiğini söyleyip duruyordu.”

“Bu onu son görüşünüz mü oldu?”

“Evet.” Mahkeme salonunun içinde sesi cılız ve ruhsuzdu.

“Bunun acı verici olduğunun farkındayım, Bayan Johnson. Sizi daha fazla oyalayacak değilim. Mahkemeye kocanızın ölümünü nasıl haber aldığınızı anlatabilir misiniz lütfen?”

“Beth barı aradı.”

“Size Jimmy’nin öldüğünü mü söyledi?”

“O kadar çok ağlıyordu ki söylediklerinden bir şey anlayamadım. Ama sürekli, ‘Jimmy, Jimmy...’ diye yineleyip durduğu için tahmin ettim. Çiftlikte bir kaza olduğunu söyledi. Jimmy’nin yaralandığını.”

“Kullandığı sözcük bu muydu? Bir kaza olduğunu mu söyledi?”

“Evet.”

“Bunun bir tüfek kazası olduğunu öğrendiğinizde şaşırdınız mı?”

“Pek sayılmaz. Beth eskiden silahların ortada öylece bırakılmasından endişe duyardı ama bu, Bobby hayattayken olan bir şeydi. Alışkındım.”

“Frank Johnson’ın cinayet suçuyla tutuklandığını duyduğunuzda ne düşündünüz peki?”

“Bunun çok saçma olduğunu. Ömrümde duyduğum en inanılmaz şeydi bu. Yeryüzünde Jimmy’yi Frank’ten daha fazla seven hiç kimse yoktu, ben bile.”

Sonunda Nina dönüp Frank'e baktı. Sekiz aydır ilk defa göz göze geliyorlardı ve bu sonu hiç gelmeyecekmiş gibi duran bakışma sırasında tanık kürsüsü ile sanık sandalyesi arasında ileri ve geri akmakta olan, saf bir duygu seli oluşmuş gibiydi.

"Frank Johnson'ın kocanızı vurduğuna inanıyor musunuz, Bayan Johnson?"

Nina başını kaldırdı. "Vurmadığını biliyorum. Böyle bir şeyin olması mümkün bile değil."

Planlandığı üzere saat tam yedide, Eleanor'un dairesindeki telefon çaldığında daha ilk seferinde koşup açtım.

"Telefonun başında mı bekliyordun?" dedi Frank gülerek.

"Frank..." Ağlamayacağıma dair kendime söz vermiş olsam da ağlıyordum.

"Yapma. Lütfen ağlama."

"Seni çok özledim." Sözcükler ağzımdan bir soluk gibi çıkmıştı.

"Ben de seni."

"Seni seviyorum."

"Ben de seni. Sevdiğimi biliyorsun."

Ona söylemeyi istediğim çok fazla şey vardı: *İyi misin? Ya istediğimiz sonucu elde edemezsek? O zaman ne yapacağız? Sen nasıl idare edeceksin?* Ama o gece benden duymaya gereksinim duyduğu sözlerin bunlar olmadığını biliyordum. Ertesi gün kararın verilmesini bekliyorduk ve ikimiz de güçlü olmak zorundaydık.

Konuşmamız yalnızca birkaç dakika sürecekti ve saniyelerimiz sessizlik içinde akıp gidiyordu. Ama bu sessizliğin içi bizimle doluydu.

"Nina," dedi sonunda.

"Evet. Bu yaptığı harikaydı."

"Ama onu görmek..."

“İnanılmazdı. Ne kadar da güçlüydü.”

“Onunla... onunla gurur duyardı.”

“Duyardı. Gerçekten duyardı. Seninle de öyle.”

“Yapma.”

“Ama duyardı.”

Frank’in soluğunu toplamaya çalışmasını dinlerken, kim bilir kaç erkeğin sevdikleriyle hapisten telefonla konuşurken ağladığını düşündüm. Herhâlde çoğunluğu olmalıydı.

“Frank...”

“Efendim?”

Duraksadım. Ona söylemek istediğim bir şey vardı, kuşkulandığım bir şey ama ya yanılıyorsam?

Bundan birkaç ay önce anlık bir kararla diyaframımı çıkartmıştım. O sırada Gabriel’la ilişkimiz bitmişti ve Frank’le birlikte ilişkimizi parça parça onarmaya çalışıyorduk. Birbirimize her şeyi, en kötülerini bile anlatmıştık; âdeta, *işte bu benim en kötü, en çirkin hâlim, beni yine de istediğinden emin misin*, diye sorar gibiydik. Karanlıkta çekingence birbirimize dokunarak nihayet sevişebildiğimizde, bu neredeyse ilk seferimiz gibi olmuştu. O en karanlık günlerde bundan aldığımız şaşırtıcı haz, minicik bir ışık parçası, küçücük bir umut olmuştu. Ama aylar geçtikçe ve her seferinde âdet gördükçe umutsuzluğa kapılmaya başlıyordum. Yeni bir bebek sahibi olmayı aklıma koymuştum, kendimden çok Frank için ve şimdi bunu çok uzun süre ertelemiş olmaktan korkmaya başlıyordum.

Son birkaç gündür bir şeyler hissediyordum, hiç bitmeyen keder duygusuna bağlı olmayan bir bulantı, kimi koku ve tatların uyandırdığı bir iğrenme, bana geçmişî hatırlatan bir şey. Ama bunu hayal ediyor olabilir miydim acaba? Frank’i umutlandırdıktan sonra düş kırıklığına uğratmayı göze alamazdım. Aramızdaki her şeyin pamuk ipliğine bağlı olduğu bir sırada olacak şey değildi bu.

“Seni seviyorum.”

Frank güldü. “Bunu söylemiştin zaten.”

“Korkuyorum.”

“Biliyorum. Ben de öyle.”

“Ya öğrenirlerse...” Bip sesleri duyulmaya başladı, kusursuz bir zamanlama.

“Jeton bitiyor. Seni seviyorum.”

“Yarın görüşürüz,” dedim.

“Görüşürüz.”

Hat kesildi ve ben de uzun bir zaman sanki Frank hâlâ hattın öbür ucunda duruyormuş gibi telefon kulağıma yapışık öylece kaldım.

Karar

“Kraliyete karşı Frank Johnson davasının bütün tarafları yedi numaralı mahkeme salonuna.”

Neredeyse yirmi dört saatten beridir kararı bekliyorduk. Bir gün önce Yargıç Miskin jüri için davanın özünü kısaca özetlemişti. Kraliyet, Frank Johnson’ın kışkırtma sonucunda kapıldığı anlık bir öfkeyle kardeşini vurduğunu savunuyordu. Savunmanın iddiasıysa bunun bir öz savunma edimi olduğuydu: Frank hem kendini hem de kardeşini korumaya çalışıyordu. Yargıç Miskin, Frank Johnson’ın planlı cinayetten suçlu bulunması için jürinin, onun silah ateşlendiği sırada kardeşine ciddi bir zarar vermek niyetinde olduğuna, makul bir kuşkunun ötesinde inanıyor olması gerektiğini söyledi. Taammüden adam öldürmekten suçlu bulunması içinse jürinin yasaya aykırı bir edimin gerçekleştiğinde, yani ölüme neden olan silahın yasa dışı bir yolla kullanılmış olduğunda anlaşması gerekiyordu. Eğer silah ateş aldığı sırada Frank’in, parmağı tetikte olacak biçimde silahı tutmakta olduğuna inanırlarsa bu, taammüden adam öldürmeye giriyor demek olacaktı.

“Lütfen kanıtları değerlendirmeniz için ne kadar zamana gerek duyuyorsanız kullanın,” dedi yargıç onlara. “Ben de sizi bir kere daha, bu davaya eşlik eden basın ilgisini göz ardı etmeniz konusunda uyarmak zorundayım.”

Robert bize jüri üyelerinin bir saat içinde bir karara ulaşmalarının mümkün olabileceğini söylemişti. Böyle çabuk karar vermelerinin çoğunlukla iyiye işaret olduğunu söylüyordu. Gün herhangi bir karar çıkmadan ilerledikçe bizim umutsuzluğumuz da artmaya başlıyordu. Beklemekten ve öncesindeki günler boyu süren gerginlikten yorgun düşmüştük, ben artık her şey bir an önce sona ersin istiyordum.

Şimdiyse karar zamanı yaklaşmışken bedenim isyan hâlinde donakalıyordu. Kollarım, bacaklarım kıpırdamayı reddediyordu. Kanım beynime hücum ediyordu. Bastırmaya çalıştığım bütün korku ve kaygılar içimde yükselerek beni ezmeye başlıyordu.

“Yapamayacağım,” dedim bir soluk hâlinde.

“Yapacaksın.” Babam bir kolunu omuzlarıma sardı. “Frank’in orada sana ihtiyacı var, hem de her zamankinden daha çok.”

Öteki yanımda oturan annem benden yüzüne bakmamı istedi.

“Şunu unutma ki bir tanem, biz yolun her adımında buradayız. Hep burada olacağız. Yalnız değilsin.”

“Frank suçlu değil. Buradan özgür bir adam olarak çıkacaktır,” dedi Eleanor, kendinden emin olsa da beni kandırmaya yetmeyen bir ses tonuyla. “Bak, göreceksin.”

O gün mahkemedeki sakinlik, beklentiyle dolu havadaki ağırlık mide bulandırıcıydı. Kimse konuşmak istemiyor gibiydi, ne basın bölümündeki muhabirler ne avukatlar ne de davanın bu son gününde sabah sekizden itibaren kendilerine tribünlerde bir yer bulabilmek için kapıda kuyruğa girmiş olan halk. Çevremi kuşatan yüzlere bakarken onları buraya getirenin ne olduğunu merak ediyordum. Yaşamları bir değil, iki ayrı ölümle enkaza dönen bir karı kocanın yaşadığı insanlık dramı. İşin içine karışan ünlü bir yazar. Ulus çapında sohbet konusuna dönüşmüş bir gizli aşk kaçamağı. Dava bittikten sonra herkes kendi yaşamına odaklanacak, bizi tamamen unutacaktı.

Jüri üyeleri birer birer içeri alınırken o kadar gergindim ki çılgılık atmamak için bütün gücümü harcamam gerekiyordu. Onlar yerlerini alırken ben de yüzlerini inceliyordum. Her zamankinden daha asık suratlı mıydılar? Mahkemenin bu son ve en önemli günü için çok şık giyinmişlerdi. Bütün gücü ellerinde tuttukları gündü bu. Genç hippie bile bir ceket giyip kravat takmıştı. Jüri sözcüsü olarak seçilmiş olan Şehir Beyefendisi beyaz yakalı, çizgili bir gömlek giymişti. Elektrik mavisi gözlüklü kadınsa her iki omuzunda da kocaman ve sarkık birer fiyonk bulunan bir elbisenin içindeydi.

Hiçbiri sanık sandalyesinde olan Frank'e bir kez olsun dönüp bakmıyordu. Az sonra suçlu bulduklarını açıklayacakları adama bakmaya katlanamıyorlarmış gibi geldiğinden bu tavırlarını uğursuz buluyordum. Ama zaten bütün dava boyunca –tanık kürsüsünde bulunduğu zaman dışında– ona nadiren bakmışlardı.

Jüri sözcüsü ayağa kalktı. Kalbim iki büklüm olmuş gibiydi.

“Değerli jüri üyeleri,” dedi mahkeme kâtibi. “Hepinizin üzerinde birleşmiş olduğu bir karara vardınız mı?”

“Evet,” dedi jüri sözcüsü.

“Sanığı birinci suçlama olan planlı cinayetten suçlu mu buldunuz, suçsuz mu?”

Bekleme ancak bir saniye sürmüş olmalıydı. Ama eğer kocanız cinayet suçundan yargılanmıyorsa bir saniyenin ne kadar uzun bir süre olduğunu da bilmiyorsunuz demektir.

“Suçsuz.”

Soluğumu tutuyor olmalıydım. Birden bir rahatlama boşalması gibi ağzımdan çıkıverdi. Yanımda duran Eleanor, “Evet!” diye haykırdı; babam da bana doğru dönerek, “Tanrı'ya şükür, Tanrı'ya şükür, Tanrı'ya şükür,” dedi.

Böyle söylediğinde sanki dua ediyormuş gibi görünüyordu. Basın bölümünden bir mırıldanma uğultusu yükseldi.

“Mahkemede sessizlik lütfen,” dedi yargıç. Kâtip gürültünün dinmesini bekledikten sonra yeniden söze girdi.

“Sanığı ikinci suçlama olan taammüden adam öldürmeden suçlu mu buldunuz, suçsuz mu?”

Yine bir zaman parçası geçti. İçinde koca koca ömürler, bütün bütün dünyalar vardı.

“Suçlu.”

Bu sözcük mahkeme salonunda bir tabanca gibi patladı.

“Hayır! Olamaaaaaz!” Soğukkanlı, aklı başında ablam sessizliğin içinde haykırmıştı.

Çevremde bir şok kükremesi kopuyordu; Eleanor’dan, babamdan, annemden ve bu kararın kendileri için en küçük bir önem taşımadığı onca insandan.

Bense ayağa fırlamış, onun adını haykırarak beni yerime oturtmaya çalışan ailemin ellerinden kurtulmak için debeleliyordum. Babam bileklerimden tutmuş beni geri çekerken balkonun üzerinden aşağıya doğru eğildim, Frank nihayet başını kaldırmış bana bakıyordu. İki yanında birer gardiyanla ayakta duruyordu, gözleriniyse en son ana kadar gözlerimden hiç ayırmadı. Hatta gülümsedi bile, bunu nasıl yapabildiğini hiç bilmiyordum. Dışarıya çıkarılırken bana hafifçe başını salladı.

28 Eylül 1968

Leo'yla birlikte masanın altında saklanırken sokak kapısının açıldığını duyduk ve holde koşan ayak sesleri geldi.

Gabriel mıydı bu, yoksa Jimmy mi?

“Beth!” diye inledi Leo dehşet içinde, onu sıkı sıkı bağrım bastırdım.

“Yok bir şey,” dedi Gabriel mutfağa girerek. “Çıkabilirsin, Leo. Bir şey olmayacak.”

Mutfağın parlak ışığı altında bir süre üçümüz birbirimize bakarak öylece kaldık.

“Tanrı'ya şükür,” dedim, *hâlâ hayattasın*, anlamında; Gabriel daha önce de yaptığı gibi uzanıp yüzüme dokundu.

“Ben arabamla Jimmy'yi çiftliğe geri götüreceğim ama gitmeyi yalnızca sen de gelersen kabul ediyor. Sanırım Frank'ın yanına döneceğinden emin olmak istiyor.”

“Olmaz,” dedi Leo gelip bana yandan sarılarak. “Beni bırakamazsın.”

“Leo,” dedi Gabriel, “beni dinle. Hemen geri döneceğim. Burada güvendesin. Kapıyı da kilitlerim.”

“Hayır. Hayır. Hayır.”

Leo gözlerini sımsıkı yumdu ve başını bir ileri, bir geri sallamaya başladı. Tir tir titriyordu.

“Leo da bizimle gelsin,” dedim. “Onu bu hâldeyken tek başına bırakamayız. Arka koltukta birlikte otururuz.”

Dışarıda Jimmy, Gabriel'in uçuk mavi Wolseley marka arabasına yaslanmış, bütün bedeni sağa yatmış, her an yere kapaklanıverecekmiş gibi duruyordu. Bu hırpani, kıpkırmızı suratlı, eski püskü giysiler içindeki çiftçinin, galeriden yeni çıkmış gibi duran, lekesiz, gıcır gıcır arabanın üzerine yatmış hâli akılalmaz bir görüntü oluşturunuyordu.

"Haydi, arabaya," dedi Gabriel. Sesi eşitiyle konuşan birinden çok azarlayıcı bir ebeveyn gibi sert ve keskindi.

Jimmy başını kaldırıp ona baktı. "Bana mı diyorsun?"

"Evet. Bitirelim artık şu işi, olmaz mı?"

Gabriel'in bu yanını daha önce hiç görmemiştim.

"Kendini ne sanıyorsun sen?" Jimmy'nin sesi alkolden boğuklaşmıştı, çizgi filmlerdeki ayyaşlar gibi dili dolaşıyordu. "Siktir git başımdan."

"İstediğin gibi Beth'i de yanımda getirdim. Lütfen. Hepimize bir iyilik yap da arabaya bin şimdi."

Jimmy'nin söyleneni yapması beni şaşırttı. Belki Gabriel'in sesindeki otoriter ve katı ton işe yaramıştı, belki de artık yorgun düşmüştü ve bu iş bitsin istiyordu.

Gabriel bana göz attı, kaşlarını bir parçacık kaldırdı. Bu işin bu kadar kolay olmasını o da beklemiyordu. *En kötü kısmını atlattık*, diyordu bakışlarıyla.

Meadowlands ile Blakely Çiftliği arasındaki araba yolu yalnızca birkaç dakikalıktı ama o gece on kat daha uzun gibi gelmişti. Ön koltuğa çökmüş olan Jimmy sürekli aynı soruyu sorup duruyordu. "Neden yaptın bunu, Beth? Neden yaptın sanki?"

"Üzgünüm, Jimmy, çok üzgünüm."

"Hiç doğru değil bu. Frank'le yaşadığınız onca şeyden sonra. Neden yaptın bunu?"

Ona yanıt olarak birlikte yaşadığımız onca şeyin aslında bunun nedeni olduğundan başka ne söyleyebilirdim, bilmiyor-

dum. Bunu ben de biliyordum, Frank de biliyordu. Bobby'nin öldüğü gün onun yaşamından daha fazlası sona ermişti.

Leo elimi öyle sıkı tutuyordu ki canım acımaya başlamıştı. Daha on bir yaşındaydı, hâlâ küçücük bir çocuktuk ama çok fazla şey görmüş, yaşamıştı.

“İşte geldik,” dedi Gabriel bizim bahçeye yanaşırken, sahte bir neşeyle.

Buraya en son düğün için gelmişti. Tam bir hafta önceydi, bu kadar kısa sürede ne kadar çok şey yaşadığımız neredeyse akıl alır gibi değildi. Jimmy'nin yanı başında ağabeyiyle birlikte ahırda durarak yeni gelininin kırmızı bir halı üzerinde kendisine doğru yaklaşmasını izlediği o akşamdan beri.

Gabriel arabayı evin önüne park etti, ben de Jimmy'ye yardım etmek üzere dışarı atladım.

“Gel,” dedim elimi uzatarak.

Jimmy, gözleri yarı açık, tembel, sarhoş bir gülümsemeyle yüzüme baktı. “Çok yorulduğum artık,” dedi başı önüne düşerken.

Onu kendime doğru çektim ama Jimmy direniyor, oturduğu koltuğa gömülüyordu.

“Dur, sana yardım edeyim,” dedi Gabriel motoru durdururken. Arka koltuktaki oğluna döndü. “Yalnızca iki saniye sürecek.”

Gabriel ve ben, aramızda Jimmy'yle birlikte mutfaktan içeri girdiğimizde Frank'in geri çekildiğini fark ettim. İlişkimizi öğrendikten sonra ikimizi ilk kez birlikte görüyordu.

“Bütün bir günümü ve gecemin yarısını seni aramakla ziyan ettim, sersem herif,” dedi kardeşine. Frank'in sesi Jimmy'yle konuşurken sıcak ve sevgi doluydu. Bizense hiç bakmıyordu. “Ödümü bokuma karıştırmaktan ne zaman vazgeçeceksin sen? Artık evli barklı adamsın. Yakında baba olacaksın.”

“Affedersin,” dedi Jimmy. Kendini Frank’ın ona uzattığı kollarının arasına bırakarak alnını ağabeyinin alnına yasladı. Uzun süre öylece sarıldılar.

“Artık bunu yapmak yok, tamam mı?” dedi Frank usulca. “Kalbim dayanmıyor.”

“Ben artık gideyim,” dedi Gabriel, Frank ona ilk defa baktı.

“Eve getirdiğin için teşekkürler.”

Frank, karısıyla yatan adama teşekkür ediyordu. Sesi bir bakıma kontrollü gibiydi. Ona gerçekten minnettarmış gibi konuşuyordu.

Ama bunun Jimmy üzerindeki etkisi bir tokat kadar patlayıcı oldu. “Yok artık,” dedi Jimmy, ani bir hareketle salınıp Gabriel’a aralarında ancak yarım metre kalıncaya dek yaklaşırken. “Ne için teşekkürler?” dedi. “Ağabeyimin yaşamını altüst ettin.”

“Dur biraz,” dedi Gabriel. “Yine aynı yere dönmeyelim. Sana çok üzgün olduğumu söyledim ya.”

Gabriel’in sesinde her şeyi birden duyuyordum: hüsrân, üzüntü, pişmanlık. Oysa Jimmy bu sesten yalnızca o hafif küçümsemeyi ayırt ediyordu, en azından bana öyle gelmişti. O sırada Jimmy’nin ne düşündüğünü, hatta düşünüp düşünmediğini bile bilmek mümkün değildi.

Güçlü ellerini uzatıp Gabriel’ı boğazından yakaladı, sanki onu gırtlaklayacak gibiydi.

Ağzımdan bir çığlık döküldü, uzun ve kan dondurucu bir çığlık. Sinirlerim artık paramparça olmuştu.

Frank bağırdı: “Jimmy, hayır...” Onun üzerine atıldı.

“Tamam, tamam, sende kalsın...” dedi Jimmy ellerini Gabriel’in yakasından çekip bir adım geri giderken ama tam o sırada kapı gürültüsüyle açıldığından cümlesinin gerisi duyulmadı.

Gelen Leo’ydu.

Elinde Jimmy’ye doğrultulmuş bir tüfek vardı.

Leo, tüfeğin ateşlenmesiyle birlikte geriye doğru savruldu.

O dehşet anlarında hiçbir şey mantıklı değil gibiydi. Jimmy sessiz, hareketsiz yerde yatıyordu; soluk renkli gömleği kan gölüne dönmüştü. Frank, onun yanına diz çökmüş avucunu yarasına bastırırken bir yandan kardeşinin ciğerlerine hava üfleyebilmek için hıçkırıklarına engel olmaya çabalıyordu. Çocuk çığlıkları. Arka arkaya inlemeler. Tüfek yanı başında sallanırken Leo'nun yüzü şoktan bembeyaz kesilmişti. Gabriel onu avutmak için yanına hemen koşamadı. Âdeta berbat bir tuvalin üzerinde donup kalmış bir tablo gibiydik ve bir süreliğine hiçbirimiz serbestçe hareket edemedik.

“Ambulans çağıracağım!” diye bağırdım aklım başıma gelmeye başlarken.

O sırada Frank yerden kalktı. Elleri, yüzü kan içinde kalmıştı. Gömleğinin sağ kolu ta dirseğine kadar sıırıksık olmuştı.

“Şimdi değil. Bir dakika düşünmem gerek. Gitti o, Beth. Jimmy öldü.”

Bunu duyunca Leo ağlamaya başladı. “Onu ben mi öldürdüm? Baba? Onu öldürdüm mü?”

Gabriel oğlunu kollarının arasına aldı ve Leo küçücük bir çocukmuş gibi bacaklarını onun beline doladı. Yüzünü Gabriel'in boynuna gömdü. “Yok bir şey,” dedi Gabriel çocuğun sırtını sıvazlayarak.

Ama bir şey vardı. Bundan sonra hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktı.

Frank de ağlıyordu. Yüzünden aşağı doğru yaşlar sessizce süzölmekteyken sesi ciddi, iş yaparmış gibiydi. “Çocuğu buradan götür,” dedi Gabriel'a.

“Bu da nereden çıktı? Polisi aramamız gerek.”

“Özür dilerim,” diye mırıldandı Leo. “Özür dilerim, baba. İsteyerek olmadı.”

“Beth.” Frank’ın sesi keskindi. “Götür onları buradan, sen de onlarla birlikte git. Ben bunun icabına bakarım. Bir kaza olduğunu söyleyeceğim.”

“Seni yalnız bırakamam.”

“Haydi, çabuk. Çok ciddiym. Söylediğimi yapmak zorundasın. *Lütfen*, Beth.” Anlayabilmem için bağıırıyordu, yaşadığım şoku aşabilmek için, belki kendi yaşadığı şoku da.

“Bu konuda gerçeği söylemek zorundayız...” dedi Gabriel ama Frank onun sözünü kesti.

“Hayır. Çocuğu mahkemeye çıkarırlar. Daha on bir yaşında, öyle değil mi? Ona tanıklık ettirirler. İstedğin bu mu?” Başını eğip Jimmy’nin cesedine baktı. “O benim kardeşim, bırak da bu işi kendi bildiğim gibi yapayım.”

Gabriel’in Meadowlands’e dönüş yolu boyunca tek yapabildiği bunun nedenini sorgulamak oldu.

“Frank bunu neden yaptı? Yapmadığı bir şeyin sorumluluğunu neden üstüne aldı?”

Onu yanıtlamayacak kadar çok ağlıyordum.

Benim aptal, soylu kocam ve onun yanlış yönlendirilmiş suçluluk duygusu için.

Çiftçilikte trajediye, kalp kırıklıklarına ya da hapis cezalarına ayrılacak zaman yoktur: Topraklarımızda dönüp dururken fiziksel, zihinsel ve duygusal olarak bitkin düşmüştüm ama bu en yoğun mevsimlerimizden biriydi. Ben yokken gelmiş olan birkaç geç doğmuş kuzu beni avutuyordu, ayrıca son birkaç maryamız da hâlâ doğum yapmayı bekliyordu. Doğumun yaklaşıp yaklaşmadığını anlamak için arkalarını kontrol ettim, bir sızıntı var mı diye bakmak üzere avuçlarımı göbeklerine bastırdım, bütün bu hareketler artık bana da ilk zamanlarda ben Jimmy ve Frank'i izlerken onlara geldiği kadar rutin ve yatıştırıcı geliyordu. Ben yiyeceklerini karıştırırken koyunlar çevreme toplandılar, parmaklarımı fırça gibi yün postlarının arasında gezdirmeme izin verdiler. Mahkemede geçen onca günden sonra burada olmanın verdiği rahatlama bir adrenalin iğnesi etkisi yapmıştı.

Köpeğin bu tarlaya dalarak kuzularımıza saldırmasıyla hiçbirimizin hayal bile edemeyeceği türden olayları başlatmasının üzerinden bir yıldan biraz daha fazla zaman geçmişti. Arkasından Leo'nun yitirmiş olduğum oğluma birazcık benzeyen, ben annelik yapmaya dünden hazırlanırken bir anneye gereksinim duyan hâliyle belirmesinin üzerinden. Gabriel ve benim günler boyunca yeniden birlikte olmaya başlamamızın ve yıllardan beri içimizde bastırdığımız duyguların aslında hiçbir yere git-

memiş, yeniden belirmek üzere fırsat kollamakta olduğunu fark ettiğimiz üzerinden. Takıntı hâline getirdiğim adamın, zamanında beni arzuyla tanıştıran ve sonra terk edip giden ya da en azından benim öyle sandığım o çocuğun, aslında zihnimde yaratmış olduğum kötü adam değil, hâlâ değer verdiğim, hâlâ sevdiğim biri olduğunu anlamamın üzerinden.

Gabriel’ı tarlada üzerime doğru yürürken gördüğüm anda, onun bir çeşit hayalet, benim yorgun ve kırılgan zihnimin ürettiği bir çeşit sanrı olabileceğini düşünmüştüm. Ama adam, benim başkasıyla karıştırmamın mümkün olamayacağı o söğüt gibi, ince uzun silüetiyle gitgide yaklaşıyordu.

“Beth.” Bana bir iki metre kadar yaklaştığında durdu.

Koyun yemine bulanmış elimle saçımın bir tutamını arkaya ittirdim.

“Gelmek zorundaydım.”

“İyi,” dedim fakat hiç de iyi değildi. İyinin tam tersiydi. Henüz Gabriel’ı görmeye hiç hazır değildim. Aslında hiç kimseyi görmeye hazır değildim.

“Bunun için hapis yatacağına hiç inanmamıştım. Robert’ın avukatların en iyisi olduğu söyleniyordu, herkes davayı kazanacağından emindi. Çok üzgünüm, Beth. Seni yarı yolda bıraktım.”

Bu konuşmayı yapmak istemiyordum. Anlamsız, umutsuz bir konuşmaydı bu.

“Sence ne kadar verirler?” diye sordu Gabriel.

“Robert sekiz yıl beklediğini söylüyor. Ama daha erken de çıkabilirmiş. Şanslıysak belki beş yılda.”

Bunu söylerken yüzümü buruşturmuştum, Gabriel da öyle. Şanslı falan değildik biz.

“Üzgünüm,” dedi Gabriel yine. “Frank’in böyle bir şey yapmasına hiç izin vermemeliydim. O zaman da istememiştim zaten. Hatırlıyordum, o gece...” Cümlesini tamamlamadı.

Bense sessiz bir duvar gibiydim. Konuşmam gerektiğini biliyordum. Gabriel'in bu suçluluk duygusuyla başa çıkmasına yardımcı olmalıyım. Yalnızca çok yorgundum. Her şeyden yorulmuştum.

“Robert da bizi yarı yolda bıraktı,” dedi Gabriel.

“Haksızlık ediyorsun. Elinden geleni yaptı o. Ama öykümüz inandırıcı değildi. Her şeyi bilmiyordu.”

“Frank'in bunu neden yaptığını hiçbir zaman tam olarak anlayamayacağım. Kendi çocuğu bile olmayan bir çocuğun suçunu neden üstlendi?”

Bitkinlikten olsa gerek, hiç savaştığım mecal bulamıyordum. Direncim kalmamıştı. Zihnimde sözcükler oluşuyordu, söylemem gereken sözcükler ama onlar ağzıma doğru yükseliyor, gırtlığımdan denetimsizce çıkıverip havaya karışıyordu. “Senin oğlunu kurtaramadım.”

“Ne demek istiyorsun sen? Onu kurtardı ya işte. Onun yerine hapse girdi.”

Kalbim öyle hızlı çarpıyordu ki düşüp bayılacağımı sandım. “İlk oğlunu.”

Yalnızca bir saniye sürmüştü, hepsi o kadar.

“Bobby'yi mi?” dedi sesi bu adla birlikte zayıflayarak.

Başımı önüme eğerek çok küçücük bir doğrulama soluğu çıkarttım, elimden ancak bu kadarı gelmişti.

“Benim oğlum mu? O benim oğlum muydu?”

Acıyla kükredi. Daha önce hiç böyle bir ses duymamıştım. Bir uluma. Sanki nihayet her şey yerli yerine oturmuş gibi, işkence, öfke ve keder yüklü uzun bir feryat.

“Gabriel.”

Ona doğru sokuldum, geri çekildi. “Yaklaşma bana.”

Gabriel'in yüzünü ellerinin arasına alarak hıçkırmaya başlamasını izledim. Aramızdaki bu şey, bu sarsıcı, gizli şey

bağışlanır gibi değildi. Bunu her zaman biliyordum. Frank de biliyordu.

Yanaklarındaki yaşları kurularak yeniden yüzüme baktı. “Leo, Bobby’ye benziyordu, öyle değil mi? Sendeki o fotoğraf, Leo’nun çok sevdiği o fotoğraf, şimdi anlıyorum. Tanrı aşkına, zavallı Leo. Ondan bir ağabeyi esirgedin. Benden de bir evladı. Onu benden çaldın. Frank ve sen çaldınız.”

“Benim de oğlumdu o. Sense o zamanlar benim yanımda bile değildin, unuttun mu?”

“Ama...” Gabriel’in sesi yükselerek bir inlemeye dönüştü. “Yanında olurdum! Seni seviyordum. Neden bana söylemedin?”

“Söylemek istedim. Annen biliyordu. Sana bunu benim yerime o söyler diye ummuştum.”

“Annem mi? Annem biliyor muydu?”

Yüzündeki dehşeti görünce daha fazlasını söylemeye neredeyse korktum.

“Ona ben söylemedim, kendisi anladı. Senin çocuğunu taşıdığımı bilince bana yardım etmek isteyebilir diye düşünmüştüm. Ama o yalnızca senin itibarını korumanın derdindeydi. Sana asla söylemeyeceğime yemin ettirdi. Beni satın aldı, Gabriel. Susmam için bana kocaman bir çek yazdı.”

“Hayır,” dedi. “Hayır, hayır, hayır. Bana bunu yapmış olamaz.” Sesindeki acı, kuşku yürek burkucuydu.

“Yapabileceğini biliyorsun. Annen ne zaman kendinden başka birini umursadı sanki?”

Uzun bir sessizlik oldu. Sonra Gabriel buz gibi gözlerle yüzüme baktı. “Bana Bobby hakkında anlattığın bütün o öyküler. Hepsi suçluluğun yüzündendi, öyle değil mi? Onu benden yıllar boyunca sakladın ve sırf kendini biraz daha iyi hissedebilmek için önüme birkaç kırıntı atabileceğini düşündün.”

İçimde bir öfke patlak verdi. Biriktirmiş olduğum gazabın son parçası da serbest kalmıştı artık. Koyunlarmın otlağında

avazı çıktığı kadar bağırان deli bir kadındım artık ben. “Frank, senin oğlun onun kardeşini öldürdüğü için hapiste. Leo ceza çekmesin diye suçu üstüne aldı. Sen oğlunun mahkeme huzuruna çıkıp tanıklık etmesini izlemek zorunda kalma diye. Onu elinden almasınlar diye. Ve evet, Bobby’nin babası sen olamadığın ama o olduğu için. Bunun için kendini suçlu hissediyordu, özellikle de Bobby öldükten sonra. Peki ama benim sana ihtiyacım varken sen neredeydin? On yedi yaşında bekâr ve gebeyken okuldan ayrılmam istendiğinde sen neredeydin? Frank beni ve başka bir erkeğin bebeğini hiç düşünmeksizin kabul etti. Çünkü beni seviyordu. Ve Frank...” Artık hüngür hüngür ağlıyordum. “Bobby için olunabilecek en iyi baba oldu. Senin olabileceğinin çok daha iyisi.”

Dizlerimin üzerine çökmüş, yüzümü ellerimin arasına almıştım.

Olaydan sonra üçümüz de –Gabriel da Frank de ben de– Leo’yu bunun bir kaza olduğuna ikna etmek için elimizden geleni yapmıştık. Jimmy’yi vurmayı hiç istememiş olduğunu hepimiz biliyorduk, bunu ona da söyledik. O yalnızca babasını korumaya çalışmıyor muydu? Onun yerinde olan her oğul babası için aynı şeyi yapardı.

Yine de Leo, aylar geçip de dava yaklaştıkça gitgide daha fazla içine kapanmıştı. Sonunda Frank, bu kefaletinin koşullarına aykırı olduğundan, dedikoducularla dolup taşan bir köyde böyle bir şey yapmanın ne kadar büyük bir risk olduğunu bildiği hâlde, onu ziyaret etmek için Meadowlands’e gitmişti.

“Eğer suçluluk duygusu içini kemirmeyi sürdürecekse bütün bunları yapmamın anlamı nedir ki?” demişti Frank. “Onun yalnızca yetişkinler arasındaki, kendi kavrayışını aşan bir karmaşanın içine bulaşmış talihsiz bir çocuk olduğunu kesin olarak anlamasını sağlayacağım.”

“Üzgünüm,” diye mırıldandım Gabriel’a ellerimin arkasından, onun yüzüne bakamayacaktım. Öfkem dinmiş, geriye utancım kalmıştı. “Korkunç bir insanım ben. Çok kötü şeyler yapıyorum. Benden nefret etmene şaşıramam. Ben de kendimden nefret ediyorum.”

Gabriel’in ıslak otların üzerine diz çöktüğünü hissettim, elleri ellerime dokundu, onları usulca yüzümden uzaklaştırdı.

Bana bakarken gözlerinin içinde her şey vardı: yas ve üzüntü, tutku ve kayıp, masumiyet ve öfke ve yavaşça sönmekte olan bir ışık. Her şeyin merkezini oluşturmuş bir yalan. Ama yine de Gabriel’in bakışlarında okuduğum şey, beklediğim gibi suçlama ya da nefret değil, sevgiydi.

Sarıldık, birbirimize sıkı sıkı tutunduk aslında; bu arada çevremizde gökyüzü yavaşça kararıyor, koyunlar meliyor, inliyor, kuşlarsa oğlumuz Bobby’nin olmayı en çok sevdiği yerde yuvalarına üşüşüyorlardı.

Öncesi

Âdetim gecikmeden önce bile gebe olduğumu biliyordum. Memelerim hassaslaştığından ya da sabahları uyandığımda bulantı hissi duyduğumdan veya kütüphanede kaçamak olarak okuduğum diğer belirtilerin herhangi birinden dolayı değil. Ama yine de biliyordum.

Son sevişmemiz, Oxford'da Gabriel'la birlikte kaldığım gecenin bir yarısı olmuştu ve bunu hatırlamak şimdi bana büyük bir acı veriyordu. O sihirli, yarı bilinçli mahremiyetle bedenlerimiz zihinlerimizi geride bırakıp denetimi ele almış, bir düşün içinde birbirlerine uzanıyorlardı. O sırada diyaframımın içimde olup olmadığını sonradan bir türlü hatırlayamamıştım. Eve döndüğümdeyse olmadığını fark etmiştim çünkü diyafram küstahça kutusunun içinde duruyordu ama ben artık bunu umursamayacak kadar kalp kırıklığına gömülmüştüm. Gabriel'la aramızda her şey bitmişti ve benim artık tek istediğim, tek düşünebildiğim onu nasıl geri kazanabileceğimdi.

Âdet görmeden geçen her günden sonra karşıma yeni ve kaçınılmaz bir kanıt çıkıyordu; memelerim şişmiş, mavi damarlarla kaplanmıştı; sürekli şişim vardı ve her zaman sevdiğim kimi kokulara, kızarmış pastırmaya, kahveye, hatta parfüme bile katlanamıyordum. Aileme konuyu açmam gerektiğinin farkındaydım ama nedense doğru sözcükleri bir türlü bulamıyordum.

Neredeyse sürekli Gabriel'ı düşünüyordum. Belki yüz, belki iki yüz defa onu aramak için telefonu elime almıştım. Ama ayrıldığımızdan beri bana ulaşmayı hiç denememişti ve bunun tek bir nedeni olduğundan korkuyordum: Louisa'ya âşık olmuştu. Farkında olmadan ona istediği sonu elimle vermiş bulunuyordum.

Gabriel gebeliğimi duysa ne yapardı? Onurlu biri olduğunu biliyordum. Belki de bana evlenme teklifi ederdi. Ama ben başka birini sevdiğini bile bile onunla evlenebilir miydim?

Geceleri ona mektuplar yazıyor, pişmanlık ve üzüntümü satırlara boca ediyordum. Söylediklerimden nasıl da pişmandım. Onları geri alabilmeyi nasıl da istiyordum. Onu nasıl da çaresizce özlüyordum. Ayrıca bilmesi gereken bir şey daha vardı...

Sanırım gebe olabilirim.

Bu cümleyi kaç kere yazsam da sözcükler gözüme her seferinde çok sarsıcı, çok nihai görünüyordu. Her defasında mektubu yırtıp paramparça ediyordum.

İki haftalık kararsızlıktan sonra Meadowlands'e kadar yürüyerek kendime fikrimi değiştirme fırsatı bırakmadan hemen kapıyı tıklattım.

Gabriel'in Noel için eve dönmüş olması gerektiğini düşünüyordum ama kapıyı açan Tessa oldu ve gözüme irkilmiş göründü. "Beth. Senin için ne yapabilirim?"

"Gabriel'la konuşmak istemiştım."

"Maalesef burada değil."

"Ya," dedim, şimdi ne yapabileceğimi düşünürken boğazıma bir yumru oturduğu sırada. Gabriel'in evde olmayabileceği olasılığını hiç düşünmemiştim.

Soluk alıp verişim hızlandı, Tessa da bunu fark etmiş olmalıydı ki birdenbire, "İçeri gelsene, Beth," deyiverdi. Arkasını dönerek içeri doğru yürüdü, ben de otomatik olarak onun peşinden gittim.

Bir zamanlar Gabriel’la birlikte üzerine boylu boyunca serilerek şarap içtiğimiz kadife kanepenin bulunduğu küçük, pembe oturma odasına girince Tessa bana ateşin önünde duran koltukları işaret etti. “Otur.”

Rahatsızca iliştim ve o beni süzerken susup bekledim.

“Gabriel ne zaman gelir?” diye sorabildim sonunda, sessizliği bölerek.

“Sanırım gelecek hafta. Ama doğrusu seni görmek beni biraz şaşırttı. Onunla artık birlikte olmadığınızı sanıyordum.”

Ne diyeceğimi bilemiyordum. Ayrıldığımızı böyle rahatlıkla dile getirmiş olması beni incitmişti. Bundan haberi olması da öyle.

Ne yapacağımdan emin değildim. Nereye gideceğimden de. Gabriel’ı orada bulabilmeyi, ona gebelik haberimi verebilmeyi ve bu konuda ne yapabileceğimize onunla birlikte karar verebilmeyi ummuştum.

İstemsizce avucumu göbeğime dayamışım. İçimde büyümekte olan cenini düşünüyordum. Kütüphanede okuduğum kitaba göre şu anda boyu yarım santimden daha büyük değildi.

Başımı kaldırıp baktığımda Tessa’nın gözlerini kısmış beni incelemekte olduğunu gördüm.

“Tanrı aşkına. Gebe misin, Beth? Konuşmak istediğin konu bu muydu?”

Ne diyeceğimi bilemeden ağzımdan bir “evet” çıkıverdi.

Bunu kabul ettiğim anda bir rahatlama hissettim. Artık benden başka biri daha gerçeği biliyordu. Oğlunun çocuğunu taşıdığını artık bildiğine göre Tessa mutlaka bana yardımcı olmayı isteyecekti, öyle değil mi?

“Nasıl oldu bu?”

“Ben... yani, biz... Oxford’da dikkatli davranmadık.”

Tessa hayıflandı. “Ne büyük sorumsuzluk. Gabriel’in bu haberi bana bizzat vermek istememesine şaşırdım doğrusu.”

“O daha bilmiyor.”

Tessa’nın yüzünün bir anda aydınlandığını görmek çok tuhaftı. Öne doğru eğilerek elimi okşadı. “Demek bunu Gabe’den gizliyorsun. Akıllı kız. Onu böyle bir şeyle endişelendirmemize hiç gerek yok, öyle değil mi?”

“Aslında ben ona bugün söylemeyi planlamıştım. Buraya da bu yüzden geldim.”

Tessa ayağa kalkıp odanın içinde küçük daireler çizerek yürümeye başladı. “Dur, biraz düşüneyim. Annenle baban biliyorlar mı?”

“Henüz bilmiyorlar.”

“Böylesi daha iyi.”

“Bir süre sonra fark etmeye başlayabilirler.”

Tessa’nın güzel yüzünde bir anda bir değişme daha oldu. “Doğurmayı düşünüyor değilsin herhâlde?”

“Başka ne yapabilirim ki?”

“Ah, canım, senin bir köylü kızı olduğunu ve dışarıdaki dünya hakkında henüz hiçbir şey bilmediğini unutuyorum bazen. Bu gibi durumlarda gidilebilecek yerler var. Korkma, arka sokak işlerini kastetmiyorum. İnsana bu durumlarda gereken tek şey paradır, bir de bunun için yurt dışına yolculuk yapmayı göze almak. Bu konuyu bana açmaya karar vermene çok sevindim.”

Tessa’nın yüzüne umarsızca bakıyordum. “Kürtajı mı kastediyorsunuz?” Sırf sözcüğü yüksek sesle söylemem bile doğmamış çocuğumu gücendirecekmiş gibi sesimi alçaltmıştım. Ben bir Katolik olarak yetiştirilmiştim. Çok iyi bir Katolik olduğum söylenemezdi, zaten gebeliğim de bunu kanıtlıyordu ama yıllar boyunca dinî öğretiyle büyütülmüş olmak bir konuda emin olmamı sağlamıştı. İçimdeki bu minicik döllelenmiş yumurta günün birinde bir bebeğe dönüşecekti. Ben de o bebeği çok sevecek, ona elimden gelen en iyi yaşamı sunacaktım.

“Evet, öyle. Düşündüğünden çok daha kolay olacak. Küçük ve aptalca bir hata uğruna ne senin ne de Gabe’in yaşamlarınızı mahvetmenize hiç gerek yok.”

“Ben bu bebeğin benim yaşamımı mahvedeceğini hiç sanmıyorum... Gabriel’inkini de.”

Bir sessizlik oldu.

“Ona söylemeye kararlı görünüyorsun.”

“Sizce de böyle bir şeyi bilmek istemez miydi? İşin içinde olmayı isteyebilir, ne de olsa burada söz konusu olan onun çocuğu.”

“Ah. Nereye varmak istediğini şimdi anlamaya başladım. Gabriel’ı seninle evlenmeye ikna edebileceğini mi düşündün? Böyle bir şeyin mümkün olacağını hiç sanmıyorum Beth, gerçekten sanmıyorum. Bunu yanlış anlama ama Gabe bana ayrıldığınızı söylerken epeyce rahatlamış gibiydi. Doğrusunu istersen, birbirinizi hiç göremiyorken bu ilişkiyi sürdürmeye çabalamak onun için bayağı bir yük olmuş sanırım. Üstelik artık Oxford’da yepyeni bir çevresi var. Birçok yeni arkadaşı.”

Cesur olmak konusundaki kararlılığım uçup gitmişti. “Hâlâ Louisa’yla mı birlikte?” Sözcükler gırtlığımdan boğuluyormuşum gibi dökülmüştü.

Bunu duyunca Tessa’nın yüzünden anlamını çözemediğim bir bakış geçti. Şaşkınlık mıydı bu? Rahatlama mı? Yoksa başka bir şey mi? “Daha yolun başındalar tabii ki ama birbirleri için uygunlar. Ayrıca Louisa’nın babası Gabriel’in yazarlık kariyeri için çok faydalı olabilir. Buna engel olmayı hiç istemeyeceğini biliyorum.” Sahte bir kahkaha çınlattı. “Belki de Oxford’u bitirdikten sonra Hollywood’a yerleşirler. Hatta hepimiz oraya gidebiliriz. Bu insafsız iklimden kurtulmuş oluruz.”

Şöminedeki ateşe rağmen titredim. Oraya hiç gitmemeliydim. Tessa Wolfe’tan bir an önce uzaklaşmam gerekiyordu. Sessiz bir odada uzanıp yitirdiğim her şey için ağlamam gerekiyordu.

“Ah, gidiyor musun?” dedi Tessa ben ayağa kalkınca. Başımla doğruladım.

“İki saniye daha kal, sana bir şey vereceğim.”

Tessa’nın pencerenin altındaki çalışma masasının başına oturmasını izledim. Çok şık sedef kakmaları olan ve yaldızlı, zarif tutacakları bulunan gizli çekmecelere sahip bu masaya daha ilk gördüğüm anda göz koyduğumu hatırlıyordum. *Günün birinde, diye düşünmüştüm, kendime tıpkı bunun gibi bir masa alacağım ve içini de hazinelerle dolduracağım. Aşk notları, ender bulunan kuş tüyleri, tuhaf biçimli çakıl taşları, gizli şiirler. Kurdeleler, pullar, içleri parlak renkli mürekkeplerle dolu şişeler.*

Tessa yanıma gelerek elime bir zarf tutuşturdu. “Şimdi açmana gerek yok. Ama kararın her ne olursa olsun işini kolaylaştıracaktır.”

Açtım elbette. İçinde ad kısmı boş bırakılmış olan, bin sterlinlik bir çek vardı. Soluğum tutuldu. Annem ve babam bir yılda bu kadar kazanmıyorlardı. “Bu çok fazla.”

“Saçmalama. Alman için ısrar ediyorum. Senin durumunda bulunan kızlardan pek çoğu bebeklerini evlatlık vermeyi tercih ediyorlar. Sana Knightsbridge’de bulunan çok iyi bir şirketi önerebilirim.”

İçimde tehlikeli duygular dönüp dururken gözlerimi gül pembesi halıya dikmişim. “Benim” durumumda. Gabriel’in değil. Tessa’nın dünyasında işler böyle yürüyordu demek.

“Beth?” Tessa başımı kaldırıp ona bakmamı bekledi. “Karşılığında senden tek bir şey isteyeceğim. Gabriel’a gebeliğinden hiç söz etmeyeceğine bana söz ver. Oxford’daki yaşamı daha yeni başlıyor, böyle bir şeyin onun geleceğini mahvetmesine katlanamam. Eğer bebeği kendin yetiştirmeye karar verirsen de babası hakkında ağzını sıkı tutabilir misin lütfen?”

Ona yanıt vermedim. Veremedim. Onun çok değerli oğlunun yaşamına gölge düşmediği sürece benimkinin yolundan çıkmış olmasında mesele yoktu.

“Bu evet demek mi oluyor?”

Başımı sallayarak rızamı gösterdim. O odadan, o evden, Wolfe ailesinin zehirli evreninden çıkıp gidebilmemin tek yolu buydu.

Dışarı çıkınca bir an için basamaklarda durup çevremdeki dönümlerce cennet gibi araziye, üzerinde beyaz kuğuların kaydığı göle, kısa ömürlü aşk öykümüzün o muhteşem dekoruna bir süre baktım. Anlaşılan hepsi yalnızca bir yanılsamadan ibaretti.

Temiz havayı ciğerlerime iyice doldurdum. Son yarım saatin bütün çirkinliklerini de soluğumla birlikte dışarı attım.

Bitmişti artık. Bitmişti. Bitmişti.

Okulun son gününde müdirenin odasına çağırıldım.

“Yine ne oldu?” diye sordu Helen endişeyle.

Benim en iyi arkadaşımdı o ve her zaman ona her şeyimi anlatırdım. Ama karnımın içinde büyümekte olan sır şimdilik yalnızca bana aitti.

Artık aklımda Shakespeare ya da Brontë kardeşler veya Oxford’daki St. Anne Koleji yoktu. Charles Dickens’la ve onun Sanayi Devrimi’ni nasıl betimlediğiyle ilgilenmiyordum. Davet edildiğim Noel partileri ya da sınıf arkadaşlarıımın bunlarda giymeyi tasarladıkları kıyafetler de umurumda değildi. Yaşamımın sonsuza dek değişmek üzere olduğunu bilerek sınıfımın penceresinden dışarı bakıyordum. Şimdilik, kısa bir süreliğine daha kendime ait bu baloncuğun içinde yalnızca iki kişiye yer olacaktı, bana ve doğmamış çocuğuma. Nedense bu bana kutsal bir şeymiş gibi geliyordu. Onu kimseyle paylaşmak istemiyordum.

Müdirenin kapısını vururken son birkaç hafta içinde ne kadar değiştiğimi düşünüyordum. Artık onun söyleyebileceği

hiçbir şey beni incitemezdi. Tuhaf biçimde kendimi, içimde taşıdığım o küçük ve değerli sır tarafından korunuyormuş gibi hissediyordum.

“Elizabeth. Gel, otur.” Masasının önünde duran sandalyeyi işaret etti.

Ofisinde birinci sınıf öğrencileri tarafından kırmızı, gümüş ve altın renklerinde biblolarla süslenmiş, küçük bir Noel ağacı duruyordu. Bir zamanlar ben de o küçük kızlardan biriydim, on bir yaşındayken Rahibe Ignatius’un özel çevresine davet edilmek beni ne kadar da heyecanlandırmıştı.

“Bu toplantıya okulun yöneticisi Rahip Michael’ı da çağırmayı düşündüm ama bu koşullar altında konuyu sessizce halletmenin daha iyi olacağına karar verdim. Mesele yalnızca ikimizin arasında kalacak.”

Bir süre rahibe ile ben birbirimize baktık. Aklımın içi sorularla doluydu. Biliyor muydu? Nasıl bilebilirdi ki? Yeryüzünde gebe olduğumu bilen yalnızca iki kişi vardı. Ben ve Tessa Wolfe. Gabriel’in annesi böyle bir şey yapmış olamazdı. Onun tek derdi gebeliğimi olabildiğince uzun bir süre gizli tutabilmektir.

“Bugün öğleden sonra aileme bir mektup yazarak önümüzdeki dönem bu manastıra geri gelemeyeceğin için çok üzgün olduğumuzu bildirdim, Elizabeth.”

“Anlayamadım.”

“Bence anladın.”

“Açıklayın lütfen.”

“Cesaretlisin, seni bu bakımdan takdir ediyorum. Okulumuz seni daha fazla burada tutmanın uygun olmayacağına karar verdi. Senin de bildiğin gibi burada yerimiz sınırlı ve okulumuz çok rağbette. Biz de senin yerini okulumuzun ahlaki davranış kurallarına uyum sağlayabilecek bir öğrenciye vermeyi kararlaştırdık. Okulumuzun üst sınıflarındaki kızlarımızın daha genç öğrencilere güçlü birer örnek olabileceğini

bekleriz. Sense uygunsuz davranışını gizlemek yönünde hiçbir çaba harcamadın, Elizabeth. Hatta tam aksini yaptın. Yine de okuldan atılıyor değilsin, bunu ailene de açıkladım zaten. Eğer istersen haziran ayında bitirme sınavlarına burada girmen mümkün olacak.” Yüzüme dikkatle bakıyordu. “Gerçi bunun pek de olası olacağını sanmıyorum. Sen ne dersin?”

“Kimden duyduunuz?”

Sözcükler ben onlara engel olamadan ağzımdan çıkmıştı.

“Dün bir ziyaretçim yeni bilim laboratuvarımız için bize çok cömert bir bağışta bulundu. Bu hanım senin içinde bulunduğun hassas durumun okulda duyulması konusunda çok kaygılıydı. Dedikodular başlamadan önce senin buradan en kısa zamanda uzaklaşman en iyisi olacaktır.”

“Beni de satın aldı zaten,” dedim gözlerim yaşlardan yarken. “Zengin olunca böyle şeyler yapabiliyorsunuz.”

Rahibe Ignatius’un buna gülerek karşılık vermesi beni şaşırttı. İçinde gerçek bir sıcaklık da bulunan içten bir gülüş gibiydi bu üstelik. “Bana sorarsan bu türden insanlarla işin olmaması daha iyi olacaktır. Biliyor musun Elizabeth, senin için fazla endişeli değilim. Zekisin. Azimlisin. Bu işin üstesinden geleceksindir. Bundan bir saniyeliğine bile kuşku duymuyorum.”

Noel’den birkaç gün sonra köydeki evimize Frank geldi. Okul üniforması olmayınca, siyah ceket ve gri pantolonun sıradanlığı sanki vücudunun sağlıklı yapısını gizliyormuş gibi çok farklı görünüyordu. Saçları banyodan sonra hâlâ nemliydi ve sabun kokusu tenine sinmişti.

“Sana bir şey göstermek istiyordum,” dedi.

“Nedir?”

Frank gülümsediğinde gözleri öylesine kısıldı ki neredeyse kayboldular. Bunu daha önce hiç fark etmemiştim.

“Söylersem sürprizi kaçar, öyle değil mi?”

Evin önünde, kurumuş çamur tabakalarından gerçek rengi neredeyse tamamen yok olmuş eski bir Land Rover araba duruyordu.

Frank'in direksiyonu tutan elinin bronz renkli ve güçlü görünümlü olduğunu fark ettim ama parmakları şaşırtıcı derecede zarifti, tırnaklarıysa kısa kesilmişti. Vites değiştirirken kol kaslarının teninin altındaki hareketini gördüm.

Johnson ailesinin yaşadığı yer olan Blakely Çiftliği'ne giden uzun ve tozlu bir yola saptık. Frank'in nerede yaşadığını biliyordum ama oraya daha önce hiç gitmemiştim.

“Senin evine mi gidiyoruz?”

“Yok.” Arabayı demir bir kapının yanına park etti. “Geldik,” dedi bana sırtarak.

Onun peşinden uzun, yamaçlı bir arazide ilerledim; en ucundaki ulu bir meşe ağacının yanına kadar gittik. “Ne güzel ağaç,” dedim kibarlık olsun diye. “Kocamanmış.” Eğer Frank Johnson benim ağaç seven türden bir kız olduğumu sanıyorsa onu büyük bir sürpriz bekliyor demektir.

Ağacın gövdesinde, benim göz hizamın biraz üzerine denk gelen kara bir deliği işaret etti. “Şuraya baksana,” dedi. “Ama yüzünü fazla yaklaştırma.”

Çok karanlık olduğu için başlangıçta bir şey görmedim ama biraz sonra yavaş yavaş, içinde tüyleri bile yeni çıkmaya başlamış olan, minicik, sarı gagaları açık duran iki kuş yavrusunun bulunduğu bir yuvayı seçmeye başladım.

“Kuş yuvası. Yılın bu zamanında olabiliyor mu bu? Hava çok soğuk. Ne kuşu bunlar?”

“Muhtemelen karatavuklar. Erken gelmişler. Sanırım terk edilmişler. Birkaç gündür gözüm üstlerinde. Açlıktan ölecekler.”

“Gerçekten ölürler mi?”

“Biz kurtarmazsak ölebilirler.”

“Biz mi?”

Frank gülümsedi. “Belki de sen? Onlara bakmayı isteyebileceğini düşündüm. İlk başlarda tam mesai isteyen bir iştir bu. Bense bütün gün çiftlikte çalışıyorum. Ama eğer sen istemezsen yuvayı alıp evime götüreceğim ve şansımı deneyeceğim.”

“Ben bakarım,” dedim kararlı bir biçimde. “Hemen alabilir miyiz onları? Burada kalırlarsa yarını göremeyebilirler.”

“Böyle söyleyeceğin içime doğmuştu. Land Rover’ın arkasında ihtiyacımız olan her şey var.”

Gitmeye davrandı ama ben uzanıp elimi koluna koyarak onu durdurdum. “Beni seviyor musun, Frank?”

Çok durup dururken sormuş olduğum hâlde bu soru onu hiç de şaşırtmamış gibi görünüyordu.

“Evet. Ama arkadaşın olmak da bana yeter.”

“Çok isterim.”

“Arkadaş olmamızı mı?”

“Belki arkadaştan daha fazlası. Birbirimizi daha iyi tanıyınca yani.”

Aniden attığı kahkaha o kadar yalın ve masumdu ki. *İşte bu, Frank Johnson*, diye geçirdim içimden, birazcık özlemle, *bütün sadeliği ve dürüstlüğüyle*.

Frank çiftlikteki işi bitince evimize geliyordu. İlk önce yuvadaki kuşların gösterdiği hızlı gelişmeyi inceliyorduk, her gün biraz daha semirip tüyleniyorlardı. Sonra da kışın karanlık akşamlarında aramızda sohbet ederek köyün yollarında arabayla geziniyorduk. Ailelerimizden, okuldan, sevdiğimiz arkadaşlarımızdan, sevmediklerimizden söz ediyorduk. Müzikten, en sevdiğimiz plaklardan konuşuyor, zevklerimizin benzerliğini keşfettikçe şaşıırıyorduk. Frank bana Gabriel hakkında da manastırdan neden ayrıldığımla ya da Oxford’a gitme planlarıma ne olduğuyla ilgili olarak da hiç soru sormuyordu. Ben de Frank’e neden bitirme sınavlarına kadar liseye devam etmediğini sormuyordum.

Onun en çok çiftlikten söz ederken canlandığını fark etmiştim. Koyunlar kaçtığında onları saatler boyu araması ya da çamur kokusuna artık çok alışmış olduğundan farkına bile varmıyor oluşu gibi sıkıcı şeyler bile onu heyecanlandırıyordu. Çiftliğin onun dünyası, oksijeni olduğunu, oradan uzaktayken kendisini bir yabancı gibi hissettiğini anlamaya başlıyordum.

“Göster bana,” dedim ona bir akşam.

“Ne göstereyim?”

“Çiftlikte en sevdiğin yeri.”

Kocaman ve ferahlık verici gülümsemesi bir coşku iğnesi gibiydi. Onu görmek bile beni mutlu etmeye yetiyor, düğmesine basıp onu gülümsetebilmeyi istiyordum.

“Pazar günü öğleden sonra boşum,” dedi. “Orayı gündüz gözüyle görmeni isterim.”

Beni meşe ağacına götüreceğini tahmin etmem gerekirdi.

Ağacın altında durup soğuktan kaskatı kesilmiş gibi görünen yapraksız manzaraya baktık. Tarla yamaçlarından aşağıya doğru uzaklardaki, çalı çitleriyle çevrelenmiş, kahverengi ve aşı boyası kareler şeklindeki yamalı bohçayı, daha ötedeki bir tepenin bir tür sonsuzluk duygusuyla yükselişini görebiliyordum. Burayı neden bu kadar sevdiğini anlayabilmişim.

“Bütün bu topraklar çiftliğe mi dâhil?” diye sordum ama Frank yanıt vermedi.

Adımı söyledi. Usulca.

Frank’in bana nasıl baktığını görünce az sonra olacakları hemen anladım. Bütün bedenim tetikteydi, hava bile beklentiyle yoğunlaşmış gibi hissediyordum.

Frank bana doğru iyice yaklaştı. Beni öpmek üzereydi.

“Dur,” dedim avucumu ona uzatarak. “İstemediğimden değil,” diye ekledim çabucak, yüzünün düştüğünü görünce. “İstiyorum. Ama önce sana söylemem gereken bir şey var.”

“Tamam.”

Öylece durmuş, sakın sakın bekliyordu. Endişesiz.

“Ben gebeyim. Ve bebeğimi doğuracağım.”

Frank’ın yüzü değişmedi. Ona söylediğim şeyi düşünerek başını salladı. Acele etmiyordu. Saniyeler geçti, belki bir dakika.

“Peki ya öteki adam? Bilmek istemiyor mu?”

“Bilmiyor. Hiç bilmeyecek. Onunla ayrıldık ve...”

“Ha, anladım. O zaman...” Bana gülümsedi, bir süre sonra ben de ona gülümsemeye başladığımı fark ettim. Ortada gülünecek bir şey göremiyor olsam da o soğuk kış ikindisinde, ulu bir meşe ağacının altında bir çift budala gibi karşılıklı sırtıyorduk. “Bu kutlanmaya değmez mi?”

Frank kollarını bir davet gibi kocaman açtı. Ben aralarına girdiğimdeyse koca bir kahkaha attı.

Beşinci Bölüm

Grace

1975

Grace en yüksekteki tarladan aşağıya yanında iki marya ve yeni doğmuş birkaç kuzuyla birlikte iniyordu. Yavruların doğru yöne gittiklerinden emin olarak, tarlanın içinde ileri geri yavaş bir zikzak çizmeyi artık öğrenmişti. Kuzuların annelerinden ayrı kalmamaları için ne zaman durup beklemesi gerektiğini biliyordu. Eskiden amcasının ve Bobby ağabeyinin de yaptıkları gibi onlarla sürekli sohbet ediyordu. Beş yaşına gelmişti artık.

Bu kuzulardan bir tanesi Grace için diğerlerinden daha özeldi çünkü onun doğumunu bir gün önce kendi elleriyle yaptırmıştı. Bacaklar görünmeye başlayınca maryanın yanı başına diz çökmüş, küçücük elleriyle kuzuyu bileklerinden yakalamış, her bir kasılmanın onu biraz daha ileri itmesini bekleyerek yavaş yavaş çekmişti.

“Asıl şimdi, Gracie. Bütün gücünü ver,” demişti babam, kuzunun kara burnunu ilk gördüğünde.

İçindeki ona yardım etme arzusunu bastırmakta zorlandığını biliyordum. Çünkü ben de öyleydim.

Grace bir ağır sıklet güreşçi gibi ıkınarak sertçe çekiştirdi ve sonunda kuzu açığa çıktı. *Keşke fotoğraf makinem yanımda olsaydı*, diye düşündüm. Yüzünü Frank’in de görmesini isterdim, bana doğru dönüp başparmaklarını havaya kaldırdığında gülümsemesindeki gurur ve kızgıncı karışımını.

Ağabeyi gibi mutfağın zemininde değil, Dorchester Hastanesi'nde doğmuştu; davanın sona ermesinden sekiz ay sonra. Erken düşük riskleri geçinceye kadar Frank'e bebeğini beklediğim haberini vermemiştim. Başka bir çocuğun, kendi etinden, kanından bir çocuğun onu ne kadar sevindireceğini biliyordum.

“Ne oldu, tahmin et,” dedim ona telefonda. “Gebeyim. Dün on üç hafta oldu. Bir bebeğimiz olacak, Frank.”

Konuşmaya başlamasından önceki kısa sessizlikte onu hapishane telefonunun başında duygularıyla savaşıırken hayal ettim. Hızlı soluk alışını, konuştuğundaysa sesindeki çatlaklığı duyabiliyordum.

“Nasıl?”

“Davadan birkaç ay önce diyaframımı çıkartmıştım. Belki bir şey olmaz diye sana hiçbir şey söylemedim.”

“Bebeğimiz mi olacak? Gebe misin yani? Bir çocuk daha mı doğuracaksın?!”

Frank artık resmen bağıırıyordu. Bağıırıyor ve gülüyordu. Verdiğim haberi iyice algılayana dek bunları yineleyip durdu.

Ona bunu söylediğimde sesindeki sevinci hatırlamak yalnız gecelerimde beni avutuyordu.

Kızımızı ilk gördüğüm anda öyle bir mutluluk sarhoşluğu yaşamıştım ki. Bir kadın olmak için tam zamanında doğmuştu.

“Dünya senin için değişiyor,” diye fısıldadım göğsümde yatan minicik bebeğe.

Bir kızın oldu, diye yazdım Frank'e aynı günün akşamına doğru. *Ömründe görebileceğin en güzel şey. Ona bir isim seçer misin?*

Yanıtı bir sonraki postayla geldi. *Adını Grace⁴ koyalım.*

4 İngilizcede ön ad olarak da kullanılan *Grace* sözcüğünün anlamlarından biri lütuftur. (ç. n.)

Evet, diye düşündüm. Frank bunu anlıyor. O bizim için ikinci bir lütuf. Yeni başlangıcımız.

Kızımız dünyaya geldikten sonra Frank'ın onu hapishanede ziyaret etmeme izin vereceğini ummuştum. Ama ne zaman sor-duysam hep hayır dedi.

“Lütfen, Beth, izin ver de bu işi kendi bildiğim gibi hal-ledeyim.”

Zaman zaman ona çıkışıyordum. “Neden hep senin ge-reksinimlerin önemli? Ben ne olacağım? Benim seni görme ge-reksinimim ne olacak?” Her pazar günü yaptığımız haftalık telefon konuşmalarımızdan birinde dayanamayarak patlamış-tım. “Seni orada görecekt olmamdan utanç mı duyuyorsun? Benim ne düşünebileceğimden duyduğun utanç yüzünden yıl-larca karını görmemeyi, çocuğunu kucağına almamayı tercih mi ediyorsun? O zaman beni bu kadar âciz gördüğün için ben utanç duyuyorum.”

Bana yanıt veremedi telefoncu Frank'ın yüzüne kapatmış, gecenin geri kalanını pişmanlık içinde geçirmiştım. Telefon hakkımızı boşa harcamıştım. Daha da kötüsü, onu üzmüştüm. Şimdiyse sesini yeniden duyabilmek için tam bir hafta beklemek zorundaydım.

İki gün sonra mektubu geldi.

Sevgili Beth,

Kafamın içinde bir resim var ve beni her gün ayakta tutan tek şey o. Aydınlık bir bahar gününde çiftliğe geri göndüğümü hayal ediyorum. Her zaman en sevdiğimiz hava olan, kuru, soğuk, güneşli bir gün. Tarla yeni doğmuş kuzularla dolu, Bobby'nin en sev-diği kuşlar da yaz için geri gelmiş, tam bir şamata hâlinde ötüşüyorlar.

Toprağımıza ayak basınca derin bir soluk çekiyorum. Evimdeyim, diyorum kendi kendime, artık evimdeyim. İşte o zaman seni ve Grace'i ilk defa görüyorum... Öyle saf bir duygu ki bu, Beth! Bencillik ettiğimi bilsem de bu yerin ne senin zihnine ne de onun zihnine girmesini istiyorum. Lütfen beni anlamaya çalış...

Frank

Babam Frank'i her ay ziyaret edip çiftlikteki gelişmelerden haberdar ediyordu.

Frank, Wandsworth Cezaevi'nde sekiz yıl hapse mahkûm edildiğinde annem de babam da İrlanda'daki öğretmenlik görevlerinden hemen istifa etmişti. Üç ay içinde Dorset'e geri dönerek çiftliği işletmemde bana yardımcı olmaya başladılar.

Çiftlik yaşamının onları nasıl değiştirdiğini görmek beni çok sevindiriyordu. Onlar da çiftliği değiştirmişlerdi. Kitaplarından ve öğrencilerinden ayrı hayal bile edemediğim annem bizimle birlikte bütün gün tarlalardaydı. Babamın eski fitilli kadife pantolonlarından birini hiç çıkarmıyordu ve teni açık havada çalışmaktan artık sürekli yanıktı. Yıllarca gençleşmiş gibi görünüyordu.

Annem çiftliğin muhasebe kayıtlarının arasında elde yazılmış eski bir çedar peyniri tarifi bulmuştu. Aylar boyunca Blakely çedarının kendi versiyonunu kusursuzlaştırmak üzerine çalıştıktan sonra onu cumartesileri kurulan yerel pazarda satmaya başladı. Keskin ve tuzlu ama krema gibi yumuşacık bir peynir olmuştu bu ve kendine özgü mor renkli kaplamasıyla her hafta bir saat içinde tükeniyordu. Sonradan yeni makineler satın alarak yatırım yaptık ve ağıllarımızdan birini peynir mandırasına dönüştürerek bütün ülkeye satış yapmaya başladık. Bu minik deney zamanla başlıca gelir kalemimize dönüştü.

Sorunlarla karşılaştığımızda babam onları Frank'i ziyaret edeceği günler için biriktirmeyi tercih ediyordu. Kafamızı karıştıran bir şey olduğunda, genellikle donanımlarımızdan biri bozulduğunda hep şöyle diyordu: "Dert etmeyin, Frank nasıl düzeltileceğini bilir. Ben nasıl olsa onu görmeye gideceğim, öyle değil mi?" Bu yolla Frank'i de çiftlikteki yaşamımıza dâhil etmeye çalışıyordu.

Babamdan başka Frank'i hapiste en çok ziyaret edenler ise Gabriel ve Leo'ydu.

Gabriel'in benimle yeniden konuşmaya başlaması uzunca bir zaman almıştı, ben de bunu anlıyordum.

Bir öğleden sonra, durup dururken çiftlikte belirivermişti.

Kapıyı babam açmış, anlamlarla dolu bir yüz ifadesiyle mutfğa gelmişti. "Gabriel gelmiş."

Onunla konuşmak üzere ön bahçeye çıkıp sokak kapısını arkamdan kapattım. İlk önce karşılıklı öylece durup bakıştık. Onu aylardır ilk defa görüyordum.

"Sana sormam gereken bir şey var," dedi en sonunda. "Ama hoşuna gitmeyecek."

"Söyle," dedim.

"Leo'ya Bobby'nin onun ağabeyi olduğunu söylemek istiyorum. Eğer Frank'in yaptığı şeyi neden yaptığını anlayacaksa bunun olanları sindirebilmesine yardımcı olacağına inanıyorum. Leo için en kötü şey Frank'in kendisinin yerine hapis yattığını bilmesi oluyor."

Bizimki, pek çok parçanın bir araya gelerek oluşturduğu, karmaşık bir öyküydü. Hepimiz bir bakıma suçlu sayılırdık: Gabriel ve ben, Frank, Leo ve Jimmy de. Bu trajedide herkes payına düşen rolü oynamıştı.

Aslında iyice derine doğru kazdığınızda her şeyin merkezinde Bobby'yi bulduğunuz görüyordunuz.

Gabriel ve Leo her hafta Frank'i ziyaret ederek bir saat boyunca onunla Bobby hakkında konuşuyorlardı. Kısa bir süreliğine de olsa karısını çalan adamla zaman geçirmek başlarda Frank'in canını acıtmıştı. Bobby'yle çiftlikte geçirdikleri günleri anmak, Leo'ya kaza günü yaşanan her şeyi ayrıntılarıyla anlatmak. Neden kendini bundan sorumlu hissettiğini açıklamak. Ama sonradan yavaş yavaş bu ziyaretleri dört gözle bekler olmuştu. Bu onu da iyileştiriyordu. Leo, Frank'i bu soylu ve çılgınca harekete yönlendiren şeyin ne olduğunu nihayet anlamaya başlıyordu. Leo'yu kurtarmak onun için aslında kendisini kurtarmanın bir yoluydu.

Pazar günü konuşmalarımızdan birinde Frank, "Artık onun gitmesine izin vermeye hazırım," dedi.

Kastettiği kişi Jimmy de olabilirdi ama ben o olmadığını biliyordum.

"Ahhh," dedim, aslında bu bir sözcükten çok duygu boşalmasıydı. Üzüntü ya da sevinç, belki de ikisi birden.

O gece Frank için bir şiir yazmaya başladım, Bobby öldüğünden beri ilk defa elime kâğıdı kalemi alma dürtüsü hissetmiştim. Bunun Grace ve yeni başlangıcımız hakkında olacağını sanıyordum ama sonunda öyle olmadı.

Gabriel'in romanı davadan bir yıl sonra yayımlanmıştı. Bana epeyce üzücü bir kitap gibi geldi. İçinde onunla ve benimle, bu öykünün fikrini ilk düşündüğünde olduğumuz genç kız ve delikanlıyla ilgili hiçbir şey yoktu ama başından sonuna dek özlem ve pişmanlıkların rengine boyanmıştı, ikinci şansları aramakla ilgiliydi. Bu kısmı bize aitti. İlişkimizin neden olduğu olumsuz reklamın onun kariyerine zarar vermesinden endişelenmiştim ama hiç de öyle olmadı. Anlaşılan skandal ve kötü şöhret kitap satışlarına iyi geliyormuş.

Gabriel ve Leo artık Kaliforniya'da yaşıyordu. Leo bir Amerikan lisesine başlamıştı. Bana beyzbol ve hamburgerlerle ilgili

kartpostallar gönderiyordu ve Grace için Noel hediyesi olarak bir New York Yankees tişörtü yollamıştı. Grace onu üzerinden çıkarmayı hiç istemiyordu. Leo artık on yedisine gelmişti ve Gabriel'in ara sıra aklına gelip de yolladığı fotoğraflara bakılacak olursa tıpkı babasının onunla ilk karşılaştığım zamanki hâli kadar yakışıklıydı.

Kimi zaman Grace'le birlikte yürüyüşe çıktığımızda, ormana giderken yolumuz Meadowlands'ten geçiyordu. Yolun bir noktasında ağaçların arasından bakıldığında gölün neredeyse kusursuz bir manzarasını görebilmek mümkündü. Orada bir an için durarak bir zamanlar birbirlerine delice âşık olan o kız ve oğlanı hatırlıyordum. Sanki onlar ben ve Gabriel değilmiş gibiydi artık. Nilüferlerin arasında yüzüp bir kamp ocağının üzerinde kahve pişirirken, bir yandan da kendilerini dünyanın en şanslı yaratıkları sandıkları zamanki masumiyetleri çok dokunaklıydı ve ben onları düşünmeye çok uzun süre dayanamıyordum.

Yakın bir zaman önce Leo da kendince soylu bir harekette bulunarak Nina'yı ziyarete gitmişti. Ona öyküsünü anlatmak için bizden izin istememişti ama anlatmaya başlamadan önce sırrını koruyacağına dair ona yemin ettirmişti. Frank'in her şeyin üstüne bir de yalancı tanıklık suçlamalarıyla uğraşması herkesin isteyeceği en son şey olurdu.

Nina çıkıp geldiğinde ben ön bahçede hortumla lastik çizmelerimi yıkıyordum. Onun arabasından inişine şaşkınlıkla baktıktan sonra yakına geldiğinde karnının şişkinliği karşısında şaşkınlığım iyice artmıştı. Yedi aylık gebeydi. Onun bir gece Pusulalar Hanı'nda yeni bir adamla tanışmış olduğu kulağıma çalınmıştı, Salisbury'deki bir ofiste çalışan bir muhasebeciydi hem de.

“Öğrendim,” dedi Nina.

Öğrendiğinin ne olduğunu sormama bile gerek yoktu, yüzü her şeyi anlatıyordu.

“Frank’ın öyküsü hiç inanılır gibi değildi zaten. Senden nefret ettiğim için özür dilerim.”

“Haklıydın.”

Uzun süre kucaklaştık. İkimiz de ağlıyorduk.

Nina’nın küçük bir kızı oldu. Her ne kadar kızı Jimmy’den değil, başka bir erkekten olsa da bu işin içinde bir simetri olduğunu düşünmeden edemiyordum. Nina’yla aramızda dostluğumuzu kurtarabilmemizin çok da mümkün olamayacağı kadar çok şey yaşanmıştı ama kim bilir, belki kızlarımız günün birinde arkadaş olabilirlerdi. Jimmy her neredeyse bunu çok isterdi. Bobby de öyle. Nina’ya her zaman tapmıştı.

Grace tarladan aşağıya inen yolu yarılamıştı artık, tıpkı ondan önce Bobby’nin ve Jimmy amcasının da yaptığı gibi maryalarıyla sohbet ediyordu. Bir keresinde Grace’e ağabeyinin bütün koyunlara isim takma alışkanlığı olduğunu söylemiştim, o da bundan sonra öyle yapmaya başladı. Bugs Bunny. Madam Butterfly. Mavis. Çok yavaş olduğu için Mavis’i nazıkçe azarladığını duyuyordum: “Bizi bütün gün bekletecek misin, Mavis?”

Grace’in arkasında lacivert bir noktanın belirmediğini fark ettim. Tarlanın aşağı tarafına bir adam gelmişti. Bir elini çitin üzerine koyarak tek seferde çevik ve zahmetsizce üzerinden atladığına tanık oldum. Frank damatlık takımının içinde uzun boylu ve güçlü görünüyor, kendi topraklarında yürüyerek yeni bir güne başlamak üzere evine doğru, bana ve Grace’e doğru ilerliyordu. Onun yakında geleceğini biliyordum ama bu kadar yakın olmasını beklemiyordum. Gelişinin bizim için sürpriz olmasını istediğini her zaman söylerdi zaten.

“Tarladan yukarı doğru yürüyen şu adamı görüyor musun?” diye sordum Grace’e, o da bakmak için durdu.

Ellerini gözlerine siper ederek sordu: “Kim o?”

“Tanıyamadın mı?”

Frank'ın bir fotoğrafı, Grace'in yatak odasının duvarına seloteyle yapıştırılmıştı. Her gece uyumadan önce yaptığı son şey olarak ona iyi geceler diliyordu.

Bir iki saniye olduğu yerde durup üzerimize doğru yürümekte olan adamı inceledi. Sonra haykırdı: "Baba!" Koyunlarım öylece bırakıp koşmaya başladı.

Onun dirsekleri birbirine vurarak, tarlada yokuş aşağı koşuşunu izledim. Pembe bir şort ve kırmızı lastik çizmeler giyyordu, saçlarıysa koyu renkli bir bulut gibi arkasından geliyordu. Frank'ın kollarını açmasına ve Grace'in de kendisini oraya fırlatmasına baktım. Frank onu kucaklayıp kaldırdı ve çevresinde döndürmeye koyuldu. İkisinin de güldüklerini duya-biliyordum. Frank başını geriye atarak üzerimizden geçmekte olan boz renkli bulutlara haykırdı: "Evdeyim artık. EVDEYİM." Grace de boynunu babasının omuzuna dayayarak yüzünü gökyüzüne çevirdi: "EVDEYİM. EVDEYİM." Bu şekilde gülüşüp bağırarak, sonra biraz daha gülerек, bu baba kız ilk defa karşılaşıyorlardı. Sonra bana doğru döndüler. Frank sağ kolunu bana uzattı, Grace de anında uyum sağlayarak sol kolunu. Devasa bir adam ve korkuluk gibi bir kız.

Musluğun başında durmuş koyunlar için bir kova su dolduruyormuş gibi yaparak aslında bizi izlemekte olan babama göz attım. Ağladığını görebiliyordum ama benim babam her zaman böyleydi zaten. Bunlar sevinç gözyaşlarıydı.

"Koş, sevgilim," dedi Frank bana. "Koş."

Kolları kocaman açık, olduğu yerde durmuş beni bekliyordu. Alışık olduğumdan daha zayıf, daha yaşlıydı ama hâlâ Frank'ti işte.

"Koş, anne!" diye bağırdı kızım, kahkahalarla gülerек. Ben de koştum.

Frank İçin, Sevgiyle, Beth

Eğer adam beni duyabilseydi, ona derdim ki:
Bir anlıktı, baba
Bir anlıktı.
Acı yoktu
Kederin hepsi sana aitti.
Yeter bu kadarı.
Böyle derdim ona.

Yaşamlar yoğunluklarıyla ölçülmeli.
Benimkini hatırla
Şiddetli ışığı ve şahane güzelliğinin görkemiyle.
Yaşayıp sevdiğimiz dünya
Yeryüzü
Toprak
Benim, baba.

Teşekkürler

Teşekkür ederim:

Her şeyden önce sevgili menajerim Hattie Grunewald'a. 10.000 sözcüklük bir taslak üzerinden *Yaralı Topraklar*'a güvendiğin ve paylaştığımız vizyon doğrultusunda ona biçim verebilmemde düşünce dolu düzeltmelerinle bana yardımcı olduğun için. Ayrıca tutarlılığın ve dingin, bilgece öğütlerin için de teşekkürler; seninle çalışmak benim için bir zevk oldu.

Yorulmak bilmez Liane-Louise Smith ve Kathryn Williams'a, *Yaralı Topraklar*'ı bütün dünyada tanıttığınız için; ikinizi işbaşında görmek müthiş bir şeydi! Sürekli destekleri ve yol göstericilikleri için Blair şirketinden Jordan Lees, Alex Ford ve Rhian Parry'ye de ayrıca müteşekkirim.

Editörlerim: John Murray'den Jocasta Hamilton ve Abi Scruby ile Simon & Schuster US'ten Carina Guiterman'a, taslağımı titizlikle sorguladığınız ve bu süreci çok eğlenceli hâle getirdiğiniz için. Yayıncılık dünyasında bulunabilecek en tatlı insanlar olmanız da cabası. Belinda Jones'a, duyarlı ve seçkin redaksiyonun için. Sara Marafini'ye de düşlerden çıkmışçasına soluk kesici güzellikteki kapak tasarımının için.

Yaralı Topraklar'a âşık olan ve bunu yazdıkları güzel mektuplarda dile getiren yabancı editörlere de teşekkür etmek isterim. Hikâyemle böyle bir bağ kurmuş olmanız benim için çok değerliydi.